

મિયાં બીવીકી મિંદગીકે સુનેહરી ઉસૂલ

મિયાں بیوی کی زندگی کے
سنہری اصول

● પ્રકાશક ●

નુરાની ફુલુખખાના

મુ.પો..છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

મિયાં બીવીકી ઝિંદગીકે સુનેહરી ઉસૂલ

મિયાં બિયોયી કી زندگی કે સનેહી અસૂલ

✽ અઝ ઇફાદાત ✽

હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી
મદ ઝિલ્લુલ્હુ

✽ લિખ્યાંતર ✽

(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

મુ. પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

સર્વ હક સ્વાધીન છે

અમારી બીજી કોઈ પણ જગ્યાએ શાખા નથી

મિસાલી ઈઝદિવાજી ઝિંદગીકે સુનેહરી ઉસૂલ

ફેહરિસ્સ

મઝમૂન

સફા

- પેશ લફઝ..... ૧૨
- અર્ઝે મુરત્તિબ..... ૧૫

ઈસ્લામ ઔર ઈઝદિવાજી ઝિંદગી

- હર ચીઝ જોડા જોડા..... ૧૮
- ઈઝદિવાજી ઝિંદગીકી અહમિયત..... ૧૮
- અંબિયાએ કિરામ (અલૈ.) કી સુન્નતે..... ૧૯
- નિકાહ આધા ઈમાન હૈ..... ૨૦
- પાંચ વસિયતે..... ૨૦
- બુતુર્ગોંકી એહતિયાત..... ૨૧
- નિકાહ એસે ભી હોતા થા.....!!!..... ૨૧
- જવાન બેટિયોંકો ઘરમેં બિઠાનેકા વબાલ..... ૨૨
- ઝિના ઔર નિકાહમેં ફર્ક..... ૨૩
- નિકાહકી અહમિયત..... ૨૫
- હક્કે મહરકી અહમિયત..... ૨૫
- નિકાહકી શોહરતકા હુક્મ..... ૨૭
- મસ્જિદમેં નિકાહકા ફાઈદા..... ૨૭
- નિકાહકી તકરીબમેં કબૂલે ઈસ્લામ..... ૨૮
- ઈફરાત વ તફરીત (કમી-બેશી) સે બચેં..... ૨૯
- કાબિલે અફસોસ વાકિઆ..... ૨૯
- દુનિયામેં જન્નતકે મઝે..... ૩૦

મઝમૂન

સફા

● ખૂશ કિસ્મત ઈન્સાન.....	૩૨
● બીવીકા યુનાવ.....	૩૩
● લવ મેરેજ નહીં લવ આફ્ટર મેરેજ.....	૩૫
● શરીઅત પર અમલકી બરકતો.....	૩૫
● નેક બીવીકી ચાર નિશાનિયાં.....	૩૭
● દુનિયાકી બેહતરીન ઔરત.....	૩૮
● અચ્છી બીવીકી સિફાત.....	૩૮
● અચ્છે ખાવિંદકી સિફાત.....	૩૯
● બેહતરીન ખાવિંદ કૌન?.....	૪૦
● અમ્માં હવ્વા (અલૈ.) કો પસ્લીસે પૈદા કરનેમેં હિકમત.....	૪૧
● મિયાં બીવીકે તઅલ્લુકકે બારેમેં કુરઆની મિસાલ.....	૪૧
● મિયાં બીવીકો લિબાસ ક્યૂં કહા?.....	૪૨
● ખૂશગવાર ઈઝદિવાજી જિંદગી.....	૪૩
● મન્ફી સોચસે બચેં.....	૪૫
● મુસ્કુરાના ભી નેકી હૈ.....	૪૬
● લિખકર લટકાઈયે.....	૪૭
● ઔરતોંમેં હૂરોંવાલી સિફાત.....	૪૯
● અનોખા વાકિઆ.....	૫૦
● ખાવિંદકી જિમ્મેદારી.....	૫૦

શૌહરકી દસ ખતરનાક ગલતિયાં

● આજકા ઉનવાન.....	૫૩
● શાદીકા મકસદ.....	૫૩
● પુરસુકૂન જિંદગી કેસે?.....	૫૪
● બીવીકી ત્રીન બુન્યાદી ઝરૂરતેં.....	૫૬
● (૧) તહફફૂઝ (Protection પ્રોટેક્શન).....	૫૬

મઝમૂન

સફા

• (૨) તવજજોહ (Attention એટેન્શન).....	૫૮
• (૩) હૌસલા અફઝાઈ (Appreciation એપ્રેસિટેશન) ..	૫૯
• શૌહરોંકી દસ ખતરનાક ગલતિયાં.....	૬૦
• (૧) બીવીકો નઝરઅંદાઝ કરના.....	૬૧
• (૨) તલાકકી ધમકી.....	૬૨
• ગુનાહોંકા દરવાઝા.....	૬૩
• તજુર્બેકી બાત.....	૬૪
• તલાક... એક નાપસંદીદહ ચીઝ.....	૬૫
• તલાકસે પેહલે.....	૬૫
• તલાકકા સહીહ તરીકા.....	૬૬
• (૩) દૂસરી શાદીકી ધમકી.....	૬૭
• અદલ (ઈન્સાફ) કરના આસાન કામ નહીં.....	૬૭
• દૂસરી શાદીકા ખયાલ કેસે નિકલા.....	૬૮
• (૪) બેઈઝઝત કરના.....	૭૦
• (૫) વક્ત ન દેના.....	૭૧
• બાઝ નેકોકાર મરદોંકી ગલતી.....	૭૧
• રોઝીકી તલાશ પર જાનેવાલોંકી ગલતી.....	૭૩
• (૬) બીવીકે લિયે પાબંદી અપને લિયે આઝાદી.....	૭૫
• (૭) નુકતાચીનીકી આદત.....	૭૬
• બેહતરીન પરફાર્મન્સકે લિયે લયક ઝરૂરી હૈ.....	૭૭
• (૮) તીસરે બંદેકી ખાતિર બીવીસે ઝગડા.....	૭૮
• (૯) ઈલ્જામ લગાના.....	૭૯
• (૧૦) બીવીકે રિશ્તેદારોંસે બે-પરવાઈ.....	૮૦
• એક જોડેકા વાકિઆ.....	૮૨
• બાતકા ખુલાસા.....	૮૩

મઝમૂન

સફા

શૌહરકે લિયે દસ સુનેહરી ઉસૂલ

- ❖ (૧) હમેશા મુસ્કુરાતે હુએ ઘરમેં આએં ૮૭
- ❖ મસનૂન અમલને તલાકસે બચા લિયા ૮૭
- ❖ શયતાનકો ઘરમેં દાખિલ હોનેસે રોકેં ૮૮
- ❖ (૨) બીવીકે અચ્છે કામોંકી તારીફ કરેં ૮૦
- ❖ નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કા ઈસ્લાહકા તરીકા ૮૧
- ❖ જાનવરોંકી તરબિયતકા સાઈન્ટિફિક ઉસૂલ ૮૨
- ❖ (૩) બીવીકે કામોંમેં દિલચસ્પી લે ૮૪
- ❖ એક ખાવિંદકી ઝહાનત ૮૪
- ❖ અંબિયા (અલૈ.) ઘરવાલોંકી ઝરિયાતકી ફિક કરતે થે ૮૫
- ❖ (૪) કભી બીવીકો હદિયા ઔર તોહફા દિયા કરેં ૮૮
- ❖ તોહફા દેના નબી (અલૈ.) કી સુન્નત હૈ ૮૮
- ❖ ખાવિંદકા તોહફા બીવીકો યાદ રેહતા હૈ ૮૮
- ❖ આમકે આમ ગુઠલિયોંકે દામ ૧૦૦
- ❖ ઈસ્લામ મુહબ્બત ફૈલાનેવાલા દીન હૈ ૧૦૧
- ❖ (૫) બીવીસે મુહબ્બત ઔર ઉલફતકા ઈઝહાર કરેં ૧૦૨
- ❖ નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કી સુન્નત ૧૦૩
- ❖ દીનદારોંકે લિયે સોચનેકી ઘડી ૧૦૪
- ❖ (૬) દિલલગી ઔર દિલજોઈકી બાતેં કિયા કરેં ૧૦૬
- ❖ નબી અલૈહિસ્સલામકે બાઝ વાકિઆત ૧૦૬
- ❖ બાઝ દીનદારોંકા હાલ ૧૦૮
- ❖ (૭) બરદાશત ઔર દરગુઝરસે કામ લિયા કરેં ૧૦૯
- ❖ મઆફ કર દેનેકા નતીજા ૧૧૧
- ❖ ઔરંગઝેબ આલમગીરકા હૈરતઅંગેઝ વાકિઆ ૧૧૧
- ❖ (૮) ઘરમેં શરીઅતકી પાબંદી કરવાએં ૧૧૩

મઝમૂન

સફા

- બેપરદગીકી નહૂસત.....૧૧૫
- શરીઅતકી પાબંદી કરવાના ખાવિંદકી જિંમ્મેદારી હૈ.....૧૧૭
- (૯) મિયાં બીવી દોનોં એક વક્તમેં ગુસ્સા ન ખાએ.....૧૧૮
- નબી અલૈહિસ્સલામકી સુન્નત.....૧૧૯
- મિયાં બીવીકા ગુસ્સા શયતાનકો ખૂશ કરતા હૈ.....૧૧૯
- (૧૦) આપસમેં નારાઝગીકી હાલતમેં કભી ન સોએ.....૧૨૦
- મિયાં બીવીમેં ફક્ત જીત હોતી હૈ.....૧૨૨

મિસાલી ઈઝદિવાજી જિંદગીમેં શૌહરકા કિરદાર

- આજકા મૌઝૂઅ.....૧૨૫
- સુફૂનકા બાઈસ તીન ચીઝેં.....૧૨૫
- બે-સુફૂન જિંદગીકી વજહ.....૧૨૬
- ઈશાકે બાદ જલ્દ સોનેકી આદત ડાલેં.....૧૨૭
- સુન્નતકો છોડનેકા વખાલ.....૧૨૭
- સુન્નત ઔર મુસ્તહબ્બાતકો હલ્કા ન સમઝેં.....૧૨૮
- આજકલકે ગાફિલોંકા હાલ.....૧૨૯
- તહજજુદકે વક્ત ઉઠનેકી બરકત.....૧૩૦
- બચ્ચોંકો જલ્દી ઉઠનેકી આદત ડાલેં.....૧૩૧
- ફજરકે વક્ત જાગનેકે ફાઈદે.....૧૩૧
- ફજરકે બાદ સોનેકે નુકસાનાત.....૧૩૨
- જિંદગીકા મન્હૂસ દિન.....૧૩૩
- મુનવ્વર (રોશન) દિન.....૧૩૪
- બચ્ચોંકે સામને બહસ મુબાહિસાસે બચેં.....૧૩૫
- માન જાનેમેં ખૈર હૈ.....૧૩૬
- પ્યારકા વાર તલવારસે જિયાદા કારગર હોતા હૈ.....૧૩૬
- અપની ઝરૂરત હલાલ તરીકેસે પૂરી કરે.....૧૩૭

મઝમૂન

સફા

• ઘરકે માહોલકી તરફ તવજજોહ.....	૧૩૮
• ઘરકી ઔરતોં પર તવજજોહ.....	૧૩૯
• સાસ-બહૂકે ઝગડે.....	૧૩૯
• એક આલિમા લડકીકા વાકિઆ.....	૧૪૦
• સાસકે સોચનેકી બાત.....	૧૪૨
• ખાવિંદકી ઝિમ્મેદારી.....	૧૪૨
• ઘરકે અંદર પુરવકાર રહિયે.....	૧૪૩
• તહમ્મુલ મિઝાજી ઈજ્તિયાર કરેં.....	૧૪૪
• સબર હો તો એસા.....	૧૪૫
• બાત છુપાનેસે ગલત ફેહમિયાં પૈદા હોતી હૈં.....	૧૪૫
• દરગુઝર (મઆફી) સે કામ લેના ચાહિયે.....	૧૪૬
• હઝરત ઉમર (રદિ.) કી તાલીમ.....	૧૪૭
• દસ હિમાકતેં.....	૧૪૮
• રોઝકે લડાઈ ઝગડેસે બચેં.....	૧૫૧
• બીવિયોંકો કુછ ઝાતી ખર્ચ દે દેના ચાહિયે.....	૧૫૨
• બીવિયોંકે લિયે અલ્લાહ તઆલાકી સિફારિશ.....	૧૫૨
• બીવિયોંકે લિયે નબી (સ.અ.વ.) કી સિફારિશ.....	૧૫૪
• હઝરત મુરશિદે આલમ (રહ.) કા અમલ.....	૧૫૫
• મુકાફાતે અમલ (અમલકી કમી પૂરી કરના).....	૧૫૬

બીવીકે લિયે બીસ સુનેહરી ઉસૂલ

• ઔરતકી ઝિંદગીકે તીન પેહલૂ.....	૧૫૮
• અચ્છી બીવીકી ચાર સિફાત.....	૧૬૦
• પેહલી સિફત.....	૧૬૦
• દૂસરી સિફત.....	૧૬૦
• તીસરી સિફત.....	૧૬૧

મઝમૂન

સફા

- ✽ ચોથી સિફત.....૧૬૩
- ✽ ખૂશનસીબ કૌન?.....૧૬૪
- ✽ હુસ્ને સૂરત યા હુસ્ને સીરત.....૧૬૪
- ✽ ઔરતકા રાહે સુલૂક.....૧૬૫
- ✽ બીવિયોંકે લિયે બીસ રેહનુમા ઉસૂલ.....૧૬૬
- ✽ (૧) ખાનેકો ઝિક ઔર ફિકકે સાથ પકાએ.....૧૬૬
- ✽ શકવાલે ખોરાકકે બચ્ચેકી તાલીમ પર અસરાત.....૧૬૭
- ✽ (૨) કામકો વક્ત પર સમેટનેકી આદત ડાલિયે.....૧૬૮
- ✽ (૩) ઘરકો સાફ સુથરા રખિયે.....૧૭૧
- ✽ ચીઝોંકો તરતીબસે રખનેકા અજર.....૧૭૨
- ✽ (૪) સુની સુનાઈ બાતકો આગે બયાન ન કરે.....૧૭૩
- ✽ (૫) ખાવિંદકો દુઆઓંકે સાથ રૂખ્સત કિયા કરે.....૧૭૪
- ✽ (૬) ખાવિંદકે આનેસે પેહલે અપનેકો સાફ સુથરા કર લે.....૧૭૫
- ✽ (૭) રિશ્તેદારોંકે વહાં સિલા રહમીકી નિયતસે જાએ.....૧૭૭
- ✽ પરદેકા લિહાઝ રખ્ખે.....૧૭૮
- ✽ (૮) શૌહરકો સદકા ખૈરાતકી તરગીબ દેતી રહે.....૧૭૯
- ✽ સખાવતકી કદર.....૧૮૦
- ✽ (૯) ઘરકે અંદર એક જગહ મુસલ્લેકે લિયે મખ્સૂસ કર દે.....૧૮૧
- ✽ (૧૦) ફોન પર મુખ્તસર બાત કરનેકી આદત ડાલે.....૧૮૨
- ✽ (૧૧) અહમ બાતેં નોટ કરનેકે લિયે એક નોટબુક બનાએ.....૧૮૩
- ✽ (૧૨) કુછ ઝરૂરતકી ચીઝોંકો સંભાલકર રખ્ખે.....૧૮૫
- ✽ (૧૩) કોઈ કામ એસા ન કરે જિસકી વજહસે ખાવિંદકી
નઝરોંસે ગિર જાએ.....૧૮૭
- ✽ (૧૪) બચ્ચોંકે બારેમેં અપને ખાવિંદસે મશ્વરા કરતી રહે.....૧૮૮
- ✽ (૧૫) ખાવિંદકી ઝરૂરત પૂરી કરનેમેં કોઈ તરદુદ (અંદેશા) ન કરે.....૧૮૯

મઝમૂન

સફા

- (૧૬) ખાવિંદકો પરેશાનીકે વક્ત તસલ્લી દે.....૧૯૧
- એક કરોડપતી શખ્સકી હૌસલામંદ બીવી.....૧૯૨
- (૧૭) ગલતીકો માન લેનેમેં અઝમત હૈ ઔર ખામોશીમેં
આફિયત હૈ.....૧૯૩
- (૧૮) અપને દિલકા ગમ ફક્ત અલ્લાહકે આગે બયાન કરે.....૧૯૪
- (૧૯) ખાવિંદકે રિશ્તેદારોંસે અછા સુલૂક રખેં.....૧૯૫
- (૨૦) અગર ખાલિકકી નાફરમાની હોતી હો તો મખ્લૂકકી
ઈતાઅત ન કરે.....૧૯૬

શૌહરકા દિલ જીતનેકે તરીકે

- ઔરત મદકે લિયે એક હસીન તોહફા.....૧૯૯
- નિકાહકે બગૈર ઝિંદગી અધૂરી હૈ.....૨૦૦
- મોમિનોં ઔર કાફિરોંકી બીવિયોંમેં ફર્ક.....૨૦૧
- નિકાહ એક પુખ્તા અહદકા નામ હૈ.....૨૦૨
- નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કી ગમખ્વાર.....૨૦૨
- નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કી આખરી તાલીમ.....૨૦૩
- બીવીકી પરેશાની ઈન્સાનકો બુણહા કર દેતી હૈ.....૨૦૩
- મિયાં બીવીકો આપસમેં સુકૂનકા સબબ બનના ચાહિયે.....૨૦૪
- એક સમઝદાર ખાવિંદકી અપની બીવીકો નસીહત.....૨૦૫
- એક મર્દ અપની બીવીસે ક્યા ચાહતા હૈ?.....૨૦૭
- શૌહરકા દિલ જીતનેકે તરીકે.....૨૦૮
- બીવી ખાવિંદસે ઈઝ્ઝતકે લફઝોંમેં બાત કરે.....૨૦૯
- ઔરત અપને અંદર સબ્ર ઔર તહમ્મુલ પૈદા કરે.....૨૧૦
- કિફાયત શિઆરી (કમ ખર્ચા) ઈખ્તિયાર કરે.....૨૧૧
- ઔરતકો ચાહિયે કે હર હાલમેં શૌહરકા સાથ દે.....૨૧૨
- જબ નેક બનેંગે તબ એક બનેંગે.....૨૧૩

મઝમૂન

સફા

- ઔરતોંમેં બાતકા બતંગડ બનાનેકી બુરી આદત.....૨૧૪
- ખાવિંદકી નાશુકી ન કરે.....૨૧૫
- ખાવિંદકે સામને હર વક્ત તરોતાઝા રહે.....૨૧૬
- મદકી પટરી ક્યૂં બદલ જાતી હૈ.....૨૧૭
- શૌહરકી બેરૂખીકા ઈલાજ ખૂદ બીવીકો કરના હૈ.....૨૧૮
- બર મૌકા ઔર બર મહલ બાત શૌહરકે દિલકો મુતાસ્સિર કરતી હૈ.....૨૧૯
- અલવિદાઅ ઔર ઈસ્તિકબાલકે લમ્હાત.....૨૨૨
- શૌહરકો ધાયલ કરનેકે લિયે બીવીકે ચંદ હથિયાર.....૨૨૩
- આંખોંકા હથિયાર.....૨૨૪
- બાતોંકા હથિયાર.....૨૨૪
- ખૂશબૂકા ઈસ્તેમાલ.....૨૨૫
- હાથોંકી ફુંજી.....૨૨૬
- મુહબ્બત ભરા બોસા.....૨૨૬
- અદાઓંકે તાવીઝ.....૨૨૬
- ખાવિંદકી તારીફ કરના સહાબિયાતકી સુન્નત હૈ.....૨૨૭
- ખાવિંદકી ઝરૂરત પૂરી કરનેસે ઈન્કાર ન કરે.....૨૨૮

જન્નતી ઔરત..... શૌહરકી ફરમાંબરદાર

- આજકા મૌઝૂઅ.....૨૩૨
- જન્નતી ઔરત કૌન?.....૨૩૩
- જન્નતી ઔરતકી ત્રીન નિશાનિયાં.....૨૩૪
- પેહલી નિશાની : વદૂદ.....૨૩૫
- અપના મુવાઝના કીજિયે.....૨૩૬
- દૂસરી નિશાની : વલૂદ.....૨૩૭
- ફુફકે માહોલમેં ઔલાદકા તસવ્વુર.....૨૩૮
- દીને ઈસ્લામમેં ઔલાદકા તસવ્વુર.....૨૩૮

મઝમૂન

સફા

- હામિલા ઔરતકે લિયે અજરો-સવાબ.....૨૩૯
- તીસરી નીશાની : શૌહરકો મનાનેવાલી.....૨૪૦
- ખાવિંદકો નારાઝ કરકે સોનેવાલી પર ફરિશતોંકી લા'નત.....૨૪૧
- ઔરતકે લિયે જન્નત આસાન.....૨૪૩
- શૌહરકી ફરમાંબરદારીસે સિદ્દીકીનકા રૂત્બા.....૨૪૪
- નમાઝોંકી સુસ્તી.....૨૪૫
- ઈઝ્ઝતકી હિફાઝત.....૨૪૫
- ખાવિંદકી ઈતાઅત.....૨૪૬
- ખાવિંદકો મુઢીમેં કરનેકા તરીકા.....૨૪૭
- ખાવિંદકી રઝા જન્નતકી હવા.....૨૪૭
- ખાવિંદકી ઈતાઅતકા અજીબ વાકિઆ.....૨૪૮
- અલ્લાહ તઆલાકી મહેબૂબ બંદી.....૨૪૯
- સીધી જન્નતમેં.....૨૫૧
- જન્નતી બીવી શૌહરસે પેહલે જન્નતમેં દાખિલ હોગી.....૨૫૧
- બચ્ચોંકી ખાતિર દૂસરા નિકાહ ન કરનેવાલીકા દરજા.....૨૫૨
- દુનિયાકી ઔરતેં અફઝલ હેં યા જન્નતકી હૂરેં.....૨૫૩
- એક કડવી હકીકત.....૨૫૪
- આઈયે અહદ કરેં.....૨૫૫

RELIABLE SHOP

Badi Masjid (Markaz) Gali,
Ranitalav, SURAT-395003.

Mo. 98981-36436

પેશ લફઝ

જબ કોઈ ઔરત ઔર મર્દ શરઈ ગવાહોંકે સામને ઈજાબ ઔર કબૂલ કર લેતે હૈં તો દીની નુક્તએ નઝરસે વો મિયાં ઔર બીવી બન જાતે હૈં. ગોયા એક ફેમિલી યૂનિટ તશ્કીલ પા જાતા હૈ. અબ દેખનેમૈં તો યે ફક્ત દો બંદોંકા મિલાપ હૈ ઔર મામૂલકી કારવાઈ હૈ. લેકિન ઝરા ગેહરી નઝરસે દેખા જાએ તો દો બંદોંકા યે સાથ, એક અહદ, એક ઝમાનેકી બુન્યાદ હોતા હૈ. અગર દોનોં મિયાં બીવી શરીઅત ઔર સુન્નતકા ખયાલ રખતે હુએ એક દૂસરેકે હુકૂકકી પાસદારી (લિહાઝ) કરતે હૈં તો મુહબ્બત ઔર યગાનિગત (ઈત્તિફાક) કી એસી ફિઝા પૈદા હોતી હૈ કે ન સિર્ફ ઉનકી અપની જિંદગી મસરત ઔર શાદમાની (ખૂશી) સે ભરપૂર હોતી હૈ બલકે ઉનકી ઔલાદ પર ભી ઉસકે અચ્છે અસરાત ઝાહિર હોતે હૈં, ઔર ઉનસે એસી નસલેં પૈદા હોતી હૈં જો ઝમાનેકી કિયાદત (રેહનુમાઈ) કરતી હૈં. ઈસી લિયે નબી અલૈહિસ્સલામને યે દુઆ સિખાઈ.

રબ્બના હબ્બના મિન્ અઝવાજિના વ જુરિયાતિના કુરત અઅયુનિવ
વજઅલ્ના લિલ મુત્તકીન ઈમામા.

અય અલ્લાહ હમૈં એસી બીવિયાં ઔર એસી ઔલાદ અતા ફરમા જો હમારી આંખોંકી ઠંડક બનેં ઔર ઉનહૈં મુત્તકિયોંકા ઈમામ બના.

ઔર અગર ખુદા ન ખ્વાસ્તા દોનોં મિયાં બીવી, સોય વ સમઝસે ખાલી ઔર એક દૂસરેકે હુકૂક પામાલ કરનેવાલે હોંગે તો ફિર શયતાનકો વાર કરનેકા મૌકા મિલતા હૈ. વો ઉનકી જિંદગીમૈં એસી તલ્ખિયાં (કડવાહટ) ઘોલ દેતા હૈ કે ન સિર્ફ ઉનકી અપની જિંદગી જહન્નમઝાર બની રેહતી હૈ બલકે ઉસકી નહૂસત ઉનકી ઔલાદ પર ભી પડતી હૈ ઔર વો મન્ફી ખયાલાત ઔર રુજહાનાતકી હામિલ બન જાતી હૈ. વો ન સિર્ફ વાલિદૈનકે નાકમૈં દમ કરતી હૈ બલકે મઆશરેમૈં બુરાઈકી અલામત (Symbol સિંમ્બોલ) બન જાતી હૈ. તો મિયાં બીવીકા યે મિલન સિર્ફ દો ઈન્સાનોંકા મિલાપ નહીં હોતા

બલ્કે દો ખાનદાનોંકા મિલાપ હોતા હૈ.

દર અસલ મિયાં ઔર બીવી એક ગાડીકે દો પહિય્યોંકી તરહ હોતે હૈં. અગર યે દોનોં અપની અપની જગહ પર ઠીક ઠાક ઔર હમવાર (બરાબર) ચલતે રહૈં તો જિંદગીકા સફર પુરસુકૂન ઔર ખૂશગવાર ગુઝરતા હૈ. અગર યે ટેળહે હો જાએ, યા અપની જગહ છોડ દેં તો એક્સીડન્ટસે ઘરકી ગાડી તબાહ હો જાયા કરતી હૈ. ઔર અગર પહિય્યે ચલતે તો રહૈં લેકિન એસે બે ઢબ હોં કે સારી જિંદગી “ખટ ખટ ચૂં ચૂં” કા શોર કરતે રહૈં તો ગાડી મુસલસલ હિચકોલે ઔર ધક્કે ખાતી રેહતી હૈ ઔર જિંદગીકા સફર ઈન્તિહાઈ તલ્ખ (કડવા) ઔર બે-મઝા હોકર રેહ જાતા હૈ.

આજ મઆશરેમેં અકસર ઘરોંમેં કહીં પૂરે તૌર પર ઔર કહીં થોડે તૌર પર યેહી સૂરતે હાલ દેખનેકો મિલતી હૈ. અજબ બાત કે આપસમેં મિયાં બીવી હોતે હૈં લેકિન એ’તિમાદ ઔર ઈત્તિફાત (મુહબ્બત) કા નામ નહીં હોતા, એક હી ઘરમેં રેહતે હૈં લેકિન એકકા મુંહ મશરિકકી તરફ ઔર દૂસરેકા મગરિબકી તરફ હોતા હૈ. બાઝ ઘરોંમેં તો આએ દિનકી તકરારકે સાથ સાથ મારપીટ તકકી નોબત ભી આ જાતી હૈ. બકૌલ શાઈર,

એક હંગામે પે મૌકૂફ હૈ ઘરકી રોનક

નગમએ ગમ હી સહી નગમએ શાદી ન સહી

મેંને બહોતસે દીનદાર ઘરાનોંમેં ભી ઈનહીં મહરૂમિયોંકો દેખા તો એહસાસ હુવા કે આજકે મિયાં બીવીકો ઉનકી જિમ્મેદારિયોંસે આગાહ કરનેકી ઝરૂરત હૈ. તાકે વો અપને હી બોએ હુએ કાંટોંમેં ઉલઝુને ઔર અપની હી લગાઈ હુઈ આગમેં જલનેકી બજાએ શરીઅત ઔર સુન્નતકી રોશન તાલીમાતસે ફાઈદા ઉઠાએ ઔર અપને ઘરોંમેં પ્યારકે દીપ જલાએ. શયતાનકે જીકો જલાએ ઔર અમન વ ચૈનકી બાંસરી બજાએ.

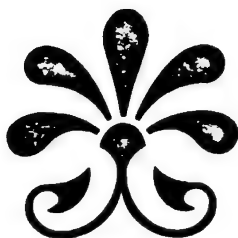
ઈસ જિમનમેં ઝામ્બિયા (આફ્રિકા) કી એક કમ્યૂનિટીમેં મિયાં બીવીકે લિયે ઈસ્લાહી બયાનાતકા એક સિલસિલા ચલા ઔર ઈઝદિવાજી જિંદગીકે મઆમલાત પર બાત કરનેકા મૌકા મિલા તો ઉસકે નતાઈજ ઉમ્મીદસે ભી જિયાદા શાનદાર નઝર આએ. બહોતસે નૌજવાન જોડોંકે ઘરોંસે ખૂશગવાર

ઈન્કિલાબકી હૌસલા અફઝા ખબરેં સુનનેકો મિલીં. ઉસસે મુઝકો ઈન બાતોંકે ફાઈદેકા અંદાઝા હુવા. લિહાઝા મેરે દિલમેં યે ખ્વાહિશ તો થી કે મુહબ્બતકે ઈસ પૈગામકો આમ કરના ચાહિયે કે “મેરા પૈગામ મુહબ્બત હૈ જહાં તક પહોંચે”. ફિર ભી અઝીઝમ ડાક્ટર શાહિદ મહેમૂદ સાહબને બયાનાતકી અહમિયતકે પેશે નઝર ઉનહેં છપવાનેકી તરફ અમલી કદમ ઉઠાયા તો દિલ બાઝેત ખૂશ હુવા કે ઉનહોંને મુઝ ફકીરકી દિલકી તમન્નાકો પૂરા કર દિયા. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત ઉનહેં અપને મકબૂલ બંદોંમેં શામિલ ફરમાએ. આમીન સુમ્મ આમીન.

અલ્લાહ તઆલાકી ઝાતસે ઉમ્મીદ હૈ કે જો મિયાં બીવી ભી અપને તર્જે જિંદગીકો કિતાબમેં દી ગઈ હિદાયાતકે મુતાબિક ઢાલનેકી કોશિશ કરેંગે. તો ઉનકા ઘર ખૂશિયોંકા ગેહવારા બનેગા. અપને આપકો તો ખૂશિયાં મિલેંગી હી, અલ્લાહ તઆલા ભી ખૂશ હોંગે. ઔર સચ્ચી બાત તો યે હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકી રઝા હી તો મતલૂબ હૈ. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત હમેં દુનિયા વ આખિરતમેં ખૂશિયોં ભરી જિંદગિયાં નસીબ ફરમાએ. આમીન સુમ્મ આમીન.

દુઆ ગો વ દુઆ જો

ફકીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદિદી

અર્જે મુરતિબ

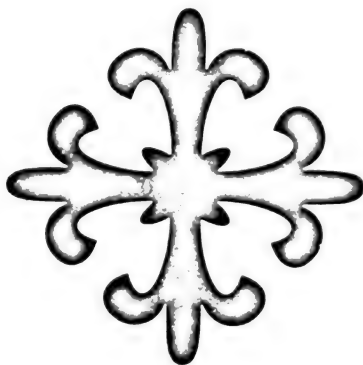
આમ તૌર પર માહિર હકીમ હોતે હૈં વો બડે નબ્જ શનાસ હોતે હૈં. વો નબ્જ (નાડી) પર હાથ રખતે હી બીમારકા હાલ ઔર કેફિયત સમજ જાતે હૈં. ફિર બીમારીકી નૌઈયતકે મુતાબિક દવા ખિલાતે હૈં યા મરહમ રખતે હૈં ઔર અગર કોઈ નાસૂર હો તો નશ્તર ભી લગાતે હૈં. હમારે પીરો મુરશિદ મહેબૂબુલ ઉલમા વ સ્સુલહા હઝરત મૌલાના પીર ગુલફિકાર અહમદ નકશબંદી દામત બરકાતુલ્લમકો ભી અલ્લાહ તઆલાને કુછ ઐસી હી શાને હિકમત અતા ફરમાઈ હૈ. લેકિન વો રૂહાની હકીમ હૈં. ઉનકા જૌકે વિજદાન મઆશરેકે બિગડે હુએ પેહલૂઓકો ખૂદ હી ઉન પર ઉજાગર કર દેતા હૈ ફિર વો ઉસકે હાલકે મુતાબિક ઈલાજ ભી તજવીજ ફરમાતે હૈં. હિદાયાતકી સૂરતમેં હો, યા બયાનાતકી સૂરતમેં. ચૂંકે ઉનકી ઈસ્લાહ ભી હકીમાના હોતી હૈ લિહાજા વો ઈન્તિહાઈ બારીક નુકાત વ જુઝઈયાતકો ભી હાથસે જાને નહીં દેતે ઔર હર હર પેહલૂ પર મુઅસ્સિર રેહનુમાઈ ફરમાતે હૈં. યેહી ચીજ ઉનકે બયાનાતકો મુન્ફરિદ (અલગ) બના દેતી હૈં.

યે કિતાબ હઝરતકે કુછ ઐસે હી બયાનાતકા મજમૂઆ હૈ જો ઉનહોંને ખૂશગવાર ઈઝદિવાજી જિંદગીકે મુતઅલ્લિક ઈરશાદ ફરમાએ. કામિયાબ ઔર ખૂશગવાર ઈઝદિવાજી જિંદગીકી તો હર કોઈ તમન્ના કરતા હૈ. લેકિન બહોતસે અવામિલ ઐસે હોતે હૈં જો ઉસમેં રૂકાવટ બન જાતે હૈં. હઝરતને અપને ઈન બયાનાતમેં ઉનહી અવામિલકો તફ્સીલસે બયાન કિયા હૈ. ઔર ઉનકે રોકનેકે લિયે ઐસે આમાલ વ અફઆલ તજવીજ કિયે હૈં જિસ પર અમલ કરકે મિયાં બીવીકી જિંદગીમેં હૈરતઅંગેઝ તબ્દીલી આ સકતી હૈ. અમલકી નિયતસે પળહનેવાલે યકીનન ઈસ કિતાબસે ફાઈદા ઉઠાએંગે.

આજિઝકે લિયે યે બડી સઆદતકી બાત હૈ કે ઈન બયાનાતકી

તરતીબ ઔર ઈશાઅતકા મૌકા મિલા. ફેઝ તો યે હઝરત દામત બરકાતુલુમકા હી હૈ લેકિન અલ્લાહકી શાન હમ જૈસે મુફતખોરે બી મુફતમેં ફાઈદા ઉઠા રહે હૈં. બહરહાલ અલ્લાહ તઆલાકી શાને કરીમીસે ઉમ્મીદ હૈ કે બંદાકો ઉસકે સવાબ ઔર ઉસકી બરકાતસે મહેરૂમ નહીં ફરમાએંગે. વમા ઝાલિક અલ્લાહિ બિઅઝીઝ.

ડાકટર શાહિદ મહમૂદ નકશબંદી ગુફિર લહુ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ઈસ્લામ ઔર ઈઝદિવાજી હિંદગી

અઝ ઈફાદાત

પીરે તરીકત રેહબરે શરીઅત મુફકિરે ઈસ્લામ

મહેબૂબુલ ઉલમા વસ્સુલહા

હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ

નકશબંદી મુજદિદી મદઝિલ્લુહૂ

ઈસ્લામ ઔર ઈઝદિવાજી જિંદગી

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન અલા ઈબાદિહિલ્લજી નસ્તફા

અમ્મા બા'દ

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશૈતા નિર્જમ.

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્હીમ.

વ મિન્ આયાતિહી અન ખલક લકુમ મિન અન્દુસિકુમ અઝવાજલ
લિતસ્કુનૂ ઈલૈહા વ જઅલ બૈનકુમ્ મવદતંવ્ વ રહમહ્, ઈન્ન ફી ઝાલિક
લઆયાતિલ્ લિકૌમિય્ યતફક્કરૂન.

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન. વ સલામુન અલલ
મુરસલીન. વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ
સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક વ સલ્લિમ.

હર ચીઝ જોડા જોડા

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હર ચીઝકા જોડા જોડા બનાયા હૈ. કુરઆન
મજીદમેં ઈરશાદ ફરમાયા :

સુબ્હાનલ્લજી ખલકલ અઝવાંજ ફુલ્લહા. (સૂ. યાસીન : ૩૬)

(પાક હૈ વો ઝાત જિસને હર ચીઝકા જોડા જોડા બના દિયા)

શરીઅતકે મુતાબિક મિયાં બીવીકા ઈખકે હોકર એક દૂસરેસે મિલના
અલ્લાહકે યહાં ઈબાદત કેહલાતા હૈ. દીને ઈસ્લામકા હુસ્ન દેખિયે કે ઈન્સાન
અપની હી ખ્વાહિશ પૂરી કરતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર ભી ઉસકો
અજરો સવાબ અતા ફરમાતે હૈં.

ઈઝદિવાજી જિંદગીકી અહમિયત

દીને ઈસ્લામ દીને ફિતરત હૈ. ઉસને ઈન્સાનોંકો મુજર્દ (અકેલે)
જિંદગી ગુઝારનેકા હુકમ નહીં દિયા. નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને

ફરમાયા કે,

લા રૂહબાનિયત ફીલ ઈસ્લામ (ઈસ્લામમેં રૂહબાનિયત નહીં હૈ)

ઉસને યે તાલીમાત નહીં દી કે તુમ જંગલોં ઔર ગારોંમેં જાકર રેહના શુરૂ કર દો, બલકે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈરશાદ ફરમાયા,

ફન્કિલૂ મા તાબ લકુમ મિન નિસાઈ ફઈન્ બિફતુમ અલ્લા તઅદિલૂ ફવાહિદહ. (સૂરએ નિસાઅ : ૩)

(પસ તુમ નિકાહ કરો ઉન ઔરતોંકે સાથ જો તુમહેં પસંદ હોં, દો હોં, તીન હોં, ચાર હોં, પસ અગર તુમહેં યે ૩ર હો કે તુમ ઉનમેં અદલ નહીં કર સકોગે તો ફિર તુમ સિફ એકસે નિકાહ કરો).

ઈસી લિયે નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા.

અન્નિકાહુ મિન સુન્નતી. (નિકાહ મેરી સુન્નત હૈ)

ફિર ફરમાયા,

ફમન રગિબ અન્ સુન્નતી ફલૈસ મિન્ની

(જો મેરી સુન્નતસે એ'અરાઝ કરે વો મેરી ઉમ્મતમેંસે નહીં હૈ)

બલા નિકાહકી અહમિયત વાઝેહ કરનેકે લિયે ઈસસે ઝિયાદા ઔર ક્યા ઝોર દિયા જા સકતા હૈ.

અંબિયાએ કિરામકી સુન્નતેં

તિરમિઝી શરીફકી રિવાયત હૈ કે ચાર ચીઝેં સુનનુલ મુરસલીન યાની અંબિયાકી સુન્નતેં હૈં.

● હયા : હયાદારી યાની તમામ અંબિયા બાહયા હુવા કરતે થે.

● ઈત્ર : યાની તમામ અંબિયા ખૂશબૂકા ઈસ્તેમાલ કિયા કરતે થે.

● મિસ્વાક : યાની તમામ અંબિયા મિસ્વાક કિયા કરતે થે.

● નિકાહ : યાની તમામ અંબિયા (અલૈ.) ઈઝદિવાજી ઝિંદગી બસર કિયા કરતે થે.

કુરઆન મજીદમેં ઈરશાદે બારી તઆલા હૈ.

વ લકદ અરસલ્ના રુસુલમ્ મિન્ કબ્લિક વ જઅલ્ના લહુમ્

અઝવાજંવ વ જુરિંથ્યહ.

(અય મેરે મહેબૂબ (સ.અ.વ.) હમને આપસે પેહલે કિતને હી અંબિયાકો ભેજા ઔર હમને ઉનકે લિયે બીવિયાં ઔર ઔલાદેં બનાઈ)

યે બાત સૂરજસે જિયાદા રોશન હૈ કે સંબ અંબિયા દીનકી દઅવતકા મુકદ્દસ ફરીજા અદા કરનેકે લિયે મબઊસ હુએ. વો મખ્લૂકકો અલ્લાહસે મિલાયા કરતે થે મગર ઔલાદ બીવી ઉનકે રાસ્તેમેં રૂકાવટ નહીં બના કરતી થી. ગોયા ઈસ બાતકો પુખ્તા (Establish ઈસ્ટેબ્લિશ) કર દિયા ગયા કે ઈઝદિવાજી જિંદગીસે ફરાર (દૂર રહેના) તો દર હકીકત મઆશરતી હુકૂકકી અદાયગીસે ફરાર (દૂર રહેના) હૈ.

નિકાહ આધા ઈમાન હૈ

ઈન્સાનકી જિંદગીમેં નિકાહકી ઈતની અહમિયત હૈ કે હદીસે પાકમેં નિકાહકો આધા ઈમાન કહા ગયા હૈ. ફરમાયા :

અન્નિકાહુ નિસ્કુલ ઈમાન (નિકાહ તો આધા ઈમાન હૈ)

તો અબ દેખિયે કે એક કુંવારા આદમી ચાહે કિતને હી નેક અમલ કરે ઔર કિતની હી ઈબાદત કરે ઉસકા ઈમાન આધા હૈ. જબ તક વો ઈઝદિવાજી જિંદગીમેં દાખિલ હોકર હુકૂક વ ફરાઈઝકો અદા ન કરે તબ તક ઉસકા ઈમાન મુકમ્મલ નહીં હોતા. ઈસ લિયે જિસ લડકેકી શાદી ન હો ઔર વો જવાનુલ ઉમર હો હદીસમેં ઉસકો મિસ્કીન કહા ગયા હૈ, જિસ લડકીકી શાદી ન હો ઔર વો જવાનુલ ઉમર હો હદીસે પાકમેં ઉસકો મિસ્કીના કહા ગયા હૈ. ગોયા યે લોગ કાબિલે રહમ હૈં કે ઉમરકે ઈસ હિસ્સેમેં યે ઈઝદિવાજી જિંદગી ગુઝારનેસે મહેરૂમ હૈં.

પાંચ વસિયતેં

હઝરત અલી (રદિ.) ફરમાયા કરતે થે મુઝે મેરે મહેબૂબ ખાતિમુલ મુરસલીન (સ.અ.વ.) ને પાંચ કામોમેં જલ્દી કરનેકી વસિયત ફરમાઈ.

● અજિજલૂ બિસ્સલાતિ કબ્લલ ફૌત.

(તુમ નમાઝકે ફૌત હોનેસે પેહલે ઉસે અદા કર લો)

● અજિજલૂ બિત્તૌબતિ ફબ્લલ મૌત.

(મૌતસે પેહલે તૌબા કરનેમેં જલ્દી કરો)

● જબ કોઈ આદમી મર જાએ તો ઉસકે કફન દફનમેં જલ્દી કરો.

● તુમહારે સર પર કર્જ હો તો ઉસકે અદા કરનેમેં જલ્દી કરો.

● જબ બેટી યા બેટેકે લિયે કોઈ મુનાસિબ રિશ્તા મિલ જાએ તો

ઉસકે નિકાહ કરનેમેં જલ્દી કરો.

આજ દીનસે દૂરીકા પે હાલ હૈ કે કઈ ઘરોમેં બચ્ચિયાં દસ દસ પંદરહ પંદરહ સાલસે જવાન હો ચુકી હોતી હૈં લેકિન ઉનકે વાલિદૈન કેહતે હૈં કે ઉસકા રિશ્તા બાહિર નહીં કરના, યકીન જાનિયે કે વો અપને લિયે જહન્નમ ખરીદ રહે હોતે હૈં.

બુઝુર્ગોંકી એહતિયાત

હમારે હઝરાત ઈન મઆમલાતમેં બડે એહતિયાત બરતનેવાલે હોતે થે. હમને અપને બુઝુર્ગોંકી હાલાતે ઝિંદગીમેં પળહા હૈ કે અગર કિસીકે યહાં જવાનુલ ઉમર બેટી હોતી ઉસે જવાન હુએ ચંદ સાલ હો ચુકે હોતે ઔર ઉસકા વાલિદ ઉસકા નિકાહ ન કર રહા હોતા તો વો ઉસકે કુંવેંસે પાની ભી નહીં પિયા કરતે થે કે ઉસને જવાન બેટીકો ઘરમેં બિઠાયા હુવા હૈ. ઔર જિસ બંદેને કર્જ લિયા હોતા હૈ ઔર વો ઈરાદતન કર્જ નહીં લૌટા રહા હોતા થા તો હમારે બુઝુર્ગ ઉસકી દઅવત કબૂલ નહીં કિયા કરતે થે ઔર કેહતે થે કે ઉસકે ઘરકા ખાના ખાના હલાલ નહીં હૈ ક્યૂંકે અગર ઉસકે પાસ પૈસે ઈતને ફાલતૂ હૈં કે વો દઅવત કર રહા હૈ તો વો કર્જ અદા ક્યૂં નહીં કરતા.

નિકાહ એસે ભી હોતા થા.....!!!

જહાં નિકાહ સસ્તા હોગા વહાં ઝિના મહેંગા હોગા, ઔર જહાં નિકાહ મહેંગા હોગા વહાં ઝિના સસ્તા હોગા. યે દીને ઈસ્લામકા હુસ્ન હૈ કે ઉસને ઈન્સાની ઝરિયાતકો જાઈઝ તરીકેસે પૂરી કરનેકે લિયે ખૂદ તરગીબ

દી હૈ કે તુમ ઈસ મઆમલામેં જલ્દી કરો. શરીઅતને હમેં યે કહા કે તુમ નિકાહકો આમ ઔર સસ્તા કરો તાકે લોગ આસાનીસે નિકાહ કર સકેં.

સહાબએ કિરામકે ઝમાનેમેં તો નિકાહકા યે હાલ થા કે એક સહાબી (રદિ.) કિસી ઘરમેં નિકાહ કરના યાહતે થે. ઉનહોંને અપને એક દોસ્તસે કહા કે ઉસ ઘરવાલે આપકે વાકિફ (પહેચાનવાલે) હૈં લિહાઝા આપ મેરા પૈગામ પહોંચા દેં. ઉનહોંને કહા, બહોત અચ્છા. ઉનહોંને જબ ઉનકે ઘરમેં જાકર ઉનકા પૈગામ પહોંચાયા તો ઉનહોંને બાત સુનકર કહા કે ઉનસે નિકાહ કરનેકો તો હમારા દિલ નહીં યાહતા, અલબત્તા અગર આપ નિકાહ કરના યાહતે હૈં તો આપસે કર દેતે હૈં. વો કેહને લગે કે અચ્છા ફિર મુઝ હીસે કર દેં. ઘરકે મર્દ વહીં મૌજૂદ થે. યુનાંચે ઉનમેંસે કુછ ગવાહ બન ગયે ઔર વહીં ઉનકા નિકાહ કર દિયા ગયા. જબ વો બાહિર નિકલે તો અપને દોસ્તસે મઅઝિરત કરને લગે કે મઆફ કરના, મૈં તો આપકે નિકાહકા પૈગામ લેકર ગયા થા, વો ઉનહોંને કબૂલ ન કિયા ઔર મુઝે કહા કે અગર આપ નિકાહ કરના યાહતે હૈં તો હમ આપસે નિકાહ કર દેતે હૈં, યુનાંચે મૈંને કહા કે ઠીક હૈ મૈં નિકાહ કર લેતા હૂં. આપ ઈસ સોચમેં થે મગર મેરા નિકાહ હો ગયા હૈ, લિહાઝા મૈં મઅઝિરત યાહતા હૂં. વો જવાબમેં ઉનસે મઅઝિરત કરને લગે કે મુઝે મઆફ કર દેના કે ઉસકો આપકી બીવી બનના થા ઔર મૈં અપને લિયે કોશિશેં કરતા રહા. સુબ્હાનલ્લાહ દોસ્તી ભી કાઈમ રહી ઔર નિકાહ ભી હો ગયા. ઉસ વક્તમેં નિકાહ ઈસ કદર સસ્તા ક્યૂં થા? ઈસ લિયે કે ઝિના બિલકુલ ખતમ હો ચુકા થા.

જવાન બેટિયોંકો ઘરમેં બિઠાનેકા વખાલ

હમ જબ ભી શરીઅતકે મુતાબિક જિંદગી ગુઝારેંગે તો ગુનાહોંસે બચેંગે. ઔર જબ શરીઅતકો નઝરઅંદાઝ કરેંગે તો ગુનાહોંમેં ફસેંગે. આજ હાલત યે હુઈ હૈ કે અભી બડી બેટીકે નિકાહકા ફૈસલા નહીં કિયા હોતા ઔર નીચેકી ચાર બેટિયાં જવાન હો ચુકી હોતી હૈં. બા'ઝ મરતબા તો લોગ બડી બેટીકી મંગની કરકે સોચતે હૈં કે ફિર કુછ અરસા બાદ નિકાહ કર દેંગે ઔર

ફિર અગલે સાલ રૂખ્સતી કરેંગે.

યે સોચ ઈન્તિહાઈ ગલત સોચ હૈ: શરીઅતને જહેઝ વગૈરહકી કોઈ પાબંદી નહીં લગાઈ બલકે ઉસને તો મોટાસા ઉસૂલ સમજા દિયા હૈ કે જબ મુનાસિબ રિશ્તા મિલ જાએ તો તુમ અપને સરસે ફર્જ અદા કર દો. યાદ રખ્યેં કે બચ્ચિયાં જવાન હોનેકે બાદ જિતના વક્ત અપને માં બાપકે ઘરમેં રેહતી હૈં. ઔર વહાં રેહનેકે દૌરાન અગર સોચમેં કોઈ ગુનાહ કરેં યા વૈસે ગુનાહ કરેં તો ઉસ ગુનાહકા વબાલ ઉનકે વાલિદૈન યા સરપરસ્ત પર પડેગા. જિનહોને ઉનકા ફર્જ અદા કરનેમેં કોતા હી કી.

ઝિના ઔર નિકાહમેં ફર્ક

ઝિના ઔર નિકાહમેં યે ફર્ક હૈ કે ઝિના ફક્ત જિન્સી તકાઝેકો પૂરા કરનેકા નામ હૈ. જબકે નિકાહમેં ઉસ ઔરતકી ઝિમ્મેદારી લેની પડતી હૈ, ઉસકો મહર અદા કરના પડતા હૈ ઔર ઔરત ઉસકી વિરાસતમેં શામિલ હો જાતી હૈ. યાદ રખના, જહાં બે-એ'તિદાલીકી ઝિંદગી હોતી હૈ વહાં લોગ નિકાહસે ઘભરાતે હૈં ક્યૂંકે વો ઔરતકો એક ખિલોના સમજકર ઉસસે જિન્સી લઝ્ઝત હાસિલ કરતે હૈં.

● ફાન્સકા એક એન્જીનિયર થા. મેં ઉસકી બાત સમજાનેકે લિયે બતા રહા હૂં વરના સચ્ચી બાત યે હૈ કે વો બાત નકલ કરનેકે કાબિલ ભી નહીં હૈ. વો કિસી જગહ એક ફેક્ટરીકે Inspection ઈન્સ્પેક્શન (મુઆઈના-નિરીક્ષણ) કે લિયે આયા. વહાંકે એન્જીનિયર લોગ ઉસસે મજાક કરતે થે કે તૂ એક મહીનેકે લિયે આયા હૈ, જબ તૂ વાપસ જાએગા તો મા'લૂમ નહીં કે તેરી બીવી તેરે પાસ હોગી યા નહીં. વો આગેસે કેહતા થા કે ફિકકી કોઈ બાત નહીં, ક્યૂંકે,

Women are like buses if you miss one, take another one.

(વુમેન આર લાઈક બસીઝ ઈફ યુ મિસ વન, ટેક અનધર વન).

(ઔરતેં બસોંકી તરહ હોતી હૈં, અગર તુમ એકસે રેહ જાઓ તો

ફિર દૂસરી પર સવાર હો જાઓ).

અસ્તગિફરુલ્લાહ, જિસ મઆશરેમેં પળહે લિખ્ખે હઝરાતકા યે હાલ હો વહાં ઔરતકા ક્યા મકામ હોગા. યુરોપકી ઔરતને અપના મકામ ખૂદ ગિરાયા હૈ.

● એક મરતબા મુઝે UK (યુ.કે.) કા એક લિખ્ખા પળહા એન્જીનિયર મિલા. ઉસને મુઝસે પૂછા, આપકે કિતને બચ્ચે હૈ? મૈને ઉસે બતા દિયા. ફિર મૈને ઉસસે પૂછા કે આપકે કિતને બચ્ચે હૈ? વ્હો જવાબમેં કેહને લગા, મૈ અભી કુંવારા હૂં. મૈને કહા, આપકી ઉમર તો જિયાદા લગતી હૈ. વો કેહને લગા, હાં ઈસ વક્ત મેરી ઉમર બાવન (પર) સાલ હૈ. મૈને ઉસે કહા કે તુમ એન્જીનિયર ભી હો ઔર ઈતની ઉમર ભી હો ચુકી હૈ, તો તુમ નિકાહ ક્યું નહીં કર લેતે? ઉસને જવાબ દિયા,

If you can find milk in the market, there is no need to have a cow in your house.

(ઈફ યુ કેન ફાઈન્ડ મિલ્ક ઈન ધ માર્કેટ, ધેર ઈઝ નો નીડ ટૂ હેવ એ કાઉ ઈન યોર હાઉસ).

(જબ તુમહેં બાઝારસે દૂધ મિલ જાતા હૈ તો ફિર તુમહેં ઘરમેં ગાય પાલનેકી ઝરૂરત નહીં હૈ).

અંદાજા કરેં કે વો કેસા બેશરમી ઔર બે હયાઈકા મઆશરા હોગા જહાં પળહે લિખ્ખે લોગ એસા ઝહન રખતે હાં. ઈસ્લામને ઈસ બેહયાઈકી પુરઝોર મુખાલિફત કી હૈ ઔર ઉસકે મુકાબલેમેં શરમ વ હયાવાલી જિંદગી અપનાનેકી તાલીમ દી હૈ. સચ્ચિદા આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) ફરમાતી હૈ કે મૈને નબી (અલૈ.) કી આંખોમેં વો હયા દેખી જો મુઝે મદીનાકી કુંવારી લડકિયોંકી આંખોમેં ભી નઝર નહીં આઈ. શરીઅતને કહા હૈ કે અગર તુમ જિંદગીકા સાથી ચાહતે હો તો તુમહારા Long time decision લોંગ ટાઈમ ડીસીઝન (લંબે અરસેકે લિયે ફૈસલા) હોના ચાહિયે. થોડી દેરકે સાથી તો બડે મિલતે હૈં લેકિન જિંદગીકે સાથી બહોત કમ મિલતે હૈં.

નિકાહકી અહમિયત

યે સો ફીસદ પક્કી બાત હૈ કે જહાં નિકાહ નહીં હોગા વહાં ઝિના હોગા. ઈસ લિયે શરીઅતને નિકાહકી અહમિયતકો વાઝેહ કિયા હૈ. આજ જિસ મઆશરેમં નિકાહસે ફરાર (દૂરી) ઈખ્તિયાર કરતે હૈં યાની નિકાહ કરનેસે Avoid એવોઈડ (દૂરી) કરતે હૈં, આપ દેખિયે વહાં જિન્સી સુકૂન હાસિલ કરનેકે લિયે બદકારીકે અડે ખુલે હોતે હૈં. શરીઅતને ઈસ બાતકો નાપસંદ કિયા કે ઈન્સાન ગુનાહોં ભરી ઝિંદગી ગુઝારે. ઈસ લિયે કહા ગયા કે તુમ નિકાહ કરો તાકે તુમહં અપને આપકો પાકબાઝ રખના આસાન હો જાએ. અગર નિકાહકા હુકમ ન દિયા જાતા તો મર્દ ઔરતકો ફક્ત એક ખિલોના સમઝ લેતે. ઔરત અપને લિયે કોઈ મકામ ન રખતી ઔર ઉસકી ઝિમ્મેદારી ઉઠાનેવાલા કોઈ ન હોતા. શરીઅતને કહા કે અગર તુમ ચાહતે હો કે ઈખદે રહો તો તુમહં ઉસકી ઝિમ્મેદારિયોંકા બોઝ ભી ઉઠાના પડેગા.

હક્કે મહરકી અહમિયત

નિકાહ એક મુઆહિદા હૈ જો મિયાં ઔર બીવીમં તય પાતા હૈ. ઈસ મુઆહિદેમં અગર કોઈ ઔરત અપની તરફસે શરતેં રખના ચાહે તો શરીઅતને ઉસકો ગુન્જાઈશ દી હૈ. મિસાલકે તૌર પર વો કહે કે મુઝે અચ્છે મકાનકી ઝરૂરત હૈ. મુઝે મહીનેકે ઈતને ખર્ચકી ઝરૂરત હૈ, વો કહે કે મૈં નિકાહ તબ કરુંગી અગર તલાકકા હક મુઝે દિયા જાએ. શરીઅતને ઉસકો ઈજાઝત દી હૈ કે વો નિકાહસે પેહલે અપની શરાઈત મનવા સકતી હૈ, લેકિન જબ નિકાહ હો ગયા ઔર તલાકકા હક મદકે પાસ હૈ યા મર્દ અપની મરઝીસે ખર્ચા દેતા હૈ તો અલ્લાહકી બંદી અબ રોનેકા ક્યા ફાઈદા. શરીઅતને નિકાહકો એક મુઆહિદા કહા જબકે હમં ઉસકી અહમિયતકા પતા હી નહીં હોતા. આજકલ લડકીવાલે અપની સાદગીમં મારે જાતે હૈં. હક્કે મહર લિખનેકા વક્ત આયા તો કિસીને કહા પાંચસો રૂપિયે, કિસીને કહા પચાસ કાફી હૈં. અય ખુદાકે બંદો! પચાસ કાફી નહીં ક્યૂંકે યે એક

બચ્ચીકી જિંદગીકા મઆમલા હૈં ઉસે ઐબ ન સમજો, અગર તુમ સમજતે હો કે કોઈ બાત નિકાહસે પેહલે તય કર લેના બેહતર હૈં તો શરીઅતને તુમહેં ઉસકી ઈજાઝત દી હૈં. લડકે વાલોંકી યેહી ચાહત હોતી હૈં કે લડકીવાલે હક્કે મહર ન હી લિખવાએં તો બેહતર હૈં. ક્યૂં? જિમ્મેદારી જો હોતી હૈં. સુનિયે ઔર દિલકે કાનોંસે સુનિયે કે હક્કે મહરકે મઆમલેમેં તીન સુન્નતેં હૈં. આદમીકો અપની હૈસિયતકે મુતાબિક ઈન તીનોંમેંસે કિસી એક સુન્નત પર અમલ કર લેના ચાહિયે.

(૧) મહરે ફાતમી, યાની સચ્ચિદા ફાતિમા ઝોહરા (રદિ.) કા હક્કે મહર, યા ફિર સચ્ચિદા આઈશા સિદ્દિકા (રદિ.) કો જો હક્કે મહર નબીએ અકરમને અદા ફરમાયા. ઉસકો બાંધ લિયા જાએ તો યે ભી સુન્નત હૈં.

(૨) મહરે મિસ્લ, લડકીકે કરીબી રિશ્તેદારોંમેં આમ તૌર પર લડકિયોંકા જો મહર રખ્ખા જાતા હૈં ઉસકો કહા જાતા હૈં. ઉનકે બરાબર ઉસકા મહર બાંધના ભી સુન્નત હૈં.

(૩) લડકીકી દાનિશમંદી (અકલમંદી), નેકી ઔર શરાફતનો સામને રખતે હુએ ઉસકે નિકાહકા મહર બાંધા જાએ યે ભી સુન્નત હૈં.

શરીઅતને તીન ઓપ્શન્સ (Options ઓપ્શન્સ) (ઈખ્તિયારાત) દિયે હૈં ઉનમેંસે કિસી એકકો પસંદ કર લે ઉસે સુન્નતકા સવાબ મિલેગા.

નિકાહકે વક્ત હક્કે મહર મુકરર કરતે હુએ કેહતે હૈં કે મહર મુઅજ્જલ (નકદ) હોગા યા મુઅજ્જલ (ઉધાર) હોગા. ઉજલતકા લફઝ આપને પળહા હોગા. ઉજલતકા મતલબ હૈં જલ્દી, તો મુઅજ્જલકા મતલબ હૈં જલ્દી અદા કરના. ગોયા મિયાં બીવીકે ઈખ્તે હોનેસે પેહલે મહરે મુઅજ્જલ (નકદ) અદા કરના ઝરૂરી હૈં. ખાવિંદ નહીં અદા કરેગા તો ગુનેહગાર હોગા. મહરકી દૂસરી કિસમ મુઅજ્જલ (ઉધાર મહર) હૈં, ઉસકા મતલબ હૈં જબ બીવી ઉસકો તલબ કરે વો ખાવિંદસે લે સકતી હૈં. ખાવિંદકો ઝેબ નહીં દેતા કે હક્કે મહર મઆફ કરવાનેકે લિયે બીવી પર દબાવ ડાલે. હાં અગર કોઈ બીવી હક્કે મહરકી રકમ વાપસ લૌટા દે તો કુરઆનકી રવસે ઉસ રકમમેં બરકત હોતી હૈં.

ફઈન્ તિબ્ન લક્કમ અન્ શૈઈમ્ મિન્હુ નક્સન ફકુલૂહુ હનીઅમ્ મરીઆ.

હઝરત અલી (રદિ.) એસી રકમસે શહદ ખરીદતે ઔર પાનીમેં મિલાકર મરીઝોંકો પિલાતે થે.

નિકાહકી શોહરતકા હુકમ

હદીસે મુબારકામેં ફરમાયા ગયા,

અફશુન્નિકાહ બૈનકુમ (નિકાહકી એક દૂસરેકે દરમિયાન શોહરત કરો)

ઈસ હદીસે પાકસે પતા ચલા કે નિકાહ ખુફિયા (છુપે) તૌર પર નહીં હોતા. જૈસે કુછ લોગોંકે યહાં મુતઆ હોતા હૈ. ઉનહોંને જિનાકા દૂસરા નામ મુતઆ રખ દિયા હૈ. જહાં ઈન્સાન નિકાહકો છુપાએગા સમઝ લેના કે વહાં કોઈ ન કોઈ ગડબડ ઝરૂર હૈ. જુમ્આકે દિન અસરકી નમાઝકે બાદ મસ્જિદમેં નિકાહકા પળહના સુન્નત હૈ ક્યૂંકે મસ્જિદમેં જિયાદા લોગ હોતે હૈં ઔર હુકમ ભી યેહી હૈ કે જિયાદા લોગોંકો બુલાના ચાહિયે તાકે નિકાહકી શોહરત હો જાએ. ઉસમેં સવાબ ભી જિયાદા મિલતા હૈ.

આજ જાઈઝ મૌકોં પર તો જિયાદા લોગોંકો બુલાતે નહીં ઔર બર્થ કે (જન્મ દિવસ) મનાનેકે લિયે મજમા ઈખદ્દા કર લેતે હૈં. જબ જાઈઝ મૌકોં પર લોગોંકો નહીં બુલાએંગે તો નાજાઈઝ મૌકોં પર ઝરૂર બુલાએંગે. ઈસ લિયે એક ઉસૂલ યાદ રખિયે કે શરીઅતને જો જાઈઝ ખૂશિયાં બનાઈ હૈં ઉનકો ખૂબ ખૂશી ખૂશી મનાઓ. ઈસ લિયે કે અગર જાઈઝ ખૂશિયોંકો ઠીક તરહસે નહીં મનાઓગે તો ફિર તુમ નાજાઈઝ ખૂશિયોંકો મનાયા કરોગે.

મસ્જિદમેં નિકાહકા ફાઈદા

મસ્જિદમેં નિકાહ કરનેમેં એક ખાસ બાત હૈ. અગર ઘરોંમેં નિકાહ હોગા તો આપ દેખેંગે કે કોઈ તો બૈઠા ગપ્પે માર રહા હોગા, કોઈ સિગરેટ પી રહા હોગા, કોઈ તસ્વીરેં બના રહા હોગા, ગોયા સબ દિલ ગાફિલ હોંગે. હાલાંકે વો વક્ત હોતા હૈ જબ દો અફરાદકી નઈ જિંદગીકી બુન્યાદ

રખી જા રહી હોતી હૈં ઔર ઉસ બુન્યાદમેં ઉનકો દુઆઓંકી ઝરૂરત હોતી હૈં. નિકાહકે વક્ત ઝિયાદા લોગોંકો બુલાનેકા મક્સદ હી યેહી હોતા હૈં કે ઝિયાદા લોગોંકી દુઆઓંસે ઉનકે નયે ઘરકી બુન્યાદ પડે. ઈસ લિયે ઘરમેં ઔર મસ્જિદમેં પળે ગયે નિકાહમેં જમીન ઔર આસમાનકા ફર્ક હૈં. અબ દેખેં કે આપ યહાં મસ્જિદમેં જિતને ભી બૈઠે હૈં, બાવુઝૂ હૈં ઔર સિગરેટ પીનેવાલે ભી ઈસ વક્ત સિગરેટ નહીં પી સકતે ક્યૂંકે યે મસ્જિદ હૈં, દિલ અલ્લાહકી તરફ મુતવજજેહ હૈં ઔર ખૈરકી બાત હો રહી હૈં. જબ નિકાહ પળહેંગે ઉસ વક્ત ભી દુઆ કરતે હુએ અલ્લાહકી તરફ દિલ મુતવજજેહ હોંગે. ગોયા લડકે ઔર લડકીકો આપકી તરફસે દુઆઓંકી શકલમેં તોહફા મિલ રહા હોગા.

ક્યૂંકે યે ઈજતિમાઅકા મૌકા હૈં ઈસ લિયે બાઝ દોસ્તોંને નેક લોગોંકી દુઆએ લેનેકે લિયે આજકે દિન નિકાહ કરવાના પસંદ કિયા હૈં. ઈસ મજમામેં સેંકડોં ઉલમા મૌજૂદ હૈં, કઈ શુયૂખુલ હદીસ મૌજૂદ હૈં, કઈ મદારિસકે મોહતમિમ હઝરાત મૌજૂદ હૈં, કઈ હુફ્ફાઝે કુરઆન મૌજૂદ હૈં, કઈ હુફ્ફાઝે હદીસ મૌજૂદ હૈં ઔર માલૂમ નહીં કે કિતને તહજજુદ ગુઝાર મૌજૂદ હૈં. ઉનકો ઈન સબકી દુઆએ નસીબ હોંગી ઔર અલ્લાહ તઆલા ઈન દુઆઓંકી બરકતસે ઈન દોસ્તોંકો પૂરી ઝિંદગી ખૂશિયાં નસીબ હોંગી.

નિકાહકી તકરીબમેં કબૂલે ઈસ્લામ

હમને યુરોપ ઔર અમરિકામેં દેખા કે નિકાહકી મહેફિલકો દેખકર કઈ ગૈર મુસ્લિમ ઔરતેં ઔર મર્દ મુસલમાન હો જાતે હૈં. હમને નિકાહકી એક તકરીબમેં બયાન કિયા, ફિર નિકાહ પળહા. જિસ લડકીકા નિકાહ થા વો એક દફતરમેં કમ્પ્યુટર એન્જિનિયર થી, ઉસકે દફતરકી દૂસરી લડકિયાં ભી આઈ હુઈ થી.... ઉનમેંસે કઈ ગૈર મુસ્લિમ ભી થી. વો નિકાહકી ઈસ તકરીબસે મુતાસ્સિર હોકર કેહને લગીં કે ઈસ્લામમેં તો બહોત હી બેહતરીન તરીકેસે નિકાહ હોતા હૈં લિહાઝા હમ ભી કલિમા પળકર મુસલમાન હોતી હૈં.

ઈફરાત વ તફરીત (કમી-બેશી) સે બચે

ચૂંકે ઈસ્લામ દીને ફિતરત હૈ ઈસ લિયે ઈસ્લામ હમં એ'તિદાલ (દરમિયાના પન) સિખાતા હૈ. લેકિન જબ ઈન્સાન અપની અંકલકી બુન્યાદ પર ફૈસલે કરતા હૈ તો વો ઈફરાત વ તફરીત (કમી-બેશી) કા શિકાર હો જાતા હૈ જિસકી વજહસે પરેશાનિયાં ઉસકા મુકદ્દર બન જાતી હૈં. યેહી વજહ હૈ કે લોગ લાખોં રૂપિયે ખર્ચ કરકે બચ્ચિયોંકો ઘરસે રૂખ્સત કરતે હૈં ઔર વો દૂસરે દિન રોતી હુઈ ઘર આ જાતી હૈં. ગોયા નિકાહકી જો અસલ રૂહ થી વો નિકલ ચુકી હૈ ઔર મુરદા બાકી રેહ ગયા હૈ. યાદ રખ્ખેં કે જો ઈમારત દીનકી બુન્યાદ પર બનેગી અલ્લાહ તઆલા ઉસકો પાએદારી (મઝબૂતી) અતા ફરમાએગે.

કાબિલે અફસોસ વાકિઆ

લાહોરમેં એક સાહબકી બેટીકી શાદી હોની થી. ઉસને એક સાલ પેહલે ઉસકી પ્લાનિંગ શુરૂ કર દી. કાર્ડ છપવાએ ઔર બડે પૈસે ખર્ચ કિયે. હત્તા કે ઉસને યહાં તક ઈન્તિજામ કિયા કે ઉસને બારાતકે સાથ આનેવાલે હર મહેમાનકે ગલેમેં એક હજાર રૂપિયેકા હાર ડાલા. ઔર વો બરતન જિનમેં બારાતિયોંને ખાના ખાયા વો પત્થરકે બને હુએ અનમોલ કિસમકે (કીમતી) બરતન થે. વો બરતન ઉસને ખૂદ બનવાએ થે. ઉન બરતનોં પર ઉસને શાદીકી યાદગાર ભી લિખવાઈ થી. હર બારાતીકો ઈજાજત થી કે વો અપને ઈસ્તેમાલમેં આનેવાલે બરતન યાદગારકે તૌર પર લે જા સકતા થા.

ઉધર લડકે વાલોંને ભી ક્યા ખૂબ ઈન્તિજામ કિયા કે ચિડિયા ઘરસે કિરાએ પર હાથી લે આએ. દુલ્હા મિયાં ઉસ હાથી પર બૈઠકર સુસરાલ પહોંચા..... જૈસે જંગ કરને ચલા હો..... ઈસકે અલાવા ભી ઉનહોંને પૈસા પાનીકી તરહ બહાયા.

જબ રૂખ્સતી હો ગઈ ઔર મર્દ ઘર વાપસ આએ તો ઔરતોંને લડકીકે વાલિદસે પૂછા કે હક્કે મહર કિતના મુકરર કિયા હૈ? ઉસ વક્ત ઉનકો ખયાલ

આયા કે હમને તો નિકાહ પળા હી નહીં હૈ. તબ ઉનહોંને બારાતિયોંકી તરફ પૈગામ ભેજવાયા કે બારાતકો યહીં રાસ્તેમૈં હી રોક લિયા જાએ તાકે લડકીકા નિકાહ કરનેકે બાદ ઉસ નયે ઘરમૈં દાખિલ કિયા જાએ.

અંદાજા કીજિયે કે ઈતને પૈસે ખર્ચ કિયે ઔર ઈતને અરસેસે પ્લાનિંગ કી. હર ચીઝકા તો ખયાલ રખ્યા લેકિન અલ્લાહકે હુકમકા ખયાલ ન રખ્યા. યે દીનસે દૂરીકા નતીજા હૈ. ઈસકે ખિલાફ જો લોગ દીનદારીકી બુન્યાદ પર અપને નયે ઘરકી બુન્યાદ રખતે હૈં વો દુનિયા હીમૈં જન્નતકે મઝે લેતે હૈં.

દુનિયામૈં જન્નતકે મઝે

હઝરત મૌલાના અહમદ અલી લાહોરી (રહ.) કા તઅલ્લુક સિખ ધરાનેસે થા. આપ ઈબ્તિદાએ જવાનીમૈં કલિમહ પળહકર મુસલમાન હો ગયે ઔર દાઝલ ઉલૂમ દેવબંદમૈં દાખલા લે લિયા. હતાકે આપ દૌરએ હદીસકે દરજે તક પહોંચ ગયે.

આપ યે વાકિઆ ખૂદ સુનાયા કરતે થે કે જબ મેરે સુસરકો ઉનકે ઘરવાલોંને કહા કે અબ હમારી લડકી જવાન હૈ ઈસ લિયે કોઈ મુનાસિબ રિશ્તા તલાશ કરકે નિકાહ કર દેના ચાહિયે. વો પંજાબકે મદારિસકે દૌરે પર નિકલે તાકે ઉનહૈં અપની બચ્ચીકે લિયે કોઈ આલિમ ફાઝિલ નૌજવાન મિલ સકે. હતાકે દાઝલ ઉલૂમ દેવબંદ પહોંચ ગયે. જબ ઉનહોંને દૌરએ હદીસકી ક્લાસકો દેખા તો ઉનકી નિગાહૈં મેરે ઉપર ટિક ગઈ. ઉનહોંને શેખુલ હિંદ હઝરત મૌલાના મહમૂદુલ હસન (રહ.) સે પૂછા કે યે તાલિબે ઈલ્મ કૌન હૈ? ઉનહોંને બતાયા કે યે સિખ (શીખ) ધરાનેસે તઅલ્લુક રખતા હૈ ઔર મુસલમાન હોકર હમારે પાસ ઈલ્મ હાસિલ કર રહા હૈ. ઉનહોંને પૂછા, ક્યા યે શાદા શદા હૈ? શેખુલ હિંદ (રહ.) ને ફરમાયા નહીં, ઉનહોંને શેખુલ હિંદ (રહ.) સે પૂછા, ક્યા યે શાદી કરના ચાહતા હૈ? તો મેરે ઉસ્તાદ મોહતરમને મુઝસે પૂછા કે ક્યા તુમ શાદી કરનેકે લિયે તૈયાર હો? મૈંને અર્ઝ કિયા, હઝરત! મૈં મુસલમાન હૂં ઔર મેરા સારા ખાનદાન કાફિર હૈ, અબ મુઝ અકેલેકો કૌન અપની બેટી દેગા. ઉનહોંને પૂછા કે અગર કોઈ અપની બેટી આપકો દે તો

આપકી ક્યા રાય હૈ? મૈને કહા, હઝરત! મૈં ઈસ સુન્નતકો ઝરૂર અદા કરૂંગા, મૈં ઉસકે છોડનેકા ગુનાહ અપને સર ક્યૂં લૂં. યુનાંચે મેરે સુસર સાહબને ફરમા દિયા કે કલ અસરકે બાદ નિકાહ હોગા.

ફરમાતે હૈં કે ઉસકે બાદ મૈં અપને દોસ્તોંકે પાસ આયા ઔર ઉનહૈં બતાયા કે કલ મેરા નિકાહ હૈ. તલબા તલબા હી હોતે હૈં. વો યે સુનકર મુઝસે મુહબ્બત પ્યારકી બાતેં કરને લગ ગયે. કાફી દેરકે બાદ એક દોસ્તને કહા, જી આપકે કપડે બડે મૈલે હૈં લિહાઝા આપકો ચાહિયે કે આપ કિસી દોસ્તસે ઉધાર કપડે લે લેં ઔર વો પહેનકર નિકાહકી તકરીબમેં જાએ. મૈને કહા કે મેરી ઈઝઝતે નફસ ઈસ બાતકો ગવારા નહીં કરતી, મૈં જો કુછ હૂં સો હૂં, મૈં ઉધાર તો નહીં માંગૂંગા..... તલબા ભી મન્તિકી હોતે હૈં, આસાનીસે નહીં છોડતે..... યુનાંચે વો કેહને લગે, અચ્છા અગર કિસી દૂસરેસે નહીં માંગના તો આપ ઈસી સૂટકો ધોકર દો બારહ પહેન સકતે હૈં તાકે સાફ કપડે હોં. હઝરતકે અપને અલ્ફાઝ હૈં કે.

“મેરે ભેડ કુદપિયે” યાની મેરી બદબખ્તી આ ગઈ કે મૈને અપને દોસ્તકી બાત માન લી. યુનાંચે મૈને અગલે દિન ધોતી બાંધી ઔર કપડે ધો લિયે. સરદીકા મોસમ થા ઔર ઉપરસે આસમાન બાદલવાલા હો ગયા. અસરકા વક્ત આ ગયા. મૈને મસ્જિદકે એક તરફ કપડે હવામેં લેહરાને શુરૂ કર દિયે ઔર સાથ હી દુઆએં ભી માંગની શુરૂ કર દીં કે અય અલ્લાહ! ઈન કપડોંકો ખુશક ફરમા દે. ઔર મોસમકી ખરાબીકી વજહસે કપડે ખુશક હોને પર નહીં આ રહે થે. હતાકે અસરકી અઝાન હો ગઈ ઔર મૈને સરદીકે મોસમમેં ગીલે કપડે પેહને ઔર મજમામેં આકર બૈઠ ગયા, લેકિન મેરે સુસરકા દિલ ભી સોનેકા બના હુવા થા કે ઉનકી નઝર ઈન ચીઝોં પર બિલકુલ નહીં થી, ઉનહોંને દેખા કે કલ ભી યેહી કપડે થે ઔર મૈલે થે ઔર આજ ભી વોહી કપડે હૈં ઔર ગીલે હૈં ઔર ઉસકે પાસ કોઈ દૂસરા જોડા ભી નહીં હૈ. ઉસકે બાવજૂદ ઉનહોંને અપની બેટીકા નિકાહ કર દિયા ઔર કુછ અરસેકે બાદ રૂખ્સતી હો ગઈ.

શુરૂકે ચંદ દિનોંમેં મેરે ઉપર ફાકે આગે ક્યૂંકે મૈં તાલિબે ઈલ્મ થા ઔર

તાઝા તાઝા પળકર ફારિગ હુવા થા. કમાઈકા કોઈ ઐસા સિલસિલા ભી નહીં થા. કભી ખાનેકો મિલ જાતા ઔર કભી ન મિલતા. કુછ અરસા મેરી દુલ્હન મેરે ઘરમેં રહી. ઉસકે બાદ વો અપને વાલિદૈનકે ઘર ગઈ તો ઉસકી વાલિદાને ઉસસે પૂછા, બેટી! તૂને અપને નયે ઘરકો કેસે પાયા? ફરમાતે હું કે મેરી બીવી તકિયા, નકિયા, (નેક ઔર પાક) ઔરત થી, ઉસકી નઝર મેરી દીનદારી પર થી, યુનાંચે ઉસને ઉસકો સામને રખતે હુએ અપની વાલિદાસે કહા,

“અમ્માં! મેં તો સમઝતી થી કે મરકર જન્નત જાએંગે લેકિન મેં જીતી જાગતી જન્નતમેં પહોંચ ગઈ હૂં.”

હઝરત લાહોરી (રહ.) ફરમાયા કરતે થે.

“મેરે સુસરને મુઝે ઉસ વક્ત પેહચાન લિયા થા જબ અહમદ અલી અહમદ અલી નહીં થા ઔર આજ તો અહમદ અલી અહમદ અલી હૈ.”

નિકાહકે બાદ અજર ઝિયાદા

જબ ઈન્સાન શાદી શુદા બન જાતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી ઈબાદતકા અજર (સવાબ) બળહા દેતે હૈં. સુબ્હાનલ્લાહ! યુનાંચે ઉલમાને લિખ્ખા હૈ કે જબ ઈન્સાન નિકાહ કર લેતા હૈ ઔર ઈઝદિવાજી જિંદગી ગુઝારતા હૈ તો ઉસકો એક નમાઝ અદા કરને પર અલ્લાહ તઆલા એક્કીસ નમાઝોંકા સવાબ અતા ફરમા દેતે હૈં. ઐસા ક્યૂં? ઈસ લિયે કે યે ઈન્સાન હુકૂલ્લાહ તો પેહલે ભી અદા કર રહા થા, અબ હુકૂલ ઉબાદતકો નિભાતે હુએ હુકૂલ્લાહ પૂરે કરેગા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી ઈબાદતકા સવાબ બળહા દેંગે. ગોયા નિકાહકે બાદ ઈબાદતકા સવાબ બળહા દિયા જાતા હૈ. સુબ્હાનલ્લાહ! જબ નિકાહ કિયા જાતા હૈ તો લડકેવાલે લડકીમેં કુછ સિફાત દેખતે હૈં ઔર લડકીવાલે લડકેકે અંદર કુછ સિફાત દેખતે હૈં. આઈયે ઝરા ઉનકા જાઈઝા લેં.

ખૂશ કિસ્મત ઈન્સાન

યે એક માની હુઈ હકીકત હૈ કે જિસ કિસીકો અચ્છા જીવન સાથી

મિલ જાએ તો વો યકીનન ખૂશ કિસ્મત ઈન્સાન હૈ. હઝરત અલી કર્મલ્લાહ વજહૂ ફરમાયા કરતે થે કે જિસ ઈન્સાનકો પાંચ ચીઝેં મિલ જાએ વો અપને આપકો દુનિયાકા ખૂશ કિસ્મત ઈન્સાન સમજે. વો પાંચ ચીઝેં ભી સુન લેં.

● શુક કરનેવાલી ઝબાન. યે અલ્લાહ તઆલાકી બડી નેઅમત હૈ આજ તો અકસર લોગોંકા યે હાલ હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકી નેઅમતેં ખાતે ખાતે દાંત ગિર જાતે હેં મગર ઉસકા શુક અદા કરતે કરતે ઝબાન નહીં ધિસતી. કહાવત મશહૂર હૈ કે જિસકા ખાઈયે ઉસકે ગીત ગાઈયે. હમેં ચાહિયે કે હમ અલ્લાહ તઆલાકા શુક અદા કરતે રહેં.

● ઝિક કરનેવાલા દિલ. યાની જિસ દિલમેં અલ્લાહકી યાદ રેહતી હો વો બડી નેઅમત હૈ.

● મશક્કત ઉઠાનેવાલા બદન. કહાવત મશહૂર હૈ કે તંદુરસ્ત જિસ્મમેં હી તંદુરસ્ત અકલ હોતી હૈ.

● વતનકી રોઝી. યે ભી બડી નેઅમત હૈ, કહાવત મશહૂર હૈ વતનકી આધી પરદેસકી સારી ફિર ભી બરાબર નહીં હોતી.

● નેક બીવી. યાની હમદમ ઔર હમરાઝ નેક હો તો ઝિંદગીકા લુત્ફ દો બાલા (ડબલ) હો જાતા હૈ. જિસ શખ્સકો યે પાંચ નેઅમતેં નસીબ હોં વો યૂં સમજે કે મુજે અલ્લાહ તઆલાને દુનિયાકી તમામ નેઅમતેં અતા કર દી હેં.

બીવીકા ચુનાવ

હદીસે પાકમેં આયા હૈ ઈમામ બુખારી (રહ.) અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) કી રિવાયત નકલ કરતે હેં તુન્કહુલ મરઅતુ લિ અરબઈન ઔરતસે ચાર વુજૂહાતસે નિકાહ કિયા જાતા હૈ લિ માલિહા વલિ હસબિહા વલિ જમાલિહા વલિ દીનિહા ફઝૂફર બિઝાતિદીન તરિબત યદાક અવ્વલ માલકી વજહસે નિકાહ કિયા જાતા હૈ કે કોઈ માલદાર ધરાના હો તો લોગ નિકાહકા પૈગામ ભેજતે હેં કે ચલો કારોબારી હી કરવા દેંગે. જહઝેમેં કોઈ ઘર લેકર દેંગે ઔર કાર (ગાડી-મોટર) તો કહીં ગઈ હી નહીં, તો ફરમાયા લિમાલિહા ઉસકે

मालकी वजहसे उससे निकाह करते हैं. दूसरी वजह इरमाई वलि हसबिहा उसके हसब व नसबकी वजहसे निकाह करते हैं यानी ओंये पानदानकी वजहसे निकाह करते हैं. तीसरी वजह इरमाई वलि दीनिहा उसकी नेकी और दीनदारीकी वजहसे निकाह किया जाता है. तो इरमाया के मैं तुमहें इस बातकी नसीहत करता हूं के तुम अपने लिये दीनकी बुन्याद पर रिश्तोंकी तलाश करो.

जब बुन्याद ही कमजोर होगी तो छिंछिगी कैसे निभेगी, जिसने इक्कत भूबसूरतीको देखा तो बताईये शकलकी भूबसूरती कितने दिन रेहती है? ये बंद सालकी बात होती है, जवानी हमेशा तो नहीं रेहती. जिसकी बुन्याद ही कमजोर होगी उस पर बननेवाला घर भी कमजोर होगा.

जो शांभे नाजुक पर आशियाना बनेगा नापाईदार होगा

नेकी और शराफत ऐसी चीज है जो वक्तके साथ साथ बण्डती यली जाती है. इस लिये इस बुन्याद पर जो घर बनेगा वो हमेशा मजबूतसे मजबूततर होता यला जायेगा. नेकी और दीनदारीकी बुन्याद पर बीवियोंको तलाश करो, इस लिये के भूबसूरत औरतका आविंद जब उसे देपता है तो उसकी आंभें भूश होती हैं. और नेक सीरत औरतका आविंद जब भी उसे देपता है तो उसका दिल भूश हुवा करता है, तो आंभोंको भूश करनेके बजाए अपने दिलोंको भूश किया करो.

सहीह मुस्लिम शरीफकी हदीस है :

अदुन्या मताउन व भैरु मताईहा अल मरअतु स्साविहा.

(दुनिया अेक मताअ है और इस दुनियाकी सबसे कीमती मताअ नेक बीवी है)

गोया अल्लाह तआला जिसे नेक बीवी अता करे वो समझे के मुझे दुनियाकी बहोत बड़ी नेअमत मिल गई. ईन्नमलू अअ्मालु बिन्निथ्यात (आमालका दरोमदार निथ्यत पर है). जब निथ्यतमें माल होगा तो आप देखेंगे जगडे भडे होंगे. निथ्यतमें इक्कत हुस्न होगा, आप देखेंगे जगडे भडे होंगे, सिर्फ हसब व नसबकी वजहसे निकाह होगा जगडे भडे होंगे. तो

શરીઅતને ઈસ બાતકી તાલીમ દી કે નિકાહકા મકસદ યે હો કે મૈં પાકબાઝીકી ઝિંદગી ગુઝાર સકું. જબ મકસદ યે હોગા તો ઉસ મકસદકી વજહસે ઘર આબાદ હો જાએગે.

લવ મેરેજ નહીં લવ આફ્ટર મેરેજ

આજ કુફકી દુનિયામેં Love Marraige લવ મેરેજ (મુહબ્બતકી શાદી) કા લફઝ બહોત આમ હૈ. વો લોગ શાદીસે પેહલે હી જિન્સી તઅલ્લુકાત ઈખ્તિયાર કર લેતે હૈં. Live together લીવ ટુગેથર (ઈખદ્દે રેહના) શુરુ કર દેતે હૈં. શરીઅતે ઈસ્લામને ઈસકો સો ફીસદ હરામ કરાર દે દિયા. ફરમાયા કે ઈસ્લામમેં લવ મેરેજકા તસવ્વુર નહીં બલ્કે લવ આફ્ટર મેરેજ Love after marriage લવ આફ્ટર મેરેજ (શાદીકે બાદ મુહબ્બત) કા તસવ્વુર હૈ. જબ નિકાહ હો ગયા તો જિતની મુહબ્બત કરોગે ઉતના અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે અજર મિલેગા.

ઈસ અજરકા તસવ્વુર યહાં તક પેશ કિયા ગયા કે નબી અલૈહિસ્સલામને ઈરશાદ ફરમાયા કે જબ મિયાં અપની બીવીકો દેખકર મુસ્કુરાતા હૈં ઓર બીવી અપને મિયાંકો દેખકર મુસ્કુરાતી હૈં અલ્લાહ તઆલા ઉન દોનોંકો દેખકર મુસ્કુરાતે હૈં. ઈસસે અંદાઝા લગાના ચાહિયે કે અલ્લાહ તઆલા મુહબ્બતોં ભરી ઝિંદગીકો કિતના પસંદ કરતે હૈં.

શરીઅત પર અમલકી બરકતેં

શરીઅતને શાદીકા મઆમલા ફક્ત લડકે ઓર લડકી પર નહીં છોડા બલ્કે યે બાત સમજાઈ કે યે દો ઈન્સાનોં ઓર દો જિસ્મોંકા મિલાપ નહીં બલ્કે દો ખાનદાનોંકા મિલાપ હૈ. કુફકી દુનિયામેં શાદી દો જિસ્મોંકા મિલાપ હોતી હૈ. ઓર દીને ઈસ્લામમેં શાદી દો ખાનદાનોંકા મિલાપ હોતી હૈ. ઈસ લિયે કે લડકે ઓર લડકીકી ઉમરમેં નાતજુર્બાકારી હોતી હૈ, વો એક દૂસરેકો સહીહ તરહ નહીં સમજ સકતે, જઝબાતિયત ગાલિબ હોતી હૈ. મુમકિન હૈ કે ઉનકો ફૈસલા કરનેમેં ગલત ફેહમિયાં હોં ઓર કલ ઉનકો મુસીબત ઉઠાની પડે. માં

બાપ ચૂકે ઝિંદગી ગુઝાર ચુકે હોતે હૈં ઈસ લિયે વો અપને તજુર્બેકી બુન્યાદ પર બેહતર ફેસલા કરનેકી પોઝીશનમેં હોતે હૈં.

A young leading the young is like lion leading the lion

(એ યંગ લીડિંગ ધ યંગ ઈજ લાઈક લાયન લીડિંગ ધ લાયન)
લેકિન

Both fall in to the bitch (બોથ ફોલ ઈન ટુ ધ બીચ)
દોનોં ગડેમેં ગિર સકતે હૈં. લેકિન સહીહ રેહનુમા વોહી હાંતા હૈ.

A real guide is he who has gone all the road which you want to go

(એ રીઅલ ગાઈડ ઈજ હી હૂ હેઝ ગોન ઓલ ધ રોડ વીચ યુ વોન્ટ ટુ ગો)

એક સહીહ રેહબર વોહી હોતા હૈ જો ઈસ રાસ્તેસે ચલ ચુકા હો જિસ રાસ્તે પર તુમ ચલના ચાહતે હો.

ઈસ લિયે શરીઅતને કહા કે લડકે ઔર લડકીકો ચાહિયે કે શાદીકે મઆમલેમેં માં બાપકી તજવીજકો ભી ઝિયાદા વજન દેં ઉનકો મૌકા દેં. વો યુનાવ કરેં ઔર યુનનેકે બાદ લડકે ઔર લડકીસે ભી પૂછા જાએ. અગર દો ચાર Proposals પ્રપોઝલ (તજવીજ-પ્રસ્તાવ) મૌજૂદ હૈં તો લડકે ઔર લડકીકો ઉનમેંસે Choice ચોઈસ (પસંદ) કરનેકા ઈખ્તિયાર દિયા જાએ. ઈસી તરહ જબ સબ મિલકર કરેંગે તો ફિર એક ઐસા કામ હોગા કે જિસમેં સબકી મન્શા ઔર રાય ભી શામિલ હોગી. ઔર તજુર્બેકી વજહસે ધોકા ખાનેકે ભી ચાન્સ કમ હોંગે.

કુફૂકી દુનિયામેં લડકા લડકી મિલકર શાદી કરતે હૈં. બડોંકા ઉસમેં કોઈ મશ્વરા શામિલ નહીં હોતા, કોઈ બરકત શામિલ નહીં હોતી. ઈસ લિયે વહાં પર એક એક દો દો સાલ શાદીસે પેહલે ઈખઢે રેહનેકે બાવજૂદ જબ શાદી કરતે હૈં તો જલ્દ હી તલાકકી નૌબત આ જાતી હૈ. અબ ઝરા ગૌર કીજિયે જિસ મઆશરેમેં નવ્વે ફીસલ ઔરતોંકો તલાક હો જાએ ભલા ઉસકે

દિલકો સુકૂન કહાં મિલેગા. ધક્કે ખાતી ફિરતી હૈં. કભી ઈધર લલચાકે દેખતી હૈં કભી ઉધર. અપને આપકો બે-સહારા મહેસૂસ કરતી હૈં, મગર દીને ઈસ્લામમેં કમઝોરીકો સામને રખતે હુએ ઔરત પર શફકત ફરમાઈ. ઔર ઉસકો યે પ્રોટેક્શન દી કે નહીં નિકાહકે ઝરીએ ખાવિંદ તુમહારા ઝિમ્મેદાર બનેગા ઔર તુમહારે માં બાપ ઉસમેં શરીક હોંગે. લિહાઝા વો તમામ રિશ્તે જિનમેં માં બાપ ભી નેક ઔર દીનદાર હોં ઔર નેકી ઔર દીનદારીકો સામને રખ્ખેં. લડકા ઔર લડકી ભી અપની નેકીકો સામને રખ્ખેં ઔર ફિર રિશ્તે દીન પર તય હોં તો એસે તમામ ઘરાનોંકે અંદર સુકૂન હોતા હૈં ઔર મુહબ્બતેં હોતી હૈં ઔર પ્યાર હોતા હૈં.

નેક બીવીકી ચાર નિશાનિયાં

હુઝૂર નબી અલૈહિસ્સલામને નેક બીવીકી ચાર નિશાનિયાં બયાન ફરમાઈ હૈં.

(૧) પેહલી નિશાની યે હૈ કે જબ ઉસકો ખાવિંદ કિસી બાતકા હુકમ કરે તો વો ઉસકે હુકમકો માને. ઝિંદ કરનેવાલી ન હો. માં બાપકો અપની બઝિયોંકી તરબિયત કરની ચાહિયે ઔર સમઝાના ચાહિયે કે તુમહેં ખાવિંદકે પાસ જાના હૈ તો ઝિંદ ન કરના. અપની બાત મનવાનેકી બજાએ ઉસકી માનકર ઝિંદગી ગુઝારના, ઉસીમેં બરકત હોતી હૈ. યે બાત ઝરૂર સમઝાની ચાહિયે. ક્યૂંકે મિયાં બીવીકા નાઝ વ અંદાઝકા એક તઅલ્લુક હોતા હૈ ઔર લડકિયાં અકસર છોટી છોટી બાત પર ઝિંદ કરને લગ જાતી હૈં.

(૨) દૂસરી નિશાની યે હૈ કે જબ ખાવિંદ ઉસકી તરફ દેખે તો ઉસકા દિલ ખૂશ હો જાએ. ક્યા મતલબ?..... મતલબ યે હૈ કે વો ઘરમેં સાફ કપડે પેહને. એસા ન હો કે જબ વો ઘરસે નિકલે તો ફૈશનેબલ કપડે પહેને ઔર ઘરમેં ભંગન બની ફિરે. યે ભી ન હો કે ઘરમેં ગંદીસી બની રહે ઔર ઉસકે બદનસે બદબૂ આ રહી હો ઔર બાહિર નિકલે તો ખૂશબૂએ લગાકર નિકલે. શરીઅતને ઈસકો પસંદ નહીં કિયા, એક તો સાફ સુથરી બનકર રહે ઔર દૂસરા ઉસકે ચેહરે પર ખાવિંદકે લિપે મુસ્કુરાહટ હો. યે ન હો કે હર વક્ત હી

મોડ બનાએ રખ્ખે.

(૩) તીસરી નિશાની યે હૈ કે અગર ખાવિંદ કિસી બાત પર કસમ ખા લે તો તુમ ઐસા કરો તો વો ઉસકી કસમકો પૂરા કર દે.

(૪) ચોથી નિશાની યે હૈ કે જબ ખાવિંદ ઘરમેં ન હો તો વો ઉસકે માલ ઔર આબરૂકી હિફાઝત કરે.

દુનિયાકી બેહતરીન ઔરત

એક મરતબા નબીએ પાક (સ.અ.વ.) કી મહેફિલમેં બાત ચલી કે દુનિયાકી ઔરતોમેંસે બેહતરીન ઔરત કૌનસી હૈ? કિસીને કોઈ સિફત બતાઈ ઔર કિસીને કોઈ સિફત બતાઈ, ખૈર બાતચીત હોતી રહી. હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂ કિસી કામસે ઘર તશરીફ લે ગયે. સચ્ચિદા ફાતિમા ઝોહરા (રદિ.) કો બતાયા કે મહેફિલમેં યે તઝકેરા (ચર્ચા) હો રહા હૈ કે દુનિયાકી બેહતરીન ઔરત કૌનસી હૈ? અબી કોઈ ફૈસલા નહીં હુવા, સચ્ચિદા ફાતિમા ઝોહરા (રદિ.) ને ફરમાયા મેં બતલાઉં કે દુનિયાકી સબસે બેહતરીન ઔરત કૌનસી હૈ. ફરમાયા! હાં બતાઈયે. ફરમાયા, દુનિયાકી સબસે બેહતરીન ઔરત વો હૈ જો ન ખૂદ કિસી પરાએ મર્દકી તરફ દેખે ઔર ન કોઈ પરાયા મર્દ ઉસકી તરફ દેખ સકે. હઝરત અલી (રદિ.) મહેફિલમેં વાપસ તશરીફ લાએ ઔર હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) સે અર્ઝ કિયા, યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! મેરી અહલિયાને દુનિયાકી બેહતરીન ઔરતકી પહેચાન બતાઈ કે જો ન ખૂદ કિસી ગૈર મહરમકો દેખે ન હી કોઈ ગૈર મહરમ ઉસે દેખ સકે. હઝરત નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા ફાતિમાતુ બુઝ્ઝઅતુમ્ મિન્ની (ફાતિમા રદિ. તો મેરે જિગરકા ટુકડા હૈ).

અચ્છી બીવીકી સિફત

અલ્લાહ વાલોંને લિખ્ખા હૈ કે બીવીમેં ચાર સિફત ઝરૂર હોની ચાહિયેં.

પહેલી સિફત ઉસકે ચેહરે પર હયા (શરમ) હો. યે બાત બુન્યાદી હૈસિયત રખતી હૈ કે જિસ ઔરતકે ચેહરે પર હયા હોગી ઉસકા દિલ ભી

હયાસે લબરેઝ (ભરા હુવા) હોગા. કહાવત મશહૂર હૈં ચેહરા ઈન્સાનકે દિલકા આઈના હોતા હૈં (Face is the index of mind ફેસ ઈઝ ધ ઈન્ડેક્સ ઓફ માઈન્ડ) હઝરત અબૂબક સિદ્દીક (રદિ.) કા કૌલ હૈં કે મરદોંમેં ભી હયા બેહતર હૈં મગર ઔરતમેં બેહતરીન હૈં.

દૂસરી સિફત ફરમાઈ જિસકી ઝબાનમેં શીરીની (મિઠાસ) હો યાની જો બોલે તો કાનોંમેં રસ ધોલે. યે ન હો કે હર વક્ત ખાવિંદકો જલી કટી સુનાતી રહે યા બચ્ચોંકો બાત બાત પર ઝિડકતી રહે.

તીસરી સિફત યે કે ઉસકે દિલમેં નેકી હો,
ચોથી સિફત યે કે ઉસકે હાથ કામકાજમેં મશગૂલ રહે. યે ખૂબિયાં જિસ ઔરતમેં હોં યકીનન વો બેહતરીન બીવીકી હૈંસિયતસે ઝિંદગી ગુઝાર સકતી હૈં.

અચ્છે ખાવિંદકી સિફત

યે બાત ઝહનમેં રખિયે કે અગર અપની બેટીકે લિયે કોઈ આદમી રિશ્તા ઢૂંઢે તો ઉસકે લિયે દો મિસાલેં કાફી હૈં જો હમં રસૂલે પાક (સ.અ.વ.) કી મુબારક ઝિંદગીસે મિલતી હૈં. નબીએ પાક (સ.અ.વ.) ને અપની બેટીકે લિયે કેસે દામાદકો પસંદ કિયા? એક મિસાલ હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂકી જો રિશ્તેમેં કરીબી થે. જુરઅત ઔર શુજઅત (બહાદુરી) મેં ઉનકે જૈસા નઝર નહીં આતા થા. અલ્લાહને ઉનકો શેરકા દિલ અતા કિયા થા, મશક્કત ઉઠાનેવાલા બદન થા, ઝિમ્મેદારિયાં નિભાનેવાલે ઈન્સાન થે, સબસે બડી બાત કે અલ્લાહ તઆલાને ઈલ્મ ઈતના અતા કિયા કે ઈલ્મકે દરિયા થે. તો માલૂમ હુવા કે અપની બેટીકે લિયે રિશ્તા ઢૂંઢના હો તો ઈસસે બેહતર મિસાલ ઔર કોઈ નહીં મિલ સકતી.

દૂસરી મિસાલ હઝરત ઉસમાન ગની (રદિ.) કી હૈં, અચ્છા કારોબાર થા, મઆશરેમેં ઈઝ્ઝતકા મકામ થા, ઈસ્લામ લાનેસે પેહલે ભી મઆશરેકે ઈઝ્ઝતવાલે ઈન્સાન સમઝે જાતે થે. તબીઅતમેં નરમી થી, ઈસ કદર હયા વાલે થે કે અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, ઉસમાન ગની (રદિ.)

સે તો અલ્લાહ કે ફરિશ્તે ભી હયા કરતે હૈં. બેટી કે લિયે રિશ્તા ઢૂંઢના હો તો અલ્લાહ કે નબી (સ.અ.વ.) ને હમારે સામને મિસાલેં પેશ કર દી, ઈસસે બેહતર મિસાલેં હમેં દુનિયામેં કહીં ઔર નહીં મિલ સક્તીં.

બેહતરીન ખાવિંદ કૌન?

હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે

ખૈરુકુમ ખૈરુકુમ લિ અહલિહી

(તુમમેં સબસે બેહતર વો હૈ જો અપને ઘરવાલોંકે લિયે બેહતર હો.)

ઔર ફરમાયા

અન ખૈરુકુમ લિ અહલિ (મેં અપને ઘરવાલોંકે લિયે તુમમેં સબસે બેહતર હું)

તો નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને અપની ઝિંદગીકો મિસાલ બનાકર પેશ કિયા. કિસી બંદેકી અચ્છાઈકા અંદાજા લગાના હો તો ઉસકે દોસ્તોંસે ન પૂછે, કારોબાર ન દેખે, પૂછના હો તો ઉસકી બીવીસે ઝરા પૂછે કે યે કેસા ઈન્સાન હૈ? અગર બીવી કહે કે ઉસકી મઆશરત (રહન-સહન) અચ્છી હૈ તો વો અચ્છા ઈન્સાન હૈ.

ફરમાયા અકમલુલ મુઅમિનીન ઈમાનન અહસનુલુમ ખુલુકન

(ઈમાનવાલોંમેં સબસે કામિલ ઈમાનવાલા વો હૈ જિસકે અખ્લાક અચ્છે હોં)

એક મરતબા નબી અલૈહિસ્સલામકે પાસ એક ઔરત આઈ ઔર કહા, મેરા ખાવિંદ બાત બાત પર ગુસ્સા કરતા હૈ હત્તાકે મારતા ભી હૈ (યે બાત દોનોં કાન ખોલકર સુનનેવાલી હૈ બાકી બાતેં તો ચલો એક કાનસે સુન લેના મગર મરદોંસે ગુઝારિશ હૈ કે યે બાત ઝરા દોનોં કાન ખોલકર સુનેં) બીવીને આકર નબીએ પાક (સ.અ.વ.) કી મહેફિલમેં કહા કે અય અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.)! મેરા ખાવિંદ મુઝે છોટી છોટી બાત પર ઝિડકતા હૈ હત્તાકે મુઝે મારતા હૈ, તો અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા,

(તુમહારા ચેહરા સિયાહ હો તુમ અપની બીવીકો બાંદીકી તરહ મારતે

હો ફિર ઉસકે સાથ તુમ બોસો કિનાર (પ્યાર) કરતે હો, ક્યા તુમહેં ઈસ બાત પર હયા નહીં આતી?)

યાની એક વક્તમેં તુમ ઉસે ઈતના કરીબ કર રહે હો દૂસરે વક્તમેં તુમ ઉસે બાંદીકી તરહ માર રહે હો. યે અલ્ફાઝ હમેં પૈગામ દે રહે હૈં કે બીવી ઘરકી નોકરાની નહીં બલ્કે શરીકે હયાત (જિંદગીકી સાથી) હૈ. હાં અગર વો કોઈ કબીરા ગુનાહ કર બૈઠે ઔર સમજાનેસે ભી ન સમજે તો અબ શરીઅતને એક હદ તક મારનેકી ઈજાઝત દી હૈ તાકે ઉસે નસીહત હો સકે. કહાવત મશહૂર હૈ લાતોંકે ભૂત બાતોંસે નહીં માનતે, દો બાતેં બડી આમ હૈં એક યે કે ઔરતકી ઝબાન કાબૂમેં નહીં રેહતી ઔર દૂસરી યે કે મદકે હાથ કાબૂમેં નહીં રેહતે.

અમ્માં હવ્વા (અલૈ.) કો પસ્લીસે પૈદા કરનેમેં હિકમત

સુનિયે અલ્લાહ તઆલાને હઝરત આદમ અલૈહિસ્સલામકો તો મિટ્ટીસે બનાયા. લેકિન જબ અમ્માં હવ્વાકો પૈદા કિયા તો રિવાયાતમેં આતા હૈ. હઝરત આદમ અલૈહિસ્સલામકી પસ્લીસે ઉનકો નિકાલા. ગોયા ઔરતકો અલ્લાહ તઆલાને મદકી પસ્લીસે નિકાલા ઉસમેં ભી એક મેસેજ (પૈગામ) હૈ. યે મિયાં બીવીકે દરમિયાન ઐસા તઅલ્લુક હૈ. હમને ઔરતકો તુમહારી પસ્લીસે નિકાલા. પાંવસે ઈસ લિયે નહીં બનાયા કે તુમ ઉસે પાંવકી જૂતી ન સમજ લેના. સરસે ઈસ લિયે નહીં બનાંયા કે તુમ ઉસકો સરપે ન બિઠા લેના. હમને ઉસે પસ્લીસે બનાયા હૈ. ઔર યેહી તુમહારે દિલકે સબસે જિયાદા કરીબ હૈ. લિહાઝા અય ખાવિંદ તુમ અપની બીવીકો દિલકે કરીબ રખના. તુમહારી જિંદગી અચ્છી ગુઝર જાએગી.

મિયાં બીવીકે તઅલ્લુકકે બારેમેં કુરઆની મિસાલ

શાદીકા બુન્યાદી મકસદ યે હૈ કે મિયાં અપની બીવીકે ઝરીએ ગુનાહોંસે બચ જાએ ઔર બીવી અપને મિયાંકે ઝરીએ ગુનાહોંસે બચે. ઈસ લિયે ઈન દોનોંકો જિંદગીકા સાથી કેહતે હૈં. દોનોંકો એક દૂસરેકે ઝરીએસે

ગુનાહોંસે બચના હોતા હૈં ઔર અલ્લોહ તઆલાકી ફરમાંબરદારીવાલી જિંદગી ગુઝારનેમેં એક દૂસરેકા મુઆવિન (મદદગાર) બનના હોતા હૈં, ઉંનકા તઅલ્લુક એક દૂસરેકે સાથ ઈતના મઝબૂત હૈં. કુરઆન મજીદમેં ઉંનકે તઅલ્લુકકે બારેમેં એસી મિસાલ દી કે દુનિયાકા કોઈ મઝહબ એસી મિસાલ ન દે સકા. ઈરશાદ ફરમાયા.

હુન્ન લિબાસુલ્ લકુમ વ અન્તુમ લિબાસુલ્ લહુન્ન

તુમહારી બીવિયાં તુમહારા લિબાસ હૈં ઔર તુમ અપની બીવિયોંકા લિબાસ હો.

મિયાં બીવીકો લિબાસ ક્યું કહા?

લિબાસકે દો ફાઈદે હૈં. એક તો ઉસસે ઈન્સાનકે બદનકે ઐબ છુપ જાતે હૈં. અગર બગૈર લિબાસવાલે મદકો કહિયે કે લોગોંમેં ચલા જાએ તો શરમકે મારે ઉસકો પસીના આ જાએ. ઔર અગર કોઈ ઉસે લોગોંકે સામને ઝબરદસ્તી બગૈર લિબાસ (નંગા) કર દે તો જી ચાહેગા કે જમીન ફટ ઔર મૈં અંદર ઉતર જાઉં. તો લિબાસકે ઝરીએ ઈન્સાન અપને જિસ્મકે આ'ઝાકો દૂસરોંસે છુપાતા હૈં યે કુદરતી શરમ ઔર હયાકા તકાઝા હૈં. તો લિબાસકા એક ફાઈદા કે યે ઈન્સાનકે ઐબોંકો છુપાતા હૈં. ઔર દૂસરા ફાઈદા કે યે ઈન્સાનકો ઝીનત બખ્શતા હૈં. જિસ્મ તો ચાદરસે ભી છુપ જાતા હૈં મગર હમ ઉમૂમન અચ્છા લિબાસ પહેનતે હૈં, સુન્નત તરીકેસે સર પર અમામા (પઘડી) હો, જુબ્બા હો, નીચે તેહબંદ યા પાજામા શલવાર હો. તો ઈસ તરહ પહેનકર જબ હમ ચલતે હૈં તો લોગ શખ્સિયતકો દેખકર મુતાસ્સિર હોતે હૈં. માલૂમ હુવા કે કપડોંને ઈન્સાનકી શખ્સિયતકો ઝેબાઈશ બખ્શી. યે લિબાસકા દૂસરા ફાઈદા હૈં.

મિયાં બીવીકે તઅલ્લુકકે યે દો ફાઈદે બડે અહમ હૈં. અગર બીવી ન હો ખાવિંદ અપને જિન્સી તકાઝોંકે પીછે માલૂમ નહીં કહાં કહાં મુંહ મારતા ફિરે ઔર લોગોંકે સામને જિલ્લત વ રૂસ્વાઈ ઉઠાતા ફિરે. યૂં મિયાં બીવીકી જિંદગીકી વજહસે ઉસકી શખ્સિયતકે ઐબ છુપ ગયે. ઔર દૂસરી બાત યે કે

અગર મર્દકો અકેલા ઘરમેં રેહના પડે તો ઘરકે અંદર ભી બેતરતીબી હોગી. ઔર ઉસકી જિંદગીકા કોઈ કામ ઢંગકા નહીં હોગા. ન ઉસકા લિબાસ સાફ સુથરા હોગા ન ઉસકે ઘરમેં ખાને પકાનેકા નઝમ ઠીક હોગા. લિહાઝા ઉસકી જિંદગીકે અંદર જમાલ નહીં હોગા. હર વક્ત મલાલ (ગમ) રહેગા. બીવીકે આનેસે ઈન્સાનકી જિંદગીકો ઝીનત નસીબ હો જાતી હૈ.

એક તીસરી ચીઝ હૈ જો મેરી સમઝમેં આતી હૈ. વો યે કે લિબાસ ઈન્સાનકે જિસ્મકે સબસે ઝિયાદા કરીબ હોતા હૈ. કોઈ ભી ચીઝ ઐસી નહીં જો લિબાસસે ઝિયાદા ઈન્સાનકે જિસ્મકે કરીબ હો. તો કુરઆન મજીદમેં જો લિબાસકી મિસાલ દી ઉસસે બતાના યે મકસૂદ થા કે મિયાં બીવીકો પૈગામ મિલ જાએ કે અય ખાવિંદ તેરે લિયે અબ જિંદગીમેં સબસે ઝિયાદા કરીબ તરીન હસ્તી તુમહારી બીવી હૈ. ઔર બીવીકો પૈગામ દિયા ગયા કે તેરે લિયે અબ જિંદગીમેં કરીબ તરીન હસ્તી તુમહારા ખાવિંદ હૈ, તુમ દોનોં એક દૂસરેકે લિબાસકી તરહ એક દૂસરેકે જિસ્મકે કરીબ હો. જબ કોઈ ચીઝ ઈતની કરીબ હોતી હૈ તો સાફ ઝાહિર હૈ કે ઉસસે ઈન્સાનકો મુહબ્બત હોતી હૈ, તઅલ્લુક હોતા હૈ. તો કુરઆન મજીદમેં મિયાં બીવીકે તઅલ્લુકકો ઈતને ખૂબસૂરત લફઝકે સાથ તશરીહ દેકર વાઝેહ કર દિયા.

ખૂશગવાર ઈઝદિવાજી જિંદગી

ઈઝદિવાજી જિંદગીકે બારેમેં એક બાત ઝહનમેં રખિયે કે જહાં મુહબ્બત પતલી હુવા કરતી હૈ વહાં ઐબ મોટે નઝર આતે હૈં ઔર છોટી છોટી બાતોંકે બતંગડ બન જાયા કરતે હૈં. તો ઈસ લિયે શરીઅતને હુકમ દિયા કે તુમ આપસમેં મુહબ્બત વ પ્યારકી જિંદગી ગુઝારો. ઈન્સાનકો બડા હૌસલા રખના ચાહિયે. અંગ્રેજીકી કહાવત હૈ.

To run a big show one should have big heart. (ટુ રન એ બીગ શો વન શુડ હેવ બીગ હાર્ટ)

(એક બડા નિઝામ ચલાનેકે લિયે ઈન્સાનકો દિલ ભી બડા રખના ચાહિયે)

ઈન્સાનકો તહમ્મુલ ઔર બુદબારીસે ઘરકે મઆમલાત નિભાને ચાહિયેં. કિતની અજબ બાત હૈ કે ખાવિંદ અપની બીવીસે ઝગડતા હૈ જો જિંદગી ખાવિંદકે લિયે વકફ કર ચુકી હોતી હૈ. ઔર બીવી અપને ખાવિંદસે ઝગડતી હૈ જો ઉસકી જિંદગીમેં ઈતના બડા મકામ પા ચુકા હોતા હૈ.

શુનીદમ કે મરદાને રાહે ખુદા, દિલે દુશ્મનાન હમ ન કરદન્દ તંગ
તુરા કે મયસ્સર શવદ ઈ મકામ, કે બા દોસ્તાન હસ્ત પૈકારે જંગ

(હમને સુના અલ્લાહવાલે દુશ્મનોંકે દિલોંકો ભી તંગ નહીં ક્રિયા કરતે, તુમહેં યે મકામ કહાંસે નસીબ હુવા કે તુમ અપનોંકે સાથ બરસરે પૈકાર હો)

બાઝ મરતબા દીની જહાલતકી વજહસે યા તકબ્બુરકી વજહસે પળહે લિખ્ખે જોડોંમેં ભી મહાઝ આરાઈ (લડાઈ) હોતી રેહતી હૈ. મિયાં બીવી એક દૂસરેકે ઈસ કદર ખિલાફ કે ખાવિંદ હર વક્ત બીવીકી ગલતિયાં ઔર ઐબ ઢૂંઢનેકી કોશિશ કરતા હૈ ઔર બીવી હર વક્ત ખાવિંદકી ગલતિયાં ઔર ઐબ ઢૂંઢનેકી કોશિશ કરતી હૈ. જિસ્મ એક દૂસરેકે કિતને કરીબ, દિલ એક દૂસરેસે કિતને દૂર, ઈન દોનોંકા મઆમલા ઈસ શઅરકે મિસ્દાક હોતા હૈ.

જિંદગી બીત રહી હૈ દાનિશ

કોઈ બે જુર્મ સજા હો જૈસે

બાઝ મરતબા યે ઝગડે કિસી તીસરેકી વજહસે હોતે હેં. યે મેરી બાત યાદ રખના કે મિયાં બીવી એક દૂસરેકી વજહસે નહીં ઝગડતે, જબ ભી ઝગડેંગે કિસી તીસરેકી વજહસે ઝગડેંગે, યા તો વો સાસ સુસર હોંગે યા બીવીકે મયકેવાલે. ઈસ લિયે શરીઅતને એક બાત સમજા દી, લડકીકો કહા કે દેખો નિકાહસે પેહલે એક માં થી અબ તુમહારી દો માંએ હેં ઔર દો બાપ હેં. 'ઈસી તરહ લડકેકો બતા દિયા કે તુમહારી દો માંએ ઔર દો બાપ હેં. અલ્લાહ તઆલાને સાસ ઔર સુસરકો માં બાપકા દરજા દિયા. તો ઉસમેં એક બેહતરીન ઉસૂલ યાદ રખ લીજિયે કે શાદીકે બાદ લડકીકો ચાહિયે કે ખાવિંદકે ઘરવાલોંકો ખૂશ રખ્ખે ઔર ખાવિંદકો ચાહિયે કે વો અપની બીવીકે ઘરવાલોંકો ખૂશ રખ્ખે. જહાં યે ઉસૂલ દોનોં મિયાં બીવી અપનાલેં વહાં આપ દેખેંગે કે કભી

લડાઈ નહીં હોગી. કભી એક ગુસ્સામેં આ જાએ તો દૂસરેકો ચાહિયે કે તહમ્મુલ મિઝાજી (સબ્ર) સે કામ લે. એક સાથ દોનોંકા ગુસ્સામેં આ જાના મઆમલેકો બેહદ ખરાબ કરતા હૈ. હદીસે પાકમેં આંચા હૈ કે અગર કોઈ ઔરત ખાવિંદકે ગુસ્સે પર સબ્ર કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે સબ્રે ઐયૂબ અલૈહિસ્સલામકા અજર અતા ફરમાએંગે. ઈસી તરહ કોઈ મર્દ અપની બીવીકે ગુસ્સે પર સબ્ર કરેગા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ભી સબ્રે ઐયૂબ અલૈહિસ્સલામકા દરજા અતા ફરમાએંગે, તો જબ સબ્રકા ઈતના અજરો સવાબ મિલતા હૈ તો ઉસ મૌકા પર ઝરા ખામોશ હો જાયા કરેં.

મન્ફી સોચસે બચેં

મિયાં બીવી દોનોંકો મન્ફી સોચસે બચના ચાહિયે. પંજાબીકી કહાવત હૈ “ભાન્દે દા સબ કુછ ભાવે તે, ન ભાન્દે દા કુછ વી ન ભાવે” યાની જો આદમી અચ્છા લગતા હો ઉસકા હર કામ અચ્છા લગતા હૈ, ઔર જો આદમી બુરા લગતા હો ઉસકા હર કામ બુરા લગતા હૈ. મિયાં બીવીમેં અગર મન્ફી સોચ હો તો એક દૂસરેકી હર ખાત ઝહર માલૂમ હોતી હૈ. હિકાયત હૈ કે એક બુઝુર્ગકી બીવી ઉનસે હર વક્ત લડતી ઝગડતી રેહતી થી, ઉનહોંને એક દિન દુઆ કી કે યા અલ્લાહ! મેરે હાથ પર કોઈ ઐસી કરામત ઝાહિર ફરમા જિસે દેખકર મેરી બીવી ભી મેરી અકીદતમંદ બન જાએ. યુનાંચે કુદરતે ઈલાહીસે ઉનહોં ઈલ્હામ હુવા કે તુમ ઉડના ચાહો તો તુમહોં હવામેં ઉડનેકી કરામત મિલેગી. યુનાંચે વો બુઝુર્ગ ઉડતે ઉડતે અપને ઘરકે ઉપરસે ગુઝરે, જબ શામકો વાપસ ઘર આએ તો બીવીને આતે હી કહા “લો તુમ ભી બડે બુઝુર્ગ બને ફિરતે હો. બુઝુર્ગ તો આજ મૈંને દેખે જો હવામેં ઉડતે જા રહે થે” ઉસ બુઝુર્ગને કહા “ખુદાકી બંદી વો મૈં હી તો થા” તો બીવીને ફૌરન કહા “અચ્છા મૈં ભી સોચ રહી થી કે યે ઉડનેવાલા ટેળહા ટેળહા ક્યૂં ઉડ રહા હૈ” દેખા મન્ફી સોચ કિતની બુરી ચીઝ હૈ. મિયાં બીવીકો ચાહિયે કે અપને અંદર મુસ્બત સોચ પૈદા કરેં, મિયાં બીવીકો ચાહિયે કે કદમ ઉઠાનેસે પેહલે દેખ લેં કે રાસ્તા કિધરકો જાતા હૈ.

જો શખ્સ અપની બીવી પર એહસાન કરેગા યકીનન વો અપની બીવીકા દિલ જીત લેગા. તો બીવીકો ઝોરકે ઝરીએ જીતનેકી કોશિશ ન કરે, બીવીકો એહસાન ઔર અચ્છે અખ્લાકકે ઝરીએ જીતનેકી કોશિશ કરે. ઈઝદિવાજી ઝિંદગીમેં સબસે ઝિયાદા નુકસાન દેનેવાલી ચીઝ મન્ફી સોચ હૈ. દેખેં સોચનેકે મુખ્તલિફ અંદાઝ હોતે હૈં, મૈં મિસાલ દેતા હૂં. એક શાખ (યાની ડાની) પર ફૂલ ભી હૈં કાંટે ભી હૈં, અય મુખાતબ તુઝે શિકાયત હૈ કે ફૂલકે સાથ ઝંડે હૈં ઔર મુઝે ખૂશી હૈ કે કાંટોકે સાથ ફૂલ ભી હૈં. યે અપની નઝર હૈ કિસીકી નઝર કાંટોં પર ગઈ ઔર કિસીકી નઝર ફૂલ પર ગઈ. સચ હૈ નઝર અપની અપની, પસંદ અપની અપની.

મુસ્કુરાના ભી નેકી હૈ

હદીસે પાકમેં હૈ કે જબ કોઈ બીવી અપને ખાવિંદકી તરફ દેખકર મુસ્કુરાતી હૈ ઔર ખાવિંદ બીવીકી તરફ દેખકર મુસ્કુરાતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા દોનોંકો દેખકર મુસ્કુરાતે હૈં.

અલ્લાહ અલ્લાહ! સૈયિદા આઈશા સિદ્દીકા રદિયલ્લાહુ અન્હાકી રિવાયત હૈ કે નબી અલૈહિસ્સલામ જબ ભી ઘરમેં દાખિલ હોતે તો મુસ્કુરાતે ચેહરેકે સાથ દાખિલ હોતે થે. ખાવિંદોંકો ચાહિયે કે દફતરોંકે ઝગડે દફતર હીમેં છોડકર આયા કરેં. જબ ઘરમેં દાખિલ હોં તો મુસ્કુરાહટેં બિખેરતે હુએ દાખિલ હોં. સુન્નત પર અમલકા સવાબ ભી મિલેગા ઔર જવાબમેં બીવીકી મુસ્કુરાહટ ભી મિલેગી.

A Smile

એ સ્માઈલ (મુસ્કુરાના)

A smile is something nice to see it does not cast a cent.

(૧) એ સ્માઈલ સમર્થીંગ નાઈસ ટુ સી, ઈટ ડઝનોટ કાસ્ટ એ સેન્ટ. મુસ્કુરાહટ દેખનેમેં બહોત ખૂબસૂરત હૈ, ઉસકી કોઈ કીમત ચુકાની

નહી પડતી.

A smile is something all you own it never can be spent.

(૨) એ સ્માઈલ ઈઝ સમર્થીંગ ઓલ યુ ઓન ઈટ નેવર કેન બી સ્પેન્ટ. મુસ્કુરાહટ તુમહારા અપના સબ કુછ હૈ ઉસે કભી ખર્ચ નહીં ક્રિયા જા સકતા.

A smile is welcome every where, it does away with frowns.

(૩) એ સ્માઈલ ઈઝ વેલકમ એવરી વ્હેર, ઈટ ડાઝ અવે વીથ ફાઉન્ઝ. મુસ્કુરાહટકો હર જગહ મકબૂલિયત હૈ, વો ભવે ચળહાનેકો દૂર કરતા હ.

A smile is good for every one, to ease lifes up and downs.

(૪) એ સ્માઈલ ઈઝ ગુડ ફોર એવરી વન, ટુ ઈઝ લાઈફ'ઝ અપ એન્ડ ડાઉન્ઝ.

મુસ્કુરાહટ હર એકકે લિયે અચ્છી ચીઝ હૈ. વો જિંદગીકે ઉતાર ચળહાવકી તકલીફોસે છુટકારા દેતી હૈ.

યે ભી નહીં હોના ચાહિયે કે ખાવિંદ તો મુસ્કુરાતે ચેહરેસે ઘર આએ મગર બીવી મુંહ લટકાએ ફિરતી રહે. ખાવિંદકી મુસ્કુરાહટકા જવાબ બીવીકો નીચેવાલે અલ્ફાઝમેં દેના ચાહિયે.

મઈય્યત ગર ન હો તેરી તો ઘભરાઉં ગુલિસ્તાંમેં

રહે તૂ સાથ તો સહરામેં ગુલશનકા મઝા પાઉં

લિખકર લટકાઈયે

ઈન્ગલિશકા એક ફકરા હૈ. ઈસકો મેરે દોસ્તો યાદ કર લીજિયે બહ્કે ઘરમેં કહીં લિખકર લટકા લીજિયે.

House is built by hands but home is built

by hearts.

(હાઉસ ઈઝ બ્યુલ્ટ બાય હેન્ડઝ બટ હોમ ઈઝ બ્યુલ્ટ બાય હાર્ટસ)
કેહનેવાલેને કહા કે મકાન તો હાથોસે બન જાયા કરતે હું મગર
ઘર હમેશા દિલોસે બના કરતે હું. ઈટ્ટે જુડતી હું મકાન બન જાતે હું
મગર જબ દિલ જુડતે હું તો ઘર આબાદ હો જાયા કરતે હું. મેરે દોસ્તો!
હમ ઈન બાતોંકો તવજજોહકે સાથ સુનેં ઔર અચ્છી ઈઝદિવાજી જિંદગી
ગુઝારનેકી કોશિશ કરેં. છોટી છોટી બાતેં અપને ઘરમેં સમેટ લિયા કરેં.
ઐસા ઝગડા ન બનાઐ જો કમ્યૂનિટીમેં (Talk of the town ટોક
ઓફ ધ ટાઉન) બના કરે. હમ અપની ઝાતકે ખોલસે બાહિર નિકલેં.
હમ મુસલમાનોંકી બદનામીકે બજાએ મુસલમાનોંકી નેકનામીકા ઝરીઆ
બનેં. આજ ઐસી સોચ રખનેવાલે ઈતને થોડે હું કે ચિરાગે રૂખે ઝેબા
લેકર ઢૂંઢનેકી ઝરૂરત હૈ.

એક હુજૂમ ઔલાદે આદમકા જિંધર ભી દેખિયે

ઢૂંઢિયે તો હર તરફ અલ્લાહકે બંદોંકા કાલ

આમ તૌર પર દેખા ગયા હૈ કે જબ મિયાં બીવી કરીબ હોતે હું તો
એક દૂસરેસે લડાઈયાં હોતી હું, અગર ઈસી હાલતમેં ખાવિંદ મર જાએ તો
યેહી બીવી સારી જિંદગી ખાવિંદકો યાદ કરકે રોતી રહેગી કે જી ઈતના અચ્છા
થા, મેરે લિયે તો બહોત હી અચ્છા થા. અગર બીવી મર જાએ તો યેહી
ખાવિંદ સારી જિંદગી યાદ કરકે રોતા રહેગા કે બીવી ઈતની અચ્છી થી, મેરા
કિતના ખયાલ રખતી થી. તો પંજાબીકી એક કહાવત હૈ કે “બંદે દી કદર
આંદી અય ટર ગયાં યા મર ગયાં”

હમ બંદેકી કદર ઉસકે કરીબ રેહતે હુએ કર લિયા કરેં. કઈ
મરતબા યે દેખા ગયા હૈ કે મિયાં બીવી ઝગડેમેં એક દૂસરેકો તલાક દે
દેતે હું, જબ હોશ આતા હૈ તો ખાવિંદ અપની જગહ પાગલ બના ફિરતા
હૈ ઔર બીવી અપની જગહ પાગલ બની ફિરતી હૈ. ફિર હમારે પાસ
આતે હું કે મૌલવી સાહબ કોઈ ઐસી સૂરત નહીં હો સકતી કે હમ ફિરસે
મિયાં બીવી બનકર રેહ સકેં. ઐસી સૂરતે હાલ હરગિઝ નહીં આને દેની

ચાહિયે. મઆફી દરગુઝર ઔર સમજને-સમજાનેસે કામ લેના ચાહિયે, બલ્કે એક રૂઠે તો દૂસરેકો મના લેના ચાહિયે. કિસી શાઈરને ક્યા અચ્છી બાત કહી હૈ.

ઈતને અચ્છે મોસમમેં
રૂઠના નહીં અચ્છા
હાર જીતકી બાતેં
કલ પે હમ ઉઠા રખેં
આજ દોસ્તી કર લેં.

ઈસી મઝમૂનકો એક દૂસરે શાઈરને નયે રંગસે બાંધા હૈ.

જિંદગી યૂંહી બહોત કમ હૈ મુહબ્બતકે લિયે
રૂઠકર વક્ત ગંવાનેકી ઝરૂરત ક્યા હૈ

ઔરતોંમે હૂરોંવાલી સિફાત

મેરે ભાઈયો! ઈઝદિવાજી જિંદગીકે બારેમેં હમારા મશરિકી મઆશરા આજ ભી અલ્હમ્દુલિલ્લાહ બહોત પુરસુકૂન હૈ. બાઝ મશરિકી લડકિયાં તો ઈસ કદર પાકદામન હોતી હૈં કે ઉનમેં હૂરોંકી સિફાત ઝલકતી હૈં. મસલન ઉરૂબન યાની ખાવિંદોંકી આશિક ઔર કાસિરાતુતર્ફ યાની ગૈર મરદોંકી તરફ માઈલ ન હોનેવાલિયાં. યે ઈસ્લામકી બરકત હૈ કે મશરિકમેં આજ ભી બાઝ ઐસી માસૂમ જવાનિયાં હોતી હૈં જો અપને ઘરસે કદમ નિકાલતી હૈં તો ઉનકે દિલોંમેં કિસી ગૈર મર્દકા દખલ નહીં હુવા કરતા. કઈ ઐસી ભી હોતી હૈં કે ખાવિંદકા સાયા સરસે ઉઠ ગયા તો બચ્ચોંકી ખાતિર અપની પૂરી જિંદગી ગુઝાર દેતી હૈં. જિસ ઔરતકા ખાવિંદ મર જાએ ઉસકી તો બહાર ખિજાંમેં તબ્દીલ હો ગઈ મગર યે ખિજાંકે મોસમમેં ભી અપને પરોંકે નીચે અપને છોટે છોટે માસૂમ બચ્ચોંકો છુપાકર અપની જિંદગી ગુઝાર રહી હોતી હૈ. અલ્લાહુ અકબર.

ચમનકા રંગ ગો તૂને સરાસર અય ખિજાં બદલા
ન હમને શાખે ગુલ છોડી ન હમને આશિયાં બદલા

અનોખા વાકિઆ

ઉલમાએ કિરામને એક વાકિઆ લિખ્યા હૈ કે એક બીવી બહોત ખૂબસૂરત થી જબ કે ખાવિંદ બહોત બદસૂરત ઔર શકલકા અનોખા થા, રંગકા કાલા થા. બહરહાલ જિંદગી ગુઝર રહી થી, નેક મઆશરેમેં જિંદગિયાં ગુઝર જાયા કરતી હૈ. એક મૌકા પર ખાવિંદને બીવીકી તરફ દેખા તો મુસ્કુરાયા ઔર ખૂશ હુવા. બીવી દેખકર કેહને લગી કે હમ દોનોં જન્નતી હૈ. ઉસને પૂછા યે આપકો કેસે પતા ચલા? બીવીને કહા જબ આપ મુઝે દેખતે હૈ તો ખૂશ હોતે હૈ ઔર શુક અદા કરતે હૈ. ઔર જબ મૈં આપકો દેખતી હૂં તો સબ્ર કરતી હૂં. શરીઅતકા હુકમ હૈ કે સબ્ર કરનેવાલા ભી જન્નતી હૈ. ઔર શુક કરનેવાલા ભી જન્નતી હૈ.

ખાવિંદકી ઝિમ્મેદારી

હમારા યે તજુર્બા હૈ કે હમારે ઈસ મુસલમાનોંકે માહોલમેં નિન્નાનવે ફીસદ મુસલમાન બચ્ચિયાં શાદીકે વક્ત જબ રૂપ્સત હોતી હૈ, તો ઉનકે દિલકી યે નિયત હોતી હૈ કે મુઝે આજ જાકર અપના ઘર બસાના હૈ. નિન્નાનવે ફીસદ બચ્ચિયાં ઘર બસાનેકી નિયતસે રૂપ્સત હોતી હૈ. આગે ખાવિંદ પર દારોમદાર હૈ અગર ઉસને સહીહ બરતાવ કિયા તો ઘર આબાદ હો જાએગા. અગર ઉસને Miss Handle મીસ હેન્ડલ (ગલત બરતાવ) કિયા ઘર બરબાદ હો જાએગા. તો ઘરકી બુન્યાદ યે ખાવિંદ પર મુન્હસિર હોતી હૈ કે વો કિસ તરહ બીવીકો રખતા હૈ. બીવી તો ઈસી નિયતકે સાથ આતી હી હૈ કે મુઝે તો અપના ઘર બસાના હૈ. આખિરકાર ઉસને માંકો ક્યૂં છોડા બાપકો ક્યૂં છોડા. બહેન ભાઈયોંકો ક્યૂં છોડા, અપને વતનકો ક્યૂં છોડા. અપને ઘરકો ક્યૂં છોડા? સબ કુછ ઈસ લિયે કે એક બંદેકી ખાતિર કે મૈં જાઉંગી તો ઉસકા ઘર બસાઉંગી. જો બચ્ચી ઈતની કુરબાનિયાં દે સકતી હૈ વો ઈસસે ઝિયાદા ભી કુરબાન કર સકતી હૈ. મગર ઉસકો ખાવિંદસે મુહબ્બત મિલની ચાહિયે. પ્યાર મિલના ચાહિયે. અચ્છે અખ્લાક મિલને ચાહિયે. તો ઈસસે

માલૂમ હુવા કે ખાવિંદકા બરતાવ અચ્છા હો તો ઘર અચ્છા બન જાતા હૈ. ખાવિંદકા બરતાવ બુરા હો તો ઘર બરબાદ હો જાતા હૈ. ઈસ લિયે કિસીને અજીબ ખાત કહી.

House is built by hand but home is built by heart.

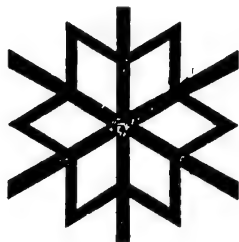
(હાઉસ ઈઝ બ્યુલ્ટ બાય હેન્ડ બટ હોમ ઈઝ બ્યુલ્ટ બાય હાર્ટ)

જબ ઈંટૈં જુડ જાતી હૈં તો મકાન બન જાયા કરતે હૈં. લેકિન જબ દિલ જુડતે હૈં તો ઘર આબાદ હો જાયા કરતે હૈં.

તો ખાવિંદકો ચાહિયે કે બીવીકો જો ઘર લેકર આયા અબ દિલકો જોડે ઔર અપને ઘરકો આબાદ કરે. દેખિયે ફિર અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે કેસી રહમતેં હોતી હૈં.

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જત હમેં ખૂશગવાર ઈઝદિવાજી જિંદગી ગુઝારનેકી તૌફીક નસીબ ફરમાએ આમીન.

વ આબિરુ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

શૌહરકી

દસ

ખતરનાક ગલતિયાં

અઝ ઈફાદાત

પીરે તરીકત રેહબરે શરીઅત મુફકિરે ઈસ્લામ

મહેબૂબુલ ઉલમા વસ્સુલહા

હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ

નકશબંદી મુજદિદી મદઝિલ્લુહૂ

શૌહરકી દસ ખતરનાક ગલતિયાં

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન અલા ઈબાદિહિલ્લજી નસ્તફા

અમ્મા બા'દ

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશૈતા નિર્જમ.

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્હીમ.

વ મિન્ આયાતિહી અન ખલક લકુમ મિન અન્દુસિકુમ અઝવાજલ
લિતસ્કુનૂ ઈલૈહા વ જઅલ બૈનકુમ્ મવદતંવ્ વ રહમહ, ઈન્ન ફી ઝાલિક
લઆયાતિલ્ લિકૌ મિંય્ યતફક્કરૂન.

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ ઈઝ્જતિ અમ્મા યસિફૂન. વ સલામુન અલલ
મુરસલીન. વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ
સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક વ સલ્લિમ.

આજકા ઉનવાન

હમારી આજકી બાતચીતકા ઉનવાન યે હૈ કે એક શૌહરકો ઘરમેં
અપની બીવીકે સાથ કિસ તરહ રેહના ચાહિયે કે ઉનકી જિંદગી સુકૂન ઔર
રાહતસે ભરપૂર હો ઔર ઉનકા ઘર ખૂશિયોંકા ગેહવારા બન જાએ. ઘર
આબાદ કરનેકે લિયે કુછ ઉસૂલ ઔર ઝવાબિત (કાનૂન) હોતે હૈં. અગર
ઉનકે મુતાબિક જિંદગી ગુઝારેં તો ઘર આબાદ હો જાતે હૈં. ઔર જહાં કોઈ
ઉસૂલ હી ન હો, કોઈ કાનૂન હી ન હો તો વો ઘર તો જાનવરોંકા ડરબા હૈ.
ઉસે કોઈ આબાદ ઘર નહીં કેહ સકતા.

શાદીકા મકસદ

ઈરશાદે બારી તઆલા હૈ.

વ મિન્ આયાતિહી અન્ ખલક લકુમ્ મિન્ અન્હુસિકુમ અઝવાજલ્
લિતસ્કુનૂ ઇલૈહા વ જઅલ બૈનકુમ મવદતંવ્ વ રહમતહ, ઈન્ ફી ઝાલિક
લઆયાતિલ્ લિકૌમિય્ યતફક્કરૂન.

(અલ્લાહ તઆલાકી નિશાનિયોંમેંસે યે હૈ કે ઉસને તુમમેંસે તુમહારે
લિયે જોડા બનાયા, તાકે તુમ ઉનસે સુકૂન હાસિલ કર સકો. ઔર તુમહારે
દરમિયાન મવદત (પ્યાર-દોસ્તી) ઔર રહમત રખ દી. બેશક ઉસમેં
નિશાનિયાં હૈં અકલ વાલોંકે લિયે'

તો માલૂમ હુવા કે શાદીકા મકસદ યે હૈ કે સુકૂન હાસિલ હો. જો લોગ
શરીઅત ઔર સુન્નતકે તરીકોંવાલી જિંદગી ગુઝારતે હૈં ઉનકી જિંદગીમેં સુકૂન
હોતા હૈ. ઔર જહાં આપ દેખે કે મિયાં બીવીકી જિંદગીમેં સુકૂન નહીં હર વક્ત
ઝગડા હૈ, ચખ ચખ (ઝગડા-તકરાર) હૈ. હર વક્ત જલ્લી કટી ખાતેં એક દૂસરેકો
કરતે રેહતે હૈં. બહસ મુબાહિસામેં ઉલઝે રેહતે હૈં, સમઝ લેં કે કહીં ન કહીં
દાલમેં કાલા હૈ. બીવીકી તરફસે કોતાહી હૈ યા મિયાંકી તરફસે કોતાહી હૈ.
ઔર આમ તૌર પર હમારા તજુર્બા યેહી હૈ કે દોનોં તરફસે કોતાહી હોતી હૈ.
તાલી એક હાથસે નહીં બજતી દોનોં હાથોંસે બજા કરતી હૈ, જબ દોનોં તરફસે
કમી કોતાહી હોતી હૈ તો ફિર જિંદગીકા સુકૂન ગારત હો જાતા હૈ ઔર ઈન્સાનકે
ઘરકી જિંદગી ઉસકે લિયે જહન્નમકા નમૂના બન જાતી હૈ.

પુરસુકૂન જિંદગી કેસે?

શાદીકે ઝરીઆ પુરસુકૂન જિંદગી કેસે હાસિલ હોતી હૈ? ઉસકે લિયે
કુરઆન મજીદમેં દો અલ્ફાઝ ઈસ્તેમાલ હુએ.

વ જઅલ બૈનકુમ્ મવદતંવ્ વ રહમહ.

ઔર ઉસને તુમહારે દરમિયાન મવદત ઔર રહમત રખ દી.

મવદત કેહતે હૈં આપસકે પ્યારકો જિસમેં દોસ્તીકા અંદાઝ ઝિયાદા
હો. ઔર વાકઈ શાદીશુદા જિંદગીમેં દો હિસ્સે હોતે હૈં. એક જવાનીકા
હિસ્સા ઔર એક બુળહાપેકા હિસ્સા. જવાનીમેં અગર મિયાં બીવી કિસી

વક્ત એક દૂસરેસે લડ ઝગડ ભી બૈઠતે હૈં તો જિન્સી તકાઝા એસો હોતા હૈં કે કુછ વક્ત બાદ એક દૂસરેકે સાથ ફિર ઈખઢે હોતે હૈં. દોનોંકો જિન્સી ખ્વાહિશ મજબૂર કરતી હૈં કે એક દૂસરેકે સાથ ઈખઢે હોં. તો માલૂમ હુવા કે જવાનીકે અંદર તો જિન્સી કશિશ દોનોંકો ઈખઢા રખતી હૈં. ઈસ લિયે ઉસમેં મવદતકા લફઝ ઈસ્તેમાલ કિયા. યાની દોનોંમેં દોસ્તીકા પેહલૂ ગાલિબ હોતા હૈં. લેકિન જબ ઈન્સાન બુળહા હો જાતા હૈં તો ઉસ વક્ત મિયાંકો બીવીકી ઝરૂરત નહીં હોતી ઔર બીવીકો મિયાંકી ઝરૂરત નહીં હોતી. વો જિન્સી તઅલ્લુક યા તો બહોત કમઝોર હો જાતા હૈં, યા ફિર બિલકુલ ખતમ હો જાતા હૈં. જોડકે રખનેવાલા વો જો જિન્સી તકાઝા થા વો તો ખતમ હો ગયા. અબ દોનોં મિયાં બીવી કેસે મિલકર ઝિંદગી ગુઝારેંગે. તો કુરઆન મજ્હદકા ખૂબસૂરત અંદાઝ દેખિયે, બલાગત દેખિયે, કુરઆન મજ્હદકા એઅજાઝ દેખિયે કે ઉસકે લિયે રહમતકા લફઝ ઈસ્તેમાલ કિયા.

રહમતસે મુરાદ દૂસરેકે ઉપર શફકતકા હોના, તરસ ખાના. ક્યા મતલબ? મતલબ યે હૈં કે અબ તુમહારી બીવીને જવાની તુમહારી ખાતિર લુટા દી, અબ વો બુળિયા હો ચુકી હૈં, અગરચે અબ તુમહારી ઝરૂરતકે કાબિલ નહીં લેકિન ઈતના ઝમાના તુમહારી વો ખિદમત કર ચુકી, આખિર ઉસકા ભી તો ઉસકો કોઈ સિલા મિલના ચાહિયે. ઈસ લિયે કુરઆન મજ્હદને રહમતકા લફઝ ઈસ્તેમાલ કિયા. ચુનાંચે બુળહાપેમેં ખાવિંદકો યે સોચના ચાહિયે કે જિસ લડકીને અપની જવાની મેરે નામ પર ગુઝાર દી, મેરે બચ્ચોંકી તરબિયતમેં ગુઝાર દી, મેરી ખાદિમા બનકર જવાની ગુઝાર દી, અબ વો બુળહાપેમેં અગર બીમાર ભી હૈં, હડિયોંકા ઢાંચા ભી હં, તો જૈસી તૈસી હૈં અબ ઉસકા Credit કેડીટ (હક) ઈતના તો બનતા હૈં કે અબ મુઝે ઉસકો અપને સાથ રખના હૈં અબ મુઝે ઉસકો અપનેસે દૂર નહીં કરના. ઈસી તરહ બીવી ભી સોચે કે ખાવિંદને અપની સારી જવાની મેરે ઔર બચ્ચોંકે લિયે ગુઝાર દી. અબ યે બીમારિયોંકા મજ્હૂઆ બન ગયા. મુઝે ઉસકી ખિદમત ઈસ લિયે કરની હૈં કે ઈતના ઝમાના ઉસને મુઝે મુહબ્બત દી પ્યાર દિયા શફકત દી, લિહાઝા યે રહમત

ઔર તરસકા પેહલૂ એક દૂસરે પર ગાલિબ હોગા તો ફિર બુખ્લાપેમેં બી દોનોંકો આપસમેં મુહબ્બત હોગી. બુખ્લાપેમેં ઈન્સાનકો નિસયાન (ભૂલ જાને) કા મર્જ હો જાતા હૈ. બુખ્લાપેમેં ઝરા જલ્દબાજી તબીઅતમેં આ જાતી હૈ ઔર ગુસ્સા ઝિયાદા હો જાતા હૈ, લેકિન જબ એક દૂસરેકે ઉપર રહમત ઔર શફકતકા મઆમલા ગાલિબ હોગા તો ફિર એક દૂસરેકી ગલતિયોંસે દરગુઝર કરના આસાન હોગા.

દીને ઈસ્લામકા હુસ્ન દેખિયે કે ઈઝદિવાજી જિંદગીમેં દો લફઝ ઈસ્તેમાલ કિયે. મવદ્દતકા તઅલ્લુક જવાનીંકી જિંદગીકે સાથ હૈ ઔર રહમતકા તઅલ્લુક બુખ્લાપેકી જિંદગીકે સાથ હૈ. બહરહાલ હમેં યાહિયે કે હમ ઈસ્લામી તાલીમાતકો અપને લિયે મશઅલે રાહ બનાએ ઔર દુનિયા વ આબિરતમેં સુફૂન પાએ.

બીવીકી તીન બુન્યાદી ઝરૂરતેં

ખાવિંદ હઝરાતકો યે ખાત અચ્છી તરહ ઝહન નશીન કર લેની યાહિયે કે દુનિયાકી હર ઔરતકો અપની ઈઝદિવાજી જિંદગીમેં તીન ચીઝોંકી બુન્યાદી ઝરૂરત હોતી હૈ. ગોયા વો તીન ચીઝોંકી તલબગાર હોતી હૈ.

(૧) તહફફુઝ (Protection)

પહેલી ડીમાન્ડ ઉસકી Protection (તહફફુઝ-હિફાઝત) હૈ. વો શૌહરકી ખાતિર ઘરબાર છોડકર આઈ હૈ. અબ જહાં પર આઈ હૈ વહાં ઉસે Protection પ્રોટેક્શન (તહફફુઝ) યાહિયે. અપની જાનકા તહફફુઝ, અપની ઈઝ્ઝતકા તહફફુઝ, અપને ઈમાનકા તહફફુઝ યાહિયે.

તહફફુઝકે લિયે પહેલી ખાત તો યે હૈ કે ઉસકે લિયે સર છુપાનેકી કોઈ ઐસી જગહ હો જહાં વો અપને ઘરમેં અપને બચ્ચોંકે સાથ મહેફૂઝ રેહ સકે. ઉસકા ખાવિંદ ઉસકી હિફાઝત કર સકે. યે ઉસકા ફિતરી તકાઝા હૈ.

અગર ખાવિંદ કિસી ઐસી જગહ બીવીકો રખ્ખે કે વો તહફફુઝકે ન હોનેકે એહસાસકા શિકાર રહે તો ફિર ઘર આબાદ નહીં હો સકતા.

ઔર દૂસરી બાત યે હૈ કે ખાવિંદકો ચાહિયે કે વો અપની બીવીકો ઉસકી તમામ તર ખૂબિયોં ઔર ખામિયોંકે સાથ અપનાલે. આખિર વો ઈન્સાન હૈ ઉસમેં અચ્છાઈયાં ભી હો સકતી હૈં ઔર કુછ ખામિયાં ભી હો સકતી હૈં. ખાવિંદકો ઉસે ઉસકી તમામ ખૂબિયોં ઔર ખામિયોંકે સાથ કબૂલ કર લેના ચાહિયે ઔર તહફફુઝ દેના ચાહિયે. ખાવિંદ ઉસકી અચ્છાઈકા ભી ઝિમ્મેદાર બને ઔર બુરાઈકા ભી ઝિમ્મેદાર બને. બીવીકો યે તસલ્લી દે કે હાં તુમ મેરી ખાતિર અબ યહાં આઈ હો, અબ તુમહારે નફા નુકસાનકા મૈં ઝિમ્મેદાર હૂં. યે નહીં કે અચ્છી બાતેં હુઈ તો તબ તો ઠીક હૈ ઔર અગર ઝરાસી ગલતી હુઈ તો કહેં કે હમ તુમહેં ઉખાડકર ફેંક દેંગે, જૈસે કિસી મુરઝાએ હુએ પૌદેકો ફેંક દેતે હૈં. તો ઉસસે **Sence of Protection** સેન્સ ઓફ પ્રોટેક્શન (એહસાસે તહફફુઝ) પૈદા નહીં હોતા. ખાવિંદકો ચાહિયે કે બીવીકો ઐસી મુહબ્બત દે કે વો યે સમજે કે યે મેરી અચ્છાઈકો ભી કબૂલ કરેગા ઔર અગર મુઝસે કોઈ કોતાહી હુઈ તો ઉસકા હિલ્મ ઈતના હૈ ઔર ઝર્ફ ઈતના હૈ કે યે મેરી કોતાહીકો ભી કબૂલ કરેગા ઔર મેરી ઈસ્લાહકી કોશિશ કરેગા. યે મુઝે તોડકર ફેંક નહીં દેગા. જબ ખાવિંદકો બીવી યૂં મહેસૂસ કરેગી કે યે મેરા સહારા હૈ, મેરી ઝિંદગીકા સાયા હૈ. મુઝે અલ્લાહ તઆલાને એક આસમાનકી છત અતા કર દી ઔર એક ખાવિંદકે ઘરકી છત અતા કર દી, મૈં દો છતોંમેં રેહતી હૂં, મુઝે અબ ફિકકી ક્યા ઝરૂરત હૈ. ઔરતકે અંદરસે **Fear of unknown** ફેઅર ઓફ અનનાઉન (અંજાના ખૌફ) નિકલ જાતા હૈ કે કલકો ક્યા હોગા, મેરે મુસ્તકબિલ (ભવિષ્ય) કા ક્યા બનેગા, ઔરતકે ઝહનસે યે ખતરા દૂર હો જાતા હૈ. લિહાઝા ઔરત ઘરમેં પુરસુકૂન હો જાતી હૈ.

તો સબસે પહેલી ચીઝ ઈઝદિવાજી (નિકાહી) ઝિંદગીમેં ઔરતકો **Protection** પ્રોટેક્શન (તહફફુઝ) કી ઝરૂરત હોતી હૈ. ઔર ખાવિંદકો ચાહિયે કે યે પ્રોટેક્શન ઉસકો **Provide** પ્રોવાઈડ (ફરાહમ) કરે.

(૨) તવજજોહ (Attention)

ઉસકી દૂસરી અહમ Demand ડીમાન્ડ (ઝરૂરત) ઈઝદિવાજી ઝિંદગીમેં યે હોતી હૈ કે ઉસે મિયાંકી Attention એટેન્શન (તવજજોહ) ચાહિયે યાની ખાવિંદ અપની બીવીકો વક્ત દે, ઉસકે સાથ વક્ત ગુઝારે, ઉસકી ઝરૂરિયાતકો મહેસૂસ કરે, ઉસકા હાલ અહવાલ પૂછે. યે નહીં કે ખાવિંદ દફતરકે કામોમેં મસરૂફ હૈ ઔર બીવી ઘરમેં બીમાર હૈ તો કઈ કઈ દિન ઉસકી તબીઅત પૂછનેકી ફરસત ન હો, ઉસકો ડાક્ટરકે પાસ લે જાનેકી ફરસત ન હો. જબ ઔરતકો યેં મહેસૂસ હોગા કે મેરા ખાવિંદ તો મુઝ પર તવજજોહ હી નહીં દેતા ઔર મેરી કિસી ઝરૂરતકા ખયાલ હી નહીં રખતા તો ઔરત કબી ભી પુરસુકૂન ઝિંદગી નહીં ગુઝાર સકતી. લિહાઝા ખાવિંદકી ઝિમ્મેદારિયોમેંસે હૈ કે વો અપની બીવીકો Attention (તવજજોહ) દે.

એટેન્શનકા યે મતલબ નહીં હૈ કે ઘર આકર વક્ત તો ગુઝાર લિયા મગર સારા વક્ત લડતે ઝગડતે ગુઝાર દિયા, ઉસે Attention (તવજજોહ) નહીં કેહતે. યે તો ઉલ્ટા દૂસરેકો બેસુકૂન કર દેના હોતા હૈ. એટેન્શનસે મુરાદ યે કે દૂસરેકો તવજજોહ મિલે. ઉસકો Satisfaction સેટિસ્ફેક્શન (ઈત્મીનાન) મિલે. હર તરહકી Satisfaction (ઈત્મીનાન) Moral Satisfaction મોરલ સેટિસ્ફેક્શન (અખ્લાકી ઈત્મીનાન) ભી ઔર Sexual Satisfaction સેક્સ્યુઅલ સેટિસ્ફેક્શન (જિન્સી ઈત્મીનાન) ભી. તો યે ચીઝ ઉસકો Attention તવજજોહ દેનેસે હાસિલ હોગી. તસલ્લી મિલ જાએ કે ખાવિંદ મેરે પાસ આયા. ઝિંદગીકી કિતની બાતેં હોતી હૈં જો ઉસકો અપને ખાવિંદસે કરની હોતી હૈં. ખાવિંદ તો કબી દફતરમેં મસરૂફ, કબી અપને બિઝનેસમેં મસરૂફ, ઔર વહાંસે જબ વાપસ આતા હૈ તો બીવી બીચારીકો ઈતની બાતેં હોતી હૈં જો ખાવિંદકે સાથ હલ કરની હોતી હૈં. અબ યે મિયાં અગર ખાના ખાકર સો જાએગા ઔર બીવીસે બાત ભી નહીં કરેગા. તો ફિર ઉસકો મોરલ સપોર્ટ Moral Support મોરલ સપોર્ટ (અખ્લાકી

મદદ) કહાંસે મિલેગી. તો ગોયા યે મોરલ સપોર્ટ ભી ખાવિંદકો ઉસકો ફરાહમ કરની હોતી હૈ. ઉસકો સાંજ કરનેકા મૌકા મિલના ચાહિયે. વો અપને દિલકા દુઃખ ઔર સુખ બતા સકે. વો અપની હર ઝરૂરત પર અપને મિયાંકે સાથ તબાદલએ ખયાલ કર સકે. ઉસકો કેહતે હૈં ખાવિંદકી એટેન્શન ઉસકો મિલ જાના.

હમારે યહાં હોતા ક્યા હૈ? મિયાં બાહિરસે આયા ઔર બીવી ઉસકે લિયે બની સંવરી ઔર ઘરકો સાફ સુથરા કરકે ખાના તૈયાર કરકે બૈઠી હૈ કે ખાવિંદ આએગા ઔર મેરે સાથ ખાના ખાએગા. ખાવિંદ સાહબ અપને કિસી બિઝનેસ (ધંધા) કે મઆમલેમેં મોડ ઓફ કરકે આએ ઔર આતે હી કેહને લગે કે ખાનેકી ઝરૂરત નહીં મૈં તો બસ સોઉંગા. સોચિયે કે ફિર ઉસ બીવીકે દિલ પર ક્યા ગુઝરેગી. અગર ખાવિંદ બીવી પર તવજ્જોહ ન દે, સાસ સુસર જિતના મરઝી ઉસ પર કુરબાન હોતે ફિરેં, ઉસકી નનદેં (નણદ) ઉસકે જિતને મરઝી ગુન ગાતી ફિરેં. બીવીકો ભી સુકૂન નહીં મિલ સકતા. વો હમેશા પરેશાન રહેગી. ઈસ લિયે કે ઉસકો ખાવિંદકી તવજ્જોહ નહીં મિલતી.

કિતની મરતબા દેખા કે અપનોમેં હી રિશ્તેદારિયાં હોતી હૈં. બીવી અપની ખાલાકે ઘર જાતી હૈ સબ લોગ ઉસકે સાથ અચ્છે હોતે હૈં. મગર ઉસકા મિયાં કિસી બુરી આદતમેં ગિરિફતાર (મુબ્તલા) હોતા હૈ. હોશ ભી નહીં હોતા પીને પિલાનેકે ચક્કરમેં હોતા હૈ. એસી ઔરતકો કભી સુકૂન નહીં મિલ સકતા, ઈસ લિયે કે જિસકે ખાતિર વો ઘર છોડકર આઈ, અબ વો ઉસકો તવજ્જોહ નહીં દે પાતા તો ફિર ઉસકો કેસે સુકૂન મિલેગા. તો યે ઉસકી શરઈ ઝરૂરત હૈ ઔર ડીમાન્ડ હૈ. ઔર યે ખાવિંદકી ઝિમ્મેદારી હૈ કે વો બીવીકો Attention એટેન્શન (તવજ્જોહ) દે તાકે વો બીવી અપને દિલકા દુઃખ સુખ ઉસકે સાથ કર સકે. અપના વક્ત ઉસકે સાથ ગુઝાર સકે.

(૩) હૌસલા અફઝાઈ (Apprecitaion)

ઔર એક તીસરી ચીઝ કે બીવી ચાહતી હૈ કે જબ મૈં ખાવિંદકે લિયે હર ચીઝકી હિફાઝત કરતી હૂં ઔર ખાવિંદકે કેહનેકે મુતાબિક હર કામકો

પૂરા કરતી હું તો મેરે અચ્છે કામ પર મુજે શાબાશી મિલની ચાહિયે, તારીફ હોની ચાહિયે ઔર મેરી કદર હોની ચાહિયે. જબ બીવી અચ્છે કામ કરે ઔર ખાવિંદ ઉસકી પરવા હી ન કરે ઔર વો Inconsiderate ઈન્કન્સિડરેટ (અંજાન) બન જાએ તો ફિર બીવીકો કહાં સુકૂન મિલેગા. ક્યૂંકે ઉસને તો બીવીકી કિસી અચ્છી બાતકા ધ્યાન હી ન દિયા. બીવી ઉસકે લિયે અચ્છે અચ્છે ખાને બનાતી હૈ. યે ખા તો લેતા હૈ મગર કોઈ એક બાત એસી નહીં કેહતા જિસસે ઉસકી Encouragement ઈન્કરેજમેન્ટ (હૌસલા અફઝાઈ) હો. યા જિસસે ઉસકો Words of satisfaction વર્ડઝ ઓફ સેટિસ્ફેક્શન (તસલ્લી આમેઝ કલિમાત) મિલ જાએ, Words of encouragement વર્ડઝ ઓફ ઈન્કરેજમેન્ટ (હૌસલા અફઝાઈકે કલિમાત) મિલ જાએ. તો ફિર બીવીકો સુકૂન નહીં મિલતા. ઈસ લિયે કે Appericiation એપરીસિએશન (તારીફ) ઈન્સાનકી ફિતરત હૈ. હર બંદા અચ્છે કામ કરતા હૈ તો ચાહતા હૈ કે મેરે અચ્છા કામકો અચ્છા કહા જાએ. અગર કોઈ અચ્છેકો અચ્છા ન કહે તો ઉસકા દિલ ટૂટતા હૈ. ઈસ લિયે કે યે ફિતરી તકાઝા હૈ.

ખાવિંદકો અપની બીવીકો યે તીનોં બુન્યાદી ચીઝેં ફરાહમ કરની ચાહિયે. મગર ચૂંકે દીનકા ઈલ્મ નહીં હોતા, ઈસ લિયે ખાવિંદોંકી તરફસે કોતાહિયાં હોતી હૈ. ગલતિયાં હોતી હૈ.

શૌહરોંકી દસ ખતરનાક ગલતિયાં

આજકી ઈસ મહેફિલમેં ચૂંકે ખાવિંદકે ઉનવાન પર બતાના હૈ કે ખાવિંદકો ઘરમેં કેસે રેહના ચાહિયે ઈસ લિયે શુરૂમેં દસ એસી ખતરનાક ગલતિયાં બતા દેતે હૈ જો અકસરો બેશતર ખાવિંદ હઝરાત કર લેતે હૈ ઔર જિનકી વજહસે ઘરકી જિંદગી બે-સુકૂન હો જાતી હૈ. ખાવિંદ હઝરાત તક અગર મેરી આવાઝ પહોંચે તો ઉસકો તવજજોહસે સુને, દિલકે કાનોંસે સુને, ઔર ઈન બાતોંકો અપને પલ્લે બાંધ લે.

(૧) બીવીકો નઝરઅંદાઝ કરના

પહેલી ગલતી જો ઉમૂમન આજકલ ખાવિંદ કરતે હૈં વો યે હૈ કે બીવીકો નઝરઅંદાઝ કરતે હૈં. બીવીકો વક્ત નહીં દેતે. મહેફિલમેં બૈઠેંગે તો ઔર લોગોંકો તવજજોહ-દેંગે, બીવીકી તરફ ધ્યાન નહીં દેંગે. અગર રિશ્તેદારોંકી ઔરતેં આ ગઈ તો ઉનકે સાથ બડી ખૂશીસે બાતેં કરેંગે મગર બીવીકે સાથ બાત કરનેકી ફુરસત નહીં. અવ્વલ તો ઘરમેં આતે હી દેરસે હૈં, અગર આ ભી જાતે હૈં તો ઈધર ઉધરકે કામોંમેં મસરૂફ રેહતે હૈં. યાદ રખિયે અપની બીવીકો ignore ઈગનોર (નઝરઅંદાઝ) કરના બહોત બડી ગલતી હૈ. ઈસકે બારેમેં કિતની હી હિકાયતેં ઔર દાસ્તાનેં મઆશરેમેં દેખને ઔર સુનનેકો મિલતી હૈં. ખાવિંદ યે સમજતા હૈ કે યે તો અબ હૈ હી બીવી અબ ઉસકો તવજજોહ દેનેકી યા મુહબ્બત દેનેકી ક્યા ઝરૂરત હૈ.

લતીફા મશહૂર હૈ કે ખાવિંદ બૈઠા કઈ ઘંટોંસે કિતાબકા મુતાલઆ કર રહા થા. બીવી બેચારી આગે પીછે તવાફ કરતી ફિર રહી થી કે કભી તો હમારી તરફ ભી મુહબ્બતકી નઝર ઉઠાકર દેખેંગે. મગર ખાવિંદકો કામસે ફુરસત નહીં થી. યુનાંચે જબ ઉસને દેખા કે અબ તો સોનેકા વક્ત બિલકુલ હી કરીબ આ ગયા ઔર ઉસકી તો આંખેં હી બંદ હો રહી હૈં તો બીવી કરીબ આઈ ઔર આકર કેહને લગી કાશ મૈં ભી કોઈ કિતાબ હોતી. ઈતને ઘંટે આપ મુઝે ભી બૈઠકર દેખતે રેહતે. અબ ખાવિંદને બીવીકી તરફ દેખા ઔર કેહને લગા, હાં તુમહેં તો કોઈ ડાયરી હોના ચાહિયે થા તાકે હર સાલમેં ડાયરીકો બદલ લિયા કરતા.

અગર ખાવિંદકી સોચ ઐસી હોગી તો સોચિયે કે બીવીકો કહાં સુકૂન મિલેગા. ખાવિંદ અગર દૂસરોંકે સાથ મુહબ્બત વ પ્યારસે બાતેં કરતા હૈ તો બીવી તો ઉનસે ભી ઝિયાદા પ્યારકી મુસ્તહિક હૈ. ઉસકી તરફ ભી તવજજોહ દેની ચાહિયે ઔર ઉસસે ભી મુહબ્બતકી બાતેં કરની ચાહિયે, બલકે એક કાફિરને અપને માહોલકે હિસાબસે યે બાત કહી કે “જિસ પ્યારકી નઝરસે

ખાવિંદ અપને પડોસીકી લડકીકી તરફ દેખ લેતા હૈ અગર ઉસ નઝરસે એક બાર અપની બીવીકો દેખ લે તો ઉસકા ઘર કભી બરબાદ ન હો.” ખાવિંદકો ચાહિયે કે અપની બીવીકો ભરપૂર તવજજોહ દે. ઉસકો મહેસૂસ કરવાએ કે મેરે નઝદીક તુમ બહોત કુછ હો ઔર મેરે દિલમેં તુમહારા બડા મકામ હૈ. ઈસ તરહ બીવીકો Satisfaction સેટિસ્ફેક્શન (ઈત્મીનાન) મિલ જાતા હૈ.

બાઝ દફા ખાવિંદ આપસમેં બૈઠકર બાતેં કરતે હૈં કે જી મૈને કભી બીવીકો વેલ્યૂ હી નહીં દી. વો પરલે દરજેકે બેવકૂફ હોતે હૈં. ઉનકો શરીઅતકા પતા હી નહીં હોતા. લગતા હૈ કે શરીઅતકી હવા હી નહીં લગતી હોતી. ઈસ લિયે વો અપને મુંહસે કેહતે હૈં કે હમ તો અપની બીવીકો નઝરઅંદાઝ કરતે હૈં.

(૨) તલાકકી ધમકી

દૂસરી ખતરનાક ગલતી યે કરેજે હૈં કે બીવીકે સર પર હર વક્ત તલાકવાલી તલવાર લટકાએ રખતે હૈં. ઝરાસી કોઈ બાત હુઈ, મૈં તુમહેં ફૈસલા દે દૂંગા..... મૈં તુમહેં ઘર પહોંચા દૂંગા..... મૈં તુમહેં છોડ દૂંગા..... તુમ ક્યા સમજતી હો મુઝે બહોત રિશ્તે મિલતે હૈં..... યાદ રખના જિસ ખાવિંદને બીવીકે સર પર તલાકવાલી તલવાર લટકા દી અબ ઉસ બીવીકો કભી Satisfaction સેટિસ્ફેક્શન (ઈત્મીનાન) નહીં હો સકતા. ખાવિંદ તો એક દફા કેહકર ચલા ગયા કે મૈં તુમહેં તલાક દે દૂંગા લેકિન વો યે નહીં સોચતા કે બીવીકે ઝહનકે અંદર ક્યા તૂફાન મચ ગયા. ઉસકો તો અપની જાત બે-સહારા નઝર આને લગ ગઈ. અબ વો બૈઠકર સોચતી રેહતી હૈ કે અગર યે બુંદો મુઝે છોડ હી દેગા તો મેરા બનેગા ક્યા? અબ વો ક્યા કરતી હૈ યા તો ફિર માં-બાપસે અપની કોઈ શર્ત ઔર પક્કી કર લેતી હૈ. ઉનકો અપની હર હર બાતમેં રાઝદાર બનાતી હૈ તાકે અગર મુઝે ખાવિંદ કભી ધક્કા દે દે તો કમ અઝ કમ મૈં અપને માં બાપકે પાસ તો ચલી જાઉં. ક્યૂંકે અબ ઉસકો Sence of Protection સેન્સ ઓફ પ્રોટેક્શન (એહસાસે તહફકુઝ) નહીં રહા. કભી વો યે સોચતી હૈ કે અગર ખાવિંદ મુઝે છોડ દે તો મૈં ક્યા

કરૂંગી. વો સોચતી હૈ કે અચ્છા મૈં જોબ (નોકરી) કર લૂંગી. માં બાપકે ઘર તો જા નહીં સકતી. ઈસ લિયે મુઝે અપને આપકો સંભાલના હૈ. લિહાઝા અબ ઉસકે ઝહનમેં શયતાન ઉલ્ટી સીધી બાતેં ડાલેગા કે તુમ ઈસ તરહ અપને આપકો Support સપોર્ટ (સહારા) દે લેના ઔર તુમ અપના તઅલ્લુક ફલાંસે ભી રખ્ખો.

ગુનાહોંકા દરવાઝા

હમને તો યે તજુર્બા કિયા કે જો લોગ બાત બાત પર કેહતે હૈં કે હમ તુમહેં તલાક દે દેંગે ઉનકી બીવિયાં અગર દીનદાર ન હોં તો વો દૂસરે મરદોંકે ચક્કરમેં પડ જાતી હૈં. ઉનકો ભી Stand by સ્ટેન્ડ બાય (મુતબાદિલ) કે તૌર પર રખતી હૈં. ફિર ઉનકે ઝહનમેં ગુનાહ ગુનાહ નહીં રેહતા. શયતાન ઉનકો સિખાતા હૈ કે યે ખાવિંદ તો પતા નહીં કબ તુમહેં છોડ દે ઔર માં બાપકે ઘર જાકે તો તુઝે બૈઠના નહીં, લિહાઝા અબ કિસી દૂસરેકો સ્ટેન્ડ બાય રખના ચાહિયે. લિહાઝા યે ઔરત અપને ખાવિંદકે ઘર રેહતે હુએ કિસી ન કિસીસે અપના તઅલ્લુક ઈસ દરજેમેં રખતી હૈ. અગર યે મુઝે છોડે તો કોઈ દૂસરા અપનાનેવાલા હો. માલૂમ હુવા કે યે અલ્ફાઝ, યે Threat થ્રેટ (ધમકી) ઐસી હૈ કે ઔરતકે લિયે ગુનાહોંકા દરવાઝા ખોલ દેતી હૈ. ખાવિંદોંકો અકલકે નાખુન લેને ચાહિયે ઔર યે અલ્ફાઝ ઉનકો બિલકુલ ઈસ્તેમાલ નહીં કરને ચાહિયે. જબ બીવી બનાકર અપના લિયા તો અબ ઝિંદગી ગુઝારનેકે સૌદે હૈં. જબ તુમ ઉસે તસલ્લી દોગે ઔર મુત્મઈન કરોગે તો વો તુમહારા ઘર આબાદ કરેગી. યે કિતની બેવકૂફીકી બાત હૈ કે છોટી છોટી બાતોંમેં ઉસકો કેહતે હૈં કે મૈં તુમહેં Divorce ડિવોર્સ (છૂટાછેડા) કર દૂંગા. મૈં તુમહેં પાપહોંચાકે આઉંગા, હાં મૈં તુમહેં માં બાપકે ઘર ભેજ દૂંગા. ઉસસે યે હોતા હૈ કે ઔરતકે ઝહનમેં Fear of unknown ફેઅર ઓફ અનનાઉન (અંજાનાસા ખૌફ) રેહતા હૈ. લિહાઝા વો ખાવિંદકે સાથ કભી વફાદાર નહીં રેહતી. ખાવિંદ નહીં સમજતા કે તલાકકા લફઝ ઔરતકે લિયે બિજાતોકી તરહ હોતા હૈ. લિહાઝા ઈસ લફઝકો કભી ઈસ્તેમાલ નહીં કરના ચાહિયે.

તજુર્બેકી બાત

હમારે તજુર્બેકે એક બાત આઈ. એક મિયાં બીવી થે. મિયાં સાહબને એન. એ. કિયા હુવા થા. કોલેજકે અંદર પ્રોફેસર થે. ઔર ઉનકી બીવીને એમ. એ. એલ. એલ. બી. કિયા હુવા થા. દોનોં નેક દીનદાર થે. જવાનુલ ઉમર થે. મગર દોનોંકે ઘરમેં ખટખટ રેહતી થી. કોઈ પુરસુકૂન ઝિંદગી નહીં થી. શાદીકો સાત સાલ ગુઝર ગયે. સાત સાલોંમેં કોઈ સુકૂનકા દિન શાયદ ઉનહોંને ગુઝારા હોગા. યુનાંચે જબ દોનોં સિલસિલેમેં દાખિલ હુએ તો દોનોંને અપની અપની તરફસે યે બાત પહોંચાઈ. બીવીને અલાહિદા ખતમેં લિખ્ખી ખાવિંદને અલાહિદા બૈઠકર બાત કી કે હમ આપસમેં કોઈ સેટ નહીં હો પાએ. અગરચે લિખ્ખે પળહે હૈં ઔર દીનદાર હૈં, લેકિન લગતા હૈં કે હમારી ગાડી લંબી નહીં ચલેગી. મૈંને ઝરા દોનોંસે બાત માલૂમ કી તો પતા ચલા કે મિયાં સાહબકી આદત થી કે ઝરાસે ગુસ્સેમેં આકર કેહ દેતે મૈં **Educated** એજ્યુકેટેડ, પ્રોફેસર હૂં, અગર તુમ મેરી બાત નહીં માનોગી તો મૈં તુમહેં તલાક દેકર દૂસરી શાદી કર લૂંગા. ઉસકી વજહસે ઔરતકે અંદર **Insecurity** ઈનસિક્યુરિટી (અદમે તહફફુઝકા એહસાસ) પૈદા હો ગયા થા. ઔર વો ભી ફિર મિયાંકે સાથ ઝગડા કરતી થી. જબ મૈંને **Diagnose** ડાયગ્નોઝ (તશ્ખીસ નિદાન) કર લિયા કે ઈન દોનોંકે દરમિયાન અસલ મર્જ યે હૈ. એક મરતબા દોનોંકો બુલાયા. બીવી પરદેમેં આઈ. ખાવિંદ ભી આયા. ખાવિંદ ઔર બીવીકો બિઠાકર કહા. આપ દોનોંકી ખૂશિયોંકા હલ મેરે પાસ મૌજૂદ હૈ. વો કેહને લગે ક્યા? મૈંને ખાવિંદસે કહા કે મૈં હલ આપકો બતાતા હૂં મગર વાદા કરો કે ઉસકો પૂરા કરોગે. મુઝે ઉમ્મીદ હૈ કે ઉસકે બાદ તુમહારી ઝિંદગી જન્નતકા નમૂના બનેગી. વો બડે હૈરાન હો ગયે કે ઐસા કૌનસા હલ હૈ. મૈંને ખાવિંદસે વાદા લિયા કે મેરે સાથ વાદા કરો તુમ અપની બીવીકો તલાક નહીં દોગે જબ તક કે તુમ મુઝસે મશ્વરા નહીં કર લોગે ઔર મૈં ભી હાં ન કર દૂં. ખાવિંદને જબ યે વાદા કર લિયા અબ બીવીકો **Protection** પ્રોટેક્શન મિલ ગઈ. સેક્યુરિટી મિલ ગઈ. યુનાંચે જબ વાપસ ગયે તો ઉસકે

બાદ કભી ઉનકે દરમિયાન દોબારહ ઝગડા નહીં હુવા. ઈસ લિયે કે બીવીકો અબ યકીન હો ગયા કે હઝરત સાહબસે મેરે ખાવિંદને વાદા કર લિયા ઈસ લિયે અબ યે તલાક મુઝે નહીં દે સકતા. લિહાઝા અબ ઉસકો ઝિંદગીકા સુકૂન નસીબ હો ગયા.

તલાક..... એક નાપસંદીદહ ચીઝ

વૈસે ભી હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જિતની ચીઝોંકો અલ્લાહ તઆલાને જાઈઝ ફરમાયા ઉનમેં સબસે નાપસંદીદહ ચીઝ તલાક હૈ. શરીઅતને ઉસકો પસંદ નહીં કિયા. હાં ઝરૂરત ઔર મૌકાકે મુનાસિબ કભી ઝરૂરત પડ જાતી હૈ કે તલાક હી કિસીકે મસ્અલેકા હલ હોતા હૈ તો ઈસ લિયે શરીઅતને જાઈઝ તો કેહ દિયા મગર ઉસકો પસંદ નહીં કિયા. લિહાઝા ખાવિંદોંકો ચાહિયે કે તલાકકા લફઝ કભી અપની ઝબનસે ન નિકાલેં.

તલાકસે પેહલે

હાં મસાઈલ હોતે હૈં પ્રોબ્લમ હોતે હૈં. ઉનકે ઔર ભી જાઈઝ તરીકે સમજાનેકે હૈં. એક તલાક તો અલ્લાહને સમજાનેકે લિયે નહીં બનાયા. લિહાઝા હમેં ચાહિયે કે ઉસકે સમજાનેકા કોઈ દૂસરા તરીકા ઈખ્તિયાર કરના ચાહિયે.

કુરઆન મજીદને બીવીકી ગલતી પર ઉસકી તઅઝીર (તંબીહ) કા તરીકા બતાયા. સબસે પેહલી બાત સમજાઈ કે તુમ ઉસસે બોલના બંદ કર દો. યાની બોલના કમ કર લો. જબ કમ કરોગે તો સાફ ઝાહિર હૈ કે વો તુમહેં મનાએગી, ગલતીસે હટ આએગી. ઔર અગર યે ભી નહીં તો ફિર વહજુરહુન્ ફીલ મજાજિઈ. ફિર તુમહેં ચાહિયે કે તુમ ઉસસે બિસ્તર જુદા કર લો. તો વો ફિર સમઝ જાએગી કે મિયાં મુઝસે વાકઈ નારાઝ હૈ. અબ જબ ઈતની બાતેં બતાઈ ગઈ તો ઉસમેં કહીં તલાકકા લફઝ તો નહીં બતાયા ગયા. તો માલૂમ હુવા કે શરીઅત ભી ચાહતી હૈ કે સમજાનેકે જો ઔર તરીકે હૈં પેહલે ઉનકો કિયા જાએ.

યહાં તકકે વો કોઈ સખ્ત ગલતી ગુનાહ ભી કર બૈઠી હૈ તો શરીઅત

કેહતી હૈ કે ઉસકે બાદ અગર તુમ ઉસકો મારના ભી ચાહો તો શરીઅત તુમહેં થોડીસી ઈજાઝત દેતી હૈ. મગર ઉસકી ભી હુદૂદ ઔર શર્તે હૈં ઔર યે આમ બાતમેં નહીં કે નમક તેજ હો તો હાથ ઉઠા લિયા. યે ઉસ ઔરતકે લિયે હૈ જો અખ્લાકી ગલતી કર બૈઠે ઉસ પર મર્દકો હુકમ દિયા ગયા કે પેહલે તુમ ઉસસે નારાઝ હો, વો તુમહેં મનાએ, ફિર ભી નહીં સમજી તો બિસ્તર જુદા કર લો. ફિર ભી નહીં સમજી અબ ઝરા થપ્પડ ભી દો ચાર લગા દો. મગર પીઠ પર લગાઓ, ચેહરે પર નહીં લગા સકતે. એક સાહબ કેહને લગે..... ઓ જી ઈસ્લામમેં બીવીકો મારનેકા હુકમ હૈ. મૈંને ઉસસે કહા કે મારનેકા હુકમ તો હૈ મગર કિસ સૂરતે હાલમેં? કેહને લગા, હાં અગર કોઈ વો અખ્લાકી ગલતી કર લે ફિર મારનેકા હુકમ હૈ. મૈંને કહા આપ ક્યા ચાહતે હૈં કે વો અખ્લાકી ગલતી કરકે આએ તો અબ ખાવિંદકો ચાહિયે કે ઉસકો હલવા ખિલાએ કે હાં તુમને બહોત અચ્છા કામ કિયા. મૈં તુમહેં આઈસ્કીમ લાકર ખિલાતા હું. ઉસકા તો હલ યેહી હૈ કે જબ સમજાનેસે ભી નહીં સમજ આ રહી તો ફિર એક વક્ત એસા આતા હૈ કે લાતોંકે ભૂત બાતોંસે નહીં માના કરતે. ઈસ લિયે શરીઅતને ફિર ઉસકો ઈલાજકે તૌર પર યે કડવી દવા પિલાનેકા હુકમ દિયા. મગર ઈસ દૌરાનમેં કહીં તલાકકા લફઝ તો કુરઆને પાકકી આયતમેં નહીં આયા. તો માલૂમ હુવા કે શરીઅત ભી યે ચાહતી હૈ કે મસાઈલકા હલ ઢૂંઢા જાએ. મગર તલાક હલ નહીં હૈ.

તલાકકા સહીહ તરીકા

ઔર અગર ખુદા ન ખ્વાસ્તા કભી તલાકકી નૌખત આ હી પહોંચે તો ઉસકા ભી એક તરીકા શરીઅતને સમજાયા. તલાકકા જહાં હુકમ આયા શરીઅત કેહતી હૈ કે તુમ અપનોંમેંસે દો બંદે બુલાઓ ઔર ઉનકે ભી દો બંદે બુલાઓ. વો આપસમેં બૈઠકર મશ્વરા કરેં. વો તલાકસે પેહલે ફરીકેનમેં સુલહ સફાઈકી જહાં તક હો સકે કોશિશ કરેં. જબ સબ સમજા લેં કે સુલહકી કોઈ સૂરત નહીં તો ફિર હુકમ હૈ કે અચ્છે તરીકેસે બીવીકો ફારિગ કર દિયા જાએ. તો માલૂમ હુવા કે તલાકસે પેહલે ભી મશ્વરેકો રખ્યા ગયા. તલાક તો સબસે

આખરી ચીજ હોતી હૈ. ઉસસે પેહલે કિતને મરાહિલ હૈં. તો ખાવિંદોંકો યે બાત અચ્છી તરહ સમજની ચાહિયે કે ઝરા ઝરાસી બાત પર કેહ દેના કે મૈં તુમહૈં તલાક દે દૂંગા યે પરલે દરજેકી બેવકૂફી હોતી હૈ.

તો ખાવિંદ લોગ યે બહોત બડી કોતાહી કર લેતે હૈં. ઉનકો પતા હી નહીં હોતા કે યે લફઝ ઔરતકે ઝહનમૈં કિતના ઈન્કિલાબ બરપા કર દેતા હૈ. ઉસકે ઝહનમૈં મુનાફિકત પૈદા કર દેતા હૈ. ઉસકી શક્ષિયતકો તોડકર દોમૈં બદલ દેતા હૈ. **Split personality** સ્પલાઈટ પર્સનાલિટી (મુન્કસિમ શક્ષિયત) બન જાતી હૈ. તલાકકા નામ સુનકર ઉસકે દિમાગમૈં શયતાન કિસી દૂસરે ગૈર મહરમ મર્દકા તઅલ્લુક ડાલ દેતા હૈ ઔર ગુનાહોંકે દરવાજે ખુલ જાતે હૈં. વો ઘર કિસી ઔરકા બસા રહી હોતી હૈ મગર દિલમૈં કિસી ઔરકો બસા રહી હોતી હૈ. યે કિતની વાહિયાત ઔર બુરી બાત હૈ. લિહાઝા ખાવિંદોંકો ચાહિયે કે વો તલાકકી ધમકી કભી ભી ન દેં.

(૩) દૂસરી શાદીકી ધમકી

તીસરી ખતરનાક ગલતી યે હૈ કે ખાવિંદ હર વક્ત બીવીકો કેહતે રેહતે હૈં કે તુમ તો ઈતની ખૂબસૂરત નહીં હો, મૈં દૂસરી શાદી કર લૂંગા. યે દૂસરી શાદીકી ધમકી દેનેકી ક્યા ઝરૂરત હોતી હૈ. ગો શરીઅતને મર્દકો ઈજાઝત દી હૈ કે વો ચાર શાદિયાં કર સકતા હૈ. લેકિન જબ ઉસકી બીવી મર્દકે સબ તકાજે પૂરે કર રહી હૈ તો ક્યા મુસીબત પડી હૈ કે બીવીકો દૂસરી શાદીકી ધમકી દી જાએ, યા સોકિન લાનેકી ધમકી દી જાએ. ખ્વાહ મ ખ્વાહ ઉસકી ઝિંદગીમૈં ભી પરેશાની પૈદા કી જાએ ઔર અપની ઝિંદગીમૈં ભી પરેશાની પૈદા કી જાએ.

અદલ (ઈન્સાફ) કરના આસાન કામ નહીં

યાદ રખના બીવિયોંકે દરમિયાન અદલ વ ઈન્સાફ કરના યે ઈન્સાનકે ઉપર ફર્જ હોતા હૈ. ઔર યે અદલ કરના ઈન્સાનકે બસકી બાત નહીં હોતી.

સુનિયે કુરઆન મજીદ ઉસ પર ગવાહી દે રહા હૈ. ઈરશાદ ફરમાયા વ લન્ તસ્તતીઊ અન્ તઅદિલૂ બૈનન્નિસાઈ વલૌ હરસ્તુમ્. તુમ કિતને હી હરીસ ક્યૂં ન હો જાઓ ઔર તુમહારે અંદર કિતના હી ઠરકીપન ક્યૂં ન હો તુમ દો બીવિયોંકે દરમિયાન ઈન્સાફ નહીં કર સકતે. તો જબ કુરઆન યે કેહ રહા હૈ કે તુમ ઈન્સાફ કર હી નહીં સકતે, કમઝોર હો, તો ફિર ઈતના બડા બોઝ લેકર કિયામતકે દિન અલ્લાહકે સામને કેસે જાઓગે. ઈસ લિયે હદીસે પાકમં આયા હૈ કે જિસ બંદેકી દો બીવિયાં હોં ઔર વો ઉનકે દરમિયાન ઈન્સાફ ન કરતા હો, કિયામતકે દિન એક ફાલિજ ઝદા (લકવાં વાલે) ઈન્સાનકી તરહ અલ્લાહ તઆલાકે સામને ઉસકો ખડા કિયા જાએગા ઔર ફિર ઉસકો શરમિંદગી હોગી કે મૈંને અપની બીવિયોંમં નાઈન્સાફી કી. તો જબ ઈતના ઈન્સાફ હમ કર હી નહીં પાતે. યે બહોત બડા ચેલેન્જ હૈ. લિહાઝા દૂસરી શાદી કોઈ છોટીસી બાત નહીં હોતી. તો એસી ધમકી દેનેકી ક્યા ઝરૂરત હોતી હૈ.

દૂસરી શાદીકા ખયાલ કેસે નિકલા

મૈંને અમેરિકાકી એક કમ્યુનિટી (બિરાદરી) મં બાઝ બીવિયોંકી તરફસે યે બાતેં સુનીં કે ખાવિંદ હમ પર તવજજોહ નહીં દેતે. ઉનકો ખૂબસે ખૂબતરકી તલાશ રેહતી હૈ. યે નેક લોગોંકી બાતેં થીં જો સિલસિલેમં બૈઅત થે. જબ મૈંને કમ્યુનિટીકી તરફસે કઈ ઔરતોંસે યે પૈગામ સુના ઔર મહેસૂસ કિયા તો ફિર ખાવિંદોંકી ઝરા ક્લાસ લી. ઉનકો બુલાકર બિઠાયા ઔર હાલ અહવાલ પૂછે તો પતા યેહી ચલા કે ઈસ માહોલમં ચૂંકે ઉનકો હર તરફ ગોરી લડકિયાં મિલતી હેં ઔર એકસે બળહકર એક ખૂબસૂરત હોતી હૈ તો ઝહન ઉસી તરફ રેહતા હૈ કે યે બીવી તો ઈતની ખૂબસૂરત નહીં, ફલાં લડકી ઝિયાદા ખૂબસૂરત હૈ, ઉસકે સાથ ભી શાદી હો સકતી હૈ. તો અબ દૂસરી શાદીકા ખયાલ ઉનકે ઝહનમં હૈ. કરેં યા ન કરેં યે ઔર બાત હૈ મગર Option ઓપ્શન (મૌકા) ઉનકો નઝર આં રહા હોતા હૈ. લિહાઝા ઈસ વજહસે વો ઘરમં બીવીકો પૂરી તરહ પ્યાર નહીં દેતે. મૈંને ઉન સબસે

કહા કે તુમ અપને દિમાગસે આજ યે નિકાલ દો કે તુમહેં દૂસરી શાદી કરની હૈ. જિસસે પેહલે કર લી ઝરા ઉસકો તો મુત્મઈન કરકે હમેં દિખા દો. જબ ઉસકો મુત્મઈન કરોગે તબ તુમહારે બારેમેં અગલી બાત સોચેંગે. ચૂંકે બૈઅતકા તઅલ્લુક થા ઔર ઉસમેં નેક દીનદાર ઔર મુત્તકી લોગ થે, બડે બડે આલિમ લોગ થે, કઈ બડે બડે હાફિઝ થે કારી થે ઔર દૂસરે ઓફિસર હઝરાત થે, કાફી સારા મજમા થા. જબ સબકો અચ્છી તરહ યે બાત સમજાઈ ગઈ ઔર ઉનસે યે વાદા લિયા ગયા કે તુમ અપની મૌજૂદા બીવીકો મુત્મઈન કરોગે તો ફિર તુમ મેરે પાસ આના કે અબ હમેં દૂસરીકી ઝરૂરત હૈ. જબ વો વાદા કરકે ગયે તો એક હફતાકે અંદર વો ખૂદ વાપસ આએ ઔર કેહને લગે હઝરત! અજબ બાત હૈ. જિસ દિનસે દૂસરી શાદીકા ખયાલ હમને ઝહનસે નિકાલ દિયા હમેં પેહલી બીવી ઈતની પ્યારી લગને લગ ગઈ કે શકલ ભી અચ્છી લગતી હૈ, અકલ ભી અચ્છી લગતી હૈ, કામ ભી અચ્છે લગતે હૈં, ઘરકે અંદર સુકૂન મહેસૂસ હોતા હૈ. અબ હમને સો ફીસદ નઝરોંકી હિફાઝત ભી કરના શુરૂ કર દી હૈ.

તો બહોત બડી ખતરનાક ગલતી હોતી હૈ કે ખાવિંદ અપની બીવીકો દૂસરી શાદીકી ધમકી દેતે હૈં. એકકો સંભાલ નહીં સકતે ઔર દૂસરીકી બાર્તેં કરતે હૈં. યે તો ઐસા હી હૈ કે એક આદમી એક મન બોઝ તો ઉઠા ન સકે કે ગરદન ટૂટી જા રહી હૈ ઔર ફિર વો દાવા કરે કે મેં એક મન ઔર સર પે ઉઠા લૂંગા. ફિર તેરી રીડકી હડી ટૂટેગી ઔર તેરા તમાશા દુનિયા દેખેગી. યેહી હાલ ઉસ ખાવિંદકા હોતા હૈ. લિહાઝા યે ખતરનાક ગલતી કભી નહીં કરની ચાહિયે. યાદ રખના અગર તુમહેં દૂસરી બીવી મિલ સકતી હૈ તો તુમહારી બીવીકો દૂસરા ખાવિંદ ભી મિલ સકતા હૈ. અગર તુમહારે Reaction રીએક્શન (પ્રતિક્રિયા) મેં આકર કભી તુમહારી બીવીને યે જવાબ દે દિયા કે હાં મેં ભી દૂસરી શાદી કરકે દિખાઉંગી. ક્યા લડકીકો દૂસરા લડકા નહીં મિલ સકતા. લિહાઝા યે બડી બેવકૂફી હોતી હૈ. બીવીકો કભી દૂસરી શાદીકી ધમકી નહીં દેની ચાહિયે.

(૪) બેઈઝ્જત કરના

ચોથી ગલતી આમ તૌર પર ખાવિંદ હઝરાત યે કર લેતે હૈં કે અપની બીવીકી કિસી ગલતી પર ઉસે લોગોંકે સામને રોક ટોક કરતે હૈં. લોગોંકે સામને ઉસકા મઝાક ઉડાતે હૈં. લોગોંકે સામને બેઈઝ્જત કર દેતે હૈં ઔર ડાંટ પિલા દેતે હૈં. અપને તૌર પર તો વો અચ્છે બન જાતે હૈં. દૂસરોંકે મેસેજ મિલ જાતા હૈ કે દેખો ઘરમેં મેરા કિતના કંટ્રોલ હૈ, બહેનકે સામને બીવીકો ડાંટ પિલા દી. માં કે સામને બીવીકો ડાંટ દિયા. બહેન ઔર માં કી નઝરમેં બડે અચ્છે બન ગયે કે હાં હમારા બેંટાં તો બહોત ઘરમેં કંટ્રોલ રખતા હૈ. બહેન કેહતી હૈ કે મેરે ભાઈકા તો ઘરમેં બહોત કંટ્રોલ હૈ. યૂં વો અપની માં બહેનકી નઝરમેં બડે અચ્છે બન ગયે. મગર હકીકતન અપની બીવીકી નઝરમેં ઉનહોંને અપને વકારકો સિફર (ઝીરો) બના દિયા. ઈસ લિયે કે હર એકકી અપની ઈઝ્જત નફસ હોતી હૈ. જબ કિસીકી ઈઝ્જત નફસકો મજરૂહ (ઝખ્મી) કિયા જાએગા તો ફિર ઉસ ઈન્સાનકા દિલ ટૂટ જાએગા. ઔર યે ચીઝ ગુનાહમેં શામિલ હૈ. અગર એક છોટે બચ્ચેકો લોગોંકે સામને ડાંટ દિયા જાએ તો વો રોના શુરૂ કર દેતા હૈ ક્યૂંકે ઉસકી ઈઝ્જત નફસ મજરૂહ હો જાતી હૈ. તો ફિર ઔરત તો આખિરકાર બડી હોતી હૈ, ઉસકો તો ઈઝ્જત નફસકી ઝિયાદા પરવા હોતી હૈ. લિહાઝા ઉસકી ઈઝ્જત નફસકા ખયાલ રખના ચાહિયે. ઉસકો નસીહત કરની હૈ તો તન્હાઈમેં કરો. ઔર અગર તારીફ કરની હૈ તો લોગોંકે સામને કરો. ઈસકો ઝિંદગીકા ઉસૂલ બના લો. તન્હાઈમેં અગર બીવીકો જલી કટી ભી સુના દોગે બીવી બીચારી બરદાશત કર લેગી મગર લોગોંકે સામનેકી ઝિલ્લત બરાદશત કરના મુશ્કિલ હોતા હૈ. ઈસ લિયે યે બાત ઝહનમેં રખ્ખે કે બીવીકો દૂસરોંકે સામને કભી ભી ઈસ તરહ તન્કીદકા નિશાના ન બનાએ. વો ઝિંદગીકી સાથી હૈ. થોડા વક્ત દોનોંકો અલાહિદગીમેં મિલતા હૈ. એક દૂસરેકો સમઝાદો જો સમઝાના હૈ. લોગોંમેં તુમ ઈસ કિસમકી બાતેં કરોગે તો તુમહારી અર્થની પોઝીશન અનબેલેન્સ હો જાએગી.

ઉલમાને લિખ્યા હૈ કે બચ્ચા જબ તન્હાઈમેં ગિરતા હૈ ઉસકો ઝિયાદા ચોટ લગતી હૈ વો નહીં રોતા ઔર ઉઠકર ખડા હો જાતા હૈ. લેકિન અગર લોગોંકે સામને ગિર જાએ. ઉસસે આધી ચોટ ભી લગે તો રોના શુરૂ કર દેતા હૈ. ઈસ લિયે કે લોગોંકે સામને ઉસકી ઈઝ્જતે નફસ મજરૂહ હુઈ હૈ. વો દર્દસે નહીં રો રહા હોતા ઈઝ્જતે નફસ મજરૂહ હોનેકી વજહસે રો રહા હોતા હૈ. લિહાઝા કભી ભી ઈન્સાન ઈઝ્જતે નફસકો મજરૂહ ન કરે.

(૫) વક્ત ન દેના

પાંચવીં ખતરનાક ગલતી આમ તૌર પર ખાવિંદે યે કરતે હૈં કે બીવીકો વક્ત નહીં દેતે, બલ્કે જબ વક્ત મિલા અબ અમ્મીકે પાસ બૈઠે બાતેં ચલ રહી હૈં. રાતકે બારહ બજ ગયે, નીંદસે જબ આંખેં પુર હો ગઈ અબ કમરેમેં આકર ધમસે લેટ ગયે ઔર બીવીસે બાત ભી ન કી. કુછ પૂછા ભી નહીં કે તુમ જીતી હો યા મરતી હો. તુમહારી તબીઅત ઠીક હૈ યા બીમાર હો. અબ અગર ખાવિંદે વક્ત હી નહીં દેગા તો સાફ ઝાહિર હૈ કે યે બહોત બડી ગલતી હૈ. ઉસકા શરઈ તકાઝા હૈ કે બીવીકો ખાવિંદે વક્ત મિલે. લિહાઝા વક્ત દેના ચાહિયે. કુછ નૌજવાનોંમેં યે આદત હોતી હૈ કે દોસ્તોંકી મહેફિલકી ઝીનત બનકર બૈઠ જાતે હૈં ઔર રાતકો બારહ એક બજે ઘર આનેકી આદત હોતી હૈ. યે લોગ અપને ઘરકો ઉજાડ બૈઠતે હૈં ઔર દોસ્તોંકી મહેફિલકો સંવાર બૈઠતે હૈં. તો ભલા ક્યા ફાઈદા ઉસકા, ઝિયાદાસે ઝિયાદા બીવીકો વક્ત દેના ચાહિયે. કઈ ઘરમેં તો જલ્દી આ જાતે હૈં લેકિન બહેન ભાઈયોંમેં બૈઠે રેહતે હૈં યા માં યા બાપકે પાસ બૈઠે રેહતે હૈં. ઘરકે દૂસરે લોગોંકે પાસ બૈઠે રેહતે હૈં મગર બીવીકો વક્ત નહીં દેતે. યે ચીઝ આખિરકાર ઝગડેકા ઝરીઆ બનતી હૈ. યે બીવીકા બુન્યાદી હક હૈ કે ખાવિંદે ઉસકો વક્ત દે.

બાઝ નેકોકાર મરદોંકી ગલતી

કઈ મરતબા નેકોકારીકી વજહસે લોગ અપની બીવીકો વક્ત નહીં

दे सकते. अब मैं मुराकबेमें जा रहा हूँ, मैं जिकमें जा रहा हूँ, मैं पीर साहबकी महेकिलमें जा रहा हूँ, या मैं अपने उस्ताजसे पण्डने जा रहा हूँ, मद्रसेमें जा रहा हूँ या अपना गश्त करने जा रहा हूँ. ये सब लोग दीनका काम करनेवाले होते हैं मगर दीनके कामोंको ईतना अपने उपर सवार कर लेते हैं के बीवीको घरमें वक्त नहीं देते. ये नेक लोग होते हैं, मुत्तकी परहेजगार होते हैं लेकिन बहोत बड़ी गलती कर लेते हैं. जब ये बीवीको वक्त नहीं देते तो नतीजा उसका क्या होता है के घरकी जिंदगी बे-मजा होती है.

एक मरतबा अमीरुल मुअमिनीन हजरत उमर (र.हि.) के जमानेमें एक औरत आई. उबय ईब्ने कअब (र.हि.) की अदालत थी. उनके सामने आकर उसने अपने आविंदकी तारीफें शुरू कर दीं. केहने लगी के मेरा आविंद बड़ा नेक है. बहोत अच्छा है. सारा दिन रोजा रખता है सारी रात ईबादत करता है. अल्लाह तआलाका कुरआन पण्डनेमें वक्त गुजार देता है. और ये केहकर वो युप छो गઈ. हजरत उमर (र.हि.) बड़े हैरान हुए के ये औरत अपने आविंदकी बड़ी तारीफें कर रही है. थोड़ी देर बाद फिर पूछा तू क्यों आई? उसने फिर कहा मेरा आविंद बड़ा नेक है सारा दिन रोजा रખता है सारी रात ईबादतमें गुजार देता है. ये केहकर फिर युप छो गઈ. हजरत उमर (र.हि.) बात न समझ सके हैरान थे, तो उबय ईब्ने कअब (र.हि.) ने कहा, अय अमीरुल मुअमिनीन! इस औरतने बड़े प्यारे लफ्जोंमें अपने आविंदकी एक कमजोरी आपके सामने पेश कर दी और ये आपकी ખिदमतमें छाजिर हुई है ताके आप उसके आविंदको समझाओं. हजरत उमर (र.हि.) ने कहा, कौनसी कमजोरी? उसका आविंद तो बड़ा नेक नजर आता है. उसने कहा के येही तो वो केहना चाहती है के सारा दिन रोजा रખता है और सारी रात ईबादत करता है. लेकिन बीवीके पास वक्त गुजारनेके लिये उसके पास कुरसत ही नहीं. तब हजरत उमर (र.हि.) सोचने लगे के कितने प्यारे अंदाजसे बीवीने अपने आविंदकी शिकायत की. युनांचे आप (र.हि.) ने उसके आविंदको बुलाया. वो एक सहाबी थे. बड़े नेक थे. अल्लाह तआलाकी मुहब्बतसे सरशार थे. अल्लाह तआलाकी मुहब्बत उनको दिनमें भी रोजेसे

રખતી ઔર સારી રાત મુસલ્લે પર ખડા રખતી. કુરઆનકી તિલાવતકે મઝે લેતે થે. જબ વો આએ તો ઉનહોંને કહા જી હાં. મੈં અલ્લાહ તઆલાકે કુરઆનમેં ઈતના મઝા પાતા હૂં મેરી બીવીકી તરફ ઈતની તવજજોહ નહીં જાતી. તો હઝરત ઉમર (રદિ.) ને ઉબય ઈબ્ને કઅબ (રદિ.) સે ફરમાયા કે જબ આપને મસ્જલેકો સમઝા અબ મસ્જલેકા હલ ભી આપ સમઝા દીજિયે. યુનાંચે ઉબય ઈબ્ને કઅબ (રદિ.) ને ઉનકો કહા કે દેખો શરીઅતને હુકમ દિયા હૈ. ઈસ લિયે તુમ અપની બીવીકો વક્ત દો. તુમહું ચાહિયે કે અગર તુમ ત્રીન દિન રોઝા રખના ભી ચાહતે હો તો રખ્ખો મગર ચોથા દિન ઈફતાર કરો ઔર વો દિન તુમ અપની બીવીકે સાથ ગુઝારો. ચે સુનકર વો તો ચલે ગયે ઔર બીવી ભી ખૂશ થી કે હર ત્રીન દિનકે બાદ ખાવિંદસે વક્ત મિલ જાએગા. લેકિન હઝરત ઉમર (રદિ.) ને હઝરત ઉબય ઈબ્ને કઅબ (રદિ.) સે પૂછા કે આપને ચે ત્રીન દિનકી શર્ત કેસે લગાઈ? કેહને લગે કે મૈંને કુરઆન મજ્હદકો દેખકર લગાઈ. કુરઆન મજ્હદમેં એક મર્દકો ઝિયાદાસે ઝિયાદા ચાર ઔરતોંકે સાથ શાદીકી ઈજાઝત દી. અગર બિલફર્જ કોઈ ચાર શાદિયાં ભી કર લે તો હર ઔરતકો ત્રીન દિનોંકે બાદ ચોથી રાત મિલ જાએગી. ઈસ લિયે મૈંને શર્ત લગા દી કે તુમ ઝિયાદાસે ઝિયાદા ત્રીન દિન તક રોઝે રખ સકતે હો. ચોથે દિન ઈફતાર કરકે તુમહું અપની બીવીકે સાથ વક્ત ગુઝારના પડેગા. તો કઈ મરતબા નેક લોગ ભી અપની નેકિયોંમેં લગકર અપની બીવિયોંસે ગાફિલ હો જાતે હૈં. ઔર ચે બહોત ખતરનાક ગલતી હૈ.

રોઝીકી તલાશ પર જાનેવાલોંકી ગલતી

કઈ મરતબા લોગ રોઝીકી તલાશકે સિલસિલેમેં લંબી મુદતકે લિયે ચલે જાતે હૈં. લિહાઝા બીવીકો વક્ત નહીં દે પાતે. હઝરત ઉમર (રદિ.) એક મરતબા આ રહે થે. રાતકા વક્ત થા. એક ઘરસે ઉનકો અશઆરકી આવાઝ સુનાઈ દી જિસસે પતા ચલા કે એક જવાન બીવી અપને ખાવિંદકી મુહબ્બતમેં શઅર પળ્હ રહી થી. યુનાંચે વો ઘર આએ ઔર ઉમ્મુલ મુઅમિનીન સચ્ચિદા હફસા (રદિ.) સે પૂછા કે મુઝે બતાઓ કે એક ઔરત અપને મિયાંકે બગૈર

કિતના વક્ત આરામસે ગુઝાર સકતી હૈ? ઉનહોંને કહા, જિતની અલ્લાહ તઆલાને ઈદત મુતઅય્યન કી હૈ. યાની ચાર મહીને દસ દિનકી બાત હૈ. યુનાંચે હઝરત ઉમર (રદિ.) ને કાનૂન બના દિયા કે હર મુજાહિદ જો જિહાદમેં જાએગા ચાર મહીનેકે બાદ બિલ આખિર ઘર આએગા ઔર અપની બીવીકે સાથ કુછ વક્ત ગુઝારેગા. સોચિયે કે અગર ઉમ્મુલ મુઅમિનીન સય્યિદા હફસા (રદિ.) જૈસી પાકીઝા શખ્સિયત જો ઉમ્મતકી માં હૈં વો ફરમાતી હૈં કે ચાર મહીનેકી મુદત ઝિયાદાસે ઝિયાદા હૈ તો જો લોગ સાલોં અપની રોઝીકે ખાતિર દૂસરે મુલ્કોંમેં રેહતે હૈં. ઓજી જવાન બેટા હૈ મગર ઈંગ્લેન્ડ ચલા ગયા ઔર ઉસકી બીવી હમારે પાસ રેહતી હૈ. અબ ઝરા સોચિયે કે બીવી એક સાલ દો સાલ ખાવિંદકે બગૈર રહેગી તો ફિર ઘરમેં ક્યા મઆમલા હોગા. શયતાનકો કિતના મૌકા મિલેગા ઉસકી બીવીકો વરગલાનેકા ઔર ગુનાહ પર ઉક્સાનેકા. ઈધર બીવી ગુનાહ કરેગી ઉધર ખાવિંદ ગુનાહ કરેગા. ઔર અગર ગુનાહ નહીં કરેંગે તો ગુનાહકી હસરત તો ઉનકે ઝહનમેં રહેગી હી સહી. તો ફિર ભી તો ઈબાદતમેં દિલ નહીં લગેગા. લિહાઝા ઐસી સૂરતે હાલસે બચના ચાહિયે. મિયાં બીવી એક દૂસરેસે ચાર મહીનેસે ઝિયાદા જુદા ન હોં. હાં કભી કોઈ ઐસી ઝરૂરત એક મરતબા પડ જાએ જૈસે બિલફર્જ કોઈ નવ મહીનેકે લિયે ચલા ગયા યાં સાલકે લિયે ચલા ગયા. બીવી ભી ખૂશીસે ઈજાઝત દેતી હૈ ઔર ખાવિંદ ભી રાઝી હૈ તો ફિર ઐસી સૂરતે હાલમેં યકીનન બીવી અપને વાદેકા પાસ (ખયાલ) કરેગી. ઈસ લિયે કે ઉસકે મશ્વરેસે યે બાત તંચ હુઈ. મગર આમ હાલાતમેં હમ દેખતે હૈં કે બચ્ચે દૂસરે મુલ્કમેં કારોબાર કરનેકે લિયે કોઈ સઉદી અરબ ગયા પાંચ સાલસે નહીં આયા. કોઈ ફલાં વજહસે ગયા સાત સાલસે નહીં આયા. યે બહોત ઐબકી બાત હૈ. બીવીકા હક હૈ ઔર યે વક્ત દેના તુમહારી ઝિમ્મેદારી હૈ. રોઝી મિલતી હૈ નહીં મિલતી ઘર વાપસ આઓ. તુમ ભી ભૂકે રહોગે બીવી ભી તુમહારે સાથ ભૂખ બરદાશત કર લેગી. ઉસે તુમહારી ઝરૂરત હૈ, ઉસે અચ્છી ગિઝાઓંકી ઝરૂરત નહીં. લિહાઝા ઈસ બાતકો ભી ઝહનમેં રખના ચાહિયે. ઔર યે ખતરનાક ગલતી કભી નહીં કરની ચાહિયે કે ઈન્સાન અપની બીવીકો વક્ત ન દે.

(૬) બીવીકે લિયે પાબંદી અપને લિયે આઝાદી

છઠ્ઠી ખતરનાક ગલતી આમ તૌર પર જો ખાવિંદ કર લેતે હૈં વો યે હૈં કે ઘરમેં તો ઉસૂલોંકી પાબંદિયાં કરવાતે હૈં મગર ખૂદ ઉસૂલોંકી પાબંદી નહીં કરતે. યે બહોત બડી ગલતી હૈ. બીવીકો તો કહેંગે કે તુમહેં કઝન (ચચાકે લડકે) સે પરદા કરના હૈ કઝનસે બાત નહીં કરની. લેકિન જબ અપની કઝન (ચચાકી લડકી) આતી હૈ તો ફિર પરદા નહીં કરતે. ખૂદ ઉસસે હંસ હંસકર બાતેં કરતે હૈં. બીવીકો કેહતે હૈં કે તુમહેં નામહરમકી તરફ દેખના ભી નહીં. ઔર ખૂદ બીવીકી મૌજૂદગીમેં નામહરમ લડકિયોંકો લલચાઈ નઝરોંસે દેખ રહે હોતે હૈં. ફિર યે ઝગડા નહીં બનેગા તો ક્યા બનેગા. ઉસૂલ સબકે લિયે હૈં. અગર ઉસૂલ બીવીકે લિયે હૈં તો ઉસૂલ આપકે લિયે ભી હૈં.

મુઝે કેલીફોર્નિયામેં એક ઐસી હી ઔરત મિલી જો નેક થી. ઔર ઉસકા ખાવિંદ ઉસકો ફુલ હિજાબમેં (સપ્ત પરદામેં) રખતા મગર અપને લિયે આઝાદી. બેચારા કોઈ ગૈર મુકલ્લિદ કિસમકા નૌજવાન થા. બીવીકો કેહતા કે તુમહારે લિયે પરદેકા હુકમ હૈ. મઝેકી બાત દેખિયે કે એક મરતબા છુટ્ટીકે દિન બડા ખૂશ હુવા ઔર કેહને લગા કે મૈં તુમહેં Beach બીચ (સાહિલ-દરિયા કિનારા) પર લેકર જાતા હૂં વો Beach (સાહિલ) પર લેકર ગયા. હાથમેં દસ્તાને (મોઝે) પહેનાએ ઔર પૂરા નકાબવાલા બુરકઆ પહેનાયા, પાંવમેં જુરબં પહેનાઈ. તો બીવીકો તો ઈસ તરહ પહેનાકર લે ગયા. ઔર ખૂદ ઉસને શાર્ટ પહેન લી ઔર ઉસકી રાનેં આધી નંગી થી ઔર વો Beach (સાહિલ) પર બીવીકો લેકર જા રહા હૈ. ઓ મિયાં તુમ ઝરા અકલકે નાખુન તો લો, તુમહારી મત (અકલ) મારી ગઈ, તુમહારી અકલ ચલી ગઈ. બીવીકે લિયે તો ઈતની પાબંદિયાં ઔર અપને લિયે તુમહારી યે હાલત હૈ કે શાર્ટ પહેનકર આધી રાનેં નંગી કરકે તુમ દૂસરી જગહ જા રહે જહાં દૂસરી ગૈર મુસ્લિમ લડકિયાં ભી નંગી ફિરતી હૈં. ઔર ફિર વો ખૂદ તો ગૈર મુસ્લિમ લડકિયોંકો દેખતા રેહતા..... યહાં તકકે Comments

કોમેન્ટ્સ (તબ્સિરા-અભિપ્રાય) ભી દેતા, યે લડકી એસી હૈ, યે એસી લગ રહી હૈ. અબ સોચ સકતે હૈં ઉસકી બીવીકે દિલ પર ક્યા ગુઝર રહી હોગી કે મુઝે તો ઉસને યૂં કેદમેં બિઠા દિયા હૈ ઓર ખૂદ અંગ્રેજ લડકિયોંકો ફક્ત ચંદ ઈંચકે કપડોંમેં જો વો નહાતે હુએ પહેનતી હૈં, ઉનમેં ચલતે હુએ દેખતા હૈ. ઓર ફિર **Comments** કોમેન્ટ્સ (અભિપ્રાય) ભી દેતા. ઉસકી ચાલ એસી, ઉસકી શકલ એસી, ઉસકા ફલાં એસા, તો યે તો ખાવિંદકી ઈન્તિહાઈ બેવફૂફી હોતી હૈ.

બહરહાલ યે એક બાત સમઝનેકી હૈ કે જબ ભી ઈન્સાન ઘરમેં ઉસૂલ બનાએ તો ઉસૂલ સબકે લિયે હોને ચાહિયેં. અગર બીવીકે લિયે ઉસૂલ હૈં તો ખાવિંદકે લિયે ભી વોહી ઉસૂલ હોને ચાહિયેં. અગર ખાવિંદ પાબંદી નહીં કરેગા તો ફિર બીવીસે પાબંદીકી ક્યા ઉમ્મીદ કર સકતા હૈ કે બીવીકો તો કહે કે તુમ નેક બનકર રહો. ઓર ખૂદ બૈઠા હુવા કેબલ (ટી.વી.) દેખ રહા હો. ઓર બૈઠા હુવા ન્યૂટ કલબકી ફિલ્મેં દેખ રહા હો. ફિર તો ઘરકે અંદર ઝગડે હી હોંગે લડાઈયાં હી હોંગી. લિહાઝા યે ગલતી ભી કભી નહીં કરની ચાહિયે.

(૭) નુકતાચીનીકી આદત

સાતવીં ખતરનાક ગલતી જો આમ તૌર પર ખાવિંદ લોગ કર લેતે હૈં વો યે હૈ કે બીવીકી છોટી છોટી બાતોં પર નુકતાચીની કરતે હૈં. યહાં તકકે યે નુકતા ચીની યહાં તક બળ્હ જાતી હૈ હર વક્ત બીવીકો શકકી નઝરસે દેખને લગ જાતે હૈં. યે શક એક બીમારી હૈ અગર કિસીકો યે બીમારી લગ જાએ તો વો ફિર હવા પર ભી તન્કીદ (બુરાઈ) કરને લગ જાતા હૈ કે ઈસ વક્ત યે ક્યૂં ચલ રહી હૈ? મેરી બીવીકો કોઈ **Message** મેસેજ (પૈગામ) તો નહીં લાકર દે રહી. હમને તો યહાં તક દેખા કે શકવાલે બંદેકા હાલ ઈતના બુરા હોતા હૈ કે ઉસકી બીવી અપને સગે ભાઈસે બાત કરતે હુએ મુસ્કુરા પડતી હૈ તો ખાવિંદકે દિલકે અંદર શક પડ જાતા હૈ કે યે સગે ભાઈસે મુસ્કુરાકર બાતેં ક્યૂં કર રહી હૈ. આપ અંદાઝા તો કીજિયે ક્યા અકલ પર પરદે પડ ગયે કે એક

શાદી શુદ્ધ લડકી અપને ભાઈસે ભી પ્યારસે બાત નહીં કર સકતી તો ફિર કિસસે કર સકતી હૈ. ઉસકી બુન્યાદ વોહી તન્કીદવાલી (બુરાઈ નિકાલનેકી) તબીઅત હૈ. છોટી છોટી બાતોં પર તન્કીદકી આદત નહીં ડાલની ચાહિયે.

કઈ લોગોંકો દેખા કે દસ્તરખ્વાન પર આકર બૈઠેંગે. દસ્તરખ્વાનકે ઉપર કિસમ કિસમકી ચીઝેં બની હુઈ પડી હૈં, મગર ઉનમેંસે અચ્છી ચીઝોંકી તારીફ કરનેકે લિયે ઉનકી ઝબાનસે એક લફઝ નહીં નિકલેગા. અગર ચટનીમેં નમક ઝિયાદા હૈ તો ફૌરન કહુંગે ચટનીમેં નમક ઝિયાદા હૈ યા ફલાં ચીઝમેં યે ઝિયાદા હૈ. તન્કીદ (બુરાઈ) તો ફૌરન કર દેતે હૈં ઔર તારીફકી કભી તૌફીક નહીં હોતી. એક જગહ મેરા જાના હુવા. વહાં પર એક વજીર સાહબ થે. ઉનકી બીવીને અપને મિયાંકી બાત બતાઈ કે સારી ઝિંદગી મૈંને ઉનકે ખાને ખૂદ પકાએ લેકિન આજ તક ઉનહોંને ખાનેકી તારીફ નહીં કી, જિતને મહેમાન આતે હૈં તારીફ કરકે જાતે હૈં, જિતને લોગ આતે હૈં તારીફ કરકે જાતે હૈં. ઔર હમારે લિયે ભી જો ખાના પકા થા ઈતના અચ્છા થા. હમને ખાવિંદસે કહા કે ખાના માશાઅલ્લાહ બહોત અચ્છા થા. અબ જબ ઉસને યે બાત બીવીકો બતાઈ તો બીવી આગ બગોલા હો ગઈ કે તુમહું તો કભી તૌફીક ન મિલી દો લફઝ કેહનેકી. યુનાંયે હમેં ઉસ વક્ત એહસાસ હુવા કે યે બહોત બડી ગલતી હોતી હૈ કે ઈન્સાન છોટી છોટી ચીઝોં પર નુકતાચીની તો ફૌરન શુરૂ કર દે ઔર ઉસકી ઝબાનસે કભી ખૈરકી બાત ન નિકલે.

કઈ નૌજવાનોંકો દેખા કે બાહિર દોસ્તોંકી મહેફિલમેં વો ગુલાબકે ફૂલ બને હુએ હોતે હૈં ઔર જબ ઘરકે અંદર આતે હૈં તો કરેલા નીમ ચળહા બને હોતે હૈં. ઐસે કડવે કે બંદા થૂ થૂ કર દે, યૂં બનકે ઘરમેં આતે હૈં તો ફિર બીવીકો ઘરમેં કેસે સુકૂન મિલેગા. ઈસ લિયે યે સાતવીં ગલતી કભી નહીં કરની ચાહિયે.

બેહતરીન પરફાર્મન્સકે લિયે લયક ઝરૂરી હૈ

આજકલ સાઈન્સદાન લોગ મશીન બનાતે વક્ત ઈસ ઉસૂલકો મદે નઝર રાખતે હૈં કે બેહતરીન પરફાર્મન્સકે લિયે લયક ઝરૂરી હૈ. લિહાઝા વો

લોગ જબ કોઈ મશીન બનાતે હૈં. યા રોબોટ વગૈરહ બનાતે હૈં તો ઉનમૈં ભી Clearance and Tolerance ક્લિયરન્સ એન્ડ ટોલરન્સ (ઈસ્લાહ ઔર લયક) રખ્ખી જાતી હૈ. તબ પુરજે આપસમૈં ફિટ હોતે હૈં. તો જબ હર ચીઝમૈં લયક રખ્ખી જાતી હૈ તબ વો સહીહ કામ કરતી હૈ તો ફિર ઘરમૈં ભી Clearance and Tolerance ક્લિયરન્સ એન્ડ ટોલરન્સ (ઈસ્લાહ ઔર લયક) હોની ચાહિયે.

કઈ લોગોંકો દેખા કે ઘરમૈં બચ્ચોં પર નુકતાચીની કરનેકી આદત હોતી હ. ઝરાસા ઊંચા બોલ પડે તો ક્યૂં બોલ પડે..... અરે બચ્ચે હૈં, ખેલેં કૂદેંગે નહીં, ભાગેં દૌડેંગે નહીં તો ફિર યે ક્યા કરેંગે? તો નુકતાચીનીકી આદત બુરી હૈ. ઉસૂલી બાતેં હોં ઉનકો સમજાના ચાહિયે. બડી બાતોંકો બતાના ચાહિયે ઔર છોટી છોટી બાતોંકો નઝર અંદાઝ કર દેના ચાહિયે.

ખાવિંદોંકો કુછ ચીઝેં બરદાશત કર લેની ચાહિયેં. છોટે બચ્ચોંકી બાતેં યા બીવીકી ઐસી બાતેં બરદાશત કરની ચાહિયેં. હાં કોઈ બડી બાત હૈ જો ઉસૂલોંકે ખિલાફ હૈ યા શરીઅતમૈં ગુનાહ હૈ. ઉસ પર તો વાકઈ એક્શન લેનેકી ઝરૂરત હોતી હૈ. મગર મામૂલી બાતોંમૈં નુકતાચીની યે તો વાહિયાતસી બાત હૈ. કિસીને ક્યા અચ્છી બાત કહી.

To run a big show one should have a big heart.

(ટુ રન એ બીગ શો વન શુડ હેવ એ બીગ હાર્ટ).

બડા શો ચલાનેકે લિયે બંદેકો દિલ ભી બડા કર લેના ચાહિયે.

ચુનાંચે યે ભી બુરી બાત હૈ કે ઈન્સાન હર વક્ત નુકતાચીની કરતા રહે ઔર દૂસરેકો શકકી નઝરસે દેખતા રહે

(૮) તીસરે બંદેકી ખાતિર બીવીસે ઝગડા

આઠવીં ઔર ખતરનાક ગલતી યે હૈ કે ઈન્સાન દૂસરોંકી વજહસે અપની બીવીસે ઝગડતા હૈ, યે બહોત બડી ગલતી હૈ. મેરા તજુર્બા હૈ મિયાં

બીવી એક દૂસરેસે કભી નહીં ઝગડતે, જબ ભી ઝગડતે હૈં કભી ન કભી Third person થર્ડ પર્સન (તીસરા બંદા) કી વજહસે ઝગડતે હૈં. વો તીસરા બંદા ખાવિંદકી માં ભી હો સકતી હૈ, ખાવિંદકી બહેન ભી હો સકતી હૈ, બીવીકે માં બાપ ભી હો સકતે હૈં, બીવીકે બહેન ભાઈ ભી હો સકતે હૈં, બિઝનેસ હો સકતા હૈ યા કોઈ ઔર ચીઝ હો સકતી હૈ. હમેશા તીસરેકી વજહસે મિયાં બીવીકે દરમિયાન ઝગડે હોતે હૈં. લિહાઝા કિસી તીસરેકી વજહસે કભી ભી આપસમેં નહીં ઝગડના ચાહિયે. ઔર તીસરોંકો ભી ખયાલ કરના ચાહિયે કે કોઈ ઐસી બાત ન કરેં જિસસે મિયાં બીવીકે દરમિયાન ઝગડે હોં.

યાદ રખના લૈલતુલ કદ્રમેં સબ બંદોંકી બખ્શિશ હો જાતી હૈ. ચંદ બંદોંકી બખ્શિશ નહીં હોતી. હદીસે પાકમેં ફરમાયા ગયા. એક વો બંદા જિસકે દિલમેં મોમિનકે બારેમેં કીના હોતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉસકી બખ્શિશ નહીં કરતે. ઔર એક વો બંદા જો કિસી મિયાં બીવીકે દરમિયાન ઝગડા ખડા કર દેતા હૈ. ઔર ઉનકે દરમિયાન નફરત ઔર દૂરીકા બાઈસ બન જાતા હૈ. હદીસે પાકમેં ફરમાયા ગયા કે ઐસે બંદેકી શબે કદ્રકે અંદર ભી મગફિરત નહીં કી જાતી. લિહાઝા સાસકો ભી સોચના ચાહિયે કે અગર મૈંને કોઈ ઐસી બાત કર દી જિસકી વજહસે મેરે બેટેને બીવીસે ઝગડા કર લિયા તો મૈં કહીં ઉનમેં તો શામિલ નહીં હો જાઉંગી, સુસરકો ભી યેહી સોચના ચાહિયે, નનદકો ભી યેહી સોચના ચાહિયે, રિશ્તેદારોંકો ભી યેહી સોચના ચાહિયે કે હમ કોઈ બાત ઐસી ન કરેં કે હમારી વજહસે મિયાં બીવીકે દરમિયાન ફાસલા હો જાએ. અગર ફાસલા હો ગયા તો યે ઈતના બડા ગુનાહ હૈ કે અલ્લાહ તઆલા શબે કદ્રમેં ભી બખ્શિશ નહીં કરેંગે. લિહાઝા મિયાં બીવીકો એક દૂસરેકે સાથ કિસી તીસરેકી વજહસે હરગિઝ નહીં ઝગડના ચાહિયે.

(૯) ઈલ્જામ લગાના

નવવીં ખતરનાક ગલતી ખાવિંદ યે કરતે હૈં કે છોટી છોટી બાત પર અપની બીવી પર શક કરતે હૈં યા ઈલ્જામ લગા દેતે હૈં. યે જો ઈલ્જામકી બાત

હૈં યે બહોત બુરી બાત હોતી હૈં. ખાવિંદને દેખા બીવી ફોન પર બાત કર રહી હોતી હૈં. વો બતા ભી દેતી હૈં કે મૈંને ફલાંસે બાત કી હૈં. નહીં-નહીં તુમહું કિસીકા ફોન આયા હોગા. ઈસ કિસમકે શકમેં નહીં પડના ચાહિયે. જબ તક કોઈ કોસ બાત સામને ન આએ યા શરઈ દલીલ મૌજૂદ ન હો, છોટી છોટી બાતોં પર શકમેં આ જાના ઔર ઈલામ લગા દેના. યે ઘરકી બુન્યાદ ઉખાડ દેતી હૈં. યાદ રખના બીવી ખાવિંદકા હર જુલ્મ બરદાશત કર સકતી હૈં લેકિન ખાવિંદકા ઈલામ બરદાશત નહીં કર સકતી.

ઔર ઝરૂરી નહીં કે કોઈ અખ્લાકી ઈલામ હી હો, ઔર ભી છોટે છોટે ઈલામ બીવી પર લગાતે રેહતે હૈં..... યે નુકસાન હુવા તેરી વજહસે, બચ્ચે બિગડ ગયે તેરી વજહસે, ફલાં કામ વક્ત પર ન હુવા તેરી વજહસે. યે સબ ઈલામ હી તો હૈં. તો જિન ખાવિંદોંકી યે આદત હો ઝરા ઝરાસી બાત પર. બેટેને બાત ન માની તો બીવીકો કહા તૂને બિગાડ દિયા હૈં. અરે સાહબ! આપ ભી તો બાપ થે આપને કૌનસા ઉસે સંવાર લિયા. આપ ભી બિગાડનેમેં બરાબરકે શરીક હૈં. તો યે જો બીવીકો ઝરા ઝરાસી બાત પે ઈલામ દે દેના કે હમ વક્ત પર તકરીબમેં (શાદીમેં) નહીં પહોંચે તુમહારી વજહસે, હાલાંકે દેર બચ્ચોંને કર દી થી. યા કોઈ ઔર વજહ બન ગઈ થી. યે બહોત બડી ખતરનાક ગલતી હોતી હૈં. ઐસી ગલતી ભી નહીં કરની ચાહિયે.

(૧૦) બીવીકે રિશ્તેદારોંસે બે-પરવાઈ

ઔર દસવીં ઔર આખરી બડી ગલતી આમ તૌર પર જો ખાવિંદ લોગ કર લેતે હૈં વો યે હૈં કે બીવીકો કેહતે હૈં કે તુમસે તો મુઝે પ્યાર હૈં મગર તુમહારે અબ્બૂ અચ્છે નહીં લગતે, અમ્મી અચ્છી નહીં લગતી, મુઝે તુમહારે ભાઈ અચ્છે નહીં લગતે. ઔરતકો અગર યે કેહ દિયા જાએ કે ઉસકે કરીબકે મહરમ મરદોંસે મુઝે નફરત હૈં તો સોચિયે કે ફિર ઉસ બચ્ચીકે દિલ પર ક્યા બીતેગી. ઈસ લિયે કે બીવીકા અપને વાલિદૈનકે સાથ તઅલ્લુક જઝબાતી લગાવમેં દાખિલ હૈં ઔર ફિતરી ચીઝ હૈં. વો કભી બરદાશત નહીં કર સકતી.

કે ઉસકે વાલિદૈનકે બારેમેં કોઈ ઉલ્ટી સીધી બાત કરે. અગર વો કિસી મજબૂરીકી વજહસે ખામોશ ભી હો જાએગી તો દિલ તો ઉસકા ઝરૂર દુખેગા. ઉસકી મિસાલ એસી સમજેં કે ખાવિંદકે અપને વાલિદૈનકે બારેમેં બીવી કુછ એસી બાતેં કર દે તો ખાવિંદકે દિલ પર ક્યા ગુઝરતી હૈ. ઈસી તરહ જબ ખાવિંદ બીવીકે વાલિદૈનકે બારેમેં બાત કરતા હૈ તો ઉસકે દિલ પર ભી વોહી કુછ ગુઝરતા હૈ.

કભી યે બાત ભી એક લડાઈકા ઝરીઆ બનતી હૈ કે ખાવિંદ ચાહતા હૈ કે મેરે રિશ્તેદાર મુત્મઈન રહેં. ઔર બીવી ચાહતી હૈ કે મેરે રિશ્તેદાર મુત્મઈન રહેં. ઉનકે લિયે એક બેહતરીન ઉસૂલ યે હૈ કે શાદીસે પેહલે ઉનકા એક બાપ ઔર એક માં થી અબ શાદીકે બાદ દો બાપ ઔર દો માંએ હૈં. ક્યૂંકે શરીઅતને સાસ ઔર સુસરકો માં ઔર બાપકા દરજા દિયા. તો જબ બીવી સાસ ઔર સુસરકો માં ઔર બાપકી નઝરસે દેખેગી તો ઝગડા હી નહીં રહેગા. ઈસી તરહ જબ ખાવિંદ ભી સાસ ઔર સુસરકો માં ઔર બાપકી નઝરસે દેખેગા તો લડાઈકા કોઈ મસ્અલા હી નહીં રહેગા. ખાવિંદકે જિતને રિશ્તેદાર હૈં ઉન સબકે સાથ શરઈ તરીકે પર અચ્છા તઅલ્લુક રખના ઔર ઉનકો મુત્મઈન રખના બીવીકી ઝિમ્મેદારી હોની ચાહિયે. ઔર ખાવિંદકી ઝિમ્મેદારી યે હો કે વો બીવીકે રિશ્તેદારોંકો ખૂશ રખ્ખે. જબ ઘરમેં યે ઝિમ્મેદારિયાં ઈસ તરહ તકસીમ હો જાએં કે બીવી હર વક્ત યે સોચે કે મૈં અપને મિયાંકે રિશ્તેદારોંકો હર વક્ત કેસે ખૂશ રખ સકતી હું. ઉસકી અમ્મીકો ખૂશ રખખૂં, ઉસકી બહેનોંકો ખૂશ રખખૂં, ઉસકે દૂસરે રિશ્તેદારોંકે સાથ ભી બનાકર રેહની ચાહે. ઔર ખાવિંદ યે સોચે કે મૈં કિસ તરહ અપની બીવીકે રિશ્તેદારોંકો અચ્છા રખખૂં તો ફિર દોનોંકે દરમિયાન ઝગડેકા કોઈ મસ્અલા હી નહીં રેહતા.

લેકિન આજકલ નૌજવાન તો આમ તૌર પર યે ગલતી કર લેતે હૈં. વો નહીં સમજતે કે ઉસકી કિતની અહમિયત હૈ. ઈસ લિયે કેહતે હૈં કે ખબરદાર! તુમહેં અપને ઘર નહીં જાના. ખબરદાર તુમહેં અપને ઘરવાલોંસે બાત નહીં કરની. ઔર યે મઆમલા બડા અજીબ હો જાતા હૈ.

એક જોડેકા વાકિઆ

એક મરતબા UAE મે એક જોડા જો બૈઅત થા. ઉસકા મઆમલા મેરે સામને આયા. મઆમલા ક્યા થા કે ખાવિંદ સાહબ અગરચે દીનકી મહેનત પર કાફી વક્ત લગાનેવાલે થે, કઈ મહીને ઔર ચિલ્લે લગાને વાલે થે. દીનદાર ઔર નેકોકાર થે. મગર ઘરકે અંદર ઉનકે મસ્અલા થા. ઉનકી બીવી આલિમા થી. ઈન્ડિયામેં એક બડે મદ્રસેસે ફારિગ હોકર આઈ થી ઔર દીનકા કામ કર રહી થી. ઔર બેચારીને એક મરતબા એક ફકરેકે અંદર કુછ અપને દિલકા ગમ કેહ ડાલા કે મુઝે બહોત મુસીબત હૈ. પરેશાન હું દુઆ કીજિયેગા. યુનાંચે મૈને મિયાં બીવી દોનોંકો બુલાયા. ઔર દોનોંકો બુલાકર જબ બાત પૂછી, ઘરકે હાલાત પૂછે. મિયાં તો કેહને લગા કે જી હમ બડી સુકૂનવાલી ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં. મગર ખામોશીસે બૈકી હુઈ બીવી રોને લગ ગઈ. ઉસને કોઈ લફઝ બી ન કહા, મૈને સમઝ લિયા કે કહીં ન કહીં દરમિયાનમેં કોઈ મસ્અલા હૈ. લોગ અપની બાતેં બતાતે હૈં. પીર હઝરાત બાતોંકો સુનતે હૈં. મગર *In between the line* (ઈન બિટવીન ધ લાઈન) ઉનકો ખૂદ રીડ કરના પડતા હૈ. સમઝના પડતા હૈ કે મઆમલા ક્યા હૈ. યુનાંચે જબ મઆમલા સામને આયા તો પતા ચલ ગયા કે ઉનહોંને અપની બીવી પર પાબંદી લગાઈ હુઈ થી તુમ અપને ઘર ફોન નહીં કર સકતી, ઉનકો ખત નહીં લિખ સકતી. ચાર સાલ ગુઝર ગયે થે વો લડકી અપને ઘર નહીં જા સકતી થી. હાલાંકે ખાવિંદકા કારોબાર ઈતના થા કે એક સાલમેં વો ચાર મરતબા ચક્કર લગા સકતી થી. ખાવિંદ ખૂદ તીન યા ચાર મરતબા અપને માં બાપકો મિલ આતા, મગર અપની બીવીકો ઉસને ચાર સાલસે ઘર નહીં જાને દિયા. ઉસ પર ઔર મુસીબત દેખિયે કે ખત લિખનેકી ઈજાઝત નહીં, ફોન કરનેકી ઈજાઝત નહીં. ફિર જલ્તી પર તેલકા કામ દેખ લીજિયે, ખૂદ બીવીકે પાસ બૈઠકર અપને માં બાપકો ફોન કરતા. કિતના બડા ઝુલ્મ હૈ ઔર યે એક દીનદાર બંદા અપની નેક બીવી પર કર રહા થા. ઔર બીવી બેચારી ચૂંકે નેક ઔર દીનદાર થી ઈસ લિયે વો ખાવિંદકી ખાતિર યે સબ કુરબાનિયાં દે રહી થી.

મગર બેટી થી ઉસકા ભી દિલ તડપતા થા કે મੈં કભી અપની માંસે મિલું, અપને બાપકો દેખું લિહાઝા ઉસકા દિલ ગમઝદા રેહતા થા. અબ બતાઓ ઉસકો ઘરમેં કેસે સુકૂન મિલે.

મૈંને ઉસ આદમીસે કહા કે દેખેં આપકે પાસ ક્યા શરઈ દલીલ હૈ કે અગર બીવી ઘર જાએગી તો ફિર કોઈ ગુનાહકા મઆમલા હોગા? કેહને લગા હરગિઝ નહીં મેરી બીવી તકિયહ નકિયહ (પાક સાફ) હૈ ઉસકે ઘરવાલે ભી નેક હૈં મુઝે ઐસા કોઈ ખતરા નહીં. મૈંને કહા, ફિર ભેજનેમેં ક્યા રૂકાવટ હૈ? કેહને લગે બસ મુઝે વૈસે હી વો અચ્છે નહીં લગતે. મૈંને કહા અચ્છા અબ આઈન્દા આપકો ઈસ બાતકી પાબંદી કરની હૈ કે અગર આપ એક મરતબા ઘરમેં ચક્કર લગાએ તો એક મરતબા બીવીકો ભી ચક્કર લગાનેકી ઈજાઝત હોગી, એક ફોન આપ કરેંગે તો એક ફોન બીવીકો કરનેકી ઈજાઝત હોગી. તો જબ યે ઉસકો બતાયા કે યે તુમહારે ઘરકે મસાઈલકા હલ હૈ. તો અબ ખાવિંદ સાહબકો હોશ આયા કે મૈં ક્યા ગલતી કરતા રહા. મગર બીવી કેહને લગી નહીં હઝરત! મુઝે હર દિન ફોન કરનેકી ઝરૂરત નહીં, મહીનેમેં એક દફા ભી અમ્મીસે બાત હો જાએ તો મેરે લિયે ઈંદકા દિન હો જાએગા. યુનાંચે ઉનકે ઘરકે સારે મસ્તલે ઈસી એક અમલસે હલ હો ગયે. ઔર ઘરકે અંદર ફિર અલ્લાહ તઆલાને ઉનકો પુરસુકૂન ઝિંદગી અતા કર દી. વો સાહબ દો બારહ આએ ઔર કેહને લગે હઝરત! મૈં આપકા એહસાન નહીં ઉતાર સકતા. પતા નહીં શયતાનને મુઝે ક્યા વરગલા દિયા, મેરે દિમાગમેં ક્યા ડાલ દિયા થા કે મૈંને અપને ઘરકો જહન્નમકાં તરહ બના લિયા થા. આપને મઆમલા ફહમીકે સાથ સમજા દિયા. અબ હમારે ઘરમેં જન્નતકીસી રોનકેં આ ગઈ હૈં.

બાતકા ખુલાસા

તો દેખિયે યે દસ બડી ખતરનાક ગલતિયાં હૈં. મુ. ડકેન હૈ ઈસકે અલાવા ભી બહોત સારી હૈં. લેકિન મેરે દિલમેં જો બાતેં આઈ વો આપકે

સામને પેશ કર દી. ઈન ગલતિયોંસે ખાવિંદોંકો બચના ચાહિયે. અગર બચેંગે તો ફિર ઉનકો અલ્લાહ તઆલા ખૂશિયોં ભરી જિંદગી અતા કરેંગે. ઘરકે અંદર ભી સુકૂન હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલાકે યહાં ભી ઉનકો ઈઝ્ઝતેં મિલેંગી. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે યહાં ભી ઉનકો નેકી મિલેંગી. લિહાજા આજકી ખાતેં યહીં તક મુકમ્મલ કરતે હૈં. શાયદ ઈન ખતરનાક ગલતિયોંસે બચકર આપકે ઘરોંકે માહોલ ઔર અચ્છે હો જાએં.

અભી ઈસી Topic ટોપીક (મૌઝૂઅ) કો હમ કલ ભી બયાન કરેંગે. ક્યૂંકે મેરે હિસાબસે ઈસ મૌઝૂઅ પર અભી આધા બયાન હુવા હૈ ઔર તકરીબન આધા યા કુછ ઝિયાદા અભી બાકી હૈ. કલ ઈન્શા અલ્લાહ ખાવિંદોંકે બારેમં જો દૂસરા હિસ્સા રેહ ગયા વો બયાન કરેંગે. ચૂંકે તકરીબન ડેડ ઘંટા બયાન હો ચુકા ઈતના કાફી હૈ ઝિયાદહ બાતેં કરેંગે તો સુનનેવાલે ભી થકાવટકી વજહસે ઉસકો દિલસે નહીં સુનેંગે. ઔર જો મદ લોગ બૈઠે હૈં વો તો પેહલે હી ચાહતે હૈં કે જલ્દી યે ટોપીક (બાત) ખતમ હો. તાકે હમેં યે નસીહતેં ઝિયાદા ન સુનની પડે. ઔર મેરા દિલ યે ચાહતા હૈ કે કલ યે તાજા દમ હોકર ફિર આએંગે. સાફ દિમાગોંસે બૈઠેંગે ફિર ઉનકો અસલી બાતેં બતાઈ જાએંગી તાકે અચ્છી તરહ ઉનકો ઝહન નશીન હો જાએં. અલ્લાહ તઆલા હમેં ખૂશિયોં ભરી જિંદગી અતા ફરમા દે. ઔર હમારી ગલતી કોતાહિયોંકો મઆફ ફરમા દે. ઔર અબ તક હમ જિન ગલતિયોંકે મુરતકિબ હોતે રહે, પરવરદિગાર ઉન ગલતિયોંકો મઆફ ફરમાકર હમેં કિયામતકે દિન રૂસ્વા (ઝલીલ) હોનેસે મહેફૂઝ ફરમાએ.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

શૌહરકે લિયે દસ સુનેહરી ઉસૂલ

અઝ ઈફાદાત

પીરે તરીકત રેહબરે શરીઅત મુફકિરે ઈસ્લામ

મહેબૂબુલ ઉલમા વસ્સુલહા

હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ

નકશબંદી મુજદિદી મદઝિલ્લુહુ

શૌહરકે લિયે દસ સુનેહરી ઉસૂલ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન અલા ઈબાદિહિલ્લહી નસ્તફા

અમ્મા બા'દ

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશૈતા નિર્જીમ.

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્હીમ.

વ મિન્ આયાતિહી અન ખલક લકુમ મિન અન્હુસિકુમ અઝવાજલ
લિતસ્કુનૂ ઈલૈહા વ જઅલ બૈનકુમ્ મવદતંવ્ વ રહમહ્, ઈન્ન ફી ઝાલિક
લઆયાતિલ્ લિકૌ મિંય્ યતફક્કરૂન.

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન. વ સલામુન અલલ
મુરસલીન. વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ
સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક વ સલ્લિમ.

ગુઝિશ્તા કલ યે બાત હો રહી થી કે ખાવિંદકો અપને ઘરમેં કેસે
જિંદગી ગુઝારની ચાહિયે. ઈસ બારેમેં દસ ખતરનાક ગલતિયોંકી નિશાનદહી
કી ગઈ થી જો ઉમૂમન શૌહરોંસે હો જાતી હૈં ઔર ઉનકી વજહસે ઘરકી
જિંદગી પર નાખૂશગવાર અસરાત પડતે હૈં. આજકી ઈસ મહેફિલમેં દસ
સુનેહરી ઉસૂલ તફ્સીલસે બયાન કિયે જાએંગે કે જિન પર અગર ખાવિંદ
હઝરાત અમલ કરના શુરૂ કર દેં તો ઘરકી જિંદગી પુરસુફૂન ઔર ખૂશગવાર
હો સકતી હૈ. યે બાતેં ઝાહિરમેં છોટી નઝર આતી હૈં. મગર છોટી બાતોંસે હી
બાદમેં ઝગડે બન જાતે હૈં. જિસ તરહ પહાડ છોટી છોટી કંકરિયોંસે મિલકર
બના. છોટી ગલતીકો છોટા મત સમઝો ઈસ લિયે કે છોટી છોટી કંકરિયોંસે
મિલકર પહાડ બન જાતા હૈ. તો યે બાતેં ઝાહિરમેં મામૂલી નઝર આએંગી
લેકિન હકીકતમેં ઉનકા ઈન્સાની જિંદગીકે ઉપર બહોત Impact ઈમ્પેક્ટ
(અસર) હોતા હૈ. આપ આજસે ઉન પર અમલ કરના શુરૂ કરેં ફિર દેખેં કે
આપકી ઈઝદિવાજી જિંદગી પર કિતને અચ્છે અસરાત પડતે હૈં.

(૧) હમેશા મુસ્કુરાતે હુએ ઘરમેં આએ

ઉસકો અપની જિંદગીકા ઉસૂલ બના લેં કે જબ ભી ઘરમેં દાખિલ હોં મુસ્કુરાતે હુએ ચેહરેકે સાથ દાખિલ હોં. યે નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક સુન્નત હૈ. સચ્ચિદા આઈશા સિદીકા (રદિ.) ફરમાયા કરતી થીં કે નબી અલૈહિસ્સલામ જબ ભી ઘરમેં દાખિલ હોતે મુસ્કુરાતે ચેહરેકે સાથ દાખિલ હોતે ઔર ઘરવાલોંકો સલામ કરતે. યે બજાહિર મામૂલી બાત નઝર આતી હૈ લેકિન ઈસકી બરકતકા તજુર્બા કંઈ દફા હુવા.

મસનૂન અમલને તલાકસે બચા લિયા

એક મરતબા કરાંચીકા એક જોડાં મેરે પાસ આયા. દોનોંકી શાદીકો છ સાલ ગુઝર ચુકે થે. દોનોં સિલસિલેમેં બૈઅત થે ઔર દોનોં નેક ઝહનકે થે. ઉનહોંને મિલકર બાત કી કે હમ આપસમેં ઈસ નતીજે પર પહોંચે હૈં કે હમારા એક દૂસરેકે સાથ ગુઝારા મુશ્કિલ હૈ. લેકિન હમ અપને વાલિદૈનકો અભી તક યે બાત નહીં બતા સકે. હમને સોચા કે પેહલે અપને હઝરત સાહબકો બતા દેતે હૈં તાકે આપકે ઈલ્મમેં રહે ઔર કલકો આપ હમસે નારાઝ ન હોં, અબ હમ દોનોં મિલકર આએ હૈં તાકે આપકો ઈસ સૂરતે હાલકી ખબર દે દેં.

જબ મૈંને ઉનસે પૂછા કે ભાઈ મઆમલા ક્યા બના હૈ? તો ઉનકી થોડી દેરકી બાતચીતસે પતા યે ચલા કે ઉન દોનોંકે દરમિયાન ઝગડેકી શરૂઆત યે હોતી હૈ કે ખાવિંદકા કારોબાર આજકલ અચ્છા નહીં થા. ક્યૂંકે મુલકી મઆશી હાલાતકી વજહસે અકસર લોગોંકે કારોબાર દબાવકા શિકાર થે. અબ ચૂંકે ખાવિંદકા કારોબાર અચ્છા નહીં થા, વો અપને બિઝનેસ (કારોબાર) સે મુત્મઈન નહીં. કોશિશ કરતા હૈ લેકિન કામ નહીં ચલતા. લેનેવાલે જો હૈં વો પૈસે માંગતે હૈં લેકિન ઉસકે પાસ હોતે નહીં. ચુનાંચે જબ વો ઘર આતા તો ઉસી ફિક ઔર સોચમેં હોતા, લિહાઝા વો ન બીવીસે બાત કરતા ન કોઈ ઉસે ઝિયાદા વક્ત દેતા બલ્કે તબીઅતકે અંદર ચિડચિડાપન હોતા. કારોબાર અચ્છા

ન હોનેકી વજહસે ઝરાસી કોઈ બાત હોતી તો બસ ગુસ્સા અપને બચ્ચોં પર યા બીવી પર નિકાલતા. ઈધર બીવીકા યે હાલ કે વો અપને મિયાંકે લિયે ખાના તૈયાર કરતી ઔર દો દો ઘંટે ઉસકે ઈન્તિઝારમેં ભૂકી રેહતી કે મિયાં આએગા તો ઉસકે સાથ બૈઠકર ખાના ખાઉંગી. અબ જો ઔરત દો ઘંટેસે ઘરમેં ભૂકી બૈઠી હો કે મેરા મિયાં આએગા તો ઉસકે સાથ મિલકર ખાના ખાઉંગી, ઔર વો મિયાં ઘર આએ તો ઉસકા મુંહ બન્ના હુવા હો ઔર નારાઝ હો તો બીવી તો યેહી સમજેગી કે શાયદ ઉસે મુઝસે કોઈ દિલચસ્પી ઔર તઅલ્લુક હી નહીં. યુનાંચે ઈસ વજહસે ઉનકે દરમિયાન ઝગડા શુરૂ હો જતા. જબ ચિંગારી ભડક ઉઠે તો ફિર તો આગકે શોઅલે ભડકતે દેર નહીં લગતી. બહરહાલ મૈંને ઉસ મિયાંસે કહા કે આપકો જો અપને વાલિદૈનકો બતાના હૈ ઉસમેં છ મહીને તાખીર (લેટ) કર લેં ઔર છ મહીને એક નસીહત પર અમલ કરેં, મુઝે ઉમ્મીદ હૈ કે ઉસ પર અમલ કરનેસે આપકી મુશ્કિલાતકા હલ નિકલ આએગા. વો કેહને લગે, વો ક્યા નસીહત હૈ? મૈંને ઉસ મિયાંસે કહા, દેખો! નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક સુન્નત હૈ કે નબી અલૈહિસ્સલામ જબ ભી ઘરમેં દાખિલ હોતે મુસ્કુરાતે ચેહરેકે સાથ દાખિલ હોતે, અપને ઘરવાલોંકો સલામ કરતે. આપંકી જિંદગી ઈસ સુન્નતસે ખાલી નઝર આતી હૈ જિસકી વજહસે આપ પર યે મુસીબત પડ રહી હૈ. ઈસ સુન્નત પર અમલ કરો, વાદા કરો કે જબ ભી ઘરમેં દાખિલ હોગે મુસ્કુરાતે ચેહરેકે સાથ દાખિલ હોગે ઔર ઘરવાલોંકો સલામ કરોગે. ઉસને કહા હઝરત યે તો છોટીસી બાત હૈ. મૈંને કહા બાત છોટીસી હૈ. મગર ઉસકી કદરો કીમતકા અંદાઝા ઉસ વક્ત હોગા જબ આપ ઉસ પર અમલ કરેંગે. અગર આપકા કારોબાર અચ્છા નહીં તો ઉસકે ઝગડે દફતર તક રખિયે દુકાન તક રખિયે, ઘર વાલોંકા ઉસમેં ક્યા કુસૂર હૈ ઉનકો તો મુહબ્બત ભરી જિંદગી ચાહિયે. લિહાઝા આપ જબ અપને ઘરકે દરવાઝે પર પહોંચે તો કારોબારકે ઝગડે ખતમ કર દેં ઔર ઘરકે અંદર મુસ્કુરાતે હુએ ઔર હશ્શાશ બશ્શાશ (બહોત ખૂશ) ચેહરેસે દાખિલ હોં, બીવીકો મુહબ્બતકી નઝરસે દેખેં ઔર ઉસકો સલામ કરેં, યે નબી અલૈહિસ્સલામકી સુન્નત હૈ, ફિર ઉસકી બરકત દેખના. યુનાંચે ક્યા હુવા કે

વો જોડા ગયા. મુશ્કિલસે એક હફતા ગુઝરા હોગા કે બીવી કેહને લગી કે હઝરત યે ઝિંદગીકા હફતા એસે ગુઝરા જૈસે નઈ શાદીકે બાદ મિયાં બીવીકા હફતા ગુઝરતા હૈ ઓર હમ દોનોં ઈસ નતીજે પર પહોંચે હૈં જિતના હમ એક દૂસરેકો ચાહતે હૈં ઈતના કોઈ ભી નહીં ચાહતા, હમ કભી ઝિંદગીમેં **Separation** સેપરેશન (અલાહિદગી-જુદાપણું) કા નામ ભી નહીં લેંગે. ઘર જો ઈસ કદર પરેશાનિયોંકા મરકઝ બન ગયા થા નબી અલૈહિસ્સલામકી એક સુન્નત પર અમલ કરનેસે વો ખૂશિયોંકા ગેહવારા બન ગયા.

શયતાનકો ઘરમેં દાખિલ હોનેસે રોકેં

ખાવિંદકો ચાહિયે જબ ભી ઘરમેં દાખિલ હો બાહિરકે ઝગડે બાહિર દફન કરકે આએ. ઘરવાલોંકા ઉસમેં કોઈ કુસૂર નહીં હોતા કે કિસીકા કર્ઝ દેના હૈ, કિસીને પરેશાન કિયા હુવા હૈ, કારોબાર નહીં ચલ રહા વગૈરહ વગૈરહ. ઉસમેં બીવી બીચારીકા ક્યા કુસૂર, લિહાઝા ઈન ઝગડોંકો ખાવિંદ બાહિર દફન કરકે ફિર ઘરમેં કદમ રખ્ખે. ઓર જબ ઘરમેં કદમ રખ્ખે તો નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક સુન્નતકે મુતાબિક ચેહરે પર ખૂશી હો મુસ્કુરાહટ હો. અપની બીવીકો મુહબ્બતકી નઝરસે દેખે ઓર ઉસકો સલામ કરે. સાફ ઝાહિર હૈ કે જબ બીવીકો મુહબ્બતકી નઝરસે દેખેગા ઓર સલામ કરેગા, તો ફિર ખૂશિયોંકા જવાબ ખૂશિયોંસે મિલેગા ઓર ઘરકે અંદર ઈસ તરહ શયતાનકો દાખિલ હોનેકા મૌકા નહીં મિલેગા.

લોગ ઘરમેં દાખિલ હોતે હુએ બિસ્મિલ્લાહ પઞહના ઓર ઘરમેં દાખિલ હોનેકી દુઆ પઞહના ભૂલ જાતે હૈં. રિવાયાતમેં આતા હૈ કે જબ કોઈ મર્દ ઘરમેં દાખિલ હોતા હૈ તો શયતાન ઉસકે સાથ હોતા હૈ. અગર વો મસનૂન દુઆ ઘરમેં દાખલેકી પઞહ લે તો શયતાન પીછે રેહ જાતા હૈ, ઓર અગર વો ન પઞહે તો શયતાન સાથ દાખિલ હો જાતા હૈ ઓર મિયાં બીવીકે દરમિયાન ઝગડેકા સબબ બનતા હૈ. તો પેહલા ઉસૂલ યાદ રખ્ખે કે ખાવિંદ જબ ભી ઘરમેં દાખિલ હો તો મુસ્કુરાહટવાલે ચેહરેકે સાથ મુહબ્બતકી નઝરસે બીવીકો દેખે ઓર સલામ કરે. ઉસકી ખૈર ખૈરિયત દરયાફત કરે. બસ યે દો મિનિટકા

હાલ ચાલ પૂછના, બાકી જિતના વક્ત ઘરમેં ગુઝરેગા ઉસકે લિયે ખૂશિયોંકા સબબ બન જાએગા.

(૨) બીવીકે અચ્છે કામોંકી તારીફ કરેં

દૂસરી બાત યે હૈ કે ઘરમેં બીવી કોઈ અચ્છે કામ કરે તો ખાવિંદ ઉસકો ઝરર **Appriciate** અપ્રી'શિએટ (કદર) કરે, ઉસકી તારીફ કરે. મસલન ખાના અચ્છા બનાયા યા ઉસને ઘરકો સાફ સુથરા રખ્યા હૈ, ચીઝોંકો અચ્છી તરહ ઔર ખૂબ સેટ કિયા હૈ ઔર ઘર દેખનેમેં ભી ખૂબસૂરત હૈ, હર કામ અપને અપને વક્ત પર મુકમ્મલ હૈ. તો ખાવિંદકો ચાહિયે કે બીવીકે અચ્છે કામકી તારીફ કરે. અગર ગલતીકી તન્કીદ કરનેસે ખાવિંદ નહીં ચૂકતા તો ફિર તારીફ કરનેસે ક્યૂં ચૂક જાતા હૈ. યે ઈન્સાનકી ફિતરત હૈ કે જબ વો કોઈ અચ્છા કામ કરે તો વો ચાહતા હૈ કે મેરી તારીફ હો. ચુનાંચે બીવી ભી જબ ઘરમેં સારા દિન કભી કોઈ કામ કર રહી હૈ કભી કોઈ કામ કર રહી હૈ ઔર ઈસ લિયે કર રહી હૈ કે મેરે ખાવિંદકા ઘર અચ્છા હો, હર ચીઝ વક્ત પર તૈયાર હો તો ઉસકી મહેનતકા ઈતના સિલા તો ઉસે મિલના ચાહિયે કે ખાવિંદ અપની ઝબાનસે ચંદ તારીફી જુમ્લે બોલ દે કે હાં યે કામ બહોત અચ્છા કિયા. મસલન આપને ખાના બહોત અચ્છા બનાયા, અબ યે ખાનેકી તારીફ કરના સુન્નત ભી હૈ. હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે નબી (અલૈ.) કે સામને જબ ખાના આતા, અગર વો ખાના નાપસંદ હોતાં તો આપ ખામોશ રેહતે ઔર આપ ખાના હટા દેતે મગર ઝબાનસે કુછ નહીં કેહતે થે. લેકિન ખાના અચ્છા હોતા તો નબી (અલૈ.) ફરમાતે થે કે ખાના બહોત અચ્છા હૈ. યાની પકાનેવાલેકો **Words of Encouragement** વર્ડઝ ઓફ ઈન્કરિજમેન્ટ (હૌસલા અફઝાઈકે કલિમાત) મિલ જાતે થે. ઈસી તરહ અગર ઘરકે ઔર કામકાજ હૈં તો ઉન કામોંકી ભી તારીફ કરે કે આપને મેરે કપડે વક્ત પર તૈયાર કિયે, આપને વક્ત પર બચ્ચોંકો તૈયાર કરકે ભેજ દિયા હૈ, વક્ત પર બચ્ચોંકી હર ચીઝ તૈયાર હોતી હૈ, તો જો અચ્છે કામ હૈં ઉનકો

અચ્છા કેહનેમેં ક્યા રૂકાવટ હૈ..... પતા નહીં ખાવિંદોંકી જબાન ક્યું ગૂંગી હો જાતી હૈ. વો અચ્છે કામોંકે બારેમેં એક લફઝ નહીં બોલતે, ઔર જહાં ઝરાસી કોઈ કમી કોતાહી નઝર આતી હૈ વહાં તન્કીદ (યાની બુરાઈ) કરનેસે બાઝ નહીં આતે. યે ઈન્તિહાઈ નાઈન્સાફીકી બાત હૈ ઔર ઈસી નાઈન્સાફીકી વજહસે ઘરમેં પરેશાનિયાં આતી હૈ.

નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કા ઈસ્લાહકા તરીકા

ઉસૂલ યેહી હૈ કે અગર બુરે કામ પર તન્કીદ કરની હોતી હૈ તો અચ્છે કામકી તારીફ ભી કરો. જિસ ઔરતકી દો કામોંકી તારીફ હોગી, અગર દો કામોંમેં તન્કીદ ભી કર દી ઔર ડાંટ ભી પિલા દી તો વો ઔરત ખૂશીકે સાથ ઉસ ડાંટકો બરદાશત કર લેગી ઔર આઈન્દા અપની ઈસ્લાહકી પૂરી કોશિશ કરેગી. નબી અલૈહિસ્સલામકા તરીકાકાર યેહી થા. એક સહાબી થે, તહજજુદકી નમાઝમેં ઉઠના ઉનકે લિયે મુશ્કિલ થા. યુનાંચે નબી અલૈહિસ્સલામને ઉનકો બુલાયા ઔર નામ લેકર ફરમાયા કે યે આદમી બડા હી અચ્છા હૈ મગર તહજજુદકા પાબંદ હો તો ક્યા હી બાત હૈ. તો મુહદિસીનને લિખ્ખા કે નબી અલૈહિસ્સલામને ઉનકો તહજજુદકે બારેમેં કેહના થા લેકિન Direct ડાયરેક્ટ (સીધા) નહીં કહા કે તુમ તહજજુદ નહીં પળહતે બલકે ઉસે બુલાંકર પેહલે તારીફ કી કે યે તો નૌજવાન બહોત અચ્છા હૈ, ક્યા મઝા હો કે યે તહજજુદકા ભી પાબંદ બન જાએ. અબ દેખેં બાત તો વોહી કરની થી મગર ઈસ અંદાઝસે બાત કી કે દૂસરેકે દિલમેં ઉતર ગઈ. ઈસી તરહ જબ બીવી ઘરમેં અચ્છે કામ કરતી હૈ તો ઉસકી તારીફ કરે ફિર જો કામ કમી યા કોતાહીકે હૈં ઉનકી જબ આપ નિશાનદહી કરેંગે તો આપકી બાત ખાનેમેં બૈઠ જાએગી ઔર વો બડી જલ્દી આપકી બાતકો કબૂલ કર લેગી. યે બહોત બેહતરીન ઉસૂલ હૈ કે ઈન્સાન અચ્છે કામકી તારીફ કરે ફિર ઉસકી તન્કીદ સુની જાતી હૈ ઔર બરદાશત કી જાતી હૈ. ઔર જબ તારીફ કરનેમેં ઝબાન ગૂંગી હો તો ફિર ઉસકી તન્કીદ ભી અચ્છી નહીં લગતી ઔર ઈસ તરહ ઘરમેં ઝગડે હોતે હૈં. બીવી કેહતી હૈ કે ઉસે તો મેરે કામોંસે કોઈ દિલચસ્પી નહીં.

જાનવરોંકી તરબિયતકા સાઈન્ટિફિક ઉસૂલ

આજકે ઝમાનેમેં તો સાઈન્સને ભી યે બતા દિયા કે જાનવરોંકો ભી **Appreciate** અપ્રીશિએટ કિયા જાએ તો વો ભી અચ્છા કામ કરતે હૈં. લિહાઝા જો લોગ જાનવરોંકો ટ્રેનીંગ દેતે હૈં ઝરા ઉનસે પૂછકર દેખિયે. ઉનકા ભી એક હી તરીકા હોતા હૈ. મિસાલકે તૌર પર ડોલફિન મછલીકો તૈરાકીકે કરતબ સિખાનેકે લિયે **Trainer** ટ્રેનર (સિખલાનેવાલા) અજીબ તરીકાકાર ઈખ્તિયાર કરતે હૈં. દેખનેમેં અજીબસા કામ હૈ કે એક ઈન્સાનકે ઈશારે પર યા આવાઝ પર વો ડોલફિન મછલી પાનીમેંસે છલાંગ લગાકર કિતને કુટ ઊંચા એક કુટ બોલ લટકા હોતા હૈ ઉસકો કિક લગા દેતી હૈ. મગર ક્યા હોતા હૈ કે જૈસે હી ઉસને કિક લગાઈ ઉસી વક્ત વો અપને ટ્રેઝકે પાસ આતી હૈ ઔર ટ્રેઝ ફૌરન ઉસકે મુંહમેં છોટી છોટી મછલિયાં ડાલ દેતા હૈ. યે ક્યા હૈ યે ઉસે **Appreciation** મિલ રહી હોતી હૈ. તો એક હી ઉસૂલ સબ જગહ હૈ, કે જબ કોઈ કામ ટ્રેઝકી મરઝીકે મુતાબિક કર દેતે હૈં. ટ્રેઝ ઉનકો **Appreciate** અપ્રીશિએટ કર દેતા હૈ, ઈન્આમ દે દેતા હૈ ઔર ઈસ ઈન્આમકે પીછે હયવાન (જાનવર) ભી ઈન્સાનોંવાલે કામ કરને શુરૂ કર દેતે હૈં. તો નતીજા યે નિકલા કે હયવાન (જાનવર) ભી **Appreciation** કે બાદ ઈન્આમકે બાદ ઈન્સાનોંકી તરહ બાતેં કરની શુરૂ કર દેતે હૈં. જૈસે તોતા હૈ. તોતા બોલતા તો નહીં હૈ લેકિન લોગ ઉસકો ટ્રેન્ડ કરતે હૈં તો તોતા આને જાનેવાલોંકો અસ્સલામુ અલૈકુમ કેહતા હૈ.

હમ અમેરિકામેં એક ઘરમેં દાખિલ હુએ તો દાખિલ હોતે હી કિસીને સલામ કિયા. ઐસી આવાઝ થી કે હમ હૈરાન હી હો ગયે. હમને કહા તો સહી વ અલૈકુમુસ્સલામ લેકિન હમેં આગે પીછે કોઈ બંદા નઝર ન આયા. બડે હૈરાન હુએ. ઘરવાલેસે પૂછા તો ઉસને મુસ્કુરાકર પિંજરેકી તરફ ઈશારા કર દિયા. વહાં એક તોતા થા. વો આનેવાલોંકો અસ્સલામુ અલૈકુમ કેહતા થા ઔર જાનેવાલોંકો વો ગુડ બાય કિયા કરતા થા. ઈતના અજીબ કે ઈન્સાન હૈરાન હો જાએ. મૈને ઉસસે પૂછા કે આપને ઉસે યે કેસે સિખા દિયા? વો

केहने लगा के ज परिंदोंको Trained ट्रेन्ड करनेका (सिखानेका) आसान दस्तूर ये है के उसको अके काम कहेँ और अगर ये उसको कर ले तो उसको ईन्आम दें. उसको Appreciate अप्रीशिएट करें. युनांचे जब पेहली भरतभा उसने कोई लफ्ज ठीक बोला तो मैंने उसको प्यार किया और दाना भिलाया. तो फिर उसने मेरी बातको कबूल करना शुरू कर दिया. यहाँसे पता चला के जब ज्ञानवरोंको ईन्सान Appreciate करता है और उनको Reward रिवॉर्ड (सिला-बक्षिस) देता है तो ज्ञानवर भी ईन्सानोंवाले काम करने शुरू कर देते हैं. फिर ईन्सान तो आभिरकार ईन्सान है.

अगर भाविंद अपनी बीवीको Appericiate अप्रीशिएट करेगा और घरके अंदर अच्छे काम करने पर उसको वक्तन इ वक्तन छुटिया और तोछड़ा देगा. तो फिर बीवी क्यूं नहीं अच्छे काम और जियादा करेगी, बल्के वो तो याहेगी के मैं अपने मियांका दिल जियादासे जियादा पूश करूं. लिहाजा ईस बातको जहनमें रबिये और बीवीके अच्छे कामोंकी तारीफ़ कीजिये. मिसालके तौर पर आप किसी दिन बाहिरसे घर आते हैं और आपकी बीवी घरमें नमाज पण्डनेके बाद मुसल्ले पर बैठी तस्बीह पण्ड रही है. या मुसल्ले पर बैठी कुरआन मज्हद पण्ड रही है, अब ईतना लफ्ज केह देना के तुम मुझे मुसल्ले पर बैठी बहोत प्यारी लगती हो. उसमें कितनी देर लगती है. शायद तीन सेकन्ड नहीं लगते लेकिन ईतने अल्फाज केह देनेसे आप देखेंगे के आपकी बीवी मुसल्ले पर बैठनेका पक्का मामूल बना लेगी. जब उसके दिलमें ये होगी के ईस बातसे मेरा मियां पूश होता है तो वो तो उस कामको और जियादा पूशीके साथ करेगी. अब देखिये तीन सेकन्डका अेक इकरा आपकी बीवीकी जिंदगीके इपको दूसरी तरफ़ मोड देता है. वो बेयारी घंटों बैठी ईबादत करेगी. ईस पूशीमें के मेरा मियां मुजसे जियादा मुहब्बत करता है. आपने तो तीन सेकन्डका ही इकरा बोला के मुझे मुसल्ले पर बैठी आप बड़ी-प्यारी लगती हैं. बस ईतनासा इकरा केहकर आपने बीवीका दिल ज़त लिया और बीवीको नेकीके रास्ते पर आपने मज़िद पक्का कर दिया. तो मालूम हुवा के ईन्सानके

અચ્છે કામોંકી તારીફ કરની ચાહિયે તાકે દૂસરા બંદા ઉસ કામકો ફિર ઔર ઝિયાદા મુહબ્બત ઔર પ્યારસે કરે.

(૩) બીવીકે કામોંમેં દિલચસ્પી લે

એક તીસરા સુનેહરી ઉસૂલ યે હૈ કે ઘરકે કઈ કામકાજ ઐસે હોતે હૈં કે જિનમેં મર્દ ઈતના ધ્યાન ઔર તવજજોહ નહીં દેતે. લેકિન કમ અઝ કમ વો કામ જિસમેં ઔરતકી અપની ઝાતકા દખલ હો, ઔરતકી અપની સહૂલતકા દખલ હો, ઔરતકે આરામકા દખલ હો, ઐસે કામોંમેં મર્દકો ઝરૂર કુછ ન કુછ તવજજોહ કરની ચાહિયે. યે ઉસૂલ બના લીજિયે કે કમ અઝ કમ બીવી જહાં રોઝાના કામ કરતી હૈ વહાં ખડે હોકર ઝરા કિચનકી સફાઈ દેખ લી જાએ ઔર કેહ દિયા જાએ કે આપને યે ભી અચ્છા કિયા હૈ. ઔર અગર આપકે દિલમેં કોઈ મશ્વરા આતા હૈ તો આપ ખૂદ બતાએ કે ઉસકો યૂં કર લિયા કરે. અગર થોડીસી આપ દિલચસ્પી લેંગે તો વો યૂં મહેસૂસ કરેગી કે મેરે કામકો બહોત ઝિયાદા પસંદ કિયા ગયા હૈ ઔર મેરી ઝાતમેં દિલચસ્પી હૈ, ઈસી લિયે મેરા મિયાં મુઝે ઈન બાતોંકે અંદર મશ્વરા દેતા હૈ.

એક ખાવિંદકી ઝહાનત

એક ખાવિંદ સાહબ ઝરા ઝિયાદા હી ઝહીન ઔર ચાલાક થે. જબ ઉનહોંને ઘર બનાયા તો ઘરકે પૂરે નકશેકો બીવીકે સુપુર્દ કર દિયા કે જૈસે આપ કહેંગી વૈસે હી ઘર બનેગા મગર એક ચીઝ મેં અપની પસંદકી બનાઉંગા. ઉસને કહા વો ક્યા? કેહને લગે કે કિચન મેં અપની પસંદકી બનવાઉંગા. કેહને લગી, વો તો ઔરતોંકે લિયે હોતા હૈ. કેહને લગે, ઈસી લિયે તો મેં બનવાઉંગા કે તુમકો ઝિયાદા વક્ત વહાં ગુઝારના હૈ ઔર તુમહારી સહૂલતકા મુઝે ખયાલ રખના હૈ. અબ બતાઈયે કે દો ફકરે થે. ઈન દો ફકરોંસે બીવીકો ઐસી તસલ્લી મિલી કે જહાં મુઝે સારા દિન કામ કરના હૈ. મેરા મિયાં કેહ રહા હૈ કે વો તો મેં અપની પસંદકી બનવાકર દૂંગા ઔર તેરી એક એક

ચીઝકા ખયાલ રખૂંગા. યુનાંચે સારા ઘર બના મગર કિચનકી ચીઝેં ખાવિંદ ખૂદ ખરીદકર લાએ ઔર ઉસકા ડીઝાઈન ઐસા બનવાયા કે બીવીકો કામમેં આસાની હો. તો અબ ક્યા હુવા કે સારે ઘરમેં જબ ભી બીવી કિચનમેં દાખિલ હોતી ઉસકો હર ચીઝ દેખકર ખૂશી હોતી કે યે ડીઝાઈન મેરે મિયાંને પસંદ ક્રિયા ઔર યે ચીઝ મેરા મિયાં પસંદ કરકે લાયા.

- તો માલૂમ હુવા કે ઘરકે કામકાજમેંસે બિલખુસૂસ જો ખાને પકાનેકા કામ હૈ જો ઔરત હી હમેશા કરતી હૈ. ઉસમેં થોડાસા ખાવિંદકી દિલચસ્પી લે લેના, ઉસકે બારેમેં પૂછ લેના કોઈ ઝરૂરતકી ચીઝ હૈ તો લાકર દે દેના. ઉસસે ઔરતકો યે મહેસૂસ હોતા હૈ કે મેરા ખાવિંદ મેરી ઝરૂરતકો ઝરૂરત સમજતા હૈ ઔર મેરી તકલીફકો તકલીફ સમજતા હૈ ઔર મુઝે રાહત પહોંચાનેકે લિયે હર મુમકિન કોશિશ કરતા હૈ. જબ તુમ ઈસ તરહ થોડાસા ઉસકે સાથ Share શેઅર (હિસ્સા) કરોગે તો ક્યા હોગા? બીવીકે દિલમેં ખૂશી હોગી કે મેં અકેલી નહીં ઔર મેરા ખાવિંદ મેરે હર કામ પર નઝર રખતા હૈ. ઔર કમ અઝ કમ મુઝે ઉસકી તાઈદ હાસિલ હૈ ઔર મુઝે ઉસકી હેલ્પ (મદદ) નસીબ હૈ ઔર મુઝે ઉસકી Coverage કવરેજ (સરપરસ્તી) હાસિલ હૈ. ઈસીસે ઔરતકે દિલમેં ખાવિંદકી મુહબ્બત બળ્હ જાતી હૈ. બીવીકી ઝરૂરિયાતકા ખયાલ ખાવિંદ નહીં કરેગા તો ફિર આસમાનસે જિબ્રઈલ અલૈહિસ્સલામ તો નહીં આએંગે. ઝરૂરત તો ખાવિંદકી હૈ ફર્જ ભી ઉસીકા હૈ.

અંબિયા (અલૈ.) ઘરવાલોંકી ઝરૂરિયાતકી ફિક રખતે થે

ક્યૂં નહીં સોચતે કે હઝરત મૂસા (અલૈ.) અલ્લાહકે પૈગંબર હૈં. ઉનકી બીવી બીમાર હાલતમેં હૈં. ઉસે સરદી લગી. ઔર વક્તકે પૈગંબર આગ દૂંઢનેકે લિયે ચલ પડે. પરવરદિગારકો પસંદ આએ ઔર ઉનકો નબુવ્વતસે સરફરાઝ ફરમા દિયા. તો માલૂમ હુવા કે વક્તકે પૈગંબર (અલૈ.) બીવીકી ઝરૂરિયાતકા ઈતના ખયાલ કરતે હૈં. તો હમ ભી અપને રબકો રાઝી કરના ચાહતે હૈં. હમેં ભી ચાહિયે કે બીવીકી ઝરૂરતકો સમજેં. યે વો ઔરત હૈ જિસને એક બંદેકી ખાતિર અપને ભાઈકો છોડા, માં બાપકો છોડા,

રિશ્તેદારકો છોડા, અબ અગર વો બંદા ભી ઉસકી ઝરૂરતકા ખયાલ નહીં રખેગા તો ફિર દુનિયામેં ઉસકા કૌન હોગા.

નબી અલૈહિસ્સલાતુ વસ્સલામકી મુબારક સુન્નત થી કે કભી કભી ઘરમેં આટા ગૂંધ દેતે થે. અલ્લાહકે પ્યારે પૈગંબર જો ઈન્સાનોંકો દીન સિખાનેકે લિયે આએ. ઉનકા ઘરમેં આટા ગૂંધના કોઈ છોટીસી બાત નહીં. ઉસમેં ખાવિંદોંકે લિયે બહોત બડા **Message** મેસેજ (પૈગામ) હૈ કે બીવીકી ઝરૂરતકો ઝરૂરત સમજો. લિહાજા મૈં યે તો નહીં કેહતા કે આપ જાકર ઝરા રોટિયાં હી પકા દેના. મગર યે ઝરૂર કેહતા હું કે અગર કિયનકે કામ અચ્છે હો રહે હૈં તો કમ અઝ કમ ઉસકો દો લફઝ અચ્છે કેહ દીજિયે કે માશા અલ્લાહ આપને યે કામ અચ્છા કિયા. યા મસલન કિયનમેં કિસી ચીઝકી ઝરૂરત હૈ. આમ તૌર પર મર્દ લોગ ઉસકો **Neglect** નેગલેક્ટ (નઝરઅંદાઝ) કર દેતે હૈં જબકે ઔરતકો રોઝાના મુસીબત પેશ આતી હૈ. મસલન ઉસને કહા કે મુઝે તો ફલાં ચીઝકી ઝરૂરત હૈ, ખાના બનાતે હુએ ફલાં ચીઝ મેરે પાસ નહીં હોતી. ટૂટ ગઈ યા નહીં હૈ. તો આપ અગર ઉસે ભૂલ જાએંગે ઔર બારબાર યાદ દિલાનેકે બાવજૂદ આપ કઈ દિન તક નહીં લાએંગે, તો ફિર ઔરત તો યેહી સમજેગી કે ઉસકો તો ઘરકે કામોંમેં કોઈ દિલચસ્પી હી નહીં. તો કમ અઝ કમ કિયનકી વો ચીઝેં જો જાઈઝ ઝરૂરિયાતમેં દાખિલ હૈં. ઉનકો ઝરૂર વક્ત પર લાકર દે દિયા કરેં ઔર ઉસમેં દિલચસ્પી લે લિયા કરેં. આપ દેખેંગે કે બીવીકે ઉપર ઉસકા અચ્છા અસર પડેગા.

સચ્ચિદા ફાતિમા (રદિ.) અલ્લાહકે મહેબૂબકી અસી પ્યારી બેટી હૈં જિનકો ખાતૂને જન્મત કહા ગયા. વો અપને ઘરમેં રોટિયાં પકા રહી થી. અલ્લાહ તઆલાકે મહેબૂબ ઘરમેં દાખિલ હુએ. ફરમાને લગે ફાતિમા! રોટિયાં પકાર રહી હો તો ચલો એક રોટી મૈં ભી તુમહેં બનાકર દેતા હું. નબી અલૈહિસ્સલામને આટેકા પેડા બનાયા. ઔર ગોલ બનાકર ઉનકો દે દિયા ઔર ફરમાયા કે તુમ યે રોટી તન્નૂરકે અંદર લગા દો. ચુનાંચે ઉનહોંને લગા દી. ઉસકે બાદ નબી અલૈહિસ્સલામ ઘરમેં તશરીફ ફરમા હુએ. અબ દેખિયે કે અલ્લાહકે પ્યારે પૈગંબર અલૈહિસ્સલામને અપની બેટીકો યે કામ કરતે

દેખા ઔર આપને પેડા બનાકર દે દિયા. દેખનેમેં તો યે મામૂલીસા કામ હૈ મગર ઉસમેં નફસિયાત દાખિલ હૈ. ઉસકો કિતની ખૂશી હુઈ હોગી કે મેરે અબ્બૂ તશરીફ લાએ, મેરે પાસ થોડી દેર બૈઠે ઔર ઉનહોંને ભી એક પેડા બનાયા. મગર હુવા ક્યા કે થોડી દેરકે બાદ સચ્ચિદના ફાતિમા ઝોહરા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હાને સારી રોટિયાં તૈયાર કરકે નિકાલ લીં. મગર ફિર બારબાર તન્નૂરકો દેખે જા રહી હૈં. નબી અલૈહિસ્સલામને પૂછા બેટી! ક્યા દેખ રહી હો? અર્જ કિયા, અય અલ્લાહકે મહેબૂબ! એક રોટી એસી હૈ જિસકા આટા કચ્ચા હી હૈ પક હી નહીં રહા. નબી અલૈહિસ્સલામ મુસ્કુરાએ ઔર ફરમાને લગે, હાં જો પેડા મૈંને તુમહેં બનાકર દિયા, આગ ઉસકો જલા નહીં રહી ક્યૂંકે ઉસકો મેરે હાથ લગ ચુકે હૈં. ઈસકો સોચનેકી બાત હૈ કે અલ્લાહકે પ્યારે મહેબૂબને અપની બેટીકે કામમેં ઈસ તરહ હિસ્સા લિયા તો બેટીકો કિતના સુકૂન મિલા હોગા.

નતીજા ક્યા કે બેટીકો અપને વાલિદસે ઈતની મુહબ્બત થી ઔર વાલિદ અપની બેટીકી ઈતની ઈઝ્ઝત કરતે થે કે બેટી મિલને આતી તો વાલિદ ખડે હોકર મિલા કરતે થે. એક મરતબા નબી અલૈહિસ્સલામ ઘરમેં મૌજૂદ થે ઔર સચ્ચિદા ફાતિમા ઝોહરા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હા આઈ. કેહને લગીં, અય અલ્લાહકે નબી! કઈ દિનસે હમારે ઘરમેં ફાકા થા, હઝરત અલી (રદિ.) આજ કુછ પૈસે લાએ મૈંને રોટિયાં બનાઈ. એક રોટી મૈંને અપને લિયે, એક ઉનકે લિયે ઔર એક બચ્ચોંકે લિયે બનાઈ. અપની રોટી જબ મૈં ખાને લગી તો મેરે દિલમેં ખયાલ આયા, ફાતિમા! તુમ તો રોટી ખા રહી હો, ક્યા પતા તુમહારે વાલિદ ગિરામીકો ખાના મિલા યા નહીં મિલા. અબ્બૂ! મૈંને આધી રોટી ખા લી ઔર આધી મૈં અપની ચાદરકે કોનેમેં બાંધકર આપકે લિયે મૈં હદિયા લાઈ હૂં. હદીસે પાકમેં આતા હૈ નબી અલૈહિસ્સલામને વો આધી રોટી લી ઔર ઉસકા એક ટુકડા અપને મુંહમેં ડાલા ઔર ફરમાયા, બેટી! કસમ હૈ ઉસ પરવરદિગારકી જિસકે કબ્જેમેં તુમહારે વાલિદકી જાન હૈ, આજ તીસરા દિન હૈ મેરે મુંહમેં રોટી નામકી કોઈ ચીઝ નહીં ગઈ. સોચનેકી બાત હૈ કે જબ બાપ એસે મુહબ્બત દેતા હૈ તો ફિર બેટીમેં ભી એસી મુહબ્બત હોતી

હૈ. અલ્લાહ તઆલા એસી બેટી હર કિસીકો નસીબ ફરમા દે: તો બતાનેકી બાત યે થી કે ઔરતોંકે યે કામ દેખનેમેં છોટે નઝર આતેં હૈં મગર ઉસકે પીછે બહોત બડી નફસિયાત હૈ. આપ અગર થોડાસા ઉસકે સાથ Cooperate કો-ઓપરેટ (તઆવુન-મદદ) કર દેંગે, દો લફઝ બોલ દેંગે, મુહબ્બતકી નઝરસે ઉસકે કામકો દેખ લેંગે ઔર કિયનકો દેખકર ખૂશીકા ઈઝહાર કર દેંગે તો ફિર ક્યા હોગા કે ઉસ ઔરતકે દિલમેં મુહબ્બત બળહેગી કે મેરે મિયાં મેરે કામકો પસંદ કર રહે હૈં. ઉસકે દિલમેં એક તસલ્લી હો જાએગી.

(૪) કભી બીવીકો હદિયા ઔર તોહફા દિયા કરેં

ચોથા સુનેહરી ઉસૂલ યે હૈ કે ઈન્સાન વક્તન ફ વક્તન (કભી કભી) અપની બીવીકો હદિયા ઔર તોહફા દેતા રહે. હમને તજુર્બેસે યે બાત દેખી કે જબ મંગની હો જાતી હૈ ઔર નિકાહકા ઈન્તિઝાર હોતા હૈ તો ઉસ વક્ત અપની મંગેતરકો ઈતને હદિયે ભેજતે હૈં કે ભરમાર કર દેતે હૈં ઔર જબ નિકાહ હો જાતા હૈ તો ફિર ઉસે સાલ બાદ ભી હદિયા દેના યાદ નહીં હોતા. યે બહોત બડી ગલતી હૈ. બીવીકો વક્તન ફ વક્તન ચીઝેં લેકર તો દેની હોતી હૈં. તો બજાએ ઉસકે કે વો કહે આપ ખૂદ Initiative લે લેં. અપને જહનમેં સોચેં કે કૌનસી ચીઝ ઉસકી ઝરૂરતકી હૈ ઔર કૌનસી ચીઝ ઉસકો ઝિયાદા પસંદ હૈ. અગર વો ચીઝ આપ અઝ ખૂદ લેકર આએંગે તો ફિર બીવીકી ખૂશીકી ઈન્તિહા ન હોગી.

દેના તો હોતા હી હૈ લેકિન બીવી ઝગડકર લે તો ફિર ક્યા ફાઈદા. બીવી બારબાર કેહકર કુછ લે તો ઉસકા કોઈ અસર નહીં હોતા. ઉસને લડાઈ ઝગડા કરવાકર કોઈ કપડે બનવા લિયે યા ઝેવર બનવા લિયે. ઈસ તરહ આપને હઝારોં ભી ખર્ચ કર દિયે તો ઉસકા કોઈ Impact ઈમ્પેક્ટ (અસર) નહીં હોગા. લેકિન બગૈર કહે ઔર બગૈર માંગે અપની મુહબ્બતસે આપને મામૂલીસી ચીઝ ભી બીવીકો તોહફા દે દી તો વો ઉસકો બહોત બડી નેઅમત સમજતી હૈ.

તોહફા દેના નબી (અલૈ.) કી સુન્નત હૈ

નબી અલૈહિસ્સલામને ઈરશાદ ફરમાયા કે તહાદ્દૂ તહાબ્બૂ (તુમ આપસમેં હદિયા દો ઉસસે મુહબ્બત બજહેગી). અબ હદિયેકા યે મતલબ નહીં કે મર્દ ફક્ત મરદોંકો હી હદિયા દે સકતે હૈં, બલ્કે બીવી તો ઝિંદગીકી સાથી હૈં ઉસકો ભી હદિયા દેના ચાહિયે.

જબ નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા કે તહાદ્દૂ તહાબ્બૂ તુમ હદિયા દોગે તો મુહબ્બત બજહેગી. માલૂમ હુવા કે યે એક સુનેહરી ઉસૂલ હૈ જો દો લફઝોંમેં અલ્લાહકે મહેબૂબ (સ.અ.વ.) ને સમજા દિયા. ચૂંકે મિયાં ઔર બીવીમેં મુહબ્બત મકસૂદ હૈ, લિહાજા અપની બીવીકો છોટીસી ચીઝ હ દેયા દે દિયા કરો. કેહતે હૈં.

It is not the thing which count it is thout
(ઈટ ઈઝ નોટ થ થિંગ વિચ કાઉન્ટ ઈટ ઈઝ થાઉટ)

ચીઝકો નહીં દેખા જાતા બલ્કે ઉસ સોચકો દેખા જાતા હૈ જિસકી વજહસે હદિયા દિયા હૈ.

ખાવિંદકા તોહફા બીવીકો યાદ રેહતા હૈ

આપકી ચીઝ બહોત કીમતી હૈ યા કમ કીમતી હૈ ઉસસે બીવીકો કોઈ ગર્ઝ નહીં. ગર્ઝ તો ઉસકો ઈસસે હૈ કે મેરે મિયાંને મુઝે તોહફા ઔર હદિયા લાકર દિયા. ઝરૂરી હી નહીં હોતા કે હર તોહફા બડા કીમતી હો તબ તોહફા બનતા હૈ બલ્કે છોટી છોટી ચીઝેં ભી તોહફા બન જાતી હૈં. કોઈ ન કોઈ ચીઝ અપની બીવીકો દેતે રેહના ઘરમેં મુહબ્બતકા સબબ બન જાતા હૈ. યુનાંચે એક આદમીકો અપની બીવીકો કહીં લેકર જાના થા, જહાં ઝેવરાત પહેનકર જાના મુનાસિબ નહીં થા, મહેફૂઝ નહીં થા. બીવીને ભી કહા કે હાં મુઝે ઝેવર નહીં પહેનને, ખાવિંદને ભી કહા નહીં પહેનને. બીવીને સારે ઝેવર ઉતાર દિયે મગર એક લોકિટ ઉસને લેકર ફિર ગલેમેં પહેન લિયા. કેહને લગી યે તો મેં ઝરૂર પહેનકર જાઉંગી. મિયાંને પૂછા કે આખિર ઈસકી ક્યા વજહ હૈ?

વો કેહને લગી કે આપકો તો યાદ નહીં મુજે યાદ હૈ. ઉસને કહા ક્યા બાંત? કેહને લગી. યે વો લોકિટ હૈ જો આપને મુજે શાદીકી પહેલી રાતમેં પહેનાયા થા. મૈં કભી ઈસકો અપનેસે જુદા નહીં કરતી. સારા ઝેવર મૈં દે સકતી હૂં. લેકિન ઈસ લોકિટકો મૈં સીનેસે લગાકર રખ્ખૂંગી. ઈસ લોકિટમેં મુહબ્બતકા પૈગામ હૈ જો પેહલી મુલાકાતમેં આપને મુજે દિયા થા. ઈસસે અંદાજા કીજિયે કે બીવી અપને મિયાંકે તોહફેકો કિતના બડા સજતી હૈ. ઈસ લિયે વો ચીઝ તો છોટી હોતી હૈ મગર ઉસકે સાથ જો મુહબ્બત મુન્સલિક (શામિલ) હોતી હૈ ઉસ ચીઝકો બડા કીમતી બના દેતી હૈ.

બીવી તો મુહબ્બતકી તલબગાર હોતી હૈ. ઉસકો ખાવિંદસે મુહબ્બત હી તો ચાહિયે. ઉસકો કોઈ ઝેવરાતકો ચૂસના થોડી હોતા હૈ. યા ઘરકી ચીઝોંકો ઉસકો કહાં લેકર જાના હોતા હૈ. ઉસકો તો હર ચીઝમેં મુહબ્બત હી ચાહિયે. ઈસ લિયે કેહતે હૈં કે જુલેખાકો યૂસુફ અલૈહિસ્સલામસે ઈતની મુહબ્બત થી કે ઉસને હર ચીઝકા નામ યુસુફ હી રખ દિયા થા. ઘરકી હર ચીઝકો યુસુફ કેહકર પુકારા કરતી થી. યેહી બીવીકા ભી મઆમલા હોતા હૈ. ઉસકો ખાવિંદસે મુહબ્બત હોતી હૈ કે હર ચીઝમેં ઉસકો ખાવિંદકી મુહબ્બત નઝર આતી હૈ. લિહાજા અગર આપ ઉસે વક્તન ફ વક્તન (કભી કભી) હદિયા દેંગે તો યે હદિયા આપસમેં મુહબ્બત બળહેનેકા ઝરીઆ બન જાએગા.

આમકે આમ ગુઠલિયોંકે દામ

ઔર વૈસે ભી હદીસે પાકમેં ફરમાયા ગયા. સબસે બેહતરીન સદકા વો હૈ જો ઈન્સાન અપની બીવી ઔર બચ્ચોં પર ખર્ચ કરતા હૈ. ઉલમાને લિખ્ખા કે અગર ઈન્સાન અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ખર્ચ કરે તો ભી ઈતના સવાબ નહીં મિલતા જિતના બીવીકો કોઈ ચીઝ લેકર દેનેસે સવાબ મિલતા હૈ. તો માલૂમ હુવા કે જબ સદકામેંસે બેહતરીન સદકા યે હૈ કે ઈન્સાન અપની બીવી ઔર બચ્ચોં પર ખર્ચ કરે, તો ફિર માલૂમ હુવા કે યે છોટાસા તોહફા સિર્ફ બીવીકો હી પસંદ નહીં આએગા બલકે પરવરદિગારકો ભી પસંદ આએગા કે મેરે બંદેને અપને ઘરમેં મુહબ્બતકી ફિઝા કાઈમ રખનેકે લિયે ઔર અપને

ઉન રિશતોંકો જોડનેકે લિયે જિનકો જોડનેકા મૈંને હુકમ દિયા, મેરા બંદા થોડાસા ખર્ચ કરકે આયા હૈ. તો સોચિયે તો સહી એક તો અલ્લાહ તઆલા રાજી હુએ કે પરવરદિગારને સિલારહમીકા હુકમ દિયા. ઔર સિલારહમીકી સબસે બેહતરીન મુસ્તહિક ઈન્સાનકી બીવી હોતી હૈ જો જિંદગીકી સાથી હોતી હૈ. તો યે તોહફા દેના અલ્લાહ તઆલાકી ખૂશીકા ભી સબબ બનતા હૈ ઔર બીવીકી ખૂશીકા ભી સબબ બનતા હૈ. ઔર બીવી જબ ખૂશ હોતી હૈ તો ફિર ખૂશિયાં તો ઈન્સાનકો મિલતી હૈં. શાયદ દેના ઈતના ઝિયાદા નહીં હોતા જિતના રિટર્ન (વાપસ) ઈન્સાનકો ઝિયાદા મિલ જાતા હૈ.

તો ચાલાક ખાવિદ ઈસ કામકો બહોત અચ્છી તરહ કરતે હૈં તાકે ઉનકો બીવીકી તરફસે ભી મુહબ્બત મિલે. યે અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે હુકમ ભી હૈ ઔર અલ્લાહકે મહેબૂબકા ભી હુકમ હૈ. હદિયા દો મુહબ્બત બળહેગી. તો ગોયા હદીસ પર ભી અમલ હુવા. ઈસકો કેહતે હૈં “આમકે આમ ઔર ગુઠલિયોંકે દામ” યાની આમ ભી મિલ ગયે ઔર ગુઠલિયોંકે દામ ભી મિલ ગયે. અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ ભી રાજી હો ગયે ઔર બીવીકે દિલમેં ભી મુહબ્બત પૈદા હો ગઈ.

ઈસ્લામ મુહબ્બત ફૈલાનેવાલા દીન હૈ

ઉસ કામકો અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે હુકમ સમજકર યા નબી અલૈહિસ્સલામકી સુન્નત સમજકર વક્તન ફ વક્તન (કભી કભી) કરના ચાહિયે તાકે ઘરોંસે નફરતેં ઔર ઝગડે નિકલ જાએ. શયતાનિયત ઔર હર વક્તકી મહાઝ આરાઈ (લડાઈ-ઝગડે) ઘરોંસે નિકલે. ઉસ ઘરકે અંદર ક્યા રહમતેં આએગી કે જિસ ઘરકે અંદર હર રોઝ મિયાં બીવી એક દૂસરેકે સાથ ઝગડા-તકરાર કર રહે હોં..... ઝરા સુનિયે ઔર દિલકે કાનોંસે સુનિયે..... નબી અલૈહિસ્સલામકો અલ્લાહ તઆલાને લૈલતુલ કદ્રકી જો રાત હૈ ઉસકા ઈલ્મ અતા કર દિયા થા કે ફલાં રાતકો લૈલતુલ કદ્ર હૈ. અલ્લાહકે મહેબૂબ (સ.અ.વ.) ઈસ નિયતસે ઘરસે બાહિર નિકલે કે મૈં અપની ઉમ્મતકો બતા દૂં કે લૈલતુલ કદ્ર યે હોતી હૈ. આપ અભી મસ્જિદે નબવીકી તરફ ચલ રહે થે

તો રાસ્તેમેં દેખા કે દો સહાબા કિસી બાત પર આપસમેં બહસ મુબાહિસા (તકરાર) કર રહે થે. જબ આપ કરીબસે ગુઝરે તો બહસકી આવાઝ આપકે કાનમેં પડી તો આપ ઈસ બાતકો ભૂલ ગયે કે લૈલતુલ કદ્રકી પહેચાન કયા બતાઈ ગઈ થી. નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા, દો શખ્સકે ઝગડોને ઉમ્મતકો લૈલતુલ કદ્રકી પહેચાનસે મહેરૂમ કર દિયા. અબ સોચિયે કે જબ દો બંદોંકા બહસ મુબાહિસા (ઝગડા-તકરાર) ઈતની બડી રહમતકે મહેરૂમ હોનેકા સબબ બન જાતા હૈ તો જિસ ઘરમેં રોઝ હી મિયાં બીવીએં તકરાર હો રહી હો ઔર સાસ બહૂકે ઝગડે હો રહે હોં તો ફિર ઉસ ઘર પર અલ્લાહ તઆલાકી રહમત કેસે આએગી. લિહાઝા હમેં ચાહિયે કે હમ અપને ઘરોંકો મુહબ્બત ઔર પ્યારકા ગેહવારા બનાએ. યેહી ચીઝેં ઈસ્લામકા હુસ્ન હૈ. યે દીને ફિતરત હૈ. જિસ ઘરમેં ઈસ્લામ ઝિંદા હોગા ઉસ ઘરમેં નબી અલૈહિસ્સલામકી મુહબ્બતેં ઝિંદા હોંગી. ઈસ લિયે કે દીને ઈસ્લામકા મક્સદ હૈ. “મેરા પૈગામ હૈ મુહબ્બત જહાં તક પહોંચે.” યે તો મુહબ્બતેં તક્સીમ કરનેવાલા દીન હૈ. લિહાઝા મિયાં બીવીકો દીને ઈસ્લામકે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારની ચાહિયે.

(પ) બીવીસે મુહબ્બત ઔર ઉલફતકા ઈઝહાર કરેં

પાંચવાં ઔર બેહતરીન ઉસૂલ યે હૈ કે ઈન્સાન અપની બીવીસે મુહબ્બત ઔર ઉલ્ફતકા ઈઝહાર કરતા રહે. કોઈ એસી બાત કરે યા કોઈ એસા કામ કરે કે બીવીકો શૌહરકી મુહબ્બતકા પૈગામ પહોંચે. ઝબાનસે દો મીઠે બોલ બોલ દેનેસે બીવીકા દિલ ઠંડા હો જાતા હૈ ઔર વો સોચતી હૈ કે મેરે ખાવિંદકો વાકઈ મુઝસે બહોત મુહબ્બત હૈ. જબ ખાવિંદ અપની બીવીકો એસી મુહબ્બત દેગા તો બીવીકા દિમાગ ખરાબ હૈ કે વો ઘર આબાદ નહીં કરેગી. અફસોસ કે આજ હમ અપને ઘરોંમેં એસા રવચ્યા (બરતાવ) રખતે હૈં જૈસે કોઈ ઝાલિમ હાકિમ હોતા હૈ. હતા કે જો બડે બડે દીનદાર હોતે હૈં વો ભી અપની બીવિયોંકે સાથ ઈન્તિહાઈ ખુશ્ક રવચ્યા રખતે હૈં, યે બાત બિલકુલ દુરુસ્ત નહીં. લુત્ફ

ઔર મુહબ્બતકો ગાલિબ રેહના ચાહિયે.

યુનાંચે રિવાયાતમેં ઐસા ભી આયા હૈ કે સહાબા (રદિ.) અપની બીવીકે મુંહમેં લુકમા તોડકર ડાલતે. અબ યે ખાનેકે દૌરાન મુંહમેં લુકમા દેના દેખનેમેં છોટીસી ચીઝ હૈ મગર ઉસસે મુહબ્બતકા ઈજહાર હોતા હૈ.

નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કી સુન્નત

નબી અલૈહિસ્સલામ ઘરમેં કિતની મુહબ્બત ફરમાતે. ઝરા સુનિયે ઔર દિલકે કાનોંસે સુનિયે. ખાવિંદ લોગ ઈસ બાતકો પલ્લે બાંધ લેં. અલ્લાહકે પ્યારે મહેબૂબકી કિતની પ્યારી સુન્નત હૈ. હદીસે પાકમેં આયા હૈ. ઝિમ્મેદારીકે સાથ યે રિવાયત બયાન કર રહા હૂં કે નબી અલૈહિસ્સલામ એક દિન ઘર તશરીફ લાએ. આપને દેખા કે સય્યિદા આઈશા સિદીકા (રદિ.) પ્યાલેમેં પાની પી રહી થી. અલ્લાહકે મહેબૂબને દૂરસે દેખા ફરમાયા અય હમીરા! નબી અલૈહિસ્સલામને હમીરા લફઝ ઈસ લિયે કહા કે આપ ઉનકો પ્યારસે હમીરા કહા કરતે થે. હાલાંકે નામ તોં ઉનકા આઈશા થા, મગર કભી કભી આપ પ્યારસે હમીરા કેહતે થે.

યહાંસે એક બાત ઔર નિકલી કે બીવીકો એક ઐસે નામસે પુકારના જિસકો બીવી ભી પસંદ કરે ખાવિંદ ભી પસંદ કરે, યે સુન્નત હૈ. ઈસ લિયે કે યે બોર્ડ હૈ ખાવિંદકી મુહબ્બતકા. જબ તક બીવીકો ખાવિંદ ઈસ નામસે પુકારતા હૈ, ઉસકો પ્યારકા Message મેસેજ (પૈગામ) પહોંચ જાતા હૈ. લિહાઝા કોઈ ભી નામ જિસકો દોનોં પસંદ કરેં વો પુકારના ચાહિયે. ઐસા ન હો કે ખાવિંદ કોઈ લફઝ બોલે ઔર બીવીકે તન બદનમેં આગ લગ જાએ. યે સુન્નત નહીં બલ્કે યે તો ઈઝા રસાની (તકલીફદેહ) હોગી. તો કોઈ ઐસા પ્યારકા નામ કે જિસકો ખાવિંદ ભી પસંદ કરે ઔર બીવી ભી પસંદ કરે વો પુકારના ચાહિયે કે ઉસમેં એક તરહસે મુહબ્બતકા ઈજહાર હૈ. યે નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક સુન્નત હૈ. અલ્લાહકે મહેબૂબને ફરમાયા હમીરા! અર્ઝ કિયા, લબ્બૈક યા રસૂલલ્લાહ! હુકમ ફરમાઈયે, આપને ફરમાયા તુમ જો પાની પી રહી હો ઉસ પાનીમેંસે કુછ થોડાસા મેરે લિયે ભી બચા દેના. અબ ઝરા સોચિયે કે

પાનીકી કોઈ કમી તો નહીં થી, ઔર પાની ભી આ સકતા થા મગર મુહબ્બત તો કુછ ઔર ચીઝ હૈ. અલ્લાહકે મહેબૂબ અપની ઉમ્મતકાં સિખાના ચાહતે થે કે ઘરમેં બીવીકે સાથ યૂં મુહબ્બત ઔર પ્યારકે સાથ રહા જાતા હૈ. યુનાંચે ફરમાયા, થોડાસા પાની મેરે લિયે ભી બચા દેના. અરે! આમ તૌર પર દસ્તૂર તો યે હૈ કે બુઝુર્ગોંકા બચા હુવા બરકતકે લિયે પીતે હૈં, મગર યહાં અજીબ મઆમલા દેખ રહે હૈં. અપની બીવીકો ફરમા રહે હૈં મેરે લિયે પાની બચા દેના, હાલાંકે બરકતેં તો નબી અલૈહિસ્સલામકી જાત મુબારકમેં થીં, રહમતુલ લિલ આલમીન આપ થે, ખાવિંદ આપ થે, મુરશિદ આપ થે, સબ બરકતેં આપમેં થીં મગર મુહબ્બતકી બાત હૈ. નબી (અલૈ.) ને ફરમાયા આઈશા! કુછ મેરે લિયે પાની બચા દેના. યુનાંચે ઉનહોંને થોડાસા પાની બચા દિયા. હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે નબી (અલૈ.) કરીબ તશરીફ લાએ. આપને અપને હાથોમેં વો પ્યાલા લે લિયા, આપ ચાહતે થે કે વો પાની પીએં લેકિન નબી (અલૈ.) રૂક ગયે. ફરમાયા હમીરા! તુમ મુઝે બતા સકતી હો કે તુમને કિસ જગહ મુંહ લગાકર પાની પિયા થા? યુનાંચે સચ્ચિદા આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) ને પ્યાલેકે કિનારેકી નિશાનદહી કી કે અય અલ્લાહકે મહેબૂબ! મૈંને યહાંસે લબ (હોંઠ) લગાકર પાની પિયા થા. હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે અલ્લાહકે મહેબૂબને પ્યાલેકે રૂખકો ફેરા ઔર ખાસ ઉસી જગહ અપને લબ મુબારક લગાએ ઔર પાની નોશ ફરમાયા. દેખા નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કા ઈઝહારે મુહબ્બત.

દીનદારોંકે લિયે સોચનેકી ઘડી

અફસોસ કે હમને દીનકો સમજા હી નહીં. આજ હમ શરીઅત ઔર સુન્નતકે મુતાબિક જાહિર તો બના લેતે હૈં મગર ઘરકે અંદર જાકર ઈતના આગ બગોલા બને હોતે હૈં કે બીવી બેચારી સહમી હુઈ (ઘભરાઈ હુઈ) હોતી હૈ ઔર હમ ઉસકો દીનદારી સમજતે હૈં. હમ બાહિર બડે વાઈઝ હોતે હૈં, બડે આલિમ હોતે હૈં ઔર બડે ફકીર હોતે હૈં. મગર ઘરમેં બીવી ખૂનકે આંસૂ રો રહી હોતી હૈ. યે દીનદારી ભલા કિસ કામકી કે જિંદગીકે સાથી તક દીન ન

પહોંચા સકે. ઈસ લિયે કઈ લોગોંકો દેખા કે બાહિર વો કિતને દીનદાર હોતે હું મગર ઘરમેં ઉનકી બીવી બદ દીન બન રહી હોતી હૈ. કિસ લિયે? ઈસ લિયે કે ઉનકી શખ્સિયતકી કમઝોરિયોંકો દેખતે હુએ, ક્યૂંકે ફક્ત ઉનકે પાસ કાલ (બાત) હોતા હૈ હાલ નહીં હોતા. બાતેં દીનકી બડી કરતે હું મગર ઘરમેં દીન પર અમલ નહીં કરતે. ઈસ લિયે દીનદારોંકી બીવિયાં હરગિઝ અપને બચ્ચોંકો દીન નહીં પળહાતીં બલ્કે દીનસે મુતનફિફર (નફરત કરનેવાલે) કર દેતી હું. જબ વો ખૂદ નફરત કરતી હું એસે બંદેસે જિસકે પાસ દીનકી બાતેં તો બહોત હું મગર ઉસકે પાસ અખ્લાક નામકી કોઈ ચીઝ નહીં. છોટી છોટી બાત પર બીવીકો બચ્ચોંકે સામને ડાંટ દેના, બીવીકો બેઈઝ્જત કર દેના ઔર ઉસકી ઈઝ્જતે નફસકો મજરૂહ (ઝખ્મી) કર દેના. જૈસે ઉસકી તો કોઈ હૈસિયત હી નહીં. અગર ઘરમેં હમ ઈસ તરહ રહેંગે તો ફિર ઈસ તરહ ઘરમેં દીન નહીં આએગા. બાહિર હમ સારી દુનિયામેં દીન ફૈલા પાએંગે મગર ઘરમેં દીન દાખિલ નહીં હો સકેગા. ઈસ લિયે ખાવિંદોંકો ચાહિયે કે વો નબી અલૈહિસ્સલામકી ઈન મુબારક સુન્નતોંકો પલ્લે બાંધેં.

અલ્લાહકે મહેબૂબ ઘરકે અંદર મુહબ્બત ઔર પ્યારસે રેહતે થે. નતીજા યે નિકલા કે ઘરકે અંદર દીન ઈતના થા કે નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા મેરી આઈશા તો આધા દીન હૈ. યાની આધા દીન જો બાહિરકી જિંદગીસે મુતઅલ્લિક થા સહાબાને સમજા, ઔર આધા દીન જો ઈઝદિવાજી (નિકાહી) જિંદગીસે મુતઅલ્લિક હૈ વો દીન મેરી બીવિયોંને સીખા ઔર ઉનહોંને ઉમ્મત તક પહોંચાયા. તો જબ ઈન્સાન બીવીકો એસા પ્યાર દેતા હૈ તો યૂં સમજેં કે બીવી ફિર આધા દીન બન જાતી હૈ. ઈસસે માલૂમ હુવા કે હમેં ચાહિયે કે બીવીકે સાથ મુહબ્બતકા ઈઝહાર કરેં.

અબ આજ કુફકી દુનિયા અપને ઘરોંકે માહોલકો અચ્છા રખનેકે લિયે કભી કિસીકો હની કેહ દેતી હૈ ઔર કભી સ્વીટી કેહ દેતી હૈ. મુસલમાનકો અલ્લાહ તઆલાકે મહેબૂબકી સુન્નત પર અમલ કરતે હુએ કોઈ એસી બાત કરના જિસસે બીવીકે દિલમેં મુહબ્બત પૈદા હો ઉસસે સુન્નતકા સવાબ ભી મિલેગા ઔર ઉસ પર ઘરકે અંદર મુહબ્બતોંકા માહોલ ભી પૈદા

હોગા. તો બીવીસે મુહબ્બતકા ઈઝહાર કર દેના યે સુનેહરી ઉસૂલ હૈ. ઉસકો મર્દ અપની કમઝોરી ન સમજે બલ્કે અપની અઝમત સમજે કે મેં અપની બીવીસે મુહબ્બતકા ઈઝહાર કરુંગા તો વો મુઝે મુહબ્બત કરેગી. કઈ ખાવિંદ શાયદ યે સોચતે હોં કે હમ અગર મુહબ્બતકા ઈઝહાર કર દેંગે તો બીવી કહીં સર પર હી ન ચળ્હ જાએ. હરગિઝ ઐસા નહીં. બીવીકો એ'તિદાલ (દરમિયાનાપન) મેં રખના યે તો ખાવિંદકે બસમેં હોતા હૈ. જો સર પર ચળ્હનેવાલી હોતી હૈં વો દીનદાર નહીં હુવા કરતીં, ઔર જો દીનદાર હોતી હૈં ઉનહોંને કુરઆનમેં પળ્હ લિયા હોતા હૈ. અર્રિજાલુ કવ્વામૂન અલન્નિસાઈ. લિહાઝા વો ખાત માનકર ચલનેવાલી હોતી હૈં. ઔર ખાવિંદકો હમેશા બડા બનાકર રખતી હૈં. અલ્લાહુ અકબર.....

(૬) દિલલગી ઔર દિલ જોઈકી ખાતેં કિયા કરેં

છદ્દ સુનેહરી ઉસૂલ યે હૈ કે ખાવિંદકો ચાહિયે કે બીવીકે સાથ દિલલગી ઔર દિલજોઈકી ખાતેં કિયા કરે. યે ભી અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ઈન્સાનકે લિયે અજરકા સબબ બન જાતા હૈ. દીન યે તો નહીં કેહતા કે હર વક્ત ખુશ મિઝાજ હી રહો. લતાફત ઔર ઝરાફત (નરમી ઔર દિલલગી) ભી ઈન્સાનકી તબીઅતકા તકાઝા હૈ. અગર ઉસકા ખયાલ ન રખ્યા જાએ તો દૂસરોંકે અંદર ઉકતાહટ ઔર વેહશત પૈદા હોને લગતી હૈ.

નબી અલૈહિસ્સલામકે બાઝ વાકિઆત

યે ભી નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક સુન્નાત હૈ. યુનાંચે હદીસે પાકમેં આતા હૈ. એક મરતબા નબી અલૈહિસ્સલામ હઝરત આઈશા સિદીકા (રદિ.) કે પાસ થે. આપને ઉનકો પ્યારકી નઝરસે મુસ્કુરાકર દેખા. પૂછા, અય અલ્લાહકે મહેબૂબ! આપ કયું મુસ્કુરા રહે હૈં? નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા. આઈશા તુમ મુઝે ઐસે પસંદ હો જેસે ખજૂર ઔર શહદકો મિલાકર ખાના પસંદ હોતા હૈ. હઝરત આઈશા સિદીકા (રદિ.) યે સુનકર બડી ખૂશ

હુઈં ઔર ફૌરન આગેસે જવાબ દિયા. અય : અલ્લાહ કે નબી! આપ તો મુઝે ઐસે મરગૂબ (પસંદ) હૈં જૈસે શહદ ઔર મખ્ખનકો ખાના મરગૂબ હોતા હૈ. નબી અલૈહિસ્સલામ મુસ્કુરા દિયે ઔર ફરમાને લગે, તુમહારા જવાબ બહોત અચ્છા હૈ. તો માલૂમ હુવા કે બીવીકે સાથ ઈસ તરહ દિલલગીકી બાતેં કરના યે ભી ઘરકે માહોલકો દીન પર રખનેકે લિયે ઈન્તિહાઈ ઝરૂરી હૈ. વરના ક્યા ઝરૂરત પડી થી કે અલ્લાહકે નબી બીવીકો યૂં અલ્ફાઝ કેહતે ઔર બીવી આગેસે યે અલ્ફાઝ કેહતી. અબ દેખિયે કે બીવીને મુહબ્બતકા કૈસે ઈઝહાર કિયા કે અય અલ્લાહકે નબી! આપ તો મુઝે શહદ ઔર મખ્ખન મિલાકર ખાનેસે ઝિયાદા મરગૂબ હૈં. ઔર વાકઈ હમને દેખા કે દસ્તરખ્વાન પર શહદ ઔર મખ્ખન હો તો હર બંદા હાથ આગે બળહાતા હૈ કે નાશતા તો મૈં ઈસીકે સાથ કરૂંગા. માલૂમ હુવા કે અપને ઘરમેં બીવીકે સાથ જબ ઈન્સાન બૈઠા હો તો દિલલગીકી ચંદ બાતેં કરનેસે ઘરકે અંદર મુહબ્બતેં પૈદા હોતી હૈં.

અબ આપકો નબી અલૈહિસ્સલામકી અપની બીવીસે દિલલગીકી એક ઔર બાત બતાતે હૈં. નબી અલૈહિસ્સલામ એક મરતબા અપની અહલિયા (બીવી) કે સાથ બાહિર નિકલે તાકે કઝાએ હાજત (સંડાસ) સે અહલિયા ફારિગ હો જાએ. ઉસ વક્ત ઘરોમેં યે ટોઈલેટ (સંડાસ) વગૈરહ નહીં હોતે થે બલકે બાહિર વૈરાનેમેં (જંગલમેં) જાકર અપની ઝરૂરતસે ફારિગ હો જાતે થે. અલ્લાહકે નબી જબ ઝરા એક ખુલી જગહ પર પહોંચે તો ફરમાને લગે, આઈશા! ક્યા તુમ ઔર મૈં આપસમેં દૌડ ન લગાએ. દેખિયે કે અલ્લાહકે પૈગંબર હૈં, ખૌફે ખુદા ઉનકે દિલમેં સબસે ઝિયાદા હૈ, ખશિયતે ઈલાહી (ખુદાકા ડર) ઉનકે દિલમેં સબસે ઝિયાદા હૈ, વો કાઈનાતકે સબસે બડે ઝાહિદ ભી હૈં, આબિદ ભી હૈં, ઉનકે અંદર તવક્કુલ ભી હૈ, હર સિફત કાઈનાતમેં સબસે ઝિયાદા અલ્લાહને ઉનકે અંદર રખી, મગર દેખિયે કે અલ્લાહકે મહેબૂબ બીવીકો ફરમા રહે હૈં કે ક્યા હમ ઈખફા દૌડે? યુનાંચે ઉનહોંને કહા, બહોત અચ્છા. અબ નબી (અલૈ.) અપની અહલિયાકે સાથ દૌડ લગા રહે હૈં. જબ દૌડ લગાઈ તો નબી અલૈહિસ્સલામને ખૂદ ઉનકો આગે બળહને દિયા. ચૂંકે આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) ઝરા હલ્કી ફુલ્કી ભી થી. વો જબ દૌડી

તો નબી (અલૈ.) સે આગે નિકલ ગઈ ઔર બડી ખૂશ હુઈ ઔર કેહને લગીં અય અલ્લાહકે નબી! મેં આગે બળહ ગઈ. નબી અલૈહિસ્સલામને ઉનકો ખૂશ હોને દિયા. મકસદ ક્યા થા? ઉસકા દિલ ખૂશ હો જાએ. દિલલગી અસલ મકસૂદ થી. ફિર નબી અલૈહિસ્સલામ વાપસ તશરીફ લે આએ. જબ કુછ અરસા (ઝમાના) ઔર ગુઝર ગયા તો એક દિન ફિર ઉસી તરહ ઈશાકે બાદ બાહિર નિકલે, ઝરા વૈરાનેકી જગહ પર પહોંચે. અબ સચ્ચિદા આઈશા સિદીકા (રદિ.) કા વજન ભી કુછ બળહ ગયા થા. નબી અલૈહિસ્સલામને ઈસ બાતકો યાદ રખ્યા. ફરમાયા આઈશા આજ ફિર દૌડ લગાએ? ફરમાને લગીં, અય અલ્લાહકે નબી! દૌડતે હૈં. યુનાંચે ફિર દૌડે. અબ નબી (સ.અ.વ.) આગે બળહ ગયે ઔર આપ (સ.અ.વ.) ને પ્યારસે ફરમાયા. અય આઈશા! ઉસ દિન તૂ જીત ગઈ થી ઔર આજ મેં જીત ગયા, મઆમલા બરાબર હો ગયા. આઈશા સિદીકા (રદિ.) ને ઉસ હારકો ભી મુહબ્બતસે કબૂલ કર લિયા. ઉનકો જીતકર ભી ખૂશી હુઈ થી ઔર ઉનકો હારકર ભી ખૂશી હુઈ. અસલ તો મુહબ્બત હોતી હૈ.

એક દફા અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) ને અપની અહલિયા મોહતરમા સચ્ચિદા આઈશા સિદીકા (રદિ.) કો નવ ઔરતોંકે વાકિઆત (કિસ્સે) સુનાએ. યે નવ ઔરતેં આપસમેં મિલકર બૈઠીં ઔર અપને અપને ખાવિંદોંકી સિફાત બતાના શુરૂ કરીં. આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે એક ઔરતને અપને ખાવિંદકે બારેમેં યે કહા, દૂસરીને યે કહા, તીસરીને યે કહા..... જબ આપ (સ.અ.વ.) ને નવ ઔરતોંકી બાતેં બતા દીં તો ફરમાયા કે જિસ ઔરતકા ખાવિંદ સબસે બેહતરીન સિફાતકા હામિલ થા મેં ઉસસે ભી તુમહારે લિયે જિયાદા અચ્છા હૂં..... ક્યા આપને ભી અપની બીવીકા દિલ ખૂશ કરનેકે લિયે એસી બાતેં કી હૈં. હમારે યહાં એસા તો નહીં હૈ. હમ કેહતે હૈં કે હમેં ખશ રખના ઉસકા ફર્જ હૈ ઔર ઉસે તંગ કરના હમારા ફર્જ હૈ.

બાઝ દીનદારોંકા હાલ

આજ કુછ સૂફી લોગ ઔર કુછ દીનદાર હુલિયા રખનેવાલે લોગ

સમજતે હું કે ઘરમેં મુહબ્બત ઔર પ્યારકી કોઈ એસી બાત કરના શાયદ તઅલ્લુક ઈલલ્લાહમેં રૂકાવટ હૈ. હરગિઝ નહીં, યે અલ્લાહ તઆલાકે મહેબૂબકી સુન્નતેં હું. હમ ઈસી તરહ જિંદગી ગુજારેં. એક સહાબી નબી અલૈહિસ્સલામકે પાસ આએ. નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) અપને હસનૈન કરીમૈન (ઈમામ હસન-ઈમામ હુસેન) કો મુહબ્બતસે પ્યાર કર રહે થે. બોસા દે રહે થે. ઉસ આદમીને હૈરાન હોકર દેખા ઔર કહા કે અય અલ્લાહકે નબી! મેરે તો ઈતને બચ્ચે હું મૈને તો કભી કિસીકો બોસા નહીં દિયા. નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા, જિસ શખ્સકો અલ્લાહ તઆલા દિલકી રહમતસે મહેરૂમ કર દે તો મૈં ક્યા કરું. માલૂમ હુવા કે યે તો એક નેઅમત હોતી હૈ જો દિલમેં મૌજૌદ હોતી હૈ. લિહાઝા યે કોઈ ઝન પરસ્તી નહીં, યે તો નબી અલૈહિસ્સલામકી સુન્નતકી પૈરવી હૈ કે ઘરકે અંદર આપ પ્યાર ઔર મુહબ્બતકી ફિઝા કાઈમ કરેં. સોચેં તો સહી અગર આપ બીવીકો ખૂશ નહીં રખતે તો ફિર શયતાન કિતને બડે બડે ગુનાહ કરવાતા હૈ. બીવી ખાવિંદ પર ઈલ્લામ લગાતી હૈ. ખાવિંદ બીવી પર ઈલ્લામ લગાતા હૈ. દોનોંકો ઝગડોંસે ફુરસત નહીં હોતી. બચ્ચોંકી તરબિયતકી ઉમર ગુઝર રહી હોતી હૈ. બચ્ચોંકી તરબિયત નહીં હો પાતી. યુનાંચે પૂરી નસલ બરબાદ હો જાતી હૈ. તો દેખેં કે ઈન મુબારક સુન્નતોંકો છોડનેકે કિતને બુરે અસરાત મુરતબ હોતે હું. હમેં ઈન ચીઝોંકા ખયાલ રખના ચાહિયે.

(૭) બરદાશત ઔર દરગુઝરસે કામ લિયા કરેં

સાતવીં બાત જો સુનેહરી ઉસૂલ હૈ. યે કે અગર ઈન્સાન ઘરમેં કોઈ નાપસંદીદા ચીઝ દેખે યા બીવીસે કોઈ કોતાહી (સુસ્તી) હો જાએ. મસલન ઉસકો કપડે તૈયાર કરને થે નહીં કર પાઈ, ખાના તૈયાર કરના થા વક્ત પર નહીં કર પાઈ, કિસી બચ્ચેકા કોઈ કામ સમેટના થા નહીં સમેટ પાઈ તો વો સોચે કે બીવી ભી ઈન્સાન હૈ, અગર વો અચ્છે કામ કરતી હૈ તો ઉસસે ઈસ કિસમકી કોતાહિયાં ગલતિયાં યા સુસ્તી ભી હો સકતી હૈ. બહરહાલ ખાવિંદકો

અપના દિલ બડા રખના ચાહિયે ઔર છોટી મોટી ગલતિયોંસે દરગુઝર કરના ચાહિયે. ઈસ લિયે કે જિતના દિલ બડા હોગા ઉતના હી ઈન્સાન ઘરકે અંદર અઝીમ (બડા) સમજા જાએગા. જબ ઈન્સાન કિસીકી ગલતીકા બદલા લે સકતા હો, ડાંટ પિલા સકતા હો, સજા દે સકતા હો ઔર ફિર ઉસકો મઆફ કર દે તો જિસકો મઆફ કિયા જાતા હૈ ઉસકે દિલમેં અઝમત બઝહ જાયા કરતી હૈ. લિહાઝા છોટી મોટી ગલતિયોં પર નસીહત તો કર દેની ચાહિયે મગર ડાંટ હર વક્ત નહીં કરની ચાહિયે. ફિર ડાંટ ડપટકી અહમિયત હી ખતમ હો જાતી હૈ. બીવી સમજતી હૈ કે ઉસકા તો હર વક્ત કામ હી ચેહી હૈ, ઉસકો તો કોઈ ઔર કામ હૈ હી નહીં. લિહાઝા છોટી મોટી ગલતિયોંસે દરગુઝર કર દેના. મસલન ખાનેમેં અગર નમક જિયાદા ભી હો ગયા તો યે કામ તો કિસી ઈન્સાનસે ભી હો સકતા હૈ, બલ્કે મેં તો કેહતા હૂં અગર ખાવિંદકો કામ કરનેકો કહેં તો મેરા ખયાલ હૈ કે યે દિનમેં દસ ગલતિયાં કરેગા ઔર બીવીકો દસ મરતબા ડાંટ ડપટ કરનેકા મૌકા મિલ જાએગા. જબકે બીવી બેચારી દસમેંસે નવ કામ ઠીક કરકે દિખાતી હૈ ઔર એકમેં ગલતી હોતી હૈ તો ખાવિંદ ઉસકો ભી મઆફ ભી નહીં કરતા, લિહાઝા

To run a big show one should have a big heart.

(દુરન એ બીગ શો વન શુડ હેવ એ બીગ હાર્ટ).

બંદેકો અચ્છા ઘર ચલાનેકે લિયે દિલ ભી બડા કર લેના ચાહિયે.

છોટી મોટી ગલતિયોંસે દરગુઝર કર દેનેસે ઔર ઉનકો મઆફ કર દેનેસે બીવી બેચારીકે અંદર Sence of Security જિયાદા આતી હૈ. ઔર ફિર વો જિયાદા મુહબ્બત કરતે હૈં. પ્યારસે સમજા દેના ચાહિયે, ઉસકા ફાઈદા જિયાદા હોતા હૈ. હમને બાઝ ખાવિંદોંકો દેખા કે નમક જિયાદા હોને પર ઝગડા બના લેતે હૈં, મિરચ કમ હોને પર ઝગડા બના લેતે હૈં, રોટી કચ્ચી પક્કી હોને પર ઝગડા બના લેતે હૈં, મેરા ખયાલ હૈ યે કોઈ પરલે દરજેકે બેવફૂફ હોતે હૈં જિનકો જિંદગી ગુઝારનેકા પતા હી નહીં હોતા. યુનાંચે એસી છોટી છોટી બાતોં પર કોઈ ઝગડે નહીં બનાને ચાહિયે. અલ્લાહ

તઆલાકો યે બાત બહોત અચ્છી લગતી હૈ કે ઈન્સાન છોટી મોટી બાતોંકો દરગુઝર કર દે.

મઆફ કર દેનેકા નતીજા

મૌલાના યાકૂબ (રહ.) એક બુઝુર્ગ ગુઝરે હૈં. ઉનકે બારેમેં બાઝ કિતાબોંમેં પળ્હા. (યા કોઈ ઔર બુઝુર્ગ થે) કે ઉનકો કિસીને ખ્વાબમેં દેખા કે વો જન્નતકે બડે બડે બાગાતમેં હૈં. પૂછા કે આપકો અલ્લાહને જન્નત અતા ફરમા દી. અલ્લાહ તઆલાકો આપકા કૌનસા અમલ પસંદ આ ગયા? વો ફરમાને લગે, મેરે ઔર અમલ તો કોઈ પેશ હી નહીં હુએ થે, એક મરતબા ઘરમેં ખિચડી બની થી મગર ઉસમેં નમક ઝિયાદા થા. મૈંને દિલમેં સોચા બીવીકો ક્યા ઈસ પર તન્કીદ કરના. ચલો પકા બૈઠી. યુનાંચે મૈંને સર ઝુકકર અલ્લાહકી નેઅમત સમઝકર ઉસકો ખા લિયા. પરવરદિગારકો મેરા યે અમલ પસંદ આયા. ફરમાયા તૂને મેરી નેઅમતકી કદરદાની કી, તૂ ઈસ બાતકા મુસ્તહિક હૈ કે મૈં તુઝે ઔર નેઅમતેં અતા કરું. લિહાઝા રબ્બે કરીમને મુઝે જન્નતકી નેઅમતેં અતા ફરમા દી. દેખિયે અલ્લાહ તઆલાકે યહાં યે કિતની અચ્છી બાત હૈ.

ઔરંગઝેબ આલમગીરકા હૈરત અંગેઝ વાકિઆ

ઔરંગઝેબ આલમગીર (રહ.) કે બારેમેં આતા હૈ કે એક મરતબા ઉનકે પાસ એક બાવરચી આયા. વો ઈસ લિયે આયા થા કે બાદશાહકા બાવરચી બનૂંગા તો ખૂબ મેરે વારે નયારે (માલદાર) હો જાએંગે. મગર વો તો ટોપિયાં સીતે થે ઔર કુરઆન મજીદ લિખતે થે ઔર ઉસકી આમ્દનીસે થોડીસી રોટી ખા લેતે થે. બૈતુલ માલકા પૈસા હરગિઝ નહીં લેતે થે. કિસી બુઝુર્ગકે સોહબત યાફતા થે. હઝરત મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) કે એક સાહબઝાદેકી સોહબતમેં રહે થે. યુનાંચે ઉનકે બારેમેં આતા હૈ કે વો બડે દુરવેશ સિફત થે, અગરચે વક્તકે બાદશાહ થે. ઘરકે અંદર બસ થોડીસી રોટી ખિચડી બન જાતી થી વોહી ખા લેતે થે. અબ યે બાવરચી તંગ આ ગયા.

કે મੈં યહાંસે કેસે જાન છુડાઉં. યુનાંચે ઉસને તરકીબ સોચી. એક દિન ઉસને નમક ટકાકે ડાલ દિયા, મગર ક્યા દેખા કે બાદશાહ સલામત આએ ઔર ઉનહોંને ખાના આરામસે ખા લિયા ઔર કુછ ભી નહીં કહા. વો બડા હૈરાન હુવા કે ક્યૂં નહીં કુછ કહા, ઉનહેં તો મુઝે નિકાલ દેના ચાહિયે થા. ખયાલ આયા શાયદ ઉનકો જિયાદા નમકકા પતા નહીં ચલતા ઉનકી તબીઅત જિયાદા નમક પસંદ કરતી હૈ. યુનાંચે અગલે દિન ઉસને નમક ડાલા હી નહીં. ઉનહોંને ઉસકો ભો ખા લિયા ઔર કુછ ભી ન કહા ઔર ચલે ગયે. યે બડા હૈરાન હુવા. ત્રીસરે દિન ઉસને નોરમલ ખાના બનાયા. ઉનહોંને ખા લિયા ઔર ઉસ દિન બાવરચીકો બુલાકર કહા કે ભાઈ એક દિન નમક જિયાદા થા, એક દિન નમક બિલકુલ નહીં થા, આજ નમક બરાબર હૈ. આપ અપના એક અંદાજા મુતઅય્યન કર લેં ઔર ઈતના નમક રોજાના ડાલ દિયા કરેં તાકે તુમહેં પકાનેમેં આસાની હો. ઉસ બાવરચીને હાથ જોડકર કહા, હઝરત! મੈં તો ઈસ લિયે કર રહા થા કે મુઝે છુટ્ટી મિલ જાએ, મગર આપ તો એસે હું કે ખાને પર એ'તિરાજ કરતે હી નહીં. તો વક્તકે બાદશાહને એસી દુરવેશાં વાલી તબીઅત પાઈ થી કે ખાના અલ્લાહ તઆલાકી નેઅમત સમજકર ખા લેતે થે ઔર ઉસમેં ઈસ કિસમકી તન્કીદ નહીં કિયા કરતે થે.

ઉસ વક્ત ઔરંગઝેબ આલમગીર (રહ.) ને કહા અચ્છા તુમહેં દુનિયા ચાહિયે, તુમહેં દુનિયા મિલ જાતી હૈ. ઉનહોંને રોટીકા એક ટુકડા બચા દિયા ઔર કહા કે મેરી તરફસે ફલાંકો જાકર હદિયા દે દેના. વો ઉસ રોટીકે ટુકડેકો લેકર ગયા ઔર ઉસ બંદેકો હદિયા દે દિયા. વો બંદા બાદશાહસે મુહબ્બત કરતા થા. વો ખૂશ હુવા કે બાદશાહ સલામતને મુઝે હદિયા ભેજા. યુનાંચે ઉસને લાખોં દીનાર ઉસ બંદેકો તોહફાકે તૌર પર દે દિયે કે આપ બાદશાહકી તરફસે મેરે લિયે હદિયા લેકર આએ. ઔરંગઝેબ આલમગીર (રહ.) ને કહા કે દેખો, યે રોટીકા એક ટુકડા લાખોં દીનારસે જિયાદા કીમતી હૈ. તબ ઉસકો પતા ચલા કે અલ્લાહ વાલોંકી નજર કિસ બાત પર હોતી હૈ.

બતાનેકા મક્સદ યે થા કે ઘરમેં ઈસ કિસમકો છોટી છોટી બાતોં પર બાતકા બતંગડ બના લેના ઔર ખ્વાહ મ ખ્વાહ ઉસમેં લડાઈ ઝગડા બના

ਵੇਖੋ, ਭੇਦ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰਿਆ ਕਰਨੇ ਦੇ ਮੁਤਾਦਿਕ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਸੁਕਨ ਲੁਟਾ ਦੇਨੇ ਦੇ ਮੁਤਾਦਿਕ ਹੈ। ਵਿਛਾਯਾ ਭਰੇ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੋਟੀ ਦੀ ਗਲਤੀਆਂ ਮਆਫ਼ ਕਰਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈਂ। ਪਾਵਿੰਦਕੋ ਅਲਵਾਹਨੇ ਭਯਾ ਰੁਖਾ ਦਿਯਾ। ਵਿਛਾਯਾ ਭਯਾਪਨ ਉਸੀ ਮੇਂ ਹੈ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੀ ਗਲਤੀਆਂ ਮਆਫ਼ ਕਰ ਦੇ। ਸਲਾਭ ਅਤੇ ਕਿਰਾਮ (ਰਹਿ.) ਦੇਖੇ ਹੈਂ। ਭਮਨੇ ਨਹੀਂ ਅਲੈਕਸਿਲਾਮਸੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਆਫ਼ ਕਰ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਕਿਸੀਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ। ਤੋ ਭੰਦਾ ਅਲਵਾਹਨੇ ਲਿਯੇ ਜਬ ਕਿਸੀਕੋ ਮਆਫ਼ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਅਲਵਾਹਨੇ ਤਿਆਲਾ ਕਿਰ ਉਸਕੀ ਗਲਤੀਆਂ ਮਆਫ਼ ਕਰੇਗੇ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਾਕਿਆ ਹੈ। ਭਰਤ ਥਾਨਵੀ (ਰਹ.) ਨੇ ਲਿਖਿਆ। ਓਕ ਆਦਮੀਕੀ ਭੀਵੀਸੇ ਗਲਤੀ ਭੁਧੀ। ਕੋਓ ਭਯਾ ਗੁਨਾਹ ਥਾ ਅਗਰ ਮਆਫ਼ ਕਰ ਦੇਤਾ ਤੋ ਭੀ ਠੀਕ ਥਾ ਅਤੇ ਸਜਾਕੇ ਤੌਰ ਪਰ ਤਲਾਕ ਦੇ ਦੇਤਾ ਕਿਰ ਭੀ ਠੀਕ ਥਾ। ਉਸਨੇ ਕਹਾ, ਕੋਓ ਭਾਤ ਨਹੀਂ ਗਲਤੀ ਕਰ ਭੈਠੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਭ ਉਸਕੋ ਨਦਾਮਤਕਾ ਓਹਸਾਸ ਹੈ, ਥਲੋ ਅਲਵਾਹਨੇ ਲਿਯੇ ਅਲਵਾਹਨੀ ਭੰਦੀਕੋ ਮਆਫ਼ ਕਰ ਦੇਤਾ ਭੂੰ। ਜਬ ਵੋ ਆਦਮੀ ਕੀਤ ਭੁਵਾ ਕਿਸੀਨੇ ਦੇਖਾ ਦੇ ਜਨਮਤ ਮੇਂ ਹੈ। ਪੂਰਨੇ ਲਗਾ, ਕੈਸੇ ਜਨਮਤ ਮੇਂ ਓ? ਦੇਖਨੇ ਲਗਾ ਮੈਂਨੇ ਭੀਵੀਕੀ ਗਲਤੀਕੋ ਓਸ ਲਿਯੇ ਮਆਫ਼ ਕਿਆ ਥਾ ਦੇ ਅਲਵਾਹਨੀ ਭੰਦੀ ਹੈ ਗਲਤੀ ਕਰ ਭੈਠੀ, ਤੋ ਅਲਵਾਹਨੇ ਤਿਆਲਾਨੇ ਫਰਮਾਯਾ ਤੁਮਨੇ ਮੇਰੀ ਓਕ ਭੰਦੀਕੋ ਮੇਰੀ ਭੰਦੀ ਸਮਝਕਰ ਮਆਫ਼ ਕਿਆ ਥਾ। ਆਜ ਮੈਂ ਤੁਮਹੇਂ ਅਪਣਾ ਭੰਦਾ ਸਮਝਕਰ ਮਆਫ਼ ਕਰਤਾ ਭੂੰ। ਅਲਵਾਹਨੇ ਤਿਆਲਾਨੇ ਲਿਖਾਭ ਕਿਤਾਭ ਲਿਯੇ ਭਗੈਰ ਭੁਯੇ ਜਨਮਤ ਅਤਾ ਫਰਮਾ ਦੀ। ਤੋ ਜਬ ਓਨਸਾਨ ਭੂਧ ਜੋ ਹੈ ਮਆਫ਼ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਕਿਰ ਅਲਵਾਹਨੇ ਤਿਆਲਾ ਉਨਕੋ ਮਆਫ਼ ਫਰਮਾ ਦੇਂਗੇ।

(੮) ਧਰਮੇਂ ਸ਼ਰੀਅਤਕੀ ਪਾਭੰਦੀ ਕਰਵਾਓ

ਆਠਵਾਂ ਉਸੂਲ ਯੇ ਹੈ ਦੇ ਸ਼ਰੀਅਤਕੀ ਪਾਭੰਦੀ ਭੂਧ ਭੀ ਕੀਜ਼ਿਯੇ ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਭੀਵੀਕੋ ਭੀ ਪ੍ਧਾਰ ਮੁਹੱਬਤਸੇ ਸ਼ਰੀਅਤਕੀ ਪਾਭੰਦੀਕੇ ਉਪਰ ਲੇ ਆਓਯੇ। ਜਬ ਆਪ ਭੂਧ ਪਾਭੰਦ ਓਂਗੇ ਅਤੇ ਮੋਡਲ ਭਨਕਰ ਰਹੇਂਗੇ ਤੋ ਕਿਰ ਆਪਕੀ ਭੀਵੀ ਭੀ ਆਪਕੀ ਓਜ਼ਿਭਾਅ (ਪੈਰਵੀ) ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਵੋ ਭੀ ਸ਼ਰੀਅਤ ਅਤੇ ਸੁਨਮਤਕੀ ਪਾਭੰਦ ਭਨ ਜਾਓਗੀ।

ਆਮ ਤੌਰ ਪਰ ਜਬ ਓਨਸਾਨ ਆਧਾ ਤੀਤਰ ਆਧਾ ਭਟੇਰ ਓਤਾ ਹੈ

મગર બીવીસે યે ચાહતા હૈ કે વો રાબિઆ બસરી બન જાએ તો ફિર વો ભી રાબિઆ બસરી નહીં બનતી, બલકે વો ભી કેહતી હૈ કે જૈસે તુમહારી જિંદગી વૈસે મેરી જિંદગી. ઉસ પર ઝગડે ખડે હોતે હૈં. અગર હમ ઘરકે અંદર શરીઅત ઔર સુન્નતકી ફિજા કાઈમ કરના ચાહતે હૈં તો હમં અપની જાતસે યે કામ શુરુ કરના ચાહિયે. પેહલે ખૂદ અપની જિંદગીકે અંદર શરીઅત લાગૂ કરેં. નબી અલૈહિસ્સલામકી જાહિરી ઔર બાતિની તમામ સુન્નતં અપનાએં ઔર ફિર ઘરવાલોંકો ભી બતાએં તો યકીનન ફિર ઘરવાલે ભી ઉસ અમલ પર રાઝી હોંગે. હમ તો અકસર યે દેખતે હૈં બીવિયાં બીચારી દુઆએં કરતી ફિરતી હૈં ઔર વઝીફે કરતી ફિરતી હૈં કે હમારા મિયાં નેક હો જાએ. વો ચાહતી હૈં કે ઘરમં નેકીકા માહોલ હો મગર ખાવિંદોંકે અપને મિજાજ અજબ હોતે હૈં. બાહિર નવજવાનીકે વો કામ કરતે ફિરતે થે ઔર ઉનકો ફુરસત નહીં મિલતી બુરે દોસ્તોંસે. ઈસ લિયે ઘરકા માહોલ નેકીવાલા નહીં હોતા. યાદ રખના અલ્લાહ તઆલાને હમં ઘરકી નેઅમત દી. અબ ઘરકે અંદર શરીઅતકો લાગૂ કરના ખાવિંદકી જિમ્મેદારી હૈ. અલ્લાહ તઆલાકે મહેબૂબકી સુન્નતોંકો જિંદા કરના, યે ખાવિંદકા ફરીજા હૈ. અગર ઈસ ફર્જસે સુબુકદોશ નહીં હોગા તો કિયામતકે દિન અપને મહેબૂબકો ક્યા ચેહરા દિખાએગા. આજ હમારે ઘર નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક સુન્નતોંકી મઝબહગાહં બન ચુકે હૈં. કહીં બીવી સુન્નત તોડતી હૈ, કહીં બેટી સુન્નત તોડતી હૈ, કહીં બેટા સુન્નત પર છુરિયાં ચલાતા હૈ ઔર બાપ ટસસે મસ નહીં હોતા. આજ દીનકા ગમ ખાનેવાલા કૌન હૈ જો અપને ઘરકો નબી (અલૈ.) કી સુન્નતોંકા બાગ બનાએ, નમૂના બનાએ. ઔર યે તભી બનેગા જબ ખાવિંદ ખૂદ સુન્નતોં પર અમલ કરેગા, ઢૂંઢ ઢૂંઢકર અમલ કરેગા. સરકે બાલોંસે લેકર પાંવકે નાખુનોં તક સુન્નતોં પર અમલ કરેગા ઔર ફિર અપને ઘરવાલોંકો ભી સુન્નતકી તરગીબ દેગા. અગર વો અપને બચ્ચોંકો ભી સમજાએ ઔર બીવીકો ભી સમજાએ તો ફિર અલ્લાહ તઆલા ઉનકે દિલોંમં ભી દીનકી અઝમત ડાલ દેંગે ઔર વો ભી શરીઅતકે પાબંદ હો જાએંગે.

બેપરદગીકી નહૂસત

આજકલ ઘરોંકે અંદર પરદેકા ખયાલ ખૂદ ખાવિંદ નહીં રખતે ફિર યે બીવીકો પરદે પર કેસે તૈયાર કર સકતે હૈં, બલ્કે બડી બડી ઉમરકે ગૈર મહરમ નૌજવાન ઘરોંકે અંદર નોકર રખ લેતે હૈં ઔર સમજતે હૈં કે યે તો ગુલામકી તરહ હૈ. યે સો ફીસદ હરામ કામ હોતા હૈ. ગૈર મહરમકે સામને બીવી ભી બેપરદગીકી રોજાના મુરતકિબ હો રહી હોતી હૈ ઔર ખાવિંદકે નામએ આમાલમેં ભી રોજાના એકાઉન્ટ લિખ્યા હોતા હૈ. લિહાજા જિસ ખાવિંદને જવાન મરદોંકો ઘરમેં નોકર રખ લિયા, ઉસને અપને ગુનાહકા એકાઉન્ટ ખોલ લિયા. યે સોયા હુવા હૈ ફિર ભી ગુનાહ લિખ્યા જા રહા હૈ, યે જાગ રહા હૈ ફિર ભી ગુનાહ લિખ્યા જા રહા હૈ, યે મસ્જિદમેં નમાઝ પઘ્હ રહા હૈ ઔર ઘરમેં બીવીકે સામને નામહરમ કામ કર રહા હોતા હૈ લિહાજા ઉસકા ગુનાહકા એકાઉન્ટ ખુલા હૈ. ભલા ઉસ બેચારેકી નેકિયાં કિસ કામ આએગી. ઈસ લિયે ઉલમાસે મસાઈલ પૂછને ચાહિયેં. બેપરદગીકા મઆમલા ઈન મુલ્કોંમેં બહોત હી ઝિયાદા બુરા હૈ. કભી કભી તો હૈરત હોતી હૈ કે શાયદ હરામકો હરામ હી નહીં સમજતે. ઈસ વજહસે તો ફિર રૂહાનિયત આગે નહીં બઘ્હતી. ઔરતેં ભી લિખતી હૈં મર્દ ભી લિખતે હૈં. હઝરત યે વઝીફા ભી કરતે હૈં, યે વઝીફા ભી કરતે હૈં મગર અસર કોઈ નહીં હોતા. ભાઈ જબ બેપરદગી હો રહી હૈ તો અસર કેસે હો. યે તો અલ્લાહકા હુકમ ટૂટ રહા હોતા હૈ. જિસકી વજહસે ઘરોંમેં બે-બરકતિયાં ભી હોતી હૈં. આપસમેં મિયાં બીવીકી નારાઝગિયાં ભી ચલતી રેહતી હૈં. કોઈ ન કોઈ નુકસાન ભી હોતા રેહતા હૈ. હમને હરામકો હરામ ન સમજા. હરામ ઔર હલાલકો એક જૈસા બના દિયા. ઉસકી વજહસે ભી મુસીબતેં આતીં હૈં.

ઝરા એક બાત તવજજોહસે સુન લીજિયેગા. હમારે સિલસિલેકે એક બુઝુર્ગ થે. ઉનહોંને અપની જિંદગીકા વાકિઆ લિખ્યા, ફરમાને લગે કે હમારે પડોસમેં હમારે એક દોસ્ત રેહતે થે. ઉનકી છોટીસી બચ્ચી થી. વો બચ્ચી હમારે ઘરમેં પલી. મેરી બીવીને ઉસકો પ્યારસે બેટી બના લિયા ઔર ઉસકો ઘરમેં

પાલા. વો દિનમે હમારે ઘરમે આતી જાતી રેહતી થી મગર રાતકો અપને વાલિદૈનકે સાથ રેહતી થી. એક મરતબા એસા હુવા કે મેરી રૂહાની કેફિયાત છિન ગઈ. મેં તહજજુદમે બહોત રોતા કે યા અલ્લાહ! મેરી હાલતકો લૌટા દે. એક મરતબા અપને શેખકે પાસ ગયા ઔર ઉનકો બતાયા કે હઝરત ઈતની મહેનત કરતા હું, મામૂલાત બાકાઈદગીસે કરતા હું, ઔર ઘંટોં મુરાકબે કરતા હું. લેકિન કેફિયાત મેરી છિન જાતી હૈં, પતા નહીં ક્યા વજહ હૈ. મેરે શેખને ફરમાયા, કહીં ન કહીં તુમસે કબીરા ગુનાહ હો રહા હૈ જિસ વજહસે યે નેઅમત છિન જાતી હૈ, સોચો તો સહી. કેહને લગે, મેંને સોચા લેકિન મેંને અપની ઝિંદગીમે ઈરાદેસે કોઈ કબીરા ગુનાહ નહીં ક્રિયા થા. ફિર ક્યા બાત હૈ, સોચ સોચકર થક ગયા. આખિરકાર મેંને અપની બીવીકો બતાયા કે મેરી ઈતની મુદતકી મહેનત જાએઅ હો રહી હૈ ઔર મેરે શેખને યે બતાયા હૈ કે કોઈ ગુનાહે કબીરા હો જાતા હૈ. તો બીવીસે જબ મશવરા ક્રિયા તો બીવી કેહને લગી, હાં એક ગુનાહ હો જાતા હૈ. વો કૌનસા? ઉસને કહા કે યે જો હમસાએ (પડોસી) કી બઝ્યી હૈ, જિસે હમને બેટી બનાયા હુવા હૈ, આપકે લિયે યે હૈ તો નામહરમ અગરચે આપકો બેટીકી તરહ પ્યારી હૈ. ઔર આપ કભી ઝરા ભી મેલી નઝરસે નહીં દેખતે. યે બઝ્યી કુછ મુદતસે જવાન હો ચુકી ઔર ઉસ પર નમાઝ ફર્જ હો ચુકી. ચૂંકે આપકી ઉસ પર નઝર પડતી હૈ ઈસ લિયે ઉસકી બે બરકતી હૈ કે આપકી કેફિયાત છિન જાતી હૈં. વો ફરમાતે હૈં કે મેંને ઉસ દિનસે ઉસ બઝ્યીકો પરદેકી તલ્કીન કી. ચુનાંચે વો બઝ્યી પરદેમે રેહને લગી ઔર અલ્લાહને મેરી કેફિયાત મુઝે વાપસ લૌટા દી. જબ યે પરદેકા મઆમલા ઈતના અહમ હૈ કે બે-ધ્યાનીમે ભી અગર નઝર પડતી હૈ. બંદેકે દિલમે બુરા ખયાલ હો યા ન હો તો ફિર ભી ઉસકા અસર પડતા હૈ તો ફિર જિન ઘરોંમે જવાન મર્દ કામ કરતે હૈં ઔર ઔરતેં ઉસકો ગૈર મહરમ સમજતી નહીં, યા જવાન ઔરતેં કામ કરતી હૈં મર્દ ઉસકો ગૈર મહરમ સમજતે હી નહીં. તો ફિર દિલકી કેફિયાતકા ક્યા હાલ હોગા. બહરહાલ યે એક અહમ મસ્અલા હૈ. મકામી ઉલમાસે પૂછ લીજિયે ઔર ઉસ પર અમલ કર લીજિયે. ઈસ લિયે કે કાસિદકો તો બાત પહોંચા દેની હોતી હૈ. વમા અલૈના ઈલ્લાલ બલાગ.

શરીઅતકી પાબંદી કરવાના ખાવિંદકી જિમ્મેદારી હૈ

તો યે ભી એક ચીઝ હૈ કે ઘરોંકે અંદર શરીઅતકી પાબંદી હો. મખ્લૂત મહેફિલોંસે પરહેઝ કિયા જાએ. અગર દઅવતેં ભી હોં તો મર્દ મરદોંકે સાથ બૈઠકર ખાએ. અગર ઉસમેં ગૈર મહરમ હૈં અગરચે કરીબી રિશ્તેદાર હૈં. ફિર ભી ઔરતેં ઔરતોંમેં ખાએ. તો શરીઅતકી પાબંદી કરના યે ખાવિંદકી જિમ્મેદારી હૈ. જબ ખાવિંદ શરીઅતકે મુતાબિક જિંદગી ગુઝારેગા તો ફિર ઘરમેં સુકૂન મિલેગા. હોતા યે હૈ કે જબ ઘરમેં શરીઅત નહીં હોતી તો બેપરદગીકી વજહસે ફિર એ'તિરાજાત નિકલતે હૈં ઔર ગલત ફેહમિયાં હોતી હૈં બલ્કે શયતાન કિસી ન કિસીસે કોઈ ઉલ્ટા કામ કરવા દેતા હૈ. ઉસસે ઝગડે બળહતે હૈં ઔર સુકૂન ખરાબ હો જાતા હૈ. લિહાજા આફિયત ઉસીમેં હૈ હમ આપસમેં તય કર લેં કે હમકો શરીઅતકે મુતાબિક જિંદગી ગુઝારની હૈ.

ન કહીં જહાં મેં અમાં મિલી

જો અમાં મિલી તો કહાં મિલી

મેરે જુર્મ ખાના ખરાબકો

તેરે અફવ બંદા નવાઝમેં

હમેં કહીં સુકૂન નહીં મિલેગા. અગર સુકૂન મિલેગા તો ઘરમેં શરીઅતકી તાબેદારીવાલી જિંદગીમેં સુકૂન મિલેગા. દિલોંમેં રહમતેં હોંગી બરકતેં હોંગી.

લિહાજા યે એક સુનેહરી ઉસૂલ હૈ કે મિયાં બીવી આપસમેં તય કર લેં કે હમ શરીઅતકે મુતાબિક જિંદગી ગુઝારેંગે. અલ્લાહ તઆલા ઉનકી ઔલાદકો નેક બના દેંગે. ઔર માં બાપકા ફરમાંબરદાર બના દેંગે. જબ માં બાપ અપને રબકે નાફરમાન હોંગે તો ભલા ઉનકી ઔલાદ ઉનકી કૈસે ફરમાંબરદાર બનેગી. હઝરત ફઝલ (રહ.) તાબિઈનમેંસે એક બુતુર્ગ થે. વો ફરમાતે થે કે જબ ભી અલ્લાહ તઆલાકા હુકમ માનનેમેં મુઝસે કોતાહી (સુસ્તી) હુઈ મૈંને ઉસકા અસર અપની બીવીમેં યા અપની બાંદીમેં યા અપની સવારીકે જાનવરમેં દેખા. યાની મૈંને અલ્લાહકે હુકમકો માનનેમેં સુસ્તી ઔર

ગફલત કી તો જો ચીઝેં મેરે માતહત થીં ઉનહોંને મેરા હુકમ માનનેમેં કોતાહી કી. તો બાત એસી હી હૈ, હમ અલ્લાહ તઆલાકે હુકમોંકી નાફરમાની કરેંગે તો નતીજેમેં ઔલાદ હમારી નાફરમાન બન જાએગી. લિહાઝા બેહતરીન ઘર વોહી હૈ જિસમેં શરીઅત ઔર સુન્નતકા કાનૂન લાગૂ હો ઔર ઉસકે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારી જાએ.

(૯) મિયાં બીવી દોનોં એક વક્તમેં ગુસ્સા ન ખાએ

દસવાં ઉસૂલ યે હૈ કે મિયાં ગુસ્સેમેં આ જાએ તો બીવીકો ગુસ્સેમેં નહીં આના ચાહિયે. યા કિસી વક્ત બાત કરતે હુએ બીવી ગુસ્સેમેં આ જાએ તો ખાવિંદકો ગુસ્સેમેં નહીં આના ચાહિયે. યે ઉસૂલ બના લેં કે હમ દોનોં કભી ભી એક વક્તમેં ગુસ્સેમેં નહીં આએંગે. અવ્વલ તો ગુસ્સામેં આના હી નહીં ચાહિયે ઔર અગર બિલ ફર્જ ઈન્સાન હોનેકે નાતે કિસી વજહસે કોઈ ગુસ્સેમેં આ ભી ગયા યા બાત કરતે હુએ ઉસકી આવાઝ બુલંદ હો ગઈ ઔર ચેહરે પે ગુસ્સેકે આસાર ઝાહિર હોને લગે, અગર બીવી ગુસ્સેમેં આ ગઈ તો ખાવિંદકો અકલમંદી કરની ચાહિયે ઔર ઉસ વક્ત જવાબમેં ગુસ્સા ન કરના ચાહિયે, ઔર અગર ખાવિંદ ગુસ્સેમેં આ ગયા ઔર બીવી યે સમજતી ભી હૈ કે નાહક ગુસ્સા કર રહા હૈ તો ઉસ વક્ત ખામોશ રહે. ફિર થોડી દેરકે બાદ અપની બાત બતા દેગી તો દેખેગી કે વહી ખાવિંદ જો પેહલે ઈતને ગુસ્સેમેં થા અબ ઈતના પ્યાર કરનેવાલા બન ગયા. લિહાઝા ઈન્સાન ઈન્સાન હૈ, તબીઅતેં મુખ્તલિફ હોતી હૈં. કભી ઈન્સાનકો ગલત ફેહમી (ના સમજી) હો જાતી હૈ યા કભી કિસી વજહસે વૈસે હી બેઝારી (નારાઝગી-નફરત) આ જાતી હૈ તો યે ઉસૂલ બના લેં કે દૂસરા ફરીક ગુસ્સેમેં ન આએ. અગર ધાગા (દોરા) દોનોંને પકડા હુવા હો ઔર દોનોં મિલકર ખીચેંગે તો ફિર તો ધાગા ટૂટ હી જાએગા. અગર એક ખીચે ઔર દૂસરા ઢીલા છોડ દે તો ફિર ધાગા કભી નહીં ટૂટ સકતા. યૂંહી સમજિયે અગર ખાવિંદ ગુસ્સેમેં આ ગયા તો બીવી અબ

ધાગેકો ખુલા છોડ દે, થોડી દેરકે બાદ દેખેગી કે ખાવિંદ ભી નોરમલ હો જાએગા. ઔર આપસકા રિશ્તા ભી ઈસી તરહ ઠીક રહેગા. અગર બીવી ગુસ્સેમેં આ ગઈ તો ખાવિંદ થોડી દેરકે લિયે ખામોશ હો જાએ ઔર ઉસ વક્ત ગુસ્સા ન કરે તો ઉસકે બાદ દેખેગા કે બીવીકા ગુસ્સા દૂર હો જાએગા.

નબી અલૈહિસ્સલામકી સુન્નત

બીવી ગુસ્સા કરે તો ખાવિંદકો ચાહિયે કે ઉસસે પ્યારસે ખાત કરે. નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક સુન્નત દેખ લીજિયે. એક મરતબા કોઈ ખાત થી જિસ પર હઝરત આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) કો ગુસ્સા આ ગયા. નબી અલૈહિસ્સલામને ઉનકે કાનોંકી લવકો હાથ લગાકર થોડાસા મસલા યાની ઉનકો હાથોંકી ઉંગલિયોંમેં લિયા ઔર દબાયા ઔર પ્યારસે ફરમાયા, અય મુન્નીસી આઈશા! ક્યૂંકે વો ઉમરમેં આપસે બહોત છોટી થીં. હાલાંકે વો ઉસ વક્ત ગુસ્સેમેં હૈં. નબી અલૈહિસ્સલામને ઉનકી કાનોંકી લવકો અપની ઉંગલિયોંમેં પકડકર દબાયા..... યે મુહબ્બત થી, યે પ્યાર થા. નબી અલૈહિસ્સલામને પ્યારસે ઐસા કિયા ઔર ફિર ફરમાયા અય મુન્નીસી આઈશા, અય છોટીસી આઈશા! તૂ અપને રબકે સામને ઈસ્તિગફાર કર ઔર યે દુઆ કર અલ્લાહ મેરે ગુસ્સેકો દૂર કર દે. નબી અલૈહિસ્સલામકી યે ખાત સુનકર ઉનકા ગુસ્સા ઉસી વક્ત ખતમ હો ગયા.

મિયાં બીવીકા ગુસ્સા શયતાનકો ખૂશ કરતા હે

અગર મિયાં ગુસ્સેમેં આએ તો બીવીંકો તહમ્મુલ મિઝાજી (બરદાશત) સે કામ લેના ચાહિયે. ઔર અગર બીવી ગુસ્સામેં આએ તો મિયાંકો તહમ્મુલ મિઝાજી (બરદાશત) સે કામ લેના ચાહિયે. અગર દોનોં ગુસ્સેમેં આએ તો શયતાન ખૂશ હો જાએગા. ઈસ લિયે શયતાનકા કામ બનતા તબ હૈ જબ મિયાં બીવી દોનોં ગુસ્સેમેં હોતે હૈં. બીવી ભી જલી કટી સુના રહી હોતી હૈ ઔર ખાવિંદ ભી આગેસે ધમકિયોંકે અંબાર લગા રહા હોતા હૈ. ગુસ્સેમેં આકર ઘર ઉજડતે હૈં ઔર તલાકેં હોતીં હૈં.

એક નીજવાન મેરે પાસ આયા. કેહને લગા, હઝરત! બસ ગલતી હો ગઈ મૈને ગુસ્સેમેં બીવીકો તલાક દે દી. મૈને કહા, દુનિયામેં કોઈ એસા બંદા દિખાઓ કે જિસને પ્યારમેં આકર બીવીકો તલાક દી હો. અરે મિયાં! તલાક તો હોતી હી ગુસ્સેમેં હૈ. તબ ઉસકોં એહસાસ હુવા કે મૈ કિતની બડી ગલતી કર બૈઠા. લિહાઝા મિયાં બીવી દોનોંકો એક હી વક્તમેં ગુસ્સેમેં નહીં આના ચાહિયે. અગર એક ગુસ્સેમેં આએ તો દૂસરા તહમ્મુલ મિઝાજ (બરદાશત) સે કામ લે. યાદ રખના કભી એક દૂસરેકે સાથ ચીંખકર બાત કરનેકી આદત ન ડાલે. નરમ ઔર પ્યારે લેહજેમેં બાત કરનેકી આદત ડાલે. ચીંખકર એક દૂસરેસે બાત તબ કી જાતી હૈ જબ ઘરમેં આગ લગી હો ઔર એક દૂસરેકો બતાના હો કે ઘરમેં આગ લગ ચુકી હૈ. ઈસકે સિવા ઔર કોઈ એસા મૌકા નહીં હોતા કે જબ મિયાં બીવી દોનોં ચીંખકર બાત કરે. ચીંખકર બાત કરનેકા મૌકા એક હી હૈ જબ ઘરમેં આગ લગ ચુકી હો ઔર ઘર જલ રહા હો તબ ચીંખકર બતાઈયે કે ઘરમેં આગ લગ ચુકી. અગર યે કેફિયત નહીં તો ચીંખકર બાત કરનેકી ક્યા ઝરૂરત હૈ, પ્યાર મુહબ્બતસે બાતેં કીજિયે. બડેસે બડે મસ્તલેકા હલ શરીઅતને બતા દિયા હૈ કે પ્યાર મુહબ્બતસે નિકલ આતા હૈ. ઈતની અકલ તો અલ્લાહને બીવીકો ભી દી હૈ કે ખાવિંદકો ગુસ્સેમેં દેખે થોડી દેર સખ્ર કર જાએ. ઔર ખાવિંદકો ભી અલ્લાહને અકલ દી. જબ બીવીકા મૂડ ઓફ દેખે તો થોડી દેર સખ્ર કર જાએ. ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જત શયતાનકો દરમિયાનમેં દખલ અંદાજીસે દફા કર દેતે હૈ. ઔર ફિર ઝિંદગીમેં પ્યાર સલામત રેહતા હૈ.

(૧૦) આપસમેં નારાઝગીકી હાલતમેં કભી ન સોએ

ઉસકે બાદ દસવાં ઉસૂલ યે હૈ કે અગર કભી કિસી વજહસે આપસમેં Argument આર્ગ્યુમેન્ટ (બહસ-વાદવિવાદ) હો જાએ યા આપસમેં કોઈ બાત હો જાએ. અવ્વલ તો હોની હી નહીં ચાહિયે. અગર ફર્જ કરો હો જાએ

તો અબ મિયાં બીવીકો યાહિયે કે નારાજ હાલતમેં કભી ન સોએ. યે જો હોતા હૈ ના કે પેહલે આપસમેં કોઈ બાત ચલ રહી થી, ફિર નારાજ હોકર ખાવિંદને ઈધર કરવટ લે લી, બીવીને ઉધર રૂખ કર લિયા ઔર સમજતે હૈં કે હમ સો ગયે, હરગિઝ નહીં યે ઘર બિગડનેકી એક ઈબ્તિદા (શરૂઆત) હોતી હૈ. જિંદગીમેં યે ફૈસલા કર લીજિયે કે હમકો હમેશા કિસી ન કિસી નતીજે પર મુત્તફિક (રજામંદ) હોનેકે બાદ સોના હૈ. અગર કોઈ બાત આપસમેં ઈત્ખિલાફે રાયકી હો જાએ તો અવ્વલ તો ઉસ મુહબ્બતકે વક્તમેં ઈત્ખિલાફે રાયકી બાતેં હી ન કરેં. અગર કોઈ બાત નિકલ ભી આઈ, બીવીને એ'તિરાજ કર દિયા, ખાવિંદને એ'તિરાજ કર દિયા ઔર આપસમેં Argument (દલાઈલ) ચલ પડે તો જબ તક એક દૂસરેકો સમજા ન લેં, જબ તક એક દૂસરેકો મના ન લેં ઉસ વક્ત તક નારાજગીકી હાલતમેં સોના અપને ઉપર આપ એસે સમજેં કે જિસ તરહ હરામ હોતા હૈ.

ઈસ લિયે કે હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જબ કોઈ બીવી ઈસ હાલતમેં સોતી હૈ કે ખાવિંદ ઉસસે નારાજ હો, અલ્લાહકે ફરિશ્તે ઉસ પર લઅનત કરતે હૈં જબ તક વો અપને ખાવિંદકો મના નહીં લેતી, તો બીવીકો યાહિયે કે વો અકલકે નાખુન લે કે એસી હાલતમેં ક્યું સો રહી હૈ જબકે ખાવિંદ ઉસસે નારાજ હૈ. ઔર આદમી સોચે કે મેરી બીવી મેરી ખાદિમા હૈ ઉસકે દિલકો મૈંને તકલીફ પહોંચા દી, ઉસકા દિલ દુખી હૈ તભી તો નારાજ હૈ. અગર ઉસ દુખી દિલકો મૈંને ઈસ વક્ત ખૂશ ન કિયા એસા ન હો કે કહીં અલ્લાહ મુઝસે નારાજ હો જાએ કે તૂને અપની બીવીકો ખૂશ ક્યું ન કિયા જબકે ઉસકો ખૂશ કરનેકા હુકમ શરીઅતમેં દિયા ગયા. લિહાઝા બીવીકો યાહિયે કે ખાવિંદકો મના લે ઔર ખાવિંદકો ભી યાહિયે કે બીવીકો મના લે. નારાજગીકી હાલતમેં કભી ભી નહીં સોના યાહિયે, બલકે એસે વક્તમેં ભી યેહી સોચના યાહિયે કે

ફુરસતે જિંદગી કમ હૈ મુહબ્બતોંકે લિયે

લાતે હૈં કહાંસે વક્ત લોગ નફરતોંકે લિયે

યે તો જિંદગી ઈતની છોટી હૈ કે અગર સારી જિંદગી મુહબ્બતમેં ગુઝાર દી જાએ ફિર ભી જિંદગીકા વક્ત થોડા હૈ. પતા નહીં લોગ નફરતકે

લિયે કહાંસે વક્ત નિકાલ લેતે હૈં. નફરતોંકે લિયે તો વક્ત હૈ હી નહીં. ઉસ વક્તકો મુહબ્બતોંમેં ગુઝાર દીજિયે.

મિયાં બીવીમેં ફક્ત જીત હોતી હૈ

અગર કભી Argument (બહસ વ તકરાર) હો ભી જાએ તો ઉસૂલ બના લીજિયે કે હમેં એક દૂસરેસે નારાઝ હોકર નહીં સોના. મના હી લેના હૈ, ચાહે ખાવિંદકો મઅઝિરત કરની પડે ચાહે બીવીકો. મૌકાકે મુનાસિબ જો ભી હો, દોનોંકો એક દૂસરેસે મઅઝિરત કર લેની ચાહિયે. એહસાસ કર લેના ચાહિયે ઔર નારાઝગીકી હાલતમેં કભી નહીં સોના ચાહિયે. ઈસ લિયે કે જબ નારાઝગીકી હાલતમેં સોએંગે તો શયતાનકો દિલોંમેં નફરતેં ડાલનેકા બીજ મિલ જાએગા, ઔર બીજકો પાની દેગા ઔર ફિર દિલોંમેં નફરતેં બઘડતી ચલી જાએગી. ઈસ લિયે જબ નારાઝગી હો તો એક દૂસરેકો કોઈ શઅર સુના દે. જૈસે કિસી શાઈરને કહા.

ઈતને અચ્છે મોસમમેં રૂઠના નહીં અચ્છા

હાર જીતકી બાતેં કલ પે હમ ઉઠા રખેં

આજ દોસ્તી કર લેં

તો યે બાત અગર ઈન્સાન કર લે કે ભાઈ હાર જીત તો હમ કલ પર ઉઠા રખતે હૈં. ઈસ Argument (બહસ) કા ફૈસલા કલ કર લેંગે, આજ દોસ્તી કર લેં. આજ મુહબ્બતોંસે વક્ત ગુઝાર લેતે હૈં. તો જબ ઈસ તરહ આપસમેં મુહબ્બત ઔર પ્યારસે મિયાં બીવી વક્ત ગુઝારેંગે તો નફરતેં ખતમ હો જાએગી. ઔર વાકઈ મિયાં બીવીમેં તો હાર હોતી નહીં. યકીન જાનિયે કે મિયાં બીવીમેં તો જીત હી જીત હોતી હૈ. યે બીવીકી જીત હૈ કે ઉસને ખાવિંદકો કરીબ કર લિયા ઔર ખાવિંદકી જીત હૈ કે ઉસને બીવીકો કરીબ કર લિયા. લિહાઝા મિયાં બીવીકે દરમિયાન હાર નહીં હોતી. મિયાં બીવીકે દરમિયાન ફક્ત જીત હોતી હૈ. જિસને ભી મઆફી માંગ લી ગોયા ઉસને જીત લિયા, ક્યા જીત લિયા? દૂસરેકા દિલ જીત લિયા. તો મઆફી માંગના હાર નહીં, મઆફી માંગના તો જીત હૈ. અબ બીવી જીતે યા ખાવિંદ જીતે અલ્લાહ કરે

દોનો જીત જાએં ઔર મુહબ્બત ઔર પ્યારકી જિંદગી ગુઝારેં.

લિહાજા હમેં ઈઝદિવાજી જિંદગીકે ઈન સુનેહરી ઉસૂલોંકો સામને રખના ચાહિયે. ઔર અગર બિલફર્જ કોઈ એસી બાત હૈ કે આપસમેં કોઈ ફૈસલા નહીં હો રહા. ફિર ભી મઆમલાકો આપ કલ પર ઉઠા રખિયે ઔરેં ઉસ દિન આપસમેં એક દૂસરેસે ખૂશ હો જાઈયે. યે ભી તો કેહ સકતે હૈં ના કે,

Let us agree upon this agree in tonight.

(લેટ અસ એગ્રી અપોન ધીસ એગ્રી ઈન ટુનાઈટ)

ચલો આજ હમ ઈસ બાત પર રાજી હો જાતે હૈં કે આજ હમ ઈસ બાત પર રાજી નહીં હુએ.

યે ભી તો Agreement એગ્રીમેન્ટ (રાજીનામા) હી હૈ. તો ઈસસે હી ચલો બાતકો ક્લોઝ (ખતમ) કર લિયા કરેં. મક્સદ યે કે જબ ભી કોઈ બાતચીત હો બિલ આખિરેં ઉસકા નતીજા આપસમેં મુહબ્બત પર નિકલના ચાહિયે. ઉસકો છોડકર નારાજ હાલતમેં નહીં સોના ચાહિયે.

રબ્બે કરીમ હમેં ઈન સુનેહરી ઉસૂલોં પર અમલ કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ. શાયદ યે ટોપિક (બયાન) કલકા દિન ભી કુછ ઔર આગે ચલેગા. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જત હમેં નેકોકારીકી જિંદગી નસીબ ફરમા દે. ઔર હમેં દુનિયામેં અલ્લાહ તઆલા ઈઝ્જતોંભરી ઔર ખૂશિયોંભરી જિંદગી નસીબ ફરમા દે ઔર કિયામતકે દિન હમેં અપને મહેબૂબકે હાથોં હોઝે કૌસરકા જામ અતા ફરમા દે.

વ આખિરેં દઅવાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રખ્બિલ આલમીન.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

મિસાલી ઈઝદિવાજી ઝિંદગીમેં શૌહરકા કિરદાર

અઝ ઈફાદાત

પીરે તરીકત રેહબરે શરીઅત મુફકિરે ઈસ્લામ

મહેબૂબુલ ઉલમા વસ્સુલહા

હઝરત મૌલાના પીર ગુલફિકાર અહમદ

નકશબંદી મુજદિદી મદઝિલ્લુહૂ

મિસાલી ઈઝદિવાજી જિંદગીમેં શૌહરકા કિરદાર

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન અલા ઈબાદિહિલ્લગી નસ્તફા

અમ્મા બા'દ

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશૈતા નિર્જમ.

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્હીમ.

વ મિન્ આયાતિહી અન ખલકે લકુમ મિન અન્હુસિકુમ અઝવાજલ
લિતસ્કુનૂ ઈલૈહા વ જઅલ બૈનકુમ્ મવદતંવ્ વ રહમહ્, ઈન્ન ફી ઝાલિક
લઆયાતિલ્ લિકૌ મિંય્ યતફક્કરૂન.

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ ઈઝ્જતિ અમ્મા યસિફૂન. વ સલામુન અલૈલ
નુરસલીન. વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ
સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક વ સલ્લિમ.

આજકા મૌઝૂઅ (વિષય)

ઈઝદિવાજી જિંદગી ગુઝારનેકે લિયે એક ખાવિંદકો કિન બાતોંકા
ખયાલ રખના ચાહિયે ઔર કિન ચીઝોંસે બચના ચાહિયે. ઈન ઉનવાનાત
પર પેહલે બાત હો ચુકી હૈ. આજ હમેં ઈસ મૌઝૂઅ પર બાત કરની હૈ કે ઘરકી
જિંદગીકો ખૂશગવાર ઔર મુતવાઝિન (બરાબર) રખનેકે લિયે શૌહરકી
જિમ્મેદારિયાં ક્યા હૈં ઔર ઉસકા અપને ઘરવાલોંકે સાથ રવય્યા (બરતાવ)
ઔર કિરદાર (ચાલ ચલન) ક્યા હોના ચાહિયે.

સુફૂનકા બાઈસ તીન ચીઝેં

કુરઆન મજ્દ પર નઝર ડાલી જાએ તો પતા ચલતા હૈ કે તીન ચીઝેં
સુફૂનકા સબબ હોતી હૈં.

(૧) એક બીવી ખાવિંદકે લિયે સુફૂનકા બાઈસ હોતી હૈ. યુનાંચે

કુરઆન મજીદમેં ફરમાયા.

અન ખ-લ-ક લકુમ્ મિન્ અન્હુસિકુમ્ અઝવાજલ્ લિતસ્કુનૂ ઈલૈહા.
(સૂરએ રૂમ : ૨૧)

(તુમમેંસે તુમહારેં લિયે જોડા ઈસ લિયે બનાયા તાકે તુમ સુકૂન હાસિલ કરો)

(૨) ઘર ઈન્સાનકે લિયે સુકૂનકા બાઈસ હોતા હૈ. ઈસ લિયે ઉસકો મસ્કન કેહતે હૈ જહાં ઈન્સાન ઠહેરતા હૈ. ઓર ઠહેરાવકો સુકૂન કેહતે હૈ.

વલ્લાહુ જઅલ લકુમ્ મિમ્ બુયૂતિકુમ્ સકના..... (સૂ. નહલ : ૮૦)

(ઔર અલ્લાહને તુમહારે લિયે તુમહારે ઘરોંમેં સુકૂન રખ્યા)

તો ઈસસે માલૂમ હુવા કે ઈન્સાનકો ઘરમેં ભી સુકૂન મિલતા હૈ.

(૩) ઔર તીસરા અલ્લાહ તઆલાને રાતકો સુકૂનકે લિયે બનયા.

અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈ.

હુવલ્લઝી જઅલ લકુમુલ્ લૈલ લિતસ્કુનૂ..... (સૂ. યૂનુસ : ૬૮)

(વો જિસને તુમહારે લિયે રાત બનાઈ તાકે તુમ સુકૂન હાસિલ કરો)

તો માલૂમ હુવા કે તીન ચીજોં સુકૂનકા બાઈસ હોતી હૈ. એક ઘર.

એક બીવી. એક રાત.

બે-સુકૂન જિંદગીકી વજહ

લિહાજા જો નૌજવાન અપને ઘરોંમેં રાતોંકે ઔકાત અપને ઘરવાલોંકે સાથ ગુઝારતે હૈં ઉનકી જિંદગીકે અંદર સો ફીસદ સુકૂન હોતા હૈ. જો બીવીસે દૂર રહોંગે યૂં સમજોં કે વો ૩૩% દૂર હો ગયે. જો રાત ઘરસે દૂર ગુઝારોંગે વો ૩૩% ઔર દૂર હો ગયે. ઔર અગર ઘર હી નહીં હોગા તો અગલા ૩૩% ભી ચલા ગયા. કામિલ સુકૂન ઈન્સાનકો ઘરમેં રાત ઘરવાલોંકે પાસ ગુઝારનેસે નસીબ હો સકતા હૈ. લિહાજા જો નૌજવાન અપને દોસ્તોંકી મહેફિલોંમેં ગપ્પે હાંકતે રેહતે હૈં ઔર રાતકા ઝિયાદા હિસ્સા ગુઝારનેકે બાદ ફક્ત સોનેકે લિયે ઘર આતે હૈં ઉનકી જિંદગી કભી પુરસુકૂન નહીં હો સકતી. ન ઘરવાલોંકો સુકૂન ન ઔસે ખાવિંદકો સુકૂન.

તો આપ મર્દ હઝરાત ભી ઈસ બાતકા ખયાલ રખેં કે અગર હમ રાતકા જિયાદા હિસ્સા બાહિર ગુઝારેંગે તો હમેં સુકૂન નહીં મિલેગા, સુકૂન મિલનેકી તીન ચીઝેં અલ્લાહ તઆલાને બતાઈ. રાતકા વકત હો, અપના ઘર હો ઔર અપને ઘરવાલોંકે સાથ આરામ કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે દિલમેં કામિલ સુકૂન અતા ફરમાતે હૈં.

ઈશાકે બાદ જલ્દ સોનેકી આદત ડાલેં

અલ્લાહ તઆલાને રાત આરામકે લિયે ઔર દિન કામકે લિયે બનાયા. લિહાઝા ઈશાકે બાદ લંબી મહેફિલેં લગાના મઅયૂબ (બુરા) હૈ. હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે નબી અલૈહિસ્સલામકી આદતે મુબારકા થી કે આપ ઈશાકી નમાઝસે પેહલે સોનેકો નાપસંદ ફરમાતે થે ઔર ઈશાકે બાદ દેર તક બાતેં કરનેકો નાપસંદ ફરમાતે થે. હાં કોઈ દીનકા પ્રોગ્રામ હો તો ઉસકે લિયે તો સારી સારી રાત ગુઝર જાએ ફિર ભી થોડી હૈ. લેકિન આમ આદતકે તૌર પર નબી અલૈહિસ્સલામ ઈશાકી નમાઝસે પેહલે સોનેકો નાપસંદ ફરમાતે થે ઔર ઈશાકી નમાઝકે બાદ જિયાદા બાતેં કરનેકો નાપસંદ ફરમાતે થે.

સુન્નતકો છોડનેકા વખાલ

ઈસી લિયે જિન ઘરોંમેં રાતકો દેરસે સોનેકી આદત હોતી હૈ ઉન ઘરોંમેં ફજરકી નમાઝ આમ તૌર પર કઝા હો જાતી હૈ. બચ્ચોંકો તો ક્યા પળહની બડે ભી ઉઠકર નહીં પળહતે. નેકોકાર ઘરાનોંમેં ભી અગર રાતકો દેરસે સોનેકી આદત હો તો ઉનમેં ભી ફજરકી જમાઅત તો નિકલ હી જાતી હૈ. ક્યા હુવા જો મુશ્કિલસે ઉઠકર ફજરકી નમાઝ અપની પળહ લી વરના તો કઈ મરતબા નમાઝ ભી ચલી જાતી હૈ.

નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક સુન્નત હૈ કે ઈન્સાન ઈશાકે બાદ જલ્દી સો જાએ. અગર હમ ઈસ સુન્નતસે મહેરૂમ હોંગે તો હમારે ફર્જકે ઉપર ઉસકા અસર પડેગા ઔર હમ ફજરકી નમાઝ યા ઉસકી તકબીરે

ઉલાસે મહેરૂમ હો જાએગે. આમ ઘરોંમેં અકસર દેખા ગયા કે ઈશાકે બાદ ખાનેકી મહેફિલ, ફિર ગપ્પોંકી મહેફિલ, ફિર ટી.વી. સ્ક્રીનકે તમાશે, તો આધી રાત તો એસી હી ગુઝાર દેતે હૈં. ફિર કેહતે હૈં કે સુબહ આંખ નહીં ખુલતી. યે આંખ કેસે ખુલે. જો રાતકો સોનેકે લિયે જલ્દી નહીં કરેગા વો સુબહકે વક્ત જલ્દી નહીં ઉઠ સકેગા. વો બીબિયાં જો તહજજુદમેં ઉઠના ચાહતી હૈં ઉનકો ભી ચાહિયે કે અપને કામ રાતસે પેહલે પેહલે સમેટ લેં ઔર ઈશાકે બાદ જિતના જલ્દી મુમકિન હો સોનેકી આદત બનાએ. બચ્ચોંકો ભી જલ્દી સોનેકી આદત ડાલેં. ખૂદ ભી જલ્દી સોએ. ઈન્શા અલ્લાહ અવ્વલ તો તહજજુદમેં આંખ ખુલ જાએગી, ન ભી ખુલી તો ફજરકી નમાઝમેં તો ખૂદ બખૂદ આંખ ખુલ જાએગી. યે નહીં હોગા કે રાત દો બજે સોએ ઔર દો દો ઘડિયોંકા અલારામ લગાકર સોએ. મગર દોનોં ઘડિયાં ચીંખતી રહેં ઉઠનેકી તૌફીક ફિર નહીં હુઈ. ફિર સુબહ ઉઠકર કેહતે હૈં કે જી હમારી ફજરકી નમાઝ ચલી ગઈ.

તો ક્યા હોતા હૈ કે લોગ રાતકો એક દો બજે તક જાગતે હૈં ઔર અગર નેક હૈં તો ઉઠકર ફજર પઞહ લેતે હૈં ફિર ફજરકે બાદ એસી નીંદ આતી હૈ કે દો બારહ સો જાતે હૈં. પેહલે વક્તોંકે લોગ તહજજુદ દો નીંદોંકે દરમિયાન પઞહા કરતે થે જબકે આજકલકે નેક લોગ ફજરકી નમાઝ દો નીંદોંકે દરમિયાન પઞહતે હૈં. ફજરસે પેહલે ભી સોએ હોતે હૈં ઔર ફજરકે બાદ ભી સો જાતે હૈં. તબ જાકર કહીં આઠ નવ બજે ઉનકી નીંદ પૂરી હોતી હૈ. યે નહૂસત હૈ રાતકો દેરસે સોનેકી. અગર જલ્દી સોતે તો સુબહ જાગના નસીબ હોતા.

સુન્નતેં ઔર મુસ્તહબ્બાતકો હલ્કા ન સમજેં

ઈન્સાન સુન્નતકી પાબંદી કરે તો ફરાઈઝ ખૂદ બખૂદ મહેફૂઝ હો જાતે હૈં. યું સમજિયે કે ફરાઈઝકી હિફાઝતકે લિયે અલ્લાહ તઆલાને સુન્નતોંકો બના દિયા, ઔર સુન્નતોંકી હિફાઝતકે લિયે અલ્લાહને મુસ્તહબ્બાતકો બના દિયા. જો અપને ફરાઈઝકો મહેફૂઝ રખના ચાહે ઉસકો ચાહિયે કે સુન્નતોંકી

હિફાઝત કરે, ફર્જ ખૂદ બખૂદ મહેફૂઝ હો જાએંગે. જો સુન્નતોંકી હિફાઝત કરના ચાહે ઉસકો ચાહિયે કે વો મુસ્તહબ્બાતકી રિઆયત કરે, સુન્નતોંકી હિફાઝત ખૂદ બખૂદ હો જાએગી. ગોયા યે બાઉન્ડરી લાઈન હૈ. અગર મુસ્તહબ્બાતકી બાઉન્ડરી લાઈનકો તોડેંગે તો સુન્નતોંસે મહેરૂમી હોગી. ઔર અગર સુન્નતોંકી બાઉન્ડરી લાઈનકો તોડેંગે તો ફર્જોસે મહેરૂમી હોગી ઔર ઈન્સાન હરામ યાની ગુનાહકા મુરતકિબ હો જાએગા. ઈસ લિયે અપને ફર્જોકો પક્કા કરનેકે લિયે સુન્નતોંકી પાબંદી કીજિયે, ઔર સુન્નતોંકી પાબંદી કરનેકે લિયે મુસ્તહબ્બાતકી રિઆયત કીજિયે. આજકલ નૌજવાન તબકેમં આમ તૌર પર યે બાત આ જાતી હૈ. ઓજી યે તો સુન્નત હી હૈ ના. વો સુન્નતકો હલ્કા સમજતે હૈં. ઔર યે ઈસ ઝમાનેકા બહોત બડા ફિત્ના હૈ. સુન્નત છોટી હો યા બડી નબી અલૈહિસ્સલામકી આદતે મુબારકકા નામ સુન્નત હૈ. લિહાઝા વો છોટી નહીં હો સકતી. દેખનેમં છોટી હોગી મગર કીમતકે એ'તિબારસે બડી મોટી હોગી. લિહાઝા હમં ચાહિયે કે હમ અપને બચ્ચોંકો મુસ્તહબ્બાતકી રિઆયતકી આદત ડાલેં તાકે ઉનકો સુન્નતોંભરી ઝિંદગી નસીબ હો. સુન્નતોં પર અમલ કરેં તાકે ફરાઈઝ પર હમં કામિલ અમલકી તૌફીક નસીબ હો. તો જબ ઘરોંમં ઈશાકી નમાઝકે બાદ જલ્દી સોનેકી સુન્નત ટૂટતી હૈ તો ફિર ઉનકી ફજરકી નમાઝોં પર ઉનકા નુકસાન પડતા હૈ. કભી તો તકબીરે ઉલા ચલી ગઈ, મિયાં સાહબકો તો નમાઝ બાજમાઅતમં આનેકી તૌફીક નહી ઔર ઔરતોંને મુશ્કિલસે ભાગ દૌડકે અગર ફજરકી નમાઝ વક્તમં અદા કર લી તો કર લી વરના કઈ મરતબા સૂરજ નિકલેકે બાદ આંખ ખુલતી હૈ.

તો ઈશાકે બાદ જલ્દી સોનેકી આદત ડાલનેસે ફર્જકી હિફાઝત છોટી હૈ. ઈસ લિયે સબ ઔરતેં ઘરોંમં કોશિશ યે કરેં કે ઈશાકે બાદ લંબે બખેડે ન ડાલેં. અપને ખાવિંદોંકો ભી યે બાત બતલાએ ઔર ઉસકે ફવાઈદ બતલાએ કે અગર ઈશાકે બાદ જિતના જલ્દી સોએંગે ઉતના જલ્દી ઉઠેંગે.

આજકલકે ગાફિલોંકા હાલ

એક ઔરત બાત કર રહી થી. કેહને લગી કે મેં તો જી સુબહ

સવેરે આઠ બજે ઉઠ જાતી હું. અબ ઉસ બેચારીકે નઝદીક આઠ બજે સુબહ સવેરેકા વક્ત હોતા હૈ. ઈસ લિયે કે જબ સોઈ હી રાતકો દો તીન બજે તો ફિર આઠ બજે તો ઉસકે લિયે સુબહ સવેરેકા વક્ત હોના હૈ. ઉસ બેચારીકો ક્યા પતા કે સુબહ સવેરે કિસકો કેહતે હૈં. આજ ઈશાકે વક્તસે લોગ જાગતે રેહતે હૈં ઔર ઉસ વક્ત સોતે હૈં જબ તહજજુદકા વક્ત શુરૂ હોનેકા વક્ત હોતા હૈ. યે ભી એક દર્દનાક બાત હૈ કે આમ તૌર પર શાદી બિયાહકી મહેફિલોંમેં ભી આપ દેખ લેં. લોગ કહેંગે કે ભાઈ શાદીકી બાત હૈ હમ સારી રાત જાગેંગે. ઔરતેં કેહતી હૈં કે સારી રાત જાગેંગી. ચાંદ રાત હૈ, સુબહ ઈંદ હૈ. મગર ક્યા હોગા કે ઈશાકે બાદસે લેકર રાતકે દો તીન બજે તક જાગેંગી ઔર જબ તહજજુદકા વક્ત હોગા ઉસ વક્ત ઊંઘ આ જાએંગી ઔર વો સો જાએંગી. યે ખૂદ નહીં સોતીં ઉસ વક્ત ઉસકો પરવરદિગારકે ફરિશ્તે સુલા દેતે હૈં. યુનાંચે હદીસે પાકકા મફહૂમ હૈ કે રાતકે આખરી પહરકા વક્ત હોતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા અપને ફરિશ્તોંકો ભેજતે હૈં કે જાઓ દુનિયામેં, યે મેરે મુકર્રબ લોગોંકે જાગનેકા વક્ત હૈ. ફલાં ઔર ફલાં તો ગુનેહગાર ઔર ગાફિલ કિસમકે લોગ હૈં ઉનકો થપકિયાં દેકર સુલા દો તાકે ઉસ વક્ત યે ન જાગ સકેં ઔર ન મુઝસે માંગેં. ક્યૂંકે યે મેરે માંગનેવાલોંકા વક્ત હૈ. યુનાંચે ફાસિક કિસમકે લોગોંકો ઉસ વક્ત નીંદ આ જાતી હૈ. જો લોગ રાત ફિલ્મોંકે આદી હોતે હૈં વો ભી તહજજુદકે વક્તમેં મીઠી ઔર ગેહરી નીંદ સો જાતે હૈં. શાદીકે ફન્કશનોંવાલે ભી રાત દો બજે તક જાગતે હૈં ફિ ગેહરી નીંદ સો જાતે હૈં. વો સોતે નહીં બલકે ઉનકો સુલા દિયા જાતા હૈ. પરવરદિગાર અપને મહેબૂબ બંદોંકે ઉઠનેકે વક્તમેં ઉન ફાસિકોંકો જાગનેકી તૌફીક હી નહીં દેતે.

તહજજુદકે વક્ત ઉઠનેકી બરકત

તહજજુદકે વક્ત તો વોહી જાગતા હૈ જો અલ્લાહકે પસંદીદહ બંદોંમેં શામિલ હોતા હૈ. ઈતની રહમતેં ઔર બરકતેં હોતી હૈં કે હમારે બુઝુર્ગ ફરમાયા કરતે થે કે જો ઔરતેં સુબહ અઝાનોંકે વક્ત ઉઠ જાતી હૈં વો બેશક તહજજુદ

પળ્હેં યા ન પળ્હેં ઉસ વક્તકી બરકતોંસે હિસ્સા ઝરૂર પા લેતી હૈં. તો હમારે પેહલે વક્તોંમેં ઔરતેં ઈશાકે બાદ જલ્દી સો જાતી થીં ઔર અઝાનસે કુછ વક્ત પેહલે ઉઠકર ઉસ વક્ત લસસી (છાછ) બનાયા કરતી થીં. તો હમારે બુરુગ ફરમાયા કરતે થે કે જો દેહાતકી (ગાંવકી) ઔરતેં ઉસ વક્ત ઉઠકર લસસી (છાછ) બના લેતી હૈં વો ભી અલ્લાહકી રહમતસે મહેરૂમ નહીં રેહતી. ચૂંકે વો અલ્લાહકે પ્યારોંકા જાગનેકા વક્ત હોતા હૈ. ઈસ લિયે હર ઘરમેં થે કોશિશ કી જાએ કે ઈશાકે બાદ જલ્દી સોનેકી સુન્નત પર અમલ કિયા જાએ. ઉસકે લિયે દુઆએં ભી માંગેં કે અય માલિક! ઈસ સુન્નતસે હમેં મહેરૂમ ન ફરમા. અપને ખાવિંદસે મશ્વરા ભી કરેં, ઉસકે ફવાઈદ ભી ગિનવાએં ઔર જિતના જલ્દી મુમકિન હો સકે ઉતના જલ્દી કામ સમેટકર જલ્દી સોનેકી આદત ડાલિયે. ઈન્શા અલ્લાહ ફજરકી નમાઝ મહેફૂઝ હો જાએગી બલ્કે ઉમ્મીદ હૈ કે તહજજુદકી ભી તૌફીક નસીબ હોગી.

બચ્ચોંકો જલ્દી ઉઠનેકી આદત ડાલેં

ઈસકે સિવા ઘરકે અંદર જબ ઈસ કિસમકે મઆમલાત હોં તો સમઝબૂઝસે તય કર લેને ચાહિયેં. આપસમેં એક દૂસરેકે સાથ મશ્વરેસે તય કર લિયા જાએ કે ઈતને બજે ઝરૂર સો જાએંગે. બચ્ચોંકો ભી ઉસમેં શામિલ કરેં જિસકા ફાઈદા હૈ. ઈસ લિયે કે જબ બચ્ચે રાતકો દેરસે સોએંગે તો સુબહ દેરસે જાગેંગે ઔર બચ્ચોંકી તરબિયત ગલત હોગી. ઉનકે દિલમેં અલ્લાહ તઆલાકે ફરાઈઝકી કદર કેસે આએંગી. જબ ઔલાદવાલે હો જાએ તો મરદોંકો ચાહિયે કે છોટે બચ્ચોંકી તરબિયતકી ખાતિર ઉનકો આદત ઐસી ડાલેં કે જલ્દી સોએ ઔર સુબહ જલ્દી જાગેં તાકે ઉનકી ફજરકી નમાઝ અદા હો સકે. લિહાઝા ઈસ તરબિયતકે લિયે ભી ઝરૂરી હૈ કે બચ્ચોંકી શખ્સિયત શુરૂસે હી ઐસી બને.

ફજરકે વક્ત જાગનેકે ફાઈદે

ફિતરી તકાઝા યેહી હૈ કે ઈન્સાન રાતકો સોએ ઔર દિનકો જાગે.

જલ્દી જાગના નબી અલૈહિસ્સલામકી સુન્નત ભી હૈ ઔર ઈન્સાનકી તંદુરસ્તીકે લિયે ભી અચ્છા હૈ. ઈસ લિયે કે જબ સૂરજ નિકલનેકે કરીબ હોતા હૈ તો હવાકે અંદર ઓઝોન ગેસ હોતી હૈ ઔર વો ઈન્સાનકી તંદુરસ્તીકે લિયે ઈન્તિહાઈ ઝરૂરી હોતી હૈ. સોનેવાલા બિસ્તર પર ઉસકો Inhale ઈનહલ નહીં કર સકતા. ઝરા બાહિર નિકલકર ઠંડી હવા લેની પડતી હૈ. તો ઉસમેં જિસ્માની ફાઈદા ભી હૈ ઔર રૂહાની ફાઈદા ભી હૈ. બિલખુસૂસ બચ્ચોંકો તો જલ્દી ઉઠાના ચાહિયે તાકે ઉનકે જિસ્મકી પરવરિશ ભી અચ્છી હો ઔર તરબિયત ભી અચ્છી હો.

ફજરકે બાદ સોનેકે નુકસાનાત

હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જો આદમી ફજરકે બાદ સોનેકા આદી હો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી યાદ દાશત (યાદ શક્તિ) કો ખતમ કર દેતે હૈ. યુનાંચે આપ તજુર્બા કરેં કે જિન ઔરતોંકો ફજરકે બાદ સોનેકી આદત હો વો ભૂલકડ હોતી હૈ. બાતેં ભૂલ જાતી હૈ, ચીઝ રખકર ભૂલ જાતી હૈ, કામ કરના થા ભૂલ જાતી હૈ, ખાવિંદકો બાત કેહની થી ભૂલ જાતી હૈ. યે ઝિયાદા ભૂલનેકી આદત આમ તૌર પર ફજરકે બાદ ઝિયાદા સોનેકી આદતકી વજહસે હૈ. ચૂંકે હદીસે પાકમેં ફરમાયા ગયા ઔર બાઝ રિવાયાતમેં તો યે ભી આયા કે હલાલ રિઝક ઉનકે લિયે તંગ કર દિયા જાતા હૈ લિહાઝા ઉનકો ઈધર ઉધરકા મિલા જુલા તો બહોત કુછ મિલ જાએગા મગર ફજરકે બાદ સોને વાલોંકે લિયે હલાલ રિઝકકે દરવાઝે બંદ કર દિયે જાએંગે. હાં કોઈ આદમી એસા હૈ કે જિસકી ટ્યૂટી હી રાતકી હૈ, વો અગર સારી રાત જાગા ફજર પળકર સો ગયા તો વો ઈસ બાતસે ખારિજ (અલગ) હૈ. હાં વો અલ્લાહવાલે જો રાતોંકો જાગતે હૈ, વો ઈશરાકકી નમાઝકે બાદ થોડી દેર આરામ કરતે હૈ. ઈશરાકકે બાદ સોના બિલકુલ ઠીક હૈ, યે બુઝુર્ગોંકી આદત રહી હૈ મગર ફજર ઔર ઈશરાકકે દરમિયાન જહાં તક હો સકે નહીં સોના ચાહિયે. સિવાએ ઉસકે કે રાતકો ઈન્સાન ઈતના જાગા હો કે અબ યે સોચે કે અબ મેં નહીં સોઉંગા તો સારા દિન મુઝે કામ કરનેકે અંદર રૂકાવટ

હોગી. ફિર ઉસકી ઈજાઝત હૈ, આમ આદત નહીં બનાની ચાહિયે.

દેખા યે ગયા હૈ કે જિન ઘરોંકે અંદર કુછ ખાના પીના વાફિર (ઝિયાદા) હોતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલાને અચ્છા દિયા હુવા હોતા હૈ તો વહાં પર સુબહકે વક્ત ઈસી તરહ સોએ હુએ હોતે હૈં, બલ્કે મૂએ પડે હોતે હૈં કે પૂરા ઘર કબ્રસ્તાનકી તરહ લગ રહા હોતા હૈ. સૂરજ નિકલ ચુકા હોતા હૈ ઔર ઘરકે લોગ જાગ ભી નહીં રહે હોતે. ઈસ લિયે કુફકી દુનિયાને સુબહકા નાશતા Cereal (કેરિયલ) કા બના લિયાં હૈ. ન કુછ પકાના પડે ઔ ન કુછ તરદુદ કરના પડે. બીવી અપને વક્ત પર જાગે. ખાવિંદ અપને વક્ત પર જાગે. બચ્ચોંકો ઉઠકર સ્કૂલ જાના હોતા હૈ. માંએ ઉનકે લિબાસ પેહલે હી તૈયાર કરકે રખ દેતી હૈં. ઉનકો કેહતી હૈં, બેટે સુબહ અલારામ બજને પર ઉઠ જાના, સ્કૂલ જાના હૈ. ઈસ લિયે કે સ્કૂલ વક્ત પર ન જાએ તો ઉનકો ઉસ્તાદસે સજા મિલતી હૈ. વો અપને વક્ત પર ઉઠતે હૈં ઔર છોટે છોટે બચ્ચે અપને કપડે ખૂદ બદલતે હૈં. ઠંડા દૂધ ભી મિલ ગયા ઔર કહીંસે ઉનકો Cereal ભી મિલ ગયા તો બચ્ચે યેહી ખાકર ચલે જાતે હૈં. તો કુફકી દુનિયામેં નાશતા ઈસ લિયે આસાન કર લિયા તાકે જાગનેકી તકલીફ ન ઉઠાની પડે.

ઝિંદગીકા મન્હૂસ દિન

બલ્કે હમને બાઝ બુઝુર્ગોંકા યે અમલ ભી દેખા વો ફરમાતે હૈં કે જિસ આદમીકી ફજરકી નમાઝ કઝા હોતી હૈ વો ઉસ આદમીકી ઝિંદગીકા મન્હૂસ દિન હુવા કરતા હૈ. યુનાંચે એક આદમીને કસમ ખા લી કે મૈં અપની બીવીકો મન્હૂસ દિન તલાક દૂંગા. અબ ઉસે સમઝ નહીં આતી થી કે મૈં કસમ તો ખા બૈઠા લેકિન મન્હૂસ દિન કૌનસા હૈ. કિસી ફકીહકે પાસ ગયા. ઉનહોંને ફરમાયા જિસ દિન તુમહારી ફજરકી નમાઝ કઝા હો જાએ વો તુમહારી ઝિંદગીકા મન્હૂસ તરીન દિન હૈ, તુમ ઉસ દિન યે કામ કર સકતે હો.

બાઝ એસે બુઝુર્ગોંકો ભી દેખા કે જો વક્તકે હાકિમ થે મગર ઉનહોંને

દસ્તૂર બનાયા હુવા થા, વો સોચતે થે કે જો આદમી ફજરકી નમાઝ વક્ત પર પળહ લેતા હૈ વો અલ્લાહકી અમાનમેં આ જાતા હૈ. લિહાજા વો હદ ઔર તઅજીરાતકી જો સજાએ દેની હોતી થી વો ઉસ વક્ત તક નહીં દેતે થે જબ તકકે યે યકીન ન કર લેતે થે કે આજ ઉસને ફજરકી નમાઝ નહીં પળહી. અગર પળહ લેતા થા તો ઉસકો સજા દેના મુઅખ્ખર (લેટ) કર દેતે થે કે અગર યે અલ્લાહકી અમાનમેં આ ગયા હૈ તો હમ ક્યૂં ઉસકો સજા દેં.

મુનવ્વર (રોશન) દિન

ઈસ લિયે મુસલમાનોંકા મંઆશરેમેં ઈશાકે બાદ જલ્દી સોને ઔર સુબહકે વક્ત જલ્દી જાગનેકા મામૂલ હોતા હૈ. યુનાંચે સહાબએ કિરામકે ઝમાનેમેં તહજજુદકે વક્ત અગર કોઈ આદમી શહેરકી ગલિયોમેં ચલતા થા તો ઘર ઘરસે કુરઆન પળહનેકી યૂં આવાઝ આતી થી જૈસે શહદકી મખ્બિયોંકે ભિનભિનાનેકી આવાઝ હોતી હૈ. ઈસ લિયે હમેં ચાહિયે કે હમ સુબહકે વક્ત ઉઠેં. ઔરતેં સુબહકે વક્ત ઉઠકર નમાઝ પળહેં. અગર તહજજુદ પળહેં તો ક્યા હી બાત હૈ. કુરઆન પાકકી તિલાવત કરેં. દુરૂદ શરીફ પળહેં. ઈસ્તિગ્ફાર પળહેં. સુબહકે વક્ત ઘરકે અંદર ઈબાદતકા કરના પૂરે દિનકો મુનવ્વર બના દેતા હૈ.

મુસલમાનોંકે નઝદીક તો ફજરકે વક્ત જાગના ઈતના અહમ હૈ. લિહાજા ઔરતોંકો યે બાત મશ્વરેકે તૌર પર પેશ કી જાતી હૈ કે ઝિંદગીકી તરતીબકો સુન્નતકી તરતીબ પર લાનેકી કોશિશ ફરમાએ ઔર ઉસકા બેહતરીન તરીકા યે હૈ કે રાતકો સોએં ઔર દિનકો જાગેં. ઈશાકે બાદ કામ જિતના જલ્દી સમેટ સકેં સમેટેં ઔર જલ્દી સોનેકી આદત અપનાએ તાકે તહજજુદમેં ફજરમેં આંખ ખુલ જાએ. ઈન્સાનકે જિસ્મકી નીંદકા તકાજા ભી પૂરા હો જાએ ઔર સુબહકે વક્ત જબ આંખ ખુલે તો અલ્લાહ તઆલાકા હુકમ ભી પૂરા હો જાએ. ઈસ તરહ ઈન્સાનકી ઝિંદગી પુરસુફૂન ગુઝરતી હૈ.

બચ્ચોંકે સામને બહસ મુબાહિસાસે બચેં

એક ઔર અહમ બાત જિસકા મિયાં બીવીકો બહોત ખયાલ રખના ચાહિયે યે હૈ કે બચ્ચોંકે સામને બહસ વ મુબાહિસા કરનેસે બચા કરેં. ઉસકા તરીકા યેહી હૈ કે મિયાં બીવી આપસમેં મશ્વરેકે સાથ હર કિસમકે મઆમલાતકો તય કર લિયા કરેં. બચ્ચે અગરચે છોટે હોતે હૈં મગર ઉનકી યાદદાશત બી તેજ હોતી હૈ. જબ મિયાં બીવી આપસમેં ડાઈલોગ કર રહે હોતે હૈં તો બચ્ચે મહેસૂસ તો નહીં કરતે મગર વો સુન રહે હોતે હૈં. ઔર ઉનકે ઝહનોંકી જો Memory મેમરી (યાદદાશત) હૈ ઉસકે અંદર વો પૂરેકા પૂરા મંઝર પ્રિન્ટ હો રહા હોતા હૈ. લિહાજા બચ્ચોં પર બહોત બુરા અસર પડતા હૈ. અપને ઝહનમેં વો સોચતે હૈં કે ન અમ્મીકી કોઈ કદર હૈ ન અબ્બૂકી કોઈ કદર હૈ. ઉનકે આપસમેં ઝગડે ખતમ નહીં હોતે, હમારે ઉપર ખ્વાહ મ ખ્વાહ રોબ ચલાતે હૈં. યુનાંચે માં બચ્ચોંકો નસીહતકી બાત કરતે હુએ ઝરા ગુસ્સે હો જાતી હૈ તો વો અપને દિલમેં કેહતે હૈં કે અબ્બૂકી નારાઝગી ઔર ગુસ્સા હમ પર નિકાલ રહી હૈં. ઈસી તરહ જબ બાપ ગુસ્સે હોતા હૈ તો દિલમેં સોચતે હૈં કે અમ્મી બાત નહીં માનતી ગુસ્સા હમારે ઉપર નિકાલતે હૈં. ઈસ તરહ બચ્ચોંકી તરબિયત સહીહ નહીં હો પાતી.

જબ કિસી ઘરમેં અલ્લાહ તઆલા ઔલાદવાલી નેઅમત અતા ફરમા દે તો મિયાં બીવીકો અકલકે નાખુન લેને ચાહિયેં. અબ ઉનકી ઝિમ્મેદારી ઔર બજહ ગઈ. ઉસ બચ્ચેકી અચ્છી તરબિયત કરના ભી ઉનકી ઝિમ્મેદારી હૈ. લિહાજા બચ્ચોંકે સામને કભી ભી એક દૂસરેકે સાથ બહસ મુબાહિસા નહીં કરના ચાહિયે.

જો ખાવિંદ અપને બચ્ચોંકે સામને અપની બીવીકો ડાંટ ડપટ કરતા હૈ વો સમજ લે કે મેં અપને બચ્ચોંકો બિગાડનેકી પૂરી કોશિશ કર રહા હૂં. ઈસ લિયે કે બીવીકો હી તો ઉનકો ટ્રેનિંગ દેની થી. જબ બીવીકો હી ડાંટ પડ રહી હૈ તો બચ્ચોંકી નઝરમેં ઉસકી ક્યા અહમિયત રેહ જાતી હૈ. ઈસ લિયે

ખાવિંદકી જિમ્મેદારી હૈ કે બચ્ચોંકી નઝરમેં અપની બીવીકા એહતિરામ બનાએ. ઔર બીવીકી જિમ્મેદારી હૈ કે બચ્ચોંકી નઝરમેં અપને મિયાંકા એહતિરામ બનાએ. મિયાં બીવી આપસમેં **Mutual Understanding** મ્યુચુઅલ અન્ડરસ્ટેન્ડિંગ (જહની મુતાબિકત) કે સાથ કામ કર સકતે હૈં. ખાવિંદ જબ ભી બચ્ચોંકે પાસ બૈઠે તો કહે બચ્ચો તુમ અપની અમ્મીકી બાત માના કરો, અમ્મીકી બાત સુના કરો. વો બચ્ચોંકી નઝરમેં અપની બીવીકા એહતિરામ પૈદા કરે. માંકા મકામ જહનમેં પૈદા કરે. ઔર જબ માં અકેલી હો બચ્ચોંકે સાથ તો ઉનકો સમજાએ કે બેટો તુમ અબ્બૂકી બાત માના કરો. જબ દોનોં મિયાં બીવી ઈસકો ઉસૂલ બના લેંગે તો બચ્ચે માંકી ભી માનેંગે બાપકી ભી માનેંગે ઔર ઉનકી અચ્છી તરબિયત હોગી.

માન જાનેમેં ખૈર હૈ

અવ્વલ તો બહસ વ મુબાહિસાકા ફાઈદા નહીં. દોનોંમેંસે એક જલ્દી **Held** હેલ્ડ કર જાયા કરે કે ચલો મૈં ઉસકી બાત માન લેતા હૂં. બાત માનનેમેં હમેશા ફાઈદા હૈ, બાત માનનેમેં અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ઈન્સાનકો અજર મિલતા હૈ. મનવાનેમેં શયતાનિયત જિયાદા હૈ. મિયાં યે સોચે કે મૈંને અપની બાત મનવાઈ તો હો સકતા હૈ ઉસમેં ખૈર ન હો તો ઘરકે અંદર બેબરકતી હોગી. બીવી ભી સોચે મૈંને અપની બાત મનવાઈ તો હો સકતા હૈ ઉસમેં ખૈર ન હો કહીં ઈસ વજહસે ઘરમેં બેબરકતી ન આએ. લેકિન જબ કોઈ દૂસરેકી બાત માનતા હૈ તો માનનેમેં ઔર ઈતાઅત કરનેમેં હમેશા ફાઈદા હોતા હૈ. હદીસે પાકકે મુતાબિક ઉસમેં બરકત હોતી હૈ. ઈસ લિયે માનનેમેં ફાઈદા જિયાદા હોતા હૈ. તો બાતકો જલ્દી સમેટ દિયા કરેં ઔર બચ્ચોંકે સામને બહસ વ મુબાહિસા કરનેસે પરહેઝ કિયા કરેં.

પ્યારકા વાર તલવારસે જિયાદા કારગર હોતા હૈ

નરમીસે જો મઆમલાત તય હો જાતે હૈં વો ગરમીસે કભી નહીં હોતે. અગર ખાવિંદ ગરમીમેં આ ગયા ઔર આગેસે બીવી ભી ગરમીમેં આ ગઈ

તો ફિર તો આપસમેં બહસ ચલેગી, ફિર તો આપસમેં ઝિદ આ જાએગી ઔર ઝિદકી કોઈ ઈન્તિહા નહીં હોતી. ઝિદકે પીછે તો ફિર ઘર ટૂટા કરતે હૈં, ઝિદકે પીછે તો ફિર સુકૂન લુટા કરતા હૈ, ઝિદકે પીછે તો ફિર ઘરોમેં બેબરકતી આતી હૈ. ઈસ લિયે એસે માહોલસે બચના ચાહિયે. ખાવિંદકો યે બાત ઝહનમેં બિઠા લેની ચાહિયે કે પ્યારકા વાર તલવારસે ઝિયાદા કારગર હોતા હૈ. વો પ્યારસે અગર અપની બીવીકો કાઈલ નહીં કર સકા તો ફિર વો તલવારસે ભી બીવીકો કાઈલ નહીં કર સકેગા. ઈસ બાતકો અપને બેડરૂમમેં લિખકર લગા લેં. યે પક્કી બાત હૈ. ઈસ લિયે કિસી અકલમંદને યે બાત કહી, હૈ તો અજીબસી મગર કેહ દેતા હૂં. ઉસને યે કહા કે જો ખાવિંદ બોસેકે ઝરીએ અપની બીવીકા દિલ ન જીત સકા વો ફિર જંગકે ઝરીએ ભી બીવીકા દિલ નહીં જીત સકતા. તો બાત વાકઈ સોફીસદ સચ્ચી હૈ. પ્યારકે ઝરીએ જો કામ હો જાતે હૈં વો ફિર આપસકે ઝગડોસે હલ નહીં હોતે.

અપની ઝરૂરત હલાલ તરીકેસે પૂરી કરે

હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે કિસી મર્દકી નઝર ઈત્તિફાકન (અચાનક) કિસી ગૈર ઔરત પર પડ ગઈ જો ઉસે અચ્છી લગી તો ઉસકો ચાહિયે કે ઘર આકર અપની બીવીકે સાથ વક્ત ગુઝારે, જો કુછ બાહિરવાલી ઔરતકે પાસ હૈ વોહી કુછ ઘરમેં બીવીકે પાસ હૈ. લિહાઝા અલ્લાહકે હુકમોંકી નાફરમાની કરનેકી ક્યા ઝરૂરત હૈ. ઈન્સાનકી ઝરૂરતકે લિયે અલ્લાહને બીવી બના દી. બીવીકે લિયે ખાવિંદ બના દિયા. લિહાઝા હલાલ તરીકેસે અપની ઝરૂરતોંકો પૂરી કર લે ઔર હરામકી તરફ ન જાએ. યે બાત ઝહનમેં રખ્ખેં કે શયતાન ગુનાહ કરવાનેકે લિયે ચીઝોંકો મુઝય્યન (ખૂબસૂરત) કરકે પેશ કરતા હૈ. ઈસ લિયે હમને દેખા કે ઘરમેં ચાંદ જૈસી બીવી ઈન્તિઝારમેં બૈઠી હોતી હૈ ઔર બાહિરકી બેહૂદા કિસમકી શકલવાલી લડકીકી તરફ ખાવિંદ લલચાઈ નઝરોંકે સાથ દેખ રહ્યા હોતા હૈ. યે ફક્ત શયતાનિયત હૈ. ઉસકા ઔર કિસીસે કોઈ તઅલ્લુક નહીં.

જબ આપ મહેસૂસ કરે કે જાઈઝ તરીકેની બજાએ હરામકી તરફ દિલ ઝિયાદા માઈલ હોતા હૈ તો ફૌરન દેખે કે મેરે ખાનેમેં કોઈ મિલાવટ તો નહીં, મેરે અમલમેં કોઈ કોતાહી તો નહીં કે જિસ વજહસે મેરા દિલ હરામકી તરફ ખીંચ રહા હૈ. હલાલ ખાનેકી યે બરકત હોતી હૈ કે ઈન્સાન હલાલ કામ કરનેકી તરફ હી મુતવજજેહ રેહતા હૈ. લિહાઝા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે દુઆએ ભી માંગે કે અલ્લાહ તઆલા ઘરોમેં નેકી ઔર દીનદારીકી ઝિંદગી અતા ફરમા દે.

ઘરકે માહોલકી તરફ તવજજોહ

ઔલાદ પર તવજજોહ :

જો ખાવિંદ ઘરકે માહોલકી તરફ ધ્યાન નહીં કરતે ઉનકો અપને બિઝનેસસે ફુરસત નહીં હોતી. ઉનકી ઔલાદેં બિગડ જાતી હૈં. ઈસ લિયે કહા ગયા :

લૈસલ્ યતીમુ કદ માત વાલિદુલ્હ બલિલ યતીમુ યતીમુલ ઈલ્મુ વલ અમલ.

(યતીમ વો નહીં હોતા જિસકે માં બાપ મર જાતે હૈં, યતીમ તો વો હોતા હૈ જો ઈલ્મ ઔર અમલસે મહેરૂમ કર દિયા જાતા હૈ)

યે બાત ઝહનમેં રખના કે જિસ માં કી બાત બચ્ચે માનતે નહીં ઔર બાપકે પાસ ઘરમેં વક્ત દેનેકી ફુરસત નહીં વો બચ્ચે ઝિંદા હોતે હૈં મગર કિસી યતીમકી તરહ હોતે હૈં. યે બાત ફિર ઝરા સુન લીજિયે કે જિસ માં કો તરબિયતકા તરીકા નહીં આતા ઔર બાપકે પાસ ફુરસત નહીં તો સમજ લો વો બચ્ચે યતીમ હૈં ઉન બેચારોંકી તરબિયત કભી નહીં હો સકેગી. લિહાઝા ખાવિંદકો ચાહિયે કે અપને Scadual સ્કેજયુઅલ (નિઝામુલ ઔકાત) મેં જહાં ઔર કામ રખ્ખે હૈં વહાં બચ્ચોંકે લિયે ભી વક્ત ઝરૂર રખ્ખે. બીવીસે સુન લે કે ઘરમેં આજ ક્યા ગુઝરી..... બચ્ચેને ક્યા કિયા..... બચ્ચીને ક્યા કિયા..... ફિર ઔરતકો સમજા દે કે આપકો યૂં નહીં કરના બલ્કે યૂં કરના હૈ. જબ મિલકર દોનોં કામ કરેંગે તો બચ્ચોંકી તરબિયત યકીનન અચ્છી

હોગી. ઔર અગર મદ ઘરકે માહોલકા કુછ ખયાલ હી ન કરે, ફક્ત પૈસે કમાકર લે આતા હૈ ઔર ઘરકી ઔરતોંકો ખુલા ખર્ચ કરનેકી ઈજાજત દે રખ્ખી હૈ ઔર હર સહૂલત દે રખ્ખી હૈ. ઘરકે અંદર દીનકે બારેમેં Discussion ડિસ્કસન (મુજાકરા-ચર્ચા વિચારણા) હી નહીં હોતા તો ઉસ ઘરકે મરદોંમેં ઔર મરદોંમેં કોઈ ફર્ક નહીં. ઈસ લિયે મેં કેહતા હૂં કે જિસ ઘરમેં નેકોકાર નફસ ન હો વો ઘર તો જાનવરોંકા ડરબા હૈ. સારે ઘરકે અંદર જાનવર બંધે હુએ ઝિંદગી ગુજાર રહે હોતે હૈં.

ઘરકી ઔરતોં પર તવજજોહ

યાદ રખના! કિયામતકે દિન એક બેઅમલ ઔરત અપને સાથ ચાર મહરમ મરદોંકો જહન્નમમેં લે જાએગી. ખાવિંદકો, વાલિદકો, ભાઈકો ઔર બેટેકો. કહેગી અય અલ્લાહ! યે ખૂદ નેક બને મગર મુજે તો નેકીકે લિયે કભી Pressurize નહીં કિયા થા. ઝરા ખાનેમેં ઊંચ નીચ હોતી તો મુજે શેરકી આંખસે દેખતે થે ઔર મેં ડરકે મારે કામ ઠીક કરતી થી. મગર મેં નમાઝેં કઝા કરતી થી, મેં બૈઠકર સ્કીન (ટી.વી.) કે તમાશે દેખતી થી, યે મેરે પાસ બૈઠતે થે ઔર ઉનહોંને કભી મુજે નેકીકી તલ્કીન હી નહીં કી. અબ મેં જો જહન્નમમેં જા રહી હૂં ઉનકો ભી ભેજિયે. હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે એક બદકાર ઔરત અપને સાથ ચાર મરદોંકો લેકર જહન્નમમેં જાએગી. ઈસકો કેહતે હૈં હમ તો ડૂબે હૈં સનમ તુમકો ભી લે ડૂબેંગે. લિહાઝા યે બીવી અકેલી નહીં ડૂબેગી યે ચાર મરદોંકો લેકર ડૂબેગી. ઈસ લિયે ઘરકે અંદર દીનકી ફિઝાકો પૈદા કરના ઈન્તિહાઈ અહમ ઔર ઝરૂરી હૈ.

સાસ-બહૂકે ઝગડે

ઔર ઘરકે અંદર સાસ-બહૂકે ઝગડે હર જગહ હોતે હૈં. ઉસકી બુન્યાદી વજહ તો કમ ઈલ્મી હોતી હૈ. ઈલ્મ નહીં હોતા. ઔર અગર દીનકા ઈલ્મ હો ભી સહી તો તરબિયત દોનોં તરફકી પૂરી નહીં હોતી. ઔરતેં આપસમેં જબ મિલ બૈઠતી હૈં, બેચારી દીન ઔર અકલમેં અધૂરી હોતી હૈં ઈસ લિયે જલ્દી

ઉલજ પડતી હૈં..... થોડીસી બાત પર જલ્દી નતીજે નિકાલ લેતી હૈં.....

Hasty Decision હેસ્ટી ડીસીઝન (ઈન્તિકામી ફૈસલે) ઉનકી આદત હોતી હૈં..... ઝરાસી બાત પર ફૈરન કોઈ નતીજા નિકાલકર બૈઠ જાતી હૈં.....

ઔર ઉસમેં ગલતી કર જાતી હૈં..... ઈસ જલ્દબાજીકી આદતકી વજહસે આપસમેં ઝગડા કર લેતી હૈં..... ગલત ફેહમિયાં હો જાતી હૈં..... તો ઈસ ગલત ફેહમીકો દૂર કરના ખાવિંદકી ઝિમ્મેદારી હોતી હૈં.

કઈ જગહોં પર ખાવિંદ બીવીકો અપની માંકે હવાલે કર દેતે હૈં. ઈફરાત વ તફરીત (કમી-બેશી) સે બચના ચાહિયે. બીવીકે કુછ હુકૂક ઐસે હોતે હૈં કે જિસકે લિયે સાસકો ભી ચાહિયે કે વો બીવીકો થોડા મૌકા દે તાકે વો અપની ઝિંદગી મિયાંકે સાથ ગુઝાર સકે.

બહૂકો ભી ચાહિયે કે સાસકો માં કી તરહ જાને. ઘરમેં દેખા કે માં અગર ઘરમેં થપ્પડ ભી લગા દેતી હૈં તો બચ્ચી ચુપ કર જાતી હૈં. ઔર સાસ અગર ઈસ્લાહકી બાત ભી કર દેતી હૈં તો ઉસકે ઉપર તડકકર બોલતી હૈં. યે નાઈન્સાફી બીવી ક્યૂં કર રહી હૈં. જબ માં કા થપ્પડ બરદાશત કર સકતી હૈં તો કમ અઝ કમ સાસકી તન્કીદ તો બરદાશત કર લિયા કરે.

એક આલિમા લડકીકા વાકિઆ

એક મરતબા મેરે પાસ એક આલિમા આઈ. દીનકા ઈલ્મ પળહી હુઈ થી. કેહને લગી, મિયાં મેરે સાથ બહોત અચ્છા હૈં. દુનિયામેં શાયદ ઐસા મિયાં કિસીકો નહીં મિલા હોગા. મુઝે અલ્લાહને ઐસા મુત્તકી, પરહેઝગાર ઔર નેકોકાર મિયાં દિયા. મગર સાસને મેરી ઝિંદગી જહન્નમ બના દી હૈં. ઝરા ઝરાસી બાત પર રોક ટોક કરતી રેહતી હૈં. યે કરતી હૈં વો કરતી હૈં. ચુનાંચે ઉસને સાસકે બારેમેં ચંદ બારેં કહીં. વો મુઝસે પૂછના યે ચાહતી થી કે અબ આપ ઝરા ઈજાઝત દે દીજિયે. મૈં ભી તુરકી બતુરકી જવાબ દિયા કરૂં. ઈંટકા જવાબ પત્થરસે દિયા કરૂં. લેકિન આલિમા થી ઝરા ઘભરાતી ભી થી કે કહીં મૈં પકડી ન જાઉં. ઉસને ક્યા તરીકા સોચા કે હઝરત સાહબસે ઉસકા **Decision** ડિસીઝન (ફૈસલા)

લે લો, Approval અપ્રૂવલ (મંજૂરી) લે લીજિયે હઝરત સાહબસે. યુનાંચે ઉસને અપની સાસકી જો ઈતની બાતેં બતાઈ કે ઝરા ઝરાસી બાત પર યે કરતી હૈ વો કરતી હૈ ઔર મુઝે ઝહની તૌર પર પુરસુકૂન નહીં હોને દેતી. મુઝે પળહાના હોતા હૈ ઔર મુઝે પળહાનેમેં દિક્કત (પરેશાની) હોતી હૈ. અબ આપ બતાઓ મેં કયા કરું? મેંને ઉસસે કહા કે આપકી સાસકે અંદર ઈતની બાતેં નાપસંદીદા હેં, કોઈ બાત પસંદીદા ભી હૈ? કેહને લગી, મુઝે તો કોઈ ભી પસંદીદા બાત નઝર નહીં આતી. મેંને કહા કે તુમહારી નઝરમેં ઈન્સાફ નહીં. અગર ઈન્સાફકી નિગાહસે દેખતી તો તુમહેં ઉસકે અંદર કોઈ ન કોઈ અચ્છાઈ નઝર આતી. વો ફિર કેહને લગી, હઝરત! મુઝે તો ઉસમેં કોઈ અચ્છાઈ નઝર નહીં આતી. મેંને કહા દેખો એક બાત બતાઓ. તુમહારા ખાવિંદ તુમહેં અલ્લાહને ફરિશતોંકી સિફત જૈસા દે દિયા, યે તો બાત માનતી હો? કેહને લગી, હાં માનતી હૂં. મેંને કહા, ઉસ ખાવિંદકી બીવી તુમહેં કિસને બનાયા? યેહી તુમહારી સાસ થી જો તુમહેં પસંદ કરકે લેકર આઈ ઉસ ખાવિંદકે લિયે. ઉસકો ઔર ભી બડી લડકિયાં મિલતી થી, કિસી ઔરકો પસંદ કર લેતી મગર તુમહેં જો પસંદ કરકે લાઈ તો યેહી સાસ થી જિસને તુમહેં ઈસ ખાવિંદકી બીવી બનાયા. ઔર તુમ કેહતી હો કે મેરા ખાવિંદ તો ફરિશતોં જૈસી સિફતવાલા ખાવિંદ હૈ. કેહને લગી, હાં યે બાત હૈ. મેંને કહા, અબ ઉસકે ઈસ એહસાનકા બદલા તુમ સારી જિંદગી નહીં ઉતાર સકતી. હલ જઝાઉલ એહસાનિ ઈલ્લલ એહસાન. (એહસાનકા બદલા એહસાન હોતા હૈ). કુરઆનકી આયત જાનતી હો. કેહને લગી, જી પળહી હુઈ હૂં. મેંને કહા ઈસ એહસાનકા બદલા ઉતારો કે સારી જિંદગી ઉસકે પાંવ ધોકર પિઓ, કે ઉસને આપકો અપને બેટેકી બીવીકે તૌર પર યુન લિયા. કેહને લગી, હઝરત! આપને બાત સમઝા દી, આજકે બાદ મેં કભી ઉનકે સામને ઊંચા નહીં બોલૂંગી ઔર ઉનકો અપની માં કા દરજા દેકર ઉનકી હર બાતકો બરદાશત કરૂંગી. વાકઈ ઉનહીંકે સદકે અલ્લાહને મુઝે ઈતના અચ્છા ખાવિંદ દિયા.

તો જબ ઈન્સાન સમઝતા હૈ તો બાત જલ્દી સમઝમેં આ જાતી હૈ.

સાસ બહૂકે ઝગડે જિલ્લતકે સિવા કુછ નહીં હોતે. ઝરા સમજને સમજાનેસે બાત કર લી જાએ તો બાત સમજમેં આ જાતી હૈ.

સાસકે સોચનેકી બાત

ઈસી તરહ ખૂદ સાસકો બી યે બાત સમજની ચાહિયે કે અપની બેટી અગર કોઈ કબીરા ગુનાહ કર બૈઠેગી તો માં અપની બેટીકા ઐબ છુપાતી ફિરેગી. ઔર અગર ઉસકી બહૂછોટીસી, મામૂલીસી કોઈ ગલતી ખાને પકાનેમેં કર બૈઠેગી તો યે સાસ ઉસકો દૂસરે લોગોંમેં બતાતી ફિરેગી, યે કિતની બડી નાઈન્સાફી હૈ. બેટીને વોહી ગુનાહ કિયા ઔર માં છુપાતી ફિર રહી હૈ, ઔર બહૂસે ગલતી હુઈ તો સાસ લોગોંકો બતાતી ફિર રહી હૈ. યે નાઈન્સાફીકી બાતેં હૈં. જબ સાસ અપની બહૂકો બેટી સમજને લગ જાએગી ઔર બેટી અપની સાસકો માં સમજને લગ જાએગી તો જિંદગી પુરસુકૂન હો જાએગી. માં ઔર બેટીકે દરમિયાન નફરતેં નહીં હુવા કરતીં મુહબ્બતેં હુવા કરતીં હૈં.

ખાવિંદકી ઝિમ્મેદારી

યે કામ ખાવિંદકો કરના ચાહિયે કે બજાએ ઉસકે કે ઔરતોંકો આપસમેં ઉલજનેકા મૌકા મિલે, દરમિયાનમેં પડકર અમ્મીકો અપની જગહ સમજાએ ઔર બીવીકો અપની જગહ સમજાએ. દેખેં અલ્લાહ તઆલાને ઈસ લિયે ઈન્સાનકો દો આંખેં દી હૈં ઔર દો કાન દિયે હૈં કે એક આંખસે અગર માંકા અમલ દેખતા હૈ તો દૂસરી આંખસે બીવીકા અમલ દેખે. એક કાનસે અગર અપની અમ્મીકી બાત સુનતા હૈ તો દૂસરે કાનસે અપની બીવીકી બાત સુને. ઔર અલ્લાહને દોનોં આંખોં ઔર કાનોંકે દરમિયાન દિમાગ રખ્યા હૈ. ફિર અપને દિમાગસે સોચકર ફૈસલા કરે કે દોનોંમેંસે દરમિયાના રાસ્તા કૌનસા હૈ. જબ ખાવિંદ યે ઝિમ્મેદારી ખૂદ સંભાલેગા ઔર દોનોંકો એક દૂસરેકે સાથ ઉલજનેકા મૌકા નહીં દેગા. અલાહિદા અલાહિદા ઈન દોનોંકો સમજાકર ગૈર જાનિબ દારાના ફૈસલા કરેગા તો યકીનન ઘરકી જિંદગી અચ્છી હોગી. રબ્બે કરીમ ઘરકે ઝગડોં ઔર લડાઈયોંસે મહેફૂઝ ફરમાએ.

ઘરકે અંદર પુરવકાર રહિયે

ઘરકે અંદર જિંદગી ગુઝારતે હુએ અપની બીવીકે સાથ પુરવકાર રેહના ચાહિયે. એક ગલત આદત ખાવિંદોંમેં યે ભી દેખી હૈ કે ઘરકે અંદર જબ આતે હૈં તો કોઈ ઉનકો ન બૈઠને ઉઠનેકા તરીકા, ન કપડે પહેનનેકા તરીકા, ગંદે બને ફિરેંગે ઔર સમજેંગે કે બીવીકો હમારે લિયે સંવરના ચાહિયે ઔર હમેં તો બીવીકે લિયે સંવરનેકી કોઈ ઝરૂરત નહીં. હમારે જિસ્મસે પસીનેકી બદબૂ આતી ફિરે યા ગંદે કપડે પેહને રહેં તો કોઈ બાત નહીં. કઈ લોગોંકે મુંહસે તો સિગરેટકી બૂ ઐસે આતી હૈ કે દસ ફુટકે ફાસલે પર બૈઠે હુએ બંદેકો નફરત આતી હૈ. માલૂમ નહીં ઉનકી બીવિયાં ઉનકે સાથ ઘરોંમેં કેસે જિંદગી ગુઝારતી હોંગી. ખાવિંદકો ચાહિયે કે બીવીકે સામને પુરવકાર રહે.

નબી અલૈહિસ્સલામકી આદતે શરીફા થી, સુનિયે ઔર દિલકે કાનોંસે સુનિયે. સચ્ચિદા આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) ફરમાતી હૈં કે ઘરકે અંદર દાખિલ હોતે થે, પુરવકાર તરીકેસે દાખિલ હોતે થે ઔર મુસ્કુરાતે ચેહરેકે સાથ દાખિલ હોતે થે. ઘરવાલોંકો સલામ કરતે થે. ઔર રિવાયતમેં આયા હૈ, જિમ્મેદારીસે ઉસકી દલીલ દે સકતા હૂં કે નબી અલૈહિસ્સલામ ઘરમેં આકર સબસે પેહલે મિસ્વાક કિયા કરતે થે. તો મિસ્વાક કરનેકા કયા મતલબ, અપને મુંહકો સાફ કરતે થે તાકે અગર બાહિર કુછ ખાયા પિયા ભી હૈ તો ઉસકી મુંહસે મહેક ચલી જાએ. કઈ ખાવિંદ તો ઐસે હોતે હૈં કે ઉનકે મુંહસે મુરદોં જૈસી બદબૂ આ રહી હોતી હૈ ઔર ફિર કેહતે હૈં કે હમેં ઘરકે અંદર ઈઝ્ઝત ક્યૂં નહીં મિલતી. ઈન બાતોંકા ખયાલ રખના ચાહિયે. શરીઅતને ઉનકી તાલીમ દી હૈ. નબી અલૈહિસ્સલામ ઘર તશરીફ લાતે થે તો આતે હી સબસે પેહલે વુજૂ ફરમાતે થે. માલૂમ હુવા કે હાથોંકો સાફ કિયા, અપને ચેહરેકો ધો લિયા, મુંહકો ધો લિયા, અબ ઈન્સાન અગર કિસીકે પાસ બૈઠેગા ભી સહી તો ઝરા ચેહરેકે ઉપર ભી તાઝગી હોગી ઔર મુંહસે ભી બૂ નહીં આએગી.

તો યે તરીકે હૈં અચ્છી જિંદગી ગુઝારનેકે. દેખનેમૈં છોટી છોટી બાતૈં હૈં મગર ઉનકા ખયાલ ન રખ્ખા જાએ તો તબીઅતોંકે અંદર નફરતૈં આ જાતી હૈં. લિહાઝા ઉનકા ખયાલ રખિયે. બીવીકે સામને પુરવકાર રેહનેકી કોશિશ કીજિયે. આજ તો ઘરોંકે અંદર પુરવકાર રેહનેવાલા સિલસિલા ખાવિંદોંને બિલકુલ હી છોડ દિયા. હકીમ તિરમિઝી (રહ.) કે બારેમૈં આતા હૈ કે વો અપને ઘરમૈં અપની બીવીકે સામને નાક ભી સાફ નહીં કિયા કરતે થે. ઈસ લિયે કે જબ એક નાક સાફ કર રહા હોતા હૈ તો દૂસરેકો અજીબસા લગતા હૈ. વો બીવીકે સામને ભી નાક સાફ નહીં કરતે થે તાકે ઉસકે દિલકે અંદર કોઈ મલાલ ન આએ. વો તો અપની બીવિયોંકે સાથ ઈતની મુહબ્બત ઔર વકારસે રેહતે થે લેકિન આજ ઘરોંમૈં ઈન ચીઝોંકા ખયાલ નહીં રખ્ખા જાતા.

તહમ્મુલ મિઝાજી ઈખ્તિયાર કરૈં

અગર આપ અપની બીવીકો સમજાના ચાહતે હૈં તો ઉસકી બુરાઈયાં હર વંકત બયાન કરનેકે બજાએ કભી ઉસકી તારીફ ભી કિયા કરૈં. ઉસકી બુરાઈયોંકે બારેમૈં ઉસકો તન્હાઈમૈં સમજાયા કરૈં ઔર કહા કરૈં કે એક બાત મૈં આપસે કરના ચાહતા હૂં આપ ઝરા મેરી બાત તવજજોહસે સુનના. ઔર મિયાં બીવી યે ઉસૂલ બના લૈં કે જબ ખાવિંદ બોલ રહા હો તો બીવી સુને, જબ બીવી બોલ રહી હો તો ખાવિંદ સુને. દરમિયાનમૈં એક દૂસરેકી બાત કાટના જાહિલોંકા શેવા હોતા હૈ. યે તો બેવકૂફોંકી નિશાની હોતી હૈ. ઔર આમ તૌર પર આજ યેહી હોતા હૈ કે ખાવિંદને બાત શુરૂ કી, બીવીને બાત કાટકર અપની શુરૂ કી, ખાવિંદને ફિર અપની દલીલ દી. યુનાંચે એક દૂસરેકી સુનનેકી બજાએ દોનોં અપની અપની સુના રહે હોતે હૈં. સુન કોઈ ભી નહીં રહા હોતા ઔર યેહી ઘરોંકી બરબાદિયોંકી વજહ બન જાતી હૈ. જૈસે કિસીને એક અજીબ બાત કહી કે જબ મેરી શાદી હુઈ. શુરૂમૈં મૈં બોલતા થા ઔર મેરી બીવી સુનતી થી, ફિર જબ ઔલાદ હો ગઈ તો બીવી બોલતી થી ઔર મૈં સુનતા થા, ઔર ફિર જબ હમ દોનોં બુળે હો ગયે તો ફિર હમ

દોનોં બોલતે થે ઔર મોહલ્લેવાલે સુનતે થે. તો બાત ઐસી હી બન જાતી હે કે કઈ મરતબા મિયાં બીવી દોનોં બોલ રહે હોતે હૈં ઔલાદેં સુન રહી હોતી હૈં યા કરીબકે પડોસી સુન રહે હોતે હૈં. તો યે ગલતી ભી હરગિઝ નહીં કરની ચાહિયે. તહમ્મુલ મિઝાજી (નરમી) સે દૂસરેકી બાત નાપસંદીદા સહી, ઝરૂર સુન લે, ફિર ઉસકે બાદ આગે અપની બાત બતા દે તો આપકી બાતકો ભી ફિર સુન લિયા જાએગા.

સબર હો તો ઐસા

એક બુઝુર્ગ થે ઉનહોંને કિસી વજહસે અપની બીવીકો તલાક દે દી. બહોત તંગ થે મજબૂર હોકર ઉનહોંને ઐસા કદમ ઉઠા લિયા. એક આદમી મિલનેકે લિયે આયા. ઉસને કહ્યા કે આપને અપની બીવીકો તલાક દે દી આખિર વજહ ક્યા બની? ઉનહોંને આગેસે કોઈ બાત નહીં કી. બસ ઈતના કહ્યા, અરે મિયાં! જબ વો મેરી બીવી થી, મૈંને ઉસ વક્ત ઉસકી ગીબત કભી નહીં કી થી, અબ તો અજનબિયા બન ગઈ અબ મૈં ઉસકી ગીબત કેસે કર સકતા હું. તો સોચિયે હમારે મશાઈખ તો અપની બીવિયોંકી ગીબતસે ભી પરહેઝ ક્રિયા કરતે થે. ઔર બીવિયાં અપને ખાવિંદોંકી ગીબત કરનેસે ભી પરહેઝ ક્રિયા કરતી થી. યુનાંચે એક હદીસે પાકમેં આયા હે કે જો ખાવિંદ અપની બીવીકી ઈઝા રસાની (તકલીફ) પર સબ્ર કરેગા યા બીવી અપને ખાવિંદકી ઈઝા (તકલીફ) પર સબ્ર કરેગી, અલ્લાહ તઆલા ઉનકો સબ્રે ઐયૂબકી તરહ સવાબ અતા ફરમાએંગે. લિહાઝા સબ્ર કર લેના ભી બહોત બડી બાત હૈ. યે અલ્લાહ તઆલાકે યહાં બખ્શિશકા ઝરીઆ બન જાતા હૈ.

બાત ઘુપાનેસે ગલત ફેહમિયાં પૈદા હોતી હૈં

આમ તૌર પર Confusion કન્ફ્યૂઝન (ગૂંચવાડો) કહાંસે શુરૂ હોતી હૈ કે જબ મિયાં બીવી આપસમેં કુછ બાતેં ઘુપાના ચાહતે હૈં. જૈસે આમ મશહૂર હૈ કે ખાવિંદ અપની તન્ખ્વાહ ઠીક નહીં બતાતા ઔર બીવી અપની ઉમર ઠીક નહીં બતાતી, બિલકુલ ઈસી તરહ કઈ બાતેં ઐસી હોતી હૈં. જબ

દાલમેં કુછ કાલા હોતા હૈ યા દિલમેં કહીં આપસમેં ફાસલા હોતા હૈ તો ફિર એક દૂસરેસે બાતેં છુપાના શુરૂ કર દેતે હૈં. બીવી ખાવિંદસે બાતેં છુપાના શુરૂ કરતી હૈં ઔર ખાવિંદ બીવીસે બાતેં છુપાના શુરૂ કરતા હૈ. યે બુન્યાદ બનતી હૈ લડાઈ ઔર ઝગડેકી. ઐસા નહીં કરના ચાહિયે. એક દૂસરેકે સાથ Sincere સિન્સિઅ'ર (મુખ્લિસ) હોકર રેહનેવાલી જિંદગી ગુઝારેં. ખાવિંદ બીવીકે સાથ Sincere સિન્સિઅ'ર હો ઔર બીવી ખાવિંદકે સાથ Sincere સિન્સિઅ'ર હો તો અલ્લાહ તઆલા ઉનકી જિંદગીકો પુર મસરત (ખૂશિયોભરી) બના દેંગે. ફિર એક દૂસરે પર ભરોસા હોગા ઔર અચ્છી જિંદગી ગુઝર જાએગી. બાત બતાનેસે ગુરેઝ કરનેસે ગલત ફેહમી પડ જાતી હૈ. ઔર બાતકો છુપાકર આદમી કબ તક છુપાએગા, દૂસરા ટોહમેં (તલાશમેં) લગા રહે તો બાતકા પતા તો ચલ હી જાતા હૈ. લિહાઝા એક દૂસરેકે સાથ દિલકો સાફ રખના ચાહિયે ઔર દિલોંકો ખોલ દેના ચાહિયે. ઐસા ન હો આધી બાત બતાઈ આધી રખ લી.

એક લતીફા મશહૂર હૈ કે કિસી ઔરતને આવાઝ ધમ સી સુની. ઉસને દૂરસે પૂછા કે ક્યા હુવા? ખાવિંદને જવાબ દિયા, કુરતા પાજામા ગિર ગયા હૈ. ઉસને કહા, કુરતા પાજામા ગિરનેકી તો ઈતની આવાઝ નહીં હોતી. કેહને લગા, હાં મેં ભી કુરતે પાજામેકે અંદર થા. તો ઈસ તરહ આધી બાત બતાની ઔર જબ દૂસરેને થોડી ટોહ લગાની હૈ તબ અગલી બાત બતાની હૈ તો ફિર ઉસસે ગલત ફેહમિયાં બળહ જાતી હૈં. પેહલે હી પૂરી બાત બતા દેની ચાહિયે.

દરગુઝર (મઆફી) સે કામ લેના ચાહિયે

એક દૂસરેકે સાથ દરગુઝર (મઆફી) સે કામ લેના ચાહિયે. જબ ઈન્સાન ગૈરોંકો મઆફ કર દેતા હૈ તો ફિર અપનોંકો તો જલ્દી મઆફ કર દેના ચાહિયે, બલકે ખાવિંદ તો યે સોચે કે ઈસ બીવીને મેરી ખાતિર જવાની કુરબાન કર દી, અપના સબ કુછ કુરબાન કરકે મેરે ઘરકો ઉસને આબાદ

डिया. अंभ उसका तो हक है के मैं उसे मआफ़ कर दूं. तो उसकी हर गलतीको अल्लाहके लिये मआफ़ कर देना याहिये. जब आप अल्लाहके लिये बीवीको मआफ़ कर देंगे तो देभना के उसकी बरकत होगी. हमने तो सुना के डार्शन भी ओक घरको मआफ़ कर दिया करती है. लेकिन आजके पाविंद और किसीको तो क्या मआफ़ करेंगे घरमें बीवीकी भी छोटी मोटी गलतियोंको मआफ़ नहीं करते. लिहाजा घरोंके अंदर मुहब्बतकी इजा काईम रबना, ये दीने ईस्लामकी तालीम है और हमें ईस तालीम पर अमल करना याहिये.

હાજરત ઉમર (રદિ.) કી તાલીમ

એક સહાબી અપની બીવીકી કિસી બાતકી વજહસે બડે તંગ થે ક્યૂંકે યે આમ તૌર પર ઝબાનકી તેઝ હોતી હૈં. મરદોંકે હાથ કાબૂમેં નહીં હોતે ઔરતોંકી ઝબાન કાબૂમેં નહીં હોતી. ઔર યેહી ચીઝેં ઝગડેકા સબબ બનતી હૈં. ચુનાંચે ઔરતેં કુછ ઝબાન તેઝ હોનેકી વજહસે કબી ઐસા જલ્દી કટી સુના બૈઠતી હૈં કે ખાવિંદકો બડા ગુસ્સા આંત્તા હૈ. બાતકા બતંગડ બન જાતા હૈ. વો સહાબી સોચને લગે કે કોઈ ઐસા તરીકા હો ઈસ ઔરતકો ઝરા સબક સિખાયા જાએ. સોચા કે મેં હઝરત ઉમર (રદિ.) કે પાસ ચલતા હૂં. વો ઝરા જલાલી તબીઅતકે હૈં, ઉનસે જાકર મેં બાત કરતા હૂં કે વો ઝરા મેરી બીવીકી તબીઅત સેટ કરનેકા તરીકા બતાએંગે. ચુનાંચે વો ઉમર (રદિ.) કે પાસ આએ. જબ વહાં ગયે તો ક્યા દેખતે હૈં કે હઝરત ઉમર (રદિ.) કી બીવી ઉનસે પરદેમેં બાત કર રહી હૈં. મગર બાત કરતે હુએ ઝરા ઉનકા લેહજા ઊંચા હૈ ઔર વો તેઝીસે બાત કર રહી હૈં ઔર હઝરત ઉમર (રદિ.) ઝરા તસલ્લીકે સાથ ખડે હોકર ઉનકી બાત સુન રહે હૈં. જબ ઉસ સહાબીને દેખા કે મેં તો ઈસ મકસદકે હલકે લિયે યહાં આયા થા. યહાં તો પેહલે હી આગેસે બાતેં સુની જા રહી હૈં. તો મુઝે અમીરૂલ મુઅમિનીન ક્યા હલ બતાએંગે. વો વાપસ આને લગે તો હઝરત ઉમર (રદિ.) ને પૂછા કે ભાઈ વાપસ ક્યૂં જા રહે હો? અર્ઝ કિયા હઝરત! જિસ કામકે લિયે આયા થા વોહી કામ યહાં હોતે દેખા તો

મૈંને સોચા મૈં વાપસ હી જાઉં. હઝર ઉમર (રદિ.) ને બુલાયા ઔર બુલાકર કહા કે દેખો કે યે મેરી બીવી ભી હૈ કે મેરી હર જિન્સી ઝરૂરત (ખ્વાહિશ) પૂરા કરતી હૈ, મેરે લિયે બાઈસે સુકૂન હૈ ઔર મેરે લિયે બાવરયન ભી હૈ, ઘરમૈં સારા દિન મેરે લિયે ખાને પકાનેમૈં લગી હોતી હૈ, મેરે લિયે ધોબન ભી હૈ, મેરે કપડોંકો ભી સાફ કરતી હૈ, મેરે ઘરકી સફાઈ કરનેવાલી ભી હૈ. જબ યે ઘરકી ભંગન ભી બન જાતી હૈ, બાવરયન ભી બન જાતી હૈ, ધોબન ભી બન જાતી હૈ, ઈતની કુરબાનિયાં મેરે લિયે કર રહી હૈ, ક્યા ઉસકી બાત મૈં તહમ્મુલ મિઝાજી (નરમી) સે સુન નહીં સકતા. વો સહાબી કેહને લગે હઝરત! આપને મેરે દિલકી ગિરહ ખોલ દી. જબ મેરી બીવી મેરી ખાતિર ઈતની કુરબાનિયાં કર રહી હૈ તો મૈં ભી ઉસકી બાતકો તહમ્મુલ મિઝાજીસે સુનનેકી આદત ડાલૂંગા. યુનાંયે હમૈં યાહિયે કે ઘરકે રોઝ રોઝકે ઝગડોંસે બર્ચેં.

દસ હિમાકતેં

એક બાત ઝરા ઔર તવજજોહસે સુનિયે. બુઝુર્ગોંને કિતાબોંમૈં લિખ્યા હૈ કે દસ હિમાકતેં હૈં. બંદેકો ઈન હિમાકતોંસે બચ જાના યાહિયે. દસ બાતેં બેવકૂફીકી નિશાનિયાં હૈં. ઈન બેવકૂફિયોંસે બચનેકી ઝરૂરત હૈ અગર ઘર અચ્છા ઔર આબાદ કરના હૈ.

(૧) સબસે પેહલી બાત યે હૈ કે એક બંદા નેકી તો કરે નહીં મગર જન્નતકી ઉમ્મીદ રખ્ખે. ફરમાતે થે કે યે બેવકૂફીકી અલામત હૈ. તવજજોહ ફરમાઈયે, ક્યા ફરમાતે થે કે એક આદમી નેકી તો કરે નહીં ઔર જન્નતકી ઉમ્મીદ રખ્ખે. યે બેવકૂફીકી અલામત હૈ.

(૨) દૂસરી બાત યે હૈ કે એક આદમી ખૂદ બેવફા હો ઔર દૂસરોંસે વફાકી ઉમ્મીદ રખ્ખે. ફરમાતે થે યે બેવકૂફીકી નિશાની હૈ.

(૩) તીસરી બાત. એક આદમીકી તબીઅતમૈં સુસ્તી હો ઔર વો યાહે કે મેરી ખ્વાહિશોં પૂરી હો જાએ. ફરમાતે થે યે બેવકૂફીકી અલામત હૈ. સુસ્ત આદમીકી ખ્વાહિશોં કભી પૂરી નહીં હોતી. અપની ખ્વાહિશોંકો પૂરા

કરનેકે લિયે કામ કરના પડતા હૈ. ફરમાતે થે કે બંદેકી તબીઅતમેં સુસ્તી હો
 ઔર દિલમેં ઉમ્મીદ રખ્ખે કે મેરી ખ્વાહિશાત ઔર મેરે Objective
 ઓબ્જિક્ટીવ પૂરે હો જાએંગે તો યે બેવકૂફીકી અલામત હૈ.

(૪) ચોથી બાત યે ફરમાયા કરતે થે કે આદમી અપને બડોંકી
 નાફરમાની કરે ઔર ઉમ્મીદ રખ્ખે કે છોટે મેરી ફરમાંબરદારી કરેંગે. ફરમાતે
 થે યે બેવકૂફોંકી અલામત હૈ. ઐસા કેસે હો સકતા હૈ. જબ હમને અપને
 બડોંકી ફરમાંબરદારી ન કી તો છોટે હમારી ફરમાંબરદારી કેસે કરેંગે.

(૫) પાંચવીં બાત ફરમાયા કરતે થે કે બીમારીકે અંદર બદ પરહેઝી
 કરે ઔર ફિર શિકાકી ઉમ્મીદ રખ્ખે. યે બેકૂફોંકી અલામત હૈ. શૂગર
 (ડાયાબિટીસ) કી બીમારી હૈ. મીઠા ખાનેસે બચતે નહીં. ફિર કેહતે હૈં કે જી
 Complications કમ્પલિકેશન્સ (પેચીદગિયાં) હોતી જા રહી હૈં. વો
 તો હોંગી હી સહી, બચના પડેગા. ઈસ લિયે બદ પરહેઝી નહીં કરની ચાહિયે.
 તો જો આદમી બીમારીમેં બદ પરહેઝી કરે ઔર શિકાકી ઉમ્મીદ રખ્ખે. ફરમાતે
 થે કે યે બેવકૂફીકી અલામત હૈ.

(૬) છઠ્ઠી બાત ફરમાતે થે કે જો આદમી અપની આમદ (આવક) સે
 ઝિયાદા ખર્ચ કરે ઔર ખૂશહાલીકી ઉમ્મીદ રખ્ખે. યે બેવકૂફોંકી અલામત હૈ.
 ઔર કઈ મરતબા ઔરતેં ઐસી ગલતી કર ગુઝરતી હૈં. જિતની ચાદર હો
 ઉતને પાંચ ફૈલાને ચાહિયેં. અગર ખાવિંદકી એક હદ તક આમદની (આવક)
 હૈ તો ફિર અપને ખર્ચોંકો ભી ઉતના રખ્ખેં. અગર ખર્ચેં ઝિયાદા કર લેંગી તો
 ફિર ઝગડે હોંગે. ઈસ લિયે બુઝુર્ગ ફરમાતે થે કે એક આદમી તન્ખ્વાહ (પગાર)
 સે ઝિયાદા ખર્ચ કરે ઔર ફિર ખૂશહાલીકી ઉમ્મીદ રખ્ખે તો યે બેવકૂફીકી
 અલામત હૈ.

(૭) સાતવીં બાત ફરમાતે થે કે મુશ્કિલ વક્તમેં બંદા લોગોંકી મદદ
 ન કરે ઔર ઉમ્મીદ રખ્ખે કે મેરે મુશ્કિલ વક્તમેં લોગ મેરી મદદ કરેંગે.
 ફરમાતે થે યે ભી બેવકૂફોંકી અલામત હૈ.

(૮) આઠવીં બાત યે ફરમાયા કરતે થે કે કિસી દૂસરેકો રાઝ બતાકર
 યે કેહ દેના કે આગે ન બતા દેના. આગે ન બતાનેકી ઉમ્મીદ રખના, યે

બેવકૂફોંકી અલામત હૈ. ઔર આમ તૌર પર યે બાત ઝિયાદા દેખી ગઈ કે ઔરતેં ઐસી બાતેં જો દૂસરોંકો નહીં બતાના ચાહતીં. વો ઉસકો કેહતી હૈં કે અચ્છા મૈંને તો તુમહેં બતા દિયા આગે ન બતાના. વો કેહતી હૈ બહોત અચ્છા, ફિર વો આગે કિસીકો બતાતી હૈ ઔર કેહતી હૈ કે મૈંને તો તુમહેં બતા દિયા આગે ન બતાના. આગે ન બતાનેકી ઉમ્મીદ પર યે રાજ ઓપન સીકરેટ બન જાતા હૈ. **Top of the town** ટોપ ઓફ ધ ટાઉન બના હુવા હોતા હૈ. ઔર ઔરતેં ઈસ આદતમેં અકસર મુલવ્વસ દેખી ગઈ. દિલમેં બાત રખ નહીં સકતીં. ઝરાસી બાતમેં અપના સબ કુછ બતા દેંગી. જો પેટમેં લિયે ફિરેંગી વો ભી બતા દેંગી. લિહાજા ઈસ બાતકા ખયાલ રખના ચાહિયે કે રાજ રાજ હોતા હૈ. અલ મજાલિસુ બિલ અમાનતિ. “મજાલિસકે અંદર જો બાતેં હોતી હૈં વો અમાનત હોતી હૈં.” અગર દૂસરે બંદેને ઉસકો પસંદ નહીં કિયા તો યે બાતેં દૂસરેકે સામને નહીં કેહની ચાહિયેં. મગર વો બાતેં જો શરીઅતકી હુદૂદકે અંદર હોં. બાહિરકી બાત કભી સોચે ભી નહીં. લિહાજા એક બંદા દૂસરેકો રાજ બતા દે ઔર ઉમ્મીદ રખ્ખે કે યે આગે રાજ નહીં બતાએગા. ફરમાતે હૈં યે બેવકૂફીકી અલામત હૈ.

(૯) નવવીં બાત ફરમાયા કરતે થે કે દો ચાર દફા ગુનાહ કરકે ફિર ઉસે છોડનેકી ઉમ્મીદ રખના યે બેવકૂફોંકી અલામત હૈ. ઔર નૌજવાન ઐસે હી કરતે હૈં. દિલ કેહતા હૈ કે અચ્છા યે ગુનાહ એક દફા કર લેતા હૂં ફિર છોડ દૂંગા. તો જબ યે ઉમ્મીદ બન ગઈ કે દો ચાર દફા ગુનાહ કરકે ફિર છોડ દેંગે યે બેવકૂફીકી અલામત હૈ. ગુનાહ જબ કર લિયા જાએ તો આદત પડ જાતી હૈ. ફિર ઈન્સાન ગુનાહસે બચ નહીં સકતા. ઈસ લિયે દો ચાર દફા ભી નહીં કરના ચાહિયે. તો યે નવ બાતેં બેવકૂફીકી અલામત હૈં.

(૧૦) આપ સોચ સકતે હૈં કે દસવીં બાત જિસકો હમારે બુઝુર્ગોંને બેવકૂફીકી અલામત કહા વો ભલા ક્યા હો સકતી હૈ. ઝરા અપને ઝહનમેં સોચિયે તો સહી મગર બતા દેતા હૂં. હમારે બુઝુર્ગોંને ફરમાયા કે જો ખાવિંદ બીવીસે રોજાના ઝગડા કરે ઔર ફિર સુકૂનસે રેહનેકી ઉમ્મીદ રખ્ખે. ફરમાતે થે યે બેવકૂફીકી અલામત હોતી હૈ.

રોઝકે લડાઈ ઝગડેસે બચે

સિર્ફ દસવીં બાતકે લિયે નવ બાતેં આપકો બતાની પડ ગઈ. અલ્લાહ કરે કે દસવીં બાત દિમાગમેં બૈઠ જાએ. લિહાજા જો ખાવિંદ રોઝ ઘરકે અંદર બીવીસે લડતા હૈ, ડાંટ ડપટ કરતા હૈ. ફિર વો ઉમ્મીદ રખે કે મેરે ઘરકે અંદર ખૂશિયોં ભરી જિંદગી હોગી. યે બેવકૂફોંકી અલામત હૈ. કભી એસા નહીં હો સકતા. યાદ રખે કે બીવી કોઈ બકરી નહીં હોતી કે જો જંગલસે આઈ ઔર હમને પકડકે ઉસકે ગલેમેં રસ્સી ડાલ લી. વો કિસીકી બેટી હોતી હૈ. હમને ખૂદ જાકર ઉસકો માંગા હોતા હૈ. ઉસકો ઈઝ્ઝતોંસે ઘર લાકર બિઠાયા હોતા હૈ. ઉસકે હુકૂક હોતે હૈં. લિહાજા ઉસકે હુકૂકકો પૂરા કરના ચાહિયે. જબ કલિમહ પળહા તો પૂરી શરીઅત પર અમલ કરના ઈન્સાન પર લાઝિમ હો ગયા. ઈસી તરહ જબ નિકાહમેં “કબૂલ કિયા” કા લફઝ કહા તો બીવીકી સબ ઝિમ્મેદારિયાં મદકે સર પર આ પડી. ઉનકો નિભાના ચાહિયે. મદ બનકર નિભાના ચાહિયે.

અબ ઝરા ઈસ પૂરે મઝમૂનકો મૈં ઝરા સમેટતા હૂં તાકે આપ ઈસ બાતકા પૂરા સેન્ટ્રલ આઈડિયા સમઝ સકેં. બુન્યાદી મકસદ યે હૈ કે ખાવિંદ ઘરોંકે અંદર મુહબ્બતોં ઔર પ્યારભરી જિંદગી ગુઝારેં તાકે ઘરોંકે અંદર ઉલ્ફતેં ઔર મુહબ્બતેં હોં. બચ્ચોંકી તરબિયત અચ્છી હો. મિયાં બીવી ખૂશિયોં ભરી જિંદગી ગુઝારેં. યે ઘર જન્નતકે ઘરકા નમૂનાસા બન જાએ. છોટાસા ગુલશન બન જાએ. ફૂલ હી ફૂલ હોં. જબ મિયાં બીવી પુરસુકૂન હોંગે તભી તો ઔલાદકી તરબિયત કર સકેંગે. ઔર અગર આપસમેં ઝગડોંસે હી ફુરસત નહીં તો ઔલાદકી તરબિયત કૌન કરેગા. ઈસ લિયે કિસીને કહા કે જબ મેરી શાદી નહીં હુઈ થી તો મેરે દિલમેં બચ્ચોંકી તરબિયતકી પાંચ મુખ્તલિફ **Plannings** પ્લાનીંગ (શકલેં) થીં. ઔર અબ મેરી શાદી હો ગઈ ઔર મેરે પાંચ બચ્ચે હૈં લેકિન બચ્ચોંકી તરબિયતકી એક પ્લાનીંગ ભી દિમાગમેં નહીં હૈ. એસા હી હોતા હૈ આપસકે ઝગડોંસે ફુરસત નહીં હોતી, બચ્ચોંકી તરબિયતકા વક્ત કહાંસે મિલે. લિહાજા ઘરમેં મુહબ્બત ઔર પ્યારકી જિંદગી

ગુઝારની ચાહિયે તાકે બચ્ચોંકી તરબિયત અચ્છી હો ઔર ઈસ ઉમ્મતકી નહીં નસલ દીન પર ચલનેવાલી બન જાએ.

બીવિયોંકો કુછ ઝાતી ખર્ચ દે દેના ચાહિયે

એક બાત ઔર ઝહનમેં રખિયે. શરીઅતકા યે મસ્અલા હૈ કે ખાવિંદ અપને ખર્ચમેં જો મરઝી મઆમલા કરે મગર બીવીકે લિયે કુછ ઝાતી ખર્ચા તય કર દેના ચાહિયે. દેખેં કે ઉસને અપને આપકો ઔર અપની ઝિંદગીકો આપકે હવાલે કર દિયા, આપકે લિયે વક્ફ કર દિયા. વો ખૂદ તો કુછ કમાતી નહીં, ઉસકી તમામ ઝરૂરિયાત આપકે ઝિમ્મે હૈં. બહૈસિયત ઈન્સાન ઉસકા ભી કહીં ખર્ચ કરનેકો દિલ કરતા હૈ અપની મરઝીકી કોઈ ચીઝ ખરીદનેકા, અપને વાલિદૈન યા રિશ્તેદારોંકો કુછ દેનેકા યા કુછ સદકા ખૈરાત કરનેકા. તો ફુકહાને યે લિખ્ખા હૈ કે ખાવિંદકો બીવીકા કુછ ઝાતી ખર્ચ હર મહીનેકા તય કર દેના ચાહિયે.

યે ખર્ચ કિતના હોના ચાહિયે, યે હર બંદા અપની હૈસિયતકે મુતાબિક તય કરે. મસલન એક બંદા સો (૧૦૦) ડોલર દે સકતા હૈ. દૂસરા પાંચસો ડોલર દે સકતા હૈ. હર એકકા અપના અપના મઆમલા હૈ. લેકિન જબ તય કર લિયા કે યે બીવીકા જેબ ખર્ચ હૈ તો યે બીવીકો દેકર ભૂલ જાના ચાહિયે. ફુકહાને લિખ્ખા હૈ કે બીવીકો હર મહીને યે ખર્ચ દેકર ભૂલ જાએ. બીવી ચાહે અપની ચીઝેં બનાએ. અપને બચ્ચોં પર ખર્ચ કરે. અપને ખાવિંદકો તોહફા દે. અપને માં બાપકો તોહફા દે. કિસી ગરીબકી મદદ કરે. આખિરતકે લિયે મસ્જિદ બનાએ. મદ્રસામેં ખર્ચ કરે. ખાવિંદ પૂછે નહીં તાકે બીવીકો ઈખ્તિયાર હો કે વો અપની મરઝીસે કોઈ એસા અમલ કર સકે.

બીવિયોંકે લિયે અલ્લાહ તઆલાકી સિફારિશ

ખાવિંદ હઝરાત ઝરા એક બાત તવજજોહસે સુનેં કે જબ કિસી બંદેકી કોઈ સિફારિશ કરે ઔર સિફારિશ કરનેવાલા ભી કરીબી હો તો ફિર બંદા

उसकी गलतियोंको मआफ़ कर देता है. हमने देखा के सिफ़ारिश मां कर दे तो बय्या मान लेता है, बडेन कर दे तो बय्या मान लेता है. अब सोचिये के किसीका वालिद उसकी सिफ़ारिश कर दे के बेटा बात मान लो वो मान लेता है. अच्छा ज़रा और सोचिये, अगर किसीके पीरो मुरशिद उसकी सिफ़ारिश करें के ये बात कैसे कर लो और बात भी छतनी बडी न हो, तो बंदा यकीनन बात मान लेगा के अब उनहोंने सिफ़ारिश कर दी. अब ज़रा और सुनिये, अगर किसीको मौका मिले बिलकुर्ज़ प्वाबमें नबीअे अकरम (स.अ.व.) किसीकी सिफ़ारिश करमा दें, तो यकीनन वो छस बातका पयाल करेगा के मेरे आकाने करमा दिया तो मैं उस पर अमल कर लूं. अरे नहीं, उससे भी बडी बात करनी है और आज आपको समझानी है. अल्लाह तआलाने कुरआने पाकमें सिफ़ारिश की. किनकी सिफ़ारिश की? औरतोंकी सिफ़ारिश की. छस लिये के औरतें तो जाविदके मुकाबलेमें कमजोर छोती हैं. परवरदिगारने कमजोरकी साछड ली. कमजोरका पयाल रब्बा. वो परवरदिगार कमजोरोंका छतना पयाल करनेवाला है. परवरदिगारने कुरआने पाककी आयतमें करमाया:

व आशिर्हुन्न बिल मअरुफ़.

(अय जाविदो! तुम अपनी बीवियोंके साथ अच्छे अंदाज़से जिंदगी गुज़ारो.)

तमाम मुस्लिरीनने छस आयतके तहत लिख्पा है के छन दो लफ़्ज़ोंके ज़रीअे अल्लाह तआलाने जाविदको बीवीकी सिफ़ारिश की के अय जाविद! तू अपनी बीवीके साथ अच्छी जिंदगी गुज़ार. लिहाज़ा मुस्लिरीनने लिख्पा के ज़ो दुनियामें अल्लाह तआलाकी सिफ़ारिशका लिहाज़ रब्बेगा कियामतके दिन अल्लाह तआला उसे जहन्नमकी आगमें नहीं डालेंगे. करमाअेंगे मेरे बंदे! मैंने सिफ़ारिश की थी तूने उसका लिहाज़ रब्बा, यल मैं तेरा हिसाब नहीं लेता और आज तुझे मैं जन्नतमें भेज देता हूं. और ज़ो बंदा अल्लाह तआलाकी सिफ़ारीशका दुनियामें पयाल नहीं रब्बेगा और फिर जब अल्लाहके पास पहुँचेगा तो अल्लाह तआला

ફરમાએંગે, અચ્છા તૂને મેરી સિફારિશ નહીં માની થી. અબ ઝરા મૈં તેરા હિસાબ કિતાબ ઠીક તરહસે લેતા હૂં. ચુનાંચે ખાવિંદ પકડા જકડા હુવા હોગા, જંઝરેં બંધી હુઈ હોંગી ઔર એક એક બાતકા હિસાબ દેના પડ જાએગા. સોચિયે તો સહી ફિર ઈન્સાનકા ક્યા બનેગા. લિહાઝા દિલ ચાહતા હૈ કે બેડરૂમકે અંદર યા ઈન્સાન ઘરમેં જહાં દાખિલ હોતા હૈ સામને, કુરઆન મજ્હદકે ઈન દો લફઝોંકો મોટા કરકે લિખવા દેના ચાહિયે ઔર ફેમમેં સજવા દેના ચાહિયે. વઆશિરૂહુન્ન બિલ મઅરૂફ.

વ આશિરૂહુન્ન. યે મુઆશરતસે હૈ. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં કે તુમ ઉનકે સાથ અચ્છી મુઆશરત રખ્ખો. અચ્છી મુઆશરત કેહતે હૈં દરગુઝરકે સાથ મઆમલા કરના. મુહબ્બત ઔર પ્યારકે સાથ કિસીકો અપને પાસ રખના. અલ્લાહ તઆલાને કુરઆન મજ્હદમેં સિફારિશ ફરમાઈ બીવિયોંકી જાનિબદારી ફરમાતે હુએ. અય ખાવિંદો! વ આશિરૂહુન્ન તુમ અપની બીવિયોંકે સાથ અચ્છા બરતાવ કરો. અલ્લાહ તઆલાકી સિફારિશકો હમેશા ઝહનમેં રખના ચાહિયે ઔર અપની બીવિયોંકે સાથ ઉલ્લત ઔર મુહબ્બતકી જિંદગી ગુઝારની ચાહિયે.

બીવિયોંકે લિયે નબી (સ.અ.વ.) કી સિફારિશ

ફિર અલ્લાહ તઆલાકી સિફારિશ અપની જગહ, નબી અલૈહિસ્સલામને ભી અપને આખરી વક્તમેં જબ દુનિયાસે પરદા ફરમા રહે થે, સિફારિશ ફરમાઈ, વસિય્યત ફરમાઈ. સુના હૈ વસિય્યત પર અમલ કરના ઝરૂરી હોતા હૈ. લોગોંકે લિયે વાજિબ હો જાતા હૈ. નબી અલૈહિસ્સલામને વસિય્યત ફરમાઈ. સય્યિદા આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) ફરમાતી હૈં કે જબ નબી અલૈહિસ્સલામકી આવાઝ કમ હો ગઈ થી તો મૈંને અપને કાન આપ (સ.અ.વ.) કે મુંહ મુબારકકે કરીબ કર દિયે. તો મૈંને સુના નબી અલૈહિસ્સલામ ઉસ વક્ત ફરમા રહે થે, અપની ઉમ્મતકો આખરી વસિય્યત કર રહે થે. ફરમાયા. અતૌહીદ અતૌહીદ. તૌહીદ પર જમે રેહના

ઔર દૂસરી બાત ફરમાઈ,

વમા મલકત ઐમાનુકુમ.

અપની બીવી ઔર અપને માતહતોંકે બારેમં અલ્લાહસે ડરતે રેહના.

જૈસે કોઈ બયાન કરનેવાલા તકરીર કરનેકે બાદ અપના આખરી મુદ્દઆ બતા દેતા હૈ, નિયોડ બતા દેતા હૈ. ઈસી તરહ નબી અલૈહિસ્સલામને ભી સારી જિંદગીકી તાલીમાતકા નિયોડ અપને આખરી લખ્તેમં અપની ઉમ્મતકો પહોંચા દિયા ઔર વો નિયોડ ક્યા થા કે તૌહીદ પર પકડે રેહના. ઔર દૂસરી બાત ફરમાઈ, બીવી ઔર માતહતોંકે બારેમં અલ્લાહ તઆલાસે ડરતે રેહના. યે નબી અલૈહિસ્સલામકી વસિયત હૈ. લિહાઝા ખાવિંદોંકો ચાહિયે કે ઝરા હોશકે કાનોંસે સુનેં કે અલ્લાહ તઆલાને ભી સિફારિશ ફરમાઈ વ આશિરુહુન્ન બિલ મઅરૂફ ઔર નબી અલૈહિસ્સલામને વસિયત ફરમાઈ વમા મલકત ઐમાનુકુમ લિહાઝા ચાહિયે કે નબી અલૈહિસ્સલામકી વસિયત પર ભી અમલ કરેં ઔર અલ્લાહ તઆલાકી સિફારિશ પર ભી અમલ કરેં ઔર ઘરોંકે અંદર હમ નેકીવાલી જિંદગી ગુજારેં. ફિર દેખેં અલ્લાહકી રહમતેં કેસે નાઝિલ હોતી હૈં.

હઝરત મુરશિદે આલમ (રહ.) કા અમલ

હમારે પીરો મુરશિદ હઝરત મુરશિદે આલમ (રહ.) અપના વાકિઆ સુનાયા કરતે થે. એક મરતબા વફાતસે એક સાલ પેહલેકી બાત હૈ. ફરમાને લગે કે મૈં વુજૂ કર રહા થા. બીવી પાની ડાલ રહી થી. વુજૂ કરનેમં મેરી મદદ કર રહી થી. એક મરતબા પાની ડાલનેમં ઉસસે ઝરાસી કોઈ કોતાહી હુઈ કે ઉસકી તવજ્જોહ કહી ઔર થી તો મૈંને ઉસે ડાંટ દિયા. વો ખામોશ હો ગઈ સખર કર લિયા. આગેસે એક લફઝ ગુસ્સેમં નહીં બોલા. મૈં વુજૂ કરકે જબ મસ્જિદમં નમાઝકે લિયે ચલા, રાસ્તેમં યે આયત મેરે દિલમં આઈ કે અલ્લાહ તઆલા તો સિફારિશ કરતે હૈં. વ આશિરુહુન્ન બિલ મઅરૂફ. ઔર મેરા યે હાલ હૈ કે બીવીને પાની ડાલનેમં થોડીસી દેર કર દી તો મૈંને ઉસકો ઝિડકી દે દી. મૈંને બીવીકા દિલ તોડા, વો તો સખ્ર

ઔર શુક કરનેવાલી હૈ, આગેસે એક લફઝ નહીં બોલી મગર મૈંને તો જિંડકી પિલાકે દિલ તોડા. અબ મૈં બીવીકા દિલ તોડકર રબકી નમાઝ પઘ્લને જા રહા હૂં તો વો મેરી નમાઝેં કૈસે કબૂલ કરેગા. મૈં કૈસે ઈમામતકે મુસલ્લે પર ખડા હૂંગા. ફરમાતે હૂં જમાઅત હોનેમં વક્ત કરીબ થા. મૈંને કહા, મૈં આકર નમાઝ પઘ્લાતા હૂં ઈન્તિઝાર કરો. ફિર વાપસ ગયે ઔર જાકર અપની બીવીસે મઆફી માંગી કે મુઝસે ગલતી હુઈ કે મામૂલીસી બાત પર મૈંને ડાંટ પિલા દી. બીવી તો પેહલે હી મઆફ કર ચુકી થી. ઉસને મુસ્કુરાકે કહા, મૈં તો ઈસ બાતકો ભૂલ હી ગઈ થી, મૈંને મઆફ કર દિયા. ફરમાતે હૂં કે ઉસકે બાદ મૈં મસ્જિદમં આયા તબ ઈમામતકે મુસલ્લે પર કદમ રખ્યા કે અબ મેરી ઈબાદત અલ્લાહકે યહાં કબૂલ હોગી. સોચિયે હમારે મશાઈખ તો ઘરોંમં અપની બીવિયોંકે સાથ ઐસી પ્યારવાલી મુહબ્બતવાલી, દરગુઝરવાલી જિંદગી ગુઝારતે થે. આજ હમ હાફિઝ ભી હૂં કારી ભી હૂં, સૂફી ભી હૂં, દીનદાર ભી કેહલાતે હૂં, મગર ઘરોંકે અંદર ઐસી જિંદગી ગુઝારતે હૂં કે ઘરકો રેહનેવાલોંકે લિયે જહન્નમ બના રખ્યા હૈ. પતા નહીં કિયામતકે દિન હમારી બખ્ષિશ કૈસે હોગી. પરવરદિગાર હમં સમઝ અતા ફરમાએ. જો ગલતિયાં કર ચુકે અલ્લાહ તઆલા મઆફ ફરમા દે.

મુકાફાતે અમલ (અમલકી કમી પૂરી કરના)

ઉસકા બેહતર તરીકા યે હૈ કે આજ તક હમને જો ગલતિયાં કી હૂં ઔર અપની બીવીકા દિલ દુખાયા હૈ, ઉસકા ઈજાલા કરેં. ઉસકી મુકાફાત યે હૈ કે અબ ઉસકો પેહલેસે ઝિયાદા પ્યાર દેં. જિતના હક હૈ ઉસસે ઝિયાદા પ્યાર દેં તાકે વો ખૂશ હોકર દુઆઓં દે. દેખિયે એક ઉસૂલ બતા દેતા હૂં કે જબ બીવીકો ઘરકે અંદર શરીઅતકી જિંદગી મિલતી હૈ તો વો અપને ખાવિંદકી ઈતની મોઅતકિદ (માનનેવાલી) બન જાતી હૈ કે જૈસે કાફિર લોગ અપની ઝબાનમં કેહતે હૂં કે વો બીવી તો અપને ખાવિંદકી પૂજા કરતી હૈ. યે લફઝ મૈં કેહના નહીં ચાહતા થા મગર સમઝાનેકે લિયે કહા. તો બીવીકો જબ ઘરમં મુહબ્બત મિલતી હૈ ઔર પ્યાર મિલતા હૈ તો વો તો

ફિર ખાવિંદકો ઈસ તરહ ઈઝ્જતેં દેતી હૈ. લિહાજા તવજજોહ ફરમાએં કે નબી અલૈહિસ્સલામને જબ નબુવ્વતકા દાવા કિયા સબસે પેહલે ઈમાન કૌન લાઈ, વો આપકી બીવી સાહિબા થી, જો આપકે અખ્લાકસે ઈતની મુતાસ્સિર થી, આપકે ઘરકી જિંદગીસે ઈતની મુત્મઈન થી કે આપને નબુવ્વતકા દાવા ફરમાયા તો સબસે પેહલે ઉસકો બીવીને તસ્લીમ કિયા, અબ આપ સોચિયે કે અગર આપકી જિંદગી સુન્નતકે મુતાબિક હોગી તો ઘરમેં આપકી બીવી ભી આપકી શાગિદા બનકર રહેગી, મુરીદા બનકર રહેગી. અગર મુરીદા બનકર નહીં રેહ રહી તો ઉસકા મતલબ હૈ કે કહીં ન કહીં સુન્નતોંવાલી જિંદગીમેં કોઈ કમી હૈ. તભી તો બીવીકે દિલમેં અકીદત ઔર મુહબ્બત નહીં. લિહાજા હમેં ચાહિયે કે હમ અપની જિંદગીકો સુન્નતકે મુતાબિક બનાએં. હમારી જિંદગી સુન્નતકે મુતાબિક બન જાએગી તો હમારી બીવી બીવી ભી હોગી ઔર મુરીદા ભી બન જાએગી ઔર ઈતની વાલિહાના મુહબ્બત ઔર અકીદત ભી હોગી. અલ્લાહ તઆલા હર ખાવિંદકો સુન્નતોં ભરી જિંદગી અતા ફરમા દે તાકે ઘરમેં બીવી ભી હો, મુરીદા ભી હો. યે બાત તો નૂરૂન અલા નૂર હોતી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઘરકી જિંદગી પુરસુકૂન બના દેતે હૈ. રબ્બે કરીમ હમારી ઈન દુઆઓંકો કબૂલ ફરમા લે ઔર હમેં આઈન્દા નેકોકારીકી જિંદગી નસીબ ફરમા દે.

વ આખિરૂ દઅવાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

બીવીકે લિયે બીસ સુનેહરી ઉસૂલ

અઝ ઈફાદાત

પીરે તરીકત રેહબરે શરીઅત મુફકિરે ઈસ્લામ

મહેબૂબુલ ઉલમા વસ્સુલહા

હઝરત મૌલાના પીર ગુલફિકાર અહમદ

નકશબંદી મુજદિદી મદઝિલ્લુહૂ

બીવીકે લિયે બીસ સુનેહરી ઉસૂલ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન અલા ઈબાદિહિલ્લગી નસ્તફા

અમ્મા બા'દ

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશૈતા નિર્જમ.

બિસ્મિલ્લા હિરહમા નિર્હીમ.

વ મિન્ આયાતિહી અન ખલક લકુમ મિન અન્હુસિકુમ અઝવાજલ
લિતસ્કુનૂ ઈલૈહા વ જઅલ બૈનકુમ્ મવદતંવ વ રહમહ, ઈન્ન ફી ઝાલિક
લઆયાતિલ્ લિકૌ મિંય્ યતફક્કરૂન.

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન. વ સલામુન અલલ
મુરસલીન. વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ વ અલા આલિ
સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ વ બારિક વ સલ્લિમ.

ઔરતકી જિંદગીકે ત્રીન પેહલૂ

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ફિતરી તૌર પર ઔરતમેં ફરમાંબરદારી,
મુહબ્બત ઔર શફકતકા જઝબા રખ્યા હૈ. ઔર ઉસકો જિંદગીમેં ત્રીન
તરહકા અંદાઝ ઈખ્તિયાર કરના પડતા હૈ. મસલન વાલિદ, ભાઈ ઔર
ખાવિંદકે સામને ફરમાંબરદારીકા. વાલિદા બહેન ઔર દૂસરી ઔરતોંકે
સાથ મુહબ્બતકા. ઔર ઔલાદકે સાથ શફકતકા. તો ચૂંકે ઉસકી જિંદગીકે
ત્રીન રૂખ હૈ. ઈસ લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉસ ઔરતકે અંદર યે
ત્રીનો જઝબે રખ દિયે. ફરમાંબરદાર યે ઈતની હોતી હૈ કે યે અપને
વાલિદકી ફરમાંબરદારી કરતી હૈ, ઔર જિસ દિન વાલિદકી વફાત હોતી
હૈ ભાઈકી ફરમાંબરદારી શુરૂ કર દેતી હૈ. અપનેસે ઉમરમેં છોટા ભી હો
તો ભી ઉસકી બાત માનતી હૈ. ઉસકો અપને બાપકી જગહ સમજતી હૈ.
શફકતકા જઝબા ઔસા કે દૂસરેકા બચ્ચા ભી રો પડે તો દિલકો કુછ હોતા

હૈ. ઔરત કિસી બચ્ચેકા રોના બરદાશત કર હી નહીં સકતી.

અચ્છી બીવીકી ચાર સિફત

દીને ઈસ્લામકી નઝરમેં સબસે અચ્છી બીવી વો હૈ જિસકે અંદર ચાર સિફત હોં.

પેહલી સિફત

પેહલી સિફત તો યે કે વો દીનકે મઆમલેમેં ખાવિંદકી મદદગાર હો. મસલન ખાવિંદ બચ્ચોંકી નેક તરબિયત ચાહતા હૈ. બચ્ચોંકો દીન પબ્હાના ચાહતા હૈ. દીનકી કોઈ ભી નિચ્ચત બંદેકે અંદર હૈ તો યે બીવી ઉસકી વજ્હર ઔર મુશીર બનકર કામ કરે, રેહનુમાઈ ખાવિંદકી હોગી ઔર યે ઔરત ઉસકી મુઆવિન (મદદગાર) બનકર કામ કરેગી.

દૂસરી સિફત

દૂસરી સિફત નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે બીવી ઐસી હો કે ઉસકો દેખો તો દેખનેસે દિલ ખૂશ હો જાએ. ઝહનમેં રખના કે ખૂબસૂરત બીવીકો દેખનેસે આંખેં ખૂશ હોતી હૈં ઔર ખૂબસૂરત બીવીકો દેખનેસે દિલ ખૂશ હોતા હૈ. ઈસ લિયે કિતને લોગ ઐસે હૈં કે જિનકી બીવિયાં રશકે કમર હોતી હૈં, યાની ચાંદ જૈસી ખૂબસૂરત હોતી હૈં મગર ઝિદબાઝી હોતી હૈં. હર વક્ત ઉનકે સાથ ઝગડા ફસાદ કરતી હૈં. ખાવિંદ ઉનકો દેખના પસંદ નહીં કરતા. નબી અલૈહિસ્સલામકી બાતમેં ગેહરાઈ દેખિયે. હુસ્ન દેખિયે કે નબી અલૈહિસ્સલામને ઈરશાદ ફરમાયા કે બીવીકી દૂસરી સિફત યે કે જિસકો દેખનેસે દિલ ખૂશ હો. જો ખિદમત ઝિયાદા કરે, જો વફાદાર ઝિયાદા હો, જો બાત માને, જિસમેં નેકી ઝિયાદા હો. ઉસકે ચેહરે પર નઝર પડે તો ઈન્સાનકા દિલ ખૂશ હોતા હૈ. તો ગોયા બીવીકે અંદર દૂસરી સિફત યે હૈ કે વો ઐસી નેકોકાર, પરહેઝગાર ઔર ખિદમત ગુઝાર હો કે ખાવિંદ દેખે તો ઉસકા દિલ ખૂશ હો જાએ.

તીસરી સિફત

તીસરી સિફત નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે નેક બીવીમેં યે સિફત હોની ચાહિયે કે અપને મિયાંકી બાત માનતી હો. ઘરકા નિઝામ ચલાનેકે લિયે રબ્બે કરીમને મર્દકો અમીર બના દિયા. આજ છોટે છોટે પ્રોજેક્ટ હોતે હૈં કિસી ન કિસીકો ઉનકા ઈન્ચાર્જ (નાયબ) બના દેતે હૈં. ઈસ લિયે કે અગર કિસી કામકા કોઈ ભી ઈન્ચાર્જ ન હો તો ફિર સભી ઈન્ચાર્જ બન જાતે હૈં. ફેક્ટરિયાં બનાતે હૈં તો ઉસમેં ભી એક મેનેજર હોતા હૈ જો સબકો Coordinate કો-ઓર્ડિનેટ (મરબૂત-જોઈન્ટ) કરતા હૈ. સબકી Care taking કેઅર ટેકિંગ (દેખભાલ) કરતા હૈ ઔર Manage મેનિજ (સંચાલન) કરતા હૈ બિઝનેસકો. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ભી છોટેસે ઘરાનેમેં મેનેજર બના દિયા, અમીર બના દિયા ઔર યે જિમ્મેદારી અલ્લાહને મર્દકો અતા કી.

ઔરતકો ન બનાનેમેં દો વુજૂહાત થીં. એક તો યે કે અમીર બનતી તો બાહિરકે કામોંકો કેસે સમેટ પાતી. ઔર દૂસરા યે કે તબઅન ઔરત નરમ મિઝાજ હોતી હૈ. જલ્દી મુતાસ્સિર હો જાતી હૈ, જઝબાતમેં જલ્દી આ જાતી હૈ, લિહાઝા ઉસકે ફૈસલે બડે જલ્દી હોતે હૈં. અગર તલાકકા હક કબી ઔરતકો દે દિયા જાએ તો મર્દ તો જિંદગીમેં તીન તલાકેં દેતા હૈ, યે એક દિનમેં તીનસો તલાકેં દેકર દિખા દેગી. ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલાને મર્દકો અમીર બનાયા. ઔર ફરમાયા.

અરિજાલુ કવ્વામૂન અલ નિસાઅ.

કે અલ્લાહ તઆલાને મરદોંકો ઔરતોંકા કવ્વામ બના દિયા.

યાની વો ઉનકે ઘરકી જિંદગીકે કવ્વામકા સબબ હૈં. ઉનકે અમીર હૈં. તો જબ પરવરદિગારને ફૈસલા ફરમા દિયા. અબ ઝગડેકી ઝરૂરત હી કોઈ નહીં. ખ્વાહ મ ખ્વાહ બીવી યે સમજતીં ફિરે કે મેરી બાત માની જાએ, મેરા હાથ ઉપર રહે. યે ખ્વા મ ખ્વાહ જિંદગીકો ઝાએઅ (બરબાદ) કરનેવાલી બાત હૈ. નેક બીવી વોહી હોતી હૈ જો અપને ખાવિંદકો બડા

બનાકર રખ્ખે ઈસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલાને ઉસે બડા બનાયા. સુનાંચે કિતની ઐસી નેક બીવિયાં હૈં જો અપને ખાવિંદસે તાલીમ યાફતા (પણ્ડી લિખ્ખી) ભી ઝિયાદા હોતી હૈં. ઉનકો અપને ખાવિંદસે ઝહાનત, અકલમંદી, બસીરત હર એ'તિબારસે ફઝીલત હાસિલ હોતી હૈ. મગર ઉનકો દેખા કે હર બાતમેં વો પઘડી અપને ખાવિંદકે સર પર બાંધતી હૈં. હર બાત અપને ખાવિંદકે ઝરીએસે કરવાતી હૈં. લોગોંકી નઝરમેં ઉસકો બડા બનાતી હૈં. અલ્લાહ તઆલા કિતને ખૂશ હોતે હોંગે ઉસ ઔરતસે જો કામ તો ખૂદ સમેટે ઔર કેડિટ અપને મિયાંકો દે ઈસ લિયે કે અલ્લાહને ઉસકો બડા બનાયા. આજકલકી એક બડી મુસીબત જો શયતાનને ડાલી વો યે કે શાદી હોનેકે બાદ મિયાં બીવી યે તય હી નહીં કર પાતે કે આખરી ફૈસલા કિસકા હોગા. શરીઅતકા હુકમ હૈ કે અગર કિસી જમાઅતમેં કોઈ અમીર હો તો અલ્લાહ તઆલાકી મદદ અમીરકે સાથ હોતી હૈ. અમીર જો ભી ફૈસલા કર દેગા અલ્લાહ તઆલાકી મદદ સાથ હોગી. તો ઘરમેં ખાવિંદ અમીરકી તરહ હૈ.

લિહાઝા જો ફૈસલા ખાવિંદ કરેગા બરકત ઉસમેં હોગી. મુમકિન હૈ બીવી અપની તાલીમકી વજહસે, અપની અકલમંદીકી વજહસે કોઈ ઔર મશવરા લેકર આએ જો ઝાહિરમેં અચ્છા નઝર આતા હો, મગર ઉસ બાતકો બીવીને ઝબરદસ્તી મનવા ભી લિયા તો ઉસમેં બરકત નહીં હોગી. જબ તક ખાવિંદકા ઉસમેં ફૈસલા ન હો. ઈસ લિયે બીવીકો ચાહિયે કે જો કામ ભી કરના ચાહતી હૈ અપને ખાવિંદકો પેશ કરે ઔર ઉસકો અપને સાથ મિલાએ. ઉસે **Confidence** કોન્ફિડન્સ (એ'તિમાદ-વિશ્વાસ) મેં લે. ઉસકે દિલકો ખૂશ કરકે ઉસસે વો ફૈસલા કરવાએ તાકે ઉસ ફૈસલાકે અંદર બરકત હો જાએ. અલ્લાહ તઆલા કુરઆને પાકમેં ફરમાતે હૈં.

असा अन् तकरहू शैअंव वहुव भैरुल लकुम. व असा अन् तुहिब्बू शैअंव वहुव शरुल लकुम. वल्लाहु यअलमु व अन्तुम ला तअलमून.

(મુમકિન હૈ તુમ એક ચીઝકો નાપસંદ કરો લેકિન તુમહારે લિયે

ઉસમેં ખૈર હો. ઔર મુમકિન હૈ તુમ એક ચીઝકો પસંદ કરો લેકિન તુમહારે લિયે ઉસમેં શર હો. અલ્લાહ તઆલા જાનતે હૈં તુમ નહીં જાનતે)

લિહાજા ઘરોંમેં જો ઔરતેં બાતેં કરતી હૈં, મશ્વરે કરતી હૈં, અપની ઝાહિરી નઝરકી બુન્યાદ પર કરતી હૈં. ઉનકો કોઈ પતા નહીં હોતા કે મેરે ઈસ મશ્વરેમેં અલ્લાહ તઆલા બરકત ભી ડાલેંગે યા નહીં ડાલેંગે. તો નેક બીવી અપને મશ્વરેમેં બરકત ડલવાનેકે લિયે અપને મિયાંકો મનાતી હૈ ઔર મિયાંકો મના લેના ઉસકે લિયે બહોત આસાન હોતા હૈ. અગર એક બંદા કિસી બાત પર ન ભી કેહતા હૈ તો જબ વો બીવીસે ખૂશ હોતા હૈ તો દો દફા હાં કરતા હૈ. તો ઈસ લિયે ખાવિંદકી તબીઅતકો સમજાના ઔર મૌકા મહલકે મુતાબિક બાત કરના અચ્છી આદત હૈ. મૌકા મહલકે મુતાબિક કી ગઈ બાત સોનેકી ડલિયોંકી તરહ હોતી હૈ. યુનાંચે નેક બીવીકી તીસરી સિફત યે બતાઈ ગઈ કે વો અપને ખાવિંદકી બાત માનનેવાલી હો. ઉસકે અંદર માનકર ચલનેકા જઝબા હો ઔર વો યેહી સમજે કે મેરે પરવરદિગારકા હુકમ હૈ. મૈં માનકર ચલુંગી તો ઉસમેં મેરે લિયે બરકત હોગી.

ચોથી સિફત

નેક બીવીકી ચોથી સિફત યે હૈ કે વો અપની ઈજ્જત ઔર નામોસ (આબરૂ) કી હિફાઝત કરનેવાલી હોગી. જૈસે મરદોંકા જિહાદ મૈદાને જંગમેં જાકર હોતા હૈ ઈસી તરહ ઔરતકા જિહાદ અપની ઈજ્જત ઔર નામોસકી હિફાઝતકે મઆમલેમેં ઘરમેં રેહકર હોતા હૈ.

સદાકત હો તો દિલ સીનોંમેં ખીંચને લગતે હૈં
વાઈઝ હકીકત ખૂદકો મનવા લેતી હૈ ગર માની નહીં જાતી

અગર ખાવિંદ કિસી વક્ત હકીકતકો માનનેસે ઈન્કાર ભી કરતા હૈ તો નેકોકારી ઔર અખ્લાકકી બરકત આખિર ખાવિંદકે દિલકો માનને પર મજબૂર કર દેતી હૈ. તો નેક બીવી અપની નેકોકારીકી વજહસે અપને મિયાંકે દિલ પર હુકૂમત કરતી હૈ. અગરચે ખાવિંદ ઘરકા અમીર હૈ, ઘરકા બડા હૈ મગર નેક બીવી અપની નેકોકારી, અપની પરહેઝગારી

ઔર અપની ફરમાંબરદારીકી વજહસે અપને મિયાંકે દિલ પર હુકૂમત કર રહી હોતી હૈ.

ખૂશ નસીબ કૌન?

આજ લોગ કેહતે હૈં કે ફલાં શખ્સ બડા ખૂશ નસીબ હૈ. સચ બાત તો યેહી હૈ કે ખૂશ નસીબ વોહી ઈન્સાન હોતા હૈ જો અપને નસીબ પર ખૂશ હો જાએ. ફિર સુનિયે ખૂશ નસીબ વોહી ઈન્સાન હોતા હૈ જો અપને નસીબ પર ખૂશ હો જાએ. જબ લડકીકી શાદી માં બાપને મશવરેકે સાથ કર દી તો અબ ખાવિંદ જૈસા ભી હૈ અબ ઉસકે ઉપર ખૂશ હો જાઈયે. બાઝ લડકિયોંકો દેખા કે વો સારી ઉમર ઈસી શિકવેમેં હી રેહતી હૈં કે હમારા ખાવિંદ અચ્છા નહીં ચુના ગયા. હાલાંકે શુરૂમેં જબ મંગની હુઈ તો ખૂદ ભી ખૂશ થી, વાલિદૈન ભી ખૂશ થે ઔર સારે ખૂશ થે. અબ યે તો મુકદ્દરકી બાત હૈ. તો ખૂશ વો હોતી હૈ જો અપને નસીબ પર ખૂશ હો જાએ. બસ ઉસકો ખૂશીસે કબૂલ કર લેં ઔર ફિર દેખેં કે અલ્લાહ તઆલાકી બરકતેં કેસે આતી હૈં.

હુસ્ને સૂરત યા હુસ્ને સીરત

આપ અપની નેકોકારીકે ઝરીએસે અપને ઘરકા માહોલ અચ્છા બના સકતી હૈં. દુનિયા તલવારકા મુકાબલા કર સકતી હૈ લેકિન ફિરદારકા મુકાબલા નહીં કર સકતી. આપ અપને ફિરદાકી અઝમતકી વજહસે અપને મિયાંકા દિલ જીત લેં. ઈસી લિયે કિસીને કહા કે અગર તુમ હુસ્નમેં દૂસરોંસે ઝિયાદા નહીં તો કમ અઝ કમ હુસ્ને સીરતમેં હી દૂસરોંસે ઝિયાદા ખૂબસીરત બનકર દિખા દો. યે તો બંદેકે બસમેં હોતા હૈ કે અચ્છી આદતેં અપનાએ ઔર અચ્છે અંખ્લાક અપનાએ. હતાકે અચ્છે અખ્લાકમેં દૂસરોંસે બળહ જાએ.

સીરત અગર ખુરી હો તો સૂરતકો ક્યા કરેં

આંખોંમેં ક્યા જયેગા જો દિલસે ઉતર ગયા

તો અગર યે ઔરત અપને મિઝાજકી તેઝીકી વજહસે, અપની ઝબાનકી તેઝીકી વજહસે ઔર આંની નાલાઈકિયોંકી વજહસે ખાવિંદકે દિલસે

ઉતર ગઈ તો આંખોંમેં ક્યા જયેગી. ઈસ લિયે હુસ્ને સૂરતકે મુકાબલેમેં હુસ્ને સીરતકી તરફ જિયાદા તવજજોહ દેની ચાહિયે. હુસ્ને સૂરત ચંદ રોજા, હુસ્ને સીરત મુસ્તકિલ. ઈસસે ખૂશ હોતી હૈં આંખેં, ઉસસે ખૂશ હોતા હૈ દિલ. ઈસ લિયે બીવીકો ચાહિયે કે અપને અંદર સીરતવાલા અખ્લાક ઔર હુસ્ન પૈદા કરે તાકે વો ઘરકે અંદર પુરસુકૂન ફિજા (માહોલ) કો કાઈમ કર સકે.

ઔરતકા રાહે સુલૂક

એક નુકતેકી બાત અર્જ કરતા ચલૂં. હમારે મશાઈખને કિતાબોંમેં લિખ્ખા હૈ કે ઔરત અગર અપને ખાવિંદકી ઈતાઅત કરે તો વો રાહે સુલૂકકી તમામ મંજિલેં તય કર સકતી હૈ. ઔરત અગર અપને ખાવિંદકી ઈતાઅત કરતી હો તો વો રાહે સુલૂક જિસકો મર્દ બડે બડે મુજાહિદકે બાદ તય કરતે હૈં વો સબ મંજિલેં તય કર સકતી હૈ, બલ્કે મૈં તો યૂં કેહતા હૈ કે ઔરતકો ખાવિંદકી ઈતાઅતસે ઈતના ફાઈદા પહોંચ સકતા હૈ જિતના કે મુરશિદકી ઈતાઅતસે બી નહીં પહોંચ સકતા. ઈસ લિયે કે ખાવિંદ હર વક્ત ઘરમેં હોતા હૈ. ખાવિંદકી કડવી કસેલી સુન લેનેસે ઉસકે નફસકે ઉપર જિયાદા અસર પડતા હૈ ઔર “મૈં” મરતી હૈ. ઈન્સાન અપને નફસકો આસાનીસે મિટા સકતા હૈ. તો જૈસે મરદોંકે લિયે કહા ગયા કે વો કિસી અલ્લાહવાલેકે સામને અપને આપકો પામાલ કર દે, ઈસી તરહ ઔરતોંકો કહા ગયા કે વો અપને ખાવિંદકે સામને અપને નફસકો પામાલ કર દે.

મગર આજકી ઔરતેં તો યે ચાહતી હૈં કે બસ મિયાંકા દિલ મુઢીમેં હો ઔર જિસે ચાહેં ઉસે નચાએ. દેખા યે ગયા હૈ કે મર્દ કુદસી નેઅમતોંકે જિયાદા કદરદાન હોતે હૈં જબ કે ઔરતેં હિસ્સી નેઅમતોંકી જિયાદા કદરદાન હોતી હૈં. કુદસી નેઅમતસે મુરાદ મઅરિફતે ઈલાહી. મર્દ લોગ મઅરિફતે ઈલાહીકે જિયાદા કદરદાન હોતે હૈં. ઔર હિસ્સી નેઅમતોંમેં રોટી, કપડા ઔર મકાન વગૈરહ હૈં, ઉનકી કદરદાન ઔરતેં જિયાદા હોતી હૈં. ઈસ લિયે મરદોંકો મઅરિફતે ઈલાહીકા શૌક જિયાદા હોતા હૈ ઔર ઔરતોંકો રોટી, કપડા, મકાનકી નેઅમતોંકા ઈન્તિઝાર જિયાદા હોતા હૈ.

બીવિયોંકે લિયે બીસ રેહનુમા ઉસૂલ

ઈઝદિવાજી જિંદગીકો ખૂશગવાર ઓર પુરસુકુન બનાનેકે લિયે નેક બીવીકો અપને શૌહરકે ઘરમેં રેહતે હુએ ચંદ બાતોંકા ખયાલ રખના ચાહિયે. ખાવિંદકો તો દસ બાતેં બતાઈ થી મગર બીવીકો બીસ બતાતે હૈં તાકે બીવીકો કામ ઝરા આસાન મિલ જાએ ઓર સબક યાદ રખના આસાન હો.

(૧) ખાનેકો ઝિક્ક ઓર ફિક્કે સાથ પકાએ

સબસે પેહલી બાત કે ઘરમેં ઓરતેં જો ખાના બનાતી હૈં વો લોગોંકે જિસ્મોંમેં જાતા હૈ ઓર યેહી ઉનકે જિસ્મોંકી ગિઝા બનતા હૈ. ઉસ ખાનેકે ઘરકે લોગોં પર અસરાત હોતે હૈં. અગર ખાનેમેં તહારત (પાકી) કા ખયાલ ન રખેં ઓર પકાતે હુએ ગફલતકે સાથ પકાએ તો યે ખાના ઉનકે જિસ્મમેં જાકર નૂર પૈદા કરનેકે બજાએ ઝુલ્મત (અંધેરા) પૈદા કરતા હૈ. લિહાઝા ઓરતોંકી પેહલી ઝિમ્મેદારી યે હૈ કે ખાનેકો ઝિક્કો ફિક્કી હાલતમેં બનાએ તાકે મરદોંકે દિલોં પર નેકીકે અસરાત હોં ઓર ગુનાહોંકી ઝુલ્મત છટ જાએ. યુનાંચે નેક બીવિયાં ખાના બનાતે હુએ અપની ઝબાનસે અલ્લાહકા ઝિક્ક કરતી હૈં. કરાંચીકે એક સાહબકે યહાં દઅવત હુઈ. કેહને લગે હઝરત! આપકા ખાના બનાતે હુએ મેરી બીવીને ગ્યારહ મરતબા સૂરએ યાસીન શરીફ પઢી. સહાબિયાતકા ભી યેહી તરીકા થા. યુનાંચે એક સહાબિયા તન્નૂર પર રોટી લગવાને ગઈ, જબ રોટિયાં લગ ગઈ તો રોટીકી ટોકરી ઉઠાકર સર પર રખી ઓર કેહને લગી, લે બહેન! મૈં ચલતી હું, મેરી રોટિયાં ભી પક ગઈ ઓર મેરે ત્રીન પારે ભી મુકમ્મલ હો ગયે. તો સહાબિયાતકી ભી યેહી આદત થી. ઓર નેક બીવિયોંકી ભી યેહી આદત હોતી હૈ કે ખાનેકે વક્ત ફક્ત હાથ નહીં ચલાતી બલકે ઝબાન ઓર દિલકો અલ્લાહકી તરફ મુતવજજેહ કરકે અલ્લાહકો યાદ ભી કરતી હૈં. ઉસસે ખાનેકે અંદર નૂર આ જાતા હૈ. આપ ઉસકા તજુર્બા કરકે દેખ લેં કે બચ્ચોંકો

આપ બાવુજૂ ખાના ખિલાએં ઔર જિકકે સાથ ખાના ખિલાએં. આપકે બચ્ચોંમેં ફરમાંબરદારીકા જઝબા મળહ જાએગા. ખાવિંદકો આપ જિકકે સથા બાવુજૂ અચ્છા ખાના ખિલાએં તોખાવિંદકે દિલમેં આપકી મુહબ્બતમેં બહોત ઈઝાફા હો જાએગા. બંદેકે ઉપર ખાનેકા બહોત અસર હોતા હૈ.

શકવાલે ખોરાકકે બચ્ચેકી તાલીમ પર અસરાત

મૈંને એક મરતબા એક વાકિઆ ભી આપકી ખિદમતમેં અર્જ કિયા થા કે અમેરિકાકે એક હમારે મદ્રસેમેં એક બચ્ચા દો સાલકે અંદર ફક્ત આખરી પારહ પળહ સકા. આગે ચલતા હી નહીં થા, હમ બડે તંગ આ ગયે કે ઈતના વક્ત લગ રહા હૈ. હાલાંકે વો બચ્ચા સ્કૂલમેં ફસ્ટ આતા થા. Presidential Award પ્રેસિડન્ટ એવોર્ડ (રાષ્ટ્રપતિ એવોર્ડ) કે લિયે ઉસકા નામ આગે ભેજ દિયા ગયા થા. તો દિલમેં એક દિન ખાત આઈ કે પતા નહીં ઉસકો ક્યા મુસીબત હૈ કે કુરઆન મજીદકે ફૈઝસે મહેરૂમ હૈ. હમને ઉસ બચ્ચેકો બુલાયા ઔર પૂછા કે બતાઓ કે તુમ ક્યા ખાતે હો? ઉસ બચ્ચેને આઠ દસ અમેરીકન રેસ્ટોરન્ટ્સકે નામ લે દિયે. મૈં મેકડોનાલ્ડસે યે ખાતા હૂં ઔર થેન્કસ ગાર્ડ, એટ્રસ ફાઈઝસે યે ખાતા હૂં, ઔર પીઝાહટસે યે ખાતા હૂં. હમેં ખાત સમઝમેં આ ગઈ કે યે બાહિરકી હરામ ચીઝેં ખાનેકા અસર હૈ કે અલ્લાહને કુરઆન પાકસે મહેરૂમ કર રખ્યા હૈ. વો બચ્ચા બેચારા આગે પળહતા તો પીછેસે ભૂલ જાતા, પીછેસે પળહતા તો આગેસે ભૂલ જાતા. ઉસ્તાદ ભી તંગ આ ગયે. હમને ઉસકે વાલિદૈનકો બુલાકર કહા કે અગર તુમહેં ઉસકો બાહિરકે ખાને ખિલાને હૈં તો અપને સાથ લે જાઈયે ઔર પળહાઈયે ભી ખૂદ. હમારે પાસ પળહાના હૈ તો વાદા કીજિયે કે ઉસકો બાહિરકા ખાના નહીં દેના. ઉસકી વાલિદા મુસલમાન હૈ નેક હૈ, વાલિદકી હલાલ રોઝી હોતી હૈ, ઉસકો ઘરકા ખાના ક્યૂં નહીં ખિલાતે. ઉનહોંને વાદા કર લિયા. આપ હૈરાન હોંગે કે અગલે એક સાલમેં ઉસી બચ્ચેને પૂરે કુરઆન મજીદકો પૂરા નાઝિરા મુકમ્મલ કર લિયા. તો ખાનેકે ઈન્સાનકે ઉપર ઈતને અસરાત હોતે હૈં.

હમારે મશાઈખને ફરમાયા કે દો ચીઝેં તો તસવ્વુફકી જાન હૈં. રિઝકે હલાલ ઔર સિદકે મકાલ. ખાએ તો હલાલ રિઝક ખાએ ઔર અગર બોલે તો સચ બોલે. જિસ બંદેમેં યે દો બાતેં આ ગઈ, ઉસકો ગોયા દો પર લગ ગયે. ઉન દો પરોંકે ઝરીએ વો અલ્લાહ તઆલાકે કુર્બકો આસાનીસે હાસિલ કર સકતા હૈ. ઈસ લિયે બચ્ચોંકો જો ખાના ખિલાએ વો એસા ન હો કે ઉસ પર શકવાલે અસરાત હોં. ઔરતોંકો બરતનોંકો ધોને ધુલવાનેમેં પાકી નાપાકીકા ખયાલ નહીં હોતા. કઈ મરતબા સુસ્તી કર જાતી હૈં. ખાના બનાતી હૈં તો સાથ ગાને લગે હોતે હૈં. ખાને બના રહી હોતી હૈં ઔર પતા નહીં ક્યા ક્યા સુન રહી હોતી હૈં. અબ સોચિયે ઉસ ખાનેમેં બરકતકે બજાએ જુલ્મત આએગી તો ફિર ઉસકા અસર આપકો ખૂદ હી ભુગતના પડેગા. મિયાં બેદીન બના તો મુસીબત આપકી, ઔલાદ બેદીન બની તો મુસીબત આપકી. તો જબ દોનોં તરફસે મુસીબત આપ હીકે સર આની હૈ તો ક્યૂં ન આપ ઉનકો ખાના હી વો ખિલાએ જિસકી વજહસે ઉસકે દિલમેં નેકીકા શૌક આ જાએ.

એક નુકેતા ઔર ઝહનમેં રખ્મેં કે જબ ભી આપ ખાના બનાને લગેં તો ખાનેમેં મહેમાનકી નિય્યત ભી ઝરૂર કર લિયા કરેં કે મેં ઘરવાલોંકા ભી ખાના બના રહી હૂં ઔર મેં એક આધ મહેમાનકે લિયે યા દો મહેમાનોંકે લિયે ભી નિય્યત કર રહી હૂં. અગર મહેમાન આ જાએ તો મેરા ખાના ઈતના હો કે મેં મહેમાનકો ભી પેશ કર સકૂં. ભલે કોઈ મહેમાન ન આએ. રોઝાના ખાનેમેં મહેમાનકી નિય્યત કરનેસે અલ્લાહ તઆલા ઈતને મહેમાનોંકો ખાના ખિલાનેકા અજર આપકે નામએ આમાલમેં લિખવા દેતા હૈ.

(૨) કામકો વક્ત પર સમેટનેકી આદત ડાલિયે

દૂસરી અહમ બાત યે હૈ કે હર કામકો અપને વક્ત પર સમેટનેકી આદત ડાલ લીજિયે. આજકા કામ કલ પર ન છોડિયે કે યે ભી કલ કર

લૂંગી, યે ભી કલ કર લૂંગી. કલ કલ કરતે ઈતને કામ જમા હો જાતે હૈં કે ફિર ઈન્સાન ઉનમેંસે કુછ ભી નહીં કર પાતા. સચ્ચિદા ફાતિમા ઝોહરા (રદિ.) કી જિંદગીકો દેખિયે વો અપના કામ ખૂદ સમેટતી થીં. હતાકે હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે ઉનકે હાથોંકે અંદર ગટ્ટે (નિશાન) પડ ગયે થે. સચ્ચિદા આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) અપને ઘરકા કામ ખૂદ કરતી થીં. સચ્ચિદા અસ્મા બિન્તે અબીબક (રદિ.) અપને ઘરકે કામ ખૂદ કરતી થીં. જિસ તરહ મર્દ મુસલ્લે પર બૈઠકર ઈબાદત કરે તો આપ સમજતી હૈં કે ઉસકો અજર મિલ રહા હૈ, ઉસસે જિયાદા આપકો અજર ઉસ વક્ત મિલતા હૈ જબ આપ ઘરકે કામકાજકો સમેટ રહી હોતી હૈં.

બાયઝીદ બુસ્તામી (રહ.) ને એક નૌજવાનકો દેખા કે હર વક્ત મસ્જિદમેં નવાફિલમેં મશગૂલ રેહતા. ઉનહોંને પૂછા, તેરા ક્યા હાલ હૈ? કેહને લગા કે મેરા બડા ભાઈ હૈ, ઉસને મેરે કારોબારકો સંભાલ લિયા હૈ ઔર મેરી રોઝીકા ઝિમ્મા લે લિયા હૈ, મુઝે ઈબાદતકે લિયે ફારિગ કર દિયા હૈ. બાયઝીદ બુસ્તામી (રહ.) ફરમાને લગે, તેરા ભાઈ બડા અકલમંદ હૈ કે તેરી સારી ઈબાદતકા અજર તેરે ભાઈકો ભી મિલેગા ઔર તેરા ભાઈ તુઝસે અફઝલ કામમેં લગા હુવા હૈ. તો કેહનેકા મકસદ યે હૈ કે મુસલ્લે પર હી ફક્ત ઈબાદત નહીં હોતી બલ્કે ઔરત જો ઘરકે કામકાજ કર રહી હોતી હૈ સબ કુછ ઉસકા ઈબાદતમેં લિખ્ખા જાતા હૈ.

આજ મુસીબત યે હૈ કે ઔરતેં ઘરમેં કામકો ઈબાદત સમજકર નહીં મુસીબત સમજકર કરતી હૈં. યુનાંચે ઉનકી હર વક્ત યે ખ્વાહિશ હોતી હૈ કોઈ કામ કરનેવાલી મિલ જાએ કે મૈં સિર્ફ બતાઉ ઔર વો આગે કામ કરે. અબ બતાકે કામ કરવા લિયા તો જો જિસ્મકો કામ કરનેકી મશક્કત ઉઠાની થીં ઔર ઉસ પર આપકે નામએ આમાલમેં અજર લિખ્ખા જાના થા વો અજર તો નહીં લિખ્ખા જાએગા. આપકે દરજે ફિર કેસે અલ્લાહકે યહાં બઠહેંગે. ઈસ લિયે ઘરકે કામમેં પસીના બહાના, મશક્કત ઉઠાના એસા હી હૈ કે જૈસે ઈશાકે વુઝૂસે ફજરકી નમાઝકી ઈબાદતકા અજર પાના. ઈસ લિયે ઔરત ઘરકે કામોંકો ખૂશીસે કબૂલ કરે ઔર

અપને દિલમેં યે સોચે કે ઉન કામોંકી વજહસે મેરા રબ મુઝસે રાઝી હોગા. યુનાંચે એક હદીસે પાકમેં નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા કે નેક ઔરત વો હૈ જિસકા દિલ અલ્લાહકી યાદમેં મસરૂફ હો ઔર ઉસકે હાથ કામકાજમેં મસરૂફ હો. જબ નબી અલૈહિસ્સલામ યે ફરમાતે હૈં તો ઉસકા મતલબ યે હૈ કે ઔરતકો ઘરકે કામકાજ ખૂદ કરનેકી આદત ડાલની ચાહિયે. ઉસકે દો ફાઈદે હૈં. એક તો યે કે કામ સમેટૅંગે ઔર અજર મિલેગા, ઔર દૂસરી બાત કે અપની તંદુરસ્તી ભી ઠીક રહેગી. યુનાંચે આજ ઘરકે કામકાજ કરનેકી આદત નહીં ઈસ લિયે કે લડકપનકી ઉમર હોતી હૈ ઔર બીમારિયોંમેં મુબ્તલા હો જાતી હૈં. કોઈ કેહતી હૈ મેરે સરમેં દર્દ હૈ, ઝરાસા બસ કુછ બાત સોચતી હૂં સરમેં દર્દ હો જાતા હૈ. કોઈ કેહતી હૈ, મુઝે Lowback Pain લોબેક પેઈન (કમર દર્દ) શુરૂ હો ગઈ હૈ. કિસીકો આંખોંમેં ઍધેરા મહેસૂસ હોતા હૈ. યે સારી મુસીબતોં હાથસે કામ ન કરનેકી વજહસે હૈં.

સચ્ચિદા આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) કે ઘરમેં એક ચક્કી થી ઔર વો ચક્કીકે ઉપર ગંદુમ (ગેહૂં) ખૂદ પિસ્તી થી જિસસે રોટી બનાઈ જાતી થી. અબ અગર ઉમ્મુલ મુઅમિનીન અપને હાથોંસે ચક્કી ખૂદ પિસ્તી થી તો ફિર આજકી ઔરત અપને ઘરકા કામ ખૂદ ક્યૂં નહીં કરતી. જબ ઘરકા કામ નહીં કરૅંગે તો ફિર કહૅંગે જી અબ હમેં સ્વિમિંગ ક્લબમેં જાનેકી ઝરૂરત હૈ, ચરબી ચળહ રહી હૈ. ફિર હમેં ટ્રેડમલ લાકર દેં તાકે હમ ઉસ પર ચલા કરૅ. ક્યા ઝરૂરત હૈ ઉનકી, ઘરકે કામકાજમેં એક તો અજર મિલેગા દૂસરા ખાવિંદકા દિલ જીત લોગી ઔર ફિર તીસરા યે કે ખૂદ બખૂદ Sugar Burn શુગર બર્ન હોગી ઔર આપકી તંદુરસ્તીકો ભી અલ્લાહ તઆલા ઠીક રખૅંગે. તો ઘરકે કામકાજકો અપની ઈઝ્ઝત સમજૅ ઔર અપના ફર્જ સમજૅ. ઔર ઉસકો સમજૅ કે મેં મુસલ્લે પર બૈઠકર જો ઈબાદત કરૂંગી ઉસસે ઝિયાદા ઘરકે કામકાજ કરનેસે મુઝે અલ્લાહકા કુર્બ નસીબ હોગા.

(૩) ઘરકો સાફ સુથરા રખિયે

તીસરી ચીઝ અપને ઘરકો સાફ સુથરા રખિયે. કુછ ઔરતોંકી આદત હોતી હૈ કે તબીઅતમેં સુસ્તી હોતી હૈ, હર વક્ત ફૈલાવ ડાલ દેતી હૈં. ઘરકે અંદર ફૈલાવકા હોના, ચીઝોંકા બગૈર તરતીબ પડા હોના, યે અલ્લાહ તઆલાકો નાપસંદ હૈ. હદીસે પાકમેં આયા હૈ નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા.

અલ્લાહુ જમીલુન વ યુહિબ્બુલ જમાલ.

(અલ્લાહ તઆલા ખૂદ ભી ખૂબસૂરત હૈ ઔર ખૂબસૂરતીકો પસંદ કરતા હૈ.)

તો જબ નબી અલૈહિસ્સલામને ગવાહી દે દી કે અલ્લાહ તઆલા ખૂબસૂરતીકો પસંદ કરતે હૈં તો ઉસકા મતલબ યે હૈ કે ઘરકી બિખરી પડી ચીઝેં અલ્લાહ તઆલાકો પસંદ નહીં આતીં. લિહાજા ઔરત ઈસ નિયતસે અપને ઘરકો સાફ સુથરા રખે કે મેરે ઘરકી ચીઝેં તરતીબસે પડી હોંગી ઔર સાફ સુથરા ઘર હોગા તો મેરે માલિકકો યે ઘર અચ્છા લગેગા. મેરી મહેનત કબૂલ હો જાએગી. જબ આપ ઘરમેં બૈઠી કલીનર (ઝાડૂ) ચલા રહી હોં તો યૂં સમજિયે કે ઘર હી સાફ નહીં હો રહા બલકે અલ્લાહ તઆલા આપકે દિલકે ઘરકો ભી સાફ ફરમા રહે હૈં. તો ઘરકા ઝાડૂ દેના યૂં સમજિયે કે મૈં બૈઠી અપને દિલકી સુલ્મત પર ઝાડૂ દે રહી હૂં.

ઘરકો સાફ સુથરા રખિયે ક્યૂંકે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં.

ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુ તવ્વાબી-ન વ યુહિબ્બુલ મુત-તહ્હિરીન.

કે અલ્લાહ તઆલા તૌબા વાલોંસે ભી મુહબ્બત કરતે હૈં ઔર પાકીઝા રેહનેવાલોંસે ભી મુહબ્બત કરતે હૈં. ઈસ લિયે હર ચીઝકા સાફ સુથરા હોના, પાકીઝા હોના ઔર ઘરકી હર ચીઝકા સેટ હોના અલ્લાહ તઆલાકી ખૂશનૂદીકા સબબ બનતા હૈ.

ચીઝોંકો તરતીબસે રખનેકા અજર

નબી અલૈહિસ્સલામને એક હદીસે પાકમેં ફરમાયા કે ઔરત જબ ઘરમેં પડી હુઈ કિસી બે-તરતીબ ચીઝકો ઉઠાકર તરતીબસે રખ દેતી હૈ તો અલ્લાહ તઆલા એક નેકી અતા ફરમાતે હૈં ઔર એક ગુનાહ મઆફ ફરમા દેતે હૈં. અબ દેખિયે હર ઔરત ઘરમેં બરતન ઠીક કરતી હૈ તો ઉસે કિતની નેકિયાં મિલ જાતી હૈં ઔર કિતને ગુનાહ મઆફ હો જાતે હૈં. કપડે સમેટતી હૈ, ચીઝોંકો સમેટતી હૈ ઘરમેં રોઝાના અપને ઘરકી ચીઝોંકો સેટ કર દેતી હૈ. જિતની જિતની ચીઝોંકો ઉસને અપની અપની જગહ પર રખ્યા હર હર ચીઝકો રખનેકે બદલે એક ગુનાહ મઆફ હુવા ઔર એક નેકી અલ્લાહને અતા ફરમા દી. ઈસ તરહ દેખિયે કે એક ઔરત ઘરમેં કામકાજકે દૌરાન કિતના સવાબ હાસિલ કર સકતી હૈ. અગર ઈસ નિયતસે ઘરકો સાફ રખ્બેંગી કે લોગ આઁગે ઔર તારીફ કરેંગે તો યે આપકી સાંરી મહેનત બેકાર હો ગઈ. ઈસ લિયે કે મખ્લૂકને કેહ ભી દિયા કે બડા અચ્છા ઘર હૈ તો આપકો ક્યા મિલ ગયા. અગર ઈતની મહેનત કરકે પસીના બહાકર ફક્ત લોગોંકી ઝબાનસે હી આપકો સુનના હૈ કે ભાઈ બડા અચ્છા ઘર હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાઁગે : ફકદ કીલ યે કહા જા ચુકા. તો યે નિયત મત કરેં. નિયત યે કરેં કે મેં ઘરકો સેટ કરુંગી ક્યૂંકે મેં ઘરવાલી હૂં ઔર યે મેરી ઝિમ્મેદારી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ખૂબસૂરત ભી હૈં ઔર ખૂબસૂરતીકો પસંદ ભી ફરમાતે હૈં, લિહાઝા મેં અપને ઘરકો સેટ કરકે રખ્બુંગી. સેટ કરનેકા યે મતલબ નહીં હોતા કે ઉસમેં આપ કસ્ટલ સજાઁગી ઔર ઉસમેં આપ સેંકડોં ડોલરકી ચીઝોં લાકર રખ્બેંગી. યે સેટ કરના નહીં બલ્કે જિતને વસાઈલ હોં જૈસે ભી હોં મગર ચીઝકે અંદર સફાઈ હો ઔર સલીકામંદી હો. સફાઈકે લિયે કોઈ ડોલરોંકી ઝરૂરત નહીં બલ્કે ઈન્સાનકો અપને કપડે તો ધોને હી હોતે હૈં તો ઝરા સાફ સુથરે કપડે રખનેકી આદત રખ લે. ઈસી તરહ ચીઝોંકો તો સમેટના હી હોતા હૈ તો સલીકામંદીસે ચીઝોંકો રખ લે. તો સફાઈ ઔર સલીકાકા હોના યે ઘરકે ખૂબસૂરત હોનેકી દલીલ હોતી હૈ. યે ઝરૂરી નહીં હોતા કે વો ઐસા ચિખ્સકા

બના હુવા હો, એસે પત્થર હોં કે બાહિરકે મુલકસે આએ હુએ હોં તબ જાકર ધર ખૂબસૂરત હોતા હૈ. ઈસકો સમજનેકી કોશિશ કરેં.

(૪) સુની સુનાઈ બાતકો આગે બયાન ન કરેં

સુની સુનાઈ બાત આગે બયાન કરનેકી આદત અપને અંદર હરગિઝ ન ડાલેં. કઈ ઔરતેં અધૂરી બાતેં સુનકર અપને ખાવિંદકો પહોંચા દેતી હૈં ઔર બાદમેં કચ્ચી પડતી હૈં. યે બહોત બુરી આદત હૈ. ઝરાસી બાત સુનકર ઉસકો આગે ફૈલાના શુરૂ કર દેના. એસી બાત જલ્દી આગે નહીં કરની ચાહિયે બલ્કે જિસ તરહ એક રીસીવર હોતા હૈ કે વો હર સ્ટેશનકો રિસ્યૂ નહીં કરતા, ખાસ સ્ટેશનકી Wavelength (ફિક્વન્સી) કો રીસીવ કરતા હૈ. બસ આપ ભી અપને કામોંકે ટ્રાન્સમીટરકો એસા સેટ કરેં કે જો ભી ઔરત કોઈ બાત કર રહી હૈ બસ કાનોં તક તો સબ આ જાએ દિલમેં હર બાતકો ન જાને દિયા જાએ. દિલમેં વો બાત જાએ જો ઠીક હો ઔર શરીઅત ઔર સુન્નતકે મુતાબિક હો. સુની સુનાઈ બાતેં જલ્દીસે ઈધર કર દેના ઉધર કર દેના ઔરતકે લિયે મુસીબતકા સબબ બન જાતા હૈ. ફિર કી હુઈ બાતકો Justify જસ્ટિફાઈ (વાજબી) કરના પડતા હૈ. વઝાહતેં દેની પડતી હૈં કે જી મૈંને એસે તો નહીં કહા થા, એસે કહા થા. ફિર જૂઠ બોલના પડતા હૈ. ઈસ લિયે અકસરો બેશ્તર ઔરતોંકો અપની બાતેં છુપાનેકે લિયે જૂઠકા સહારા લેના પડતા હૈ. ઔર કઈ તો એસી હોતી હૈં કે બાત બાત પર જૂઠ બોલતી હૈં. હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે બંદા જૂઠ બોલતે બોલતે એસી હાલતમેં આ જાતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ફરિશ્તોંકો ફરમાતે હૈં કે જૂઠોંકે દફતરમેં ઉસકા નામ લિખ દિયા જાએ.

બાઝ ઔરતેં હર એકકે સામને દિલ ખોલ દેતી હૈં. કોઈ આઈ ગઈ ભી હોગી તો ઉસકો ભી બતા દેંગી. હતાકે મિસાલકે તૌર પર અગર યે સફર કર રહી હૈં ઔર લાઉન્જમેં ફલાઈટ (પ્લેન) કે ઈન્તિઝારમેં બૈઠી હૈં ઔર ઉસકે સાથવાલી કુરસી પર કોઈ ઔરત આકર બૈઠ ગઈ. અબ જૈસે હી તઆરૂફ (પહેચાન) હોગા તો દો મિનિટકે અંદર અપને ખાવિંદકી ભી હકીકત બતા

દેંગી, અપની સાસકી ભી હકીકત બતા દેંગી, હતાકે અપને પેટમેં અગર કુછ હૈ તો ઉસકે બારેમેં ભી બતા દેંગી. યે કિતની બેવકૂફીકી બાત હૈ કે ઝરાસી બાતમેં ઈન્સાન ઈતના જલ્દી અપને આપકો દૂસરેકે સામને ખોલ દે. યે ચીઝ અચ્છી નહીં હોતી બલકે ઉસ ચીઝકે નુકસાનાત હોતે હૈ. હર બાત સુનનેવાલા ખૈરખ્વાહ નહીં હોતા. ઔરતેં ઈસ બાતકો અચ્છી તરહ નોટ કરેં કે હર બાત સુનનેવાલા ખૈરખ્વાહ નહીં હોતા. ઔરતોંકી આદત હોતી હૈ કે દૂસરેકા દિલ ખોલનેકે લિયે પૂછ લેતી હૈ કે આપકી સાસ કેસી હૈ? આપકા મિયાં કેસા હૈ? ઔર માશા અલ્લાહ ઉનહોંને મિયાંકી ઝિંદગીકી એસી ગરદાન યાદ કી હોતી હૈ કે ઉસી વક્ત સર્ફે સગીર સુનાની શુરૂ કર દેતી હૈ.

ઔર યે ભી ઝહનમેં રખેં કે **Hasty Decision** હેસ્ટી ડીસીઝન (જલ્દી ફૈસલા) સે બચનેકી કોશિશ કરેં. ઝરાસી બાત સુનકર કિસીકે બારેમેં **Decision** ડીસીઝન (ફૈસલા) લે લેના કે ફલાં એસા હૈ ફલાં એસી હૈ, યે ગલત બાત હૈ. કઈ મરતબા બચ્ચે આપકે સામને આએગે. એક કહેગા ફલાંને યે કિયા, ફૈસલા ન કરેં જબ તક દૂસરેકી ન સુન લેં. લુકમાન અલૈહિસ્સલામને બચ્ચેકો કહા કે બેટા! અગર તુજે કોઈ આકર કહે કે ફલાંને મેરી આંખ નિકાલ દી, ફોડ દી. તો તુમ ફૈસલા ન કરના જબ તક કે તુમ દૂસરેકી ન સુન લેના. હો સકતા હૈ ઉસને દૂસરેકી દો આંખેં નિકાલી હુઈ હોં. ઈસ લિયે ઝરાસી બાત સુનકર **Hasty Decision** હેસ્ટી ડીસીઝન (જલ્દી ફૈસલા) લેના, કિસી ચીઝકો **Generalize** (જનરલાઈઝ) કર લેના ઔરતકે લિયે મુસીબતકા સબબ બન જાતા હૈ.

(૫) ખાવિંદકો દુઆઓકે સાથ રૂખ્સત કિયા કરે

જબ ભી ખાવિંદ ઘરસે રૂખ્સત હોને લગે ઉસકો હમેશા દુઆકે ઝરીએ અલવિદાઅ કહે. ફી અમાનિલ્લાહ કહે. દુઆ દે. જૈસે હમારી બડી ઔરતેં પેહલે વક્તોંમેં અપને મિયાંકો કેહતી થી. યે કિતની ખ્યારી બાત હૈ કે મેરી અમાનત અલ્લાહકે હવાલે. જબ આપને અપની અમાનત અલ્લાહકે હવાલે

કર દી તો અલ્લાહ તઆલા મુહાફિઝ હૈ વો આપકી અમાનતકી હિફાઝત કરેગા. આજ કિતની ઔરતેં હૈં જો ખાવિંદકો ઘરસે નિકલતે હુએ યે અલ્ફાઝ કેહતી હૈં? બહોત કમ. ચૂંકે નહીં કેહતી ઈસ લિયે ઉનકે ખાવિંદોંકી હિફાઝત ભી નહીં હોતી. ફિર રોતી હૈં કે ખાવિંદ બાહિર જાતે હૈં તો ઉનકો બાહિર ઝિયાદા દિલચસ્પી હોતી હૈ. ભાઈ આપને તો અપની અમાનત અલ્લાહકે હવાલે હી નહીં કી, અબ આપ અલ્લાહસે ક્યા ઉમ્મીદ રખતી હૈં, ક્યૂં વો ઉનકી હિફાઝત કરે. તો નેક બીવિયાં હમેશા ખાવિંદ ઔર બચ્ચોંકો ઘરસે રૂખ્સત હોતે હુએ ઉનકો દુઆ દેતી હૈં. ઊંચી આવાઝસે કેહનેકી આદત ડાલેં બલ્કે દરવાઝે તક સાથ આયા કરેં ઔર ફિર કહા કરેં. ફી અમાનિલ્લાહ. ફી હિફઝિલ્લાહ. ફી જવારિલ્લાહ. કુછ ન કુછ ઐસા લફઝ કહા કરેં. યા વૈસે હી કેહ દિયા કરેં કે મેરી અમાનત અલ્લાહકે હવાલે. તો જબ આપ અપની અમાનત અલ્લાહકે હવાલે કર ચુકી અલ્લાહ તઆલા આપકો કભી Let down લેટ ડાઉન નહીં હોને દેંગે. અલ્લાહ તઆલા પર ભરોસા ઔર યકીન તો હમારી ઝિંદગીકી બુન્યાદ હૈ.

તો એક આદત યે હો કે જબ ખાવિંદ ઘરસે રૂખ્સત હોને લગે તો દરવાઝે તક જાકર ઉસકો દુઆકે ઝરીએ અલવિદાઅ કહેં. ઔર જબ ખાવિંદ ઘરમેં આએ જિતની ભી મસરૂફ હોં એક મિનિટકે લિયે અપને આપકો ફારિગ કરકે મુસ્કુરાકર અપને ખાવિંદકા ઈસ્તિકબાલ (સ્વાગત) કરેં. જબ બીવી મુસ્કુરાકર ખાવિંદકા ઈસ્તિકબાલ કરેગી હંસતે મુસ્કુરાતે ચેહરેકે સાથ તો ઝાહિર હૈ કે ખાવિંદકી નઝર મુસ્કુરાતે ચેહરે પર પડેગી તો ઉસકે દિલમેં ભી મુહબ્બત ઉઠેગી. આજ ઈસ ચીઝ પર અમલ કમ હૈ ઈસ લિયે ઝિંદગીમેં પરેશાનિયાં ઝિયાદા હૈં.

**(૬) ખાવિંદકે આનેસે પેહલે અપનેકો
સાફ સુથરા કર લે**

છટ્ટા પોઈન્ટ યે હૈ કે જબ ખાવિંદકે આનેકા વક્ત હો તો બીવીકો ચાહિયે કે અપને આપકો સાફ સુથરા રખ્ખે. હોતા યે હૈ કે બાહિર જબ નિકલના

હો તો દુલ્હનકી તરહ સજ ધજકર બાહિર જાએંગી, ઔર ખાવિંદકો જબ આના હો તો ફિર એસી મૈલી કુચેલી રહેંગી કે બંદેકી દેખકર હી તબીઅત ખરાબ હો જાએ. યે બહોત બડી ગલતી હૈ. બલ્કે જિતની ભી નેક ઔરતેં ગુઝરી હેં ઉન સબકી યે આદત રહી હૈ કે વો રોઝાના અપને ખાવિંદકે આનેકે વક્ત પર અપને આપકો બના સંવાર લેતી થી ઔર યે બનાના સંવારના ઉનકે લિયે ઈબાદતકી તરહ હો જાતા હૈ. ઉસકા પતા નહીં, ક્યું નહીં ખયાલ કરતી હાલાંકે કિતાબોંમેં ભી યે બહોત લિખ્ખી ગઈ હેં.

એક નેક બીવીકે બારેમેં આતા હૈ કે વો હર રાત અપને આપકો સંવારતી સજાતી ઔર અપને મિયાંસે પૂછતી થી કે આપકો મેરી ખિદમતકી ઝરૂરત હૈ? અગર વો કેહતે હાં તો મિયાંકે સાથ વક્ત ગુઝારતી. ઔર અગર વો કેહતે, નહીં મુઝે નીંદ આ રહી હૈ સોના હૈ તો વો મુસલ્લે પર બડી હોતી ઔર સારી રાત અપને રબકે સામને હાથ બાંધકર ગુઝાર દેતી થી. તો બીવીકો ચાહિયે કે અપને ખાવિંદકે લિયે ઘરમેં બન સંવરકર રહે. બનને સંવરનેકા યે મતલબ નહીં હોતા કે રોઝાના દુલ્હનકે કપડે પેહને. બસ કપડે હાં, સાફ સુથરે હાં ઔર બાલોંમેં કંધી કી હુઈ હો, ચેહરા ધોયા હુવા હો, સાફ સુથરા હો, ખૂશબૂ ઈસ્તેમાલ કી હુઈ હો. ઈસીકો બનના સંવરના કેહતે હેં. તો યે બનના સંવરના ઔરતકે ઘરકે ફરાઈઝમેં શામિલ હૈ. ઉસમેં સુસ્તી હરગિઝ નહીં કરની ચાહિયે. આપ બાહિર જાએ તો સાદા કપડોંમેં જાએ. બાહિર ઝર્ક બર્ક (ટીપ ટાપવાલા) લિબાસ પહેનનેકી ઝિયાદા ઝરૂરત નહીં. સાદા કપડોંમેં બાહિર જાએંગી તો ફિતનોંસે બચ જાએંગી. યાદ રખ્ખે લિબાસકી સાદગી ઔરતકે હુસ્નકી હિકાઝતકા સબબ બન જાતી હૈ. ઈસ લિયે દસ્તૂર બનાએ કે જબ બાહિર જાએ તો કપડે સાફ સુથરે હાં મગર સાદા હાં. ઔર ઘરમેં હાં તો ફિર કપડે અપને ખાવિંદકે લિયે જો ભી પહેન સકતી હેં મગર અપને આપકો બના સંવારકે તૈયાર રખ્ખે.

એક મરતબા નબી અલૈહિસ્સલામ અપને સહાબા (રદિ.) કે સાથ એક લશ્કરસે વાપસ આ રહે થે. મદીનાકે બાહિર હી આપને કિયામ ફરમાયા.

હાલાંકે ઘર બહોત કરીબ થે ઔર ઘર જા ભી સકતે થે મગર નબી (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે નહીં તુમ રૂક જાઓ ઔર અપને ઘરોંમેં ખબર ભેજવા દો તાકે બીવિયાં અપને આપકો ખાવિંદોંકે લિયે તૈયાર કર લેં. તો નબી (સ.અ.વ.) કી સુન્નતસે યે પતા ચલતા હૈ કે ઔરતોંકે લિયે યે નબી અલૈહિસ્સલામકી તાલીમ હૈ. જબ ઔરતોંકો પતા હો કે મિયાંકે આનેકા વક્ત હૈ તો ઉસ વક્ત મૈલે મુંહ પર મેક અપ કરનેકે બજાએ ઝરા સાફ સુથરી હોકર રહેં તાકે નબી અલૈહિસ્સલામકી સુન્નતકે ઉપર ઉનકો અમલ નસીબ હો સકે. જબ ખૂદ હી સાફ સુથરી નહીં રહેંગી તો કૈસે ઉમ્મીદ કરતી હૈં કે ખાવિંદકે દિલમેં હમારી રોઝ નઈ મુહબ્બત હોની ચાહિયે. જબ ખાવિંદ તવજજોહ નહીં કરતે તો ફિર રોતી ફિરતી હૈં કે,

જી સારી દુનિયાકે હુએ મેરે સિવા

મૈંને દુનિયા છોડ દી જિનકે લિયે

જબ આપને ઉનકે લિયે દુનિયા છોડ દી તો અબ અપને આપકો ઝરા સાફ સુથરા ભી રાખિયે તાકે મિયાંકા તબઅન ભી આપકી તરફ મુહબ્બતકા જઝબા ઝિયાદા હો જાએ.

(૭) રિશ્તેદારોંકે વહાં સિલા રહમીકી નિયતસે જાએ

સાતવીં બાત યે હૈ કે રિશ્તેદારોંકે વહાં જાના પડતા હૈ, કભી તકરીબાત (શાદી-બિયાહ) મેં જાના પડતા હૈ, તો સિલા રહમીકી નિયતસે જાએ. સિલા રહમી કેહતે હૈં રિશ્તેદારિયોંકો જોડના, રિશ્તે નાતોંકો જોડના. અલ્લાહ તઆલાકો યે બાત બહોત પસંદ હૈ કે રિશ્તેદારિયાં જોડેં ઔર મુહબ્બત ઔર પ્યારકે સાથ રહેં. જબ ભી આપ તકરીબાતમેં જાએ તો સિલા રહમીકી નિયતસે જાએ. યે નિયત ન હો કે હમ નહીં જાએંગી તો વો ભી નહીં આએંગે. અપની તરફસે આપ સિલા રહમીકી નિયતસે જાએ તાકે આપકા જાના ભી ઈબાદત બન જાએ.

પરદેકા લિહાઝ રખ્ખે

લેકિન જબ જાએ તો મખ્લૂત (મિલીજુલી) મહેફિલોંસે બચે. જહાં આપકો પતા ચલે કે પરદેકા કોઈ ખયાલ નહીં એસી મહેફિલોંમેં જાનેસે આપ પરહેઝ કરે. જાએ ભી તો આપ પરદેમેં રહે, ખૂદ બખૂદ રિશ્તેદારોંકો મહેસૂસ હો જાએગા કે ઉસ ઔરતકે લિયે હમેં પરદેકા ઈન્તિજામ કરના હૈ. એસી ભી મિસાલેં હૈં કે બાઝ નેક બીબિયાં અપની બહેનોંકી શાદીમેં ચલી ગઈ ઔર ઉનકી શાદીમેં પરદેકા એહતિમામ નહીં થા. વો એક હફતા ઉસ ઘરકે અંદર બુરકએકી હાલતમેં રહી. નેક બચ્ચિયાં શરઈ હુકૂક ભી પૂરે કરતી હૈં મગર અલ્લાહકે હુકમકો ભી મદે નઝર રખતી હૈં. ઉસસે ભી પીછે નહીં હટતી.

એક અચ્છા દસ્તૂર જિસકો મૈંને ભી અપની ઝિંદગીમેં અપનાયા. વો યે હૈ કે અગર કિસીકે યહાં ખૂશીકી તકરીબ હો તો તકરીબકે દિન જાનેકે બજાએ આપ એક દિન પેહલે ચલી જાએ ઔર અપની તરફસે ઉનકો કોઈ હદિયા યા તોહફા દે દેં ઔર ઉનસે કુછ વક્ત બૈઠકર બાતેં કર લેં ઔર ઉનસે કહેં કે પરદેકી મજબૂરીકી વજહસે શાદીમેં શિરકત મેરે લિયે મુશ્કિલ હૈ ઈસ લિયે મૈં એક દિન પેહલે આ ગઈ કે મૈં આપકો મુબારકબાદ દે દૂં. ઈસી તરહ અગર કિસીકે યહાં ગમીકી કોઈ બાત હૈ તો ગમીવાલે દિન જાનેકી ઝરૂરત નહીં ઈસ લિયે કે ઉસ દિન આમ તૌર પર ઘરોંમેં બેપરદગી હોતી હૈ. લોગ પરદેકે મસાઈલકા કોઈ ખયાલ નહીં કરતે. લિહાઝા ગમીકી હાલતમેં આપ દૂસરે દિન જાનેકી આદત બના લેં ઔર ઉનકો જાકર પુરસા (તા'ઝિયત) દેં ઔર બતાએ કે મૈં કલ ન આઈ ઈસ લિયે કે મેરે લિયે પરદેકા મઆમલા થા. તો ઉસ દિન આપ તા'ઝિયતકે ચંદ અલ્ફાઝ કેહકર આ જાએ. આપકી રિશ્તેદારિયાં ભી કાઈમ રહેંગી ઔર આપકા પરદા ભી કાઈમ રહેગા. યાની આપને બંદોંકો ભી રાઝી કિયા ઔર બંદોંકે પરવરદિગારકો ભી રાઝી કર લિયા.

(૮) શૌહરકો સદકા ખૈરાતકી તરગીબ દેતી રહેં

અપને મિયાંકો અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ખર્ચ કરનેકે લિયે કેહતી રહા કરેં. ઈસ લિયે કે સદકા બલાઓંકો ટાલતા હૈં. સદકેસે રિઝકમેં બરકત હોતી હૈ. હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે નબી અલૈહિસ્સલામને કસમ ખાકર ફરમાયા કે સદકા દેનેસે ઈન્સાનકે માલમેં કમી નહીં હોતી. અબ બતાઈયે કે અલ્લાહ તઆલાકે મહેબૂબ વૈસે હી કેહ દેતે તો કાફી થા. લેકિન અલ્લાહકે સચ્ચે રસૂલ (સ.અ.વ.) ને કસમ ખાકર ફરમાયા કે સદકા દેનેસે ઈન્સાનકે માલકે અંદર કમી નહીં આતી. ઈસ લિયે અપને ખાવિંદકો ઈસ સદકાકે બારેમેં કભી કભી કેહતી રહેં. કભી વો પરેશાન હાલ હો તો મશ્વરા દેં કે કુછ સદકા અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ખર્ચ કર દેં. સદકેકા યે મતલબ નહીં હોતા કે જો કુછ હૈ સારા કુછ દેકર ફારિગ હો જાઓ, બલકે આપને અગર એક પૈસા ભી ખર્ચ ક્રિયા તો અલ્લાહકે યહાં વો ભી સદકેમેં શુમાર કર લિયા જાએગા.

It is not the things which count its the thought

(ઈંટ ઈઝ નોટ ધ થિંગ્ઝ વિચ કાઉન્ટ ઈંદ્રસ ધ થોટ)

અલ્લાહ તઆલા ચીઝકો નહીં દેખતે, વો તો યે દેખતે હૈં કે નિય્યત કિતની અચ્છી થી.

ખૂદ ભી અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ખાવિંદકી ઈજાઝતસે દેનેકી આદત ડાલેં. અપને બચ્ચોંકે હાથોંસે ભી દિલવાયા કરેં. કોઈ ગરીબ ઔરત આ જાએ, પૈસે દેના ચાહતી હૈં તો અપની બેટીકે હાથ પર રખકર કહા કરેં કે બેટી જાઓ દેકે આઓ તાકે બચ્ચીકો સબક મિલ જાએ કે મુઝે ભી અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ખર્ચ કરના હૈ. યકીન કરેં કે જિતના હમેં અલ્લાહ તઆલાને દિયા હૈ ઉસકે બિલ મુકાબિલ અલ્લાહકે રાસ્તેમેં હમ બહોત કમ ખર્ચ કરતે હૈં. જબ કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં.

વફી અમ્વાલિહિમ હક્કુમ મઅલૂમ. લિસ્સાઈલિ વલ મહરૂમ.

મગર હમ તો ઈતના કુછ હોતા હૈ મગર નહીં દેતે. હદીસે પાકમ્ આયા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા કુછ લોગોંકો ઉનકી અપની ઝરૂરતોંસે જિયાદા રિઝક ઈસ લિયે દે દેતાં હૈ કે વો નેક ગરીબ બેવાઓં યતીમોં પર ખર્ચ કરેં. યે ઉનકા રિઝક હોતા હૈ જો અલ્લાહ ઉનકો પહોંચા દેતા હૈ કે તુમ ડાકિયે (ટપાલી) કી તરહ Distribute ડિસ્ટ્રિબ્યૂટ (વહેંચણી) કર દેના. ઉસકો પોસ્ટ ઓફ બના દેતે હૈં. અબ અગર યે બંદા ગરીબોં પર ખર્ચ કરતા રહેગા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ઝરૂરતસે જિયાદા રિઝક દેતે રહેંગે. અગર યે ખર્ચ કરના બંદ કર દેગા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકો દેના ભી બંદ કર દેંગે. ઔર ઉસ ડાકકે લિયે અલ્લાહ તઆલા કિસો દૂસરેકો ચુન લેંગે. ચુનાંચે હમને દેખા કે બાઝ લોગોંકે કારોબાર કરોડોં-અબજોંમેં હોતે હૈં. ફિર ઐસી બાત હોતી હૈ કે કોઈ મઆશી બોહરાન આતા હૈ ઔર સારા કુછ ઉનકા ડૂબ જાતા હૈ ઔર ફિર ફૂટી કોડીકો તરસતે હૈં. કેહતે હૈં હઝરત! પતા નહીં લાખોં લોગોંસે લેને થે, આજ લાખોં દેને હૈં. વજહ ક્યાં હોતી હૈ કે વો સબ કુછ ઉનકા અપના નહીં થા, અલ્લાહને ઉનકો દિયા થા તાકે યે અમીન બનકર બંદોં તક પહોંચા દેં. જબ ઉનહોંને ઈસ ફર્જમેં કોતાહીં (ગફલત) કી તો અલ્લાહને ઉનકો દેના બંદ કર દિયા. ઉનકો વો કુછ દિયા જો ફક્ત ઉનકા અપના હિસ્સા થા. ઈસ લિયે જબ અલ્લાહ તઆલા કિસીકો ઝરૂરતસે જિયાદા દે તો વો અલ્લાહ તઆલાકે રાસ્તેમેં ખર્ચ કરનેકે લિયે ખૂબ હર વક્ત કોશિશ કરે. ઉસકે દિલમેં સખાવત હોની ચાહિયે.

સખાવતકી કદર

યે દિલકી સખાવત અલ્લાહ તઆલાકો ઈતની પસંદ હૈ કે નબી અંલૈહિસ્સલામકે પાસ હાતિમતાઈકી બેટી ગિરિફતાર હોકર આઈ તો અલ્લાહકે મહેબૂબ નબી (સ.અ.વ.) કો બતાયા ગયા. ઉસકા વાલિદ બડા સખી થા. ઈસ બાતકો સુનકર અલ્લાહકે નબીને ઉસ બચ્ચીકો આઝાદ કર દિયા. વો કેહને લગી, મૈં અકેલી કેસે જાઉં. ચુનાંચે આપને દો સહાબાકો ઉસકે સાથ ભેજા કે વો ઉસકો બહિફાઝત વાપસ ઘર પહોંચાએ. વો કેહને

આપકો હલાલ તથિબ ઔર પાકીઝા રોઝી અતા ફરમાએંગે. સહાબિયાતકા પે તરીકા કિતની ઔરતોંમેં હૈ? ઝરા સોચેં તો સહી કિતની ઔરતેં હૈં જો યાશતકી નમાઝ પઘ્લકર અપને મિયાંકે રિઝકમેં બરકતકી દુઆ માંગતી હૈં. જબ અમલ નહીં કરતી હૈં તો ફિર ઉસકા નતીજા યે હોતા હૈ કે ઘરોંમેં બે-બરકતી હોતી હૈ. અવ્વલ તો રોઝી નહીં હોતી યા અગર રોઝી હોતી હૈ તો ઘરકે અંદર ઉલ્ટા ફસાદકા સબબ (કારણ) બન જાતી હૈ.

(૧૦) ફોન પર મુખ્તસર બાત કરનેકી આદત ડાલેં

ફોન પર બાત મુખ્તસર (ટૂંકમાં) કરનેકી આદત ડાલેં. ઉસકા તઅલ્લુક બંદેકી આદતકે સાથ હૈ. કઈ ઔરતોંકો આદત હોતી હૈ કે બસ ફોનકે ઉપર અચ્છા આપ ક્યા પકા રહી હૈં? અબ યે **Commentary** કોમેન્ટ્રી (તફસીલ) ચલ રહી હોતી હૈ. હાં મેં ભી આજ યે પકા રહી હૂં. અબ ઉસમેં આધા ઘંટા ગુઝાર દિયા. ઔર યે સમઝ હી નહીં હોતી કે ઝિંદગીકા કીમતી વક્ત આપને ખ્વાહ મ ખ્વાહકી બેકાર બાતોંમેં ગુઝાર દિયા. બસ **To the point** ટુ ધ પોઈન્ટ (મતલબકી) બાત કરનેકી આદત ડાલેં. ઉસકા બહોત ફાઈદા હોતા હૈ. એક તો વક્ત બચતા હૈ ઔર દૂસરા કઈ ઔર મુસીબતોંસે ગીબતોંકે સુનનેસે ઈન્સાન બચ જાતા હૈ. ઈસ લિયે કે જો અપને ઘરકી દાલ પકાનેકી બાતેં સુનાએગી વો મુમકિન હૈ કે અપની સાસકી કોઈ ગીબતકી બાત ભી સુના જાએ ઔર આપકો પતા હી ન ચલે. ઈસ લિયે ફોન પર મુખ્તસરસી બાત કરનેકી આદત ડાલેં. ઔર અગર દૂસરી તરફ કોઈ ગૈર મહરમ મર્દ હૈ તો અપને લેહજેકે અંદર સખ્તી રખ્ખેં કે અગર ઉસકો દો ફકરે બોલને હૈં તો દોકી જગહ એક ફકરા હી બોલકર ફોન બંદ કર દે. ઈસકા અલ્લાહને હુકમ દિયા હૈ. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં. ફલા તખ્જઅન બિલ કૌલ યાની તુમહેં ગૈર મહરમસે બાતચીત કરની હૈ તો અપને લેહજેમેં લચક મત પૈદા કરો. નરમી પૈદા ન કરો. આજકલ તો યે હોતા હૈ કે અગર કોઈ મર્દ ગૈર મહરમ હૈ તો ઐસી મીઠી બનકર બાત કરેંગી કે જૈસે સારે જહાંકી મિઠાસ ઉસમેં સમેટ

આઈ હો. શરીઅતમેં ઈસકો હરામ કહા ગયા.

ગૈર મહરમ મર્દસે બાત ઝરા જયે તુલે લેહજેમેં કરે. એક ઉસૂલ સુન લેં. હમેશા બાતસે બાત બજહતી હૈ. યે ફકરા યાદ રખ લેં કામ આએગા. જવાન લડકિયાં ઈસ ફકરેકો અપને દિલમેં લિખ લેં. “બાતસે બાત બજહતી હૈ.” મકસદ આપ સમજ ગઈ હૈં. પેહલે ઈન્સાન બાત કરતા હૈ ઔર બાત કરનેકે બાદ મુલાકાતકા દરવાજા ખુલતા હૈ. ઉસકી દલીલ કુરઆન પાકસે મિલતી હૈ. એક લાખ પચીસ હજાર પૈગંબર અલૈહિમુસ્સલામ આએ મગર ઉનમેંસે કિસીને અલ્લાહ તઆલાકો દેખનેકી ખ્વાહિશકા ઈઝહાર નહીં કિયા, દુનિયામેં સિર્ફ હઝરત મૂસા અલૈહિસ્સલામ થે જિનહોંને કહા રખ્બિ અરિની અન્જુરુ ઈલૈક અય અલ્લાહ મેં આપકો દેખના ચાહતા હૂં. તો મુફસ્સિરીનને લિખ્મા કે એક લાખ પચીસ હજાર અંબિયા (અલૈ.) મેંસે ફક્ત હઝરત મૂસા અલૈહિસ્સલામને થે દુઆ ક્યૂં માંગી કે અય અલ્લાહ! મેં આપકો દુનિયામેં દેખના ચાહતા હૂં. તો મુફસ્સિરીનને લિખ્મા કે ઈસ લિયે કે વો કલીમુલ્લાહ થે. અલ્લાહસે ગુફતગૂ (બાતચીત) કરતે થે. જબ કોઈ ગુફતગૂ કરતા હૈ તો ફિર અગલા કદમ યે હોતા હૈ કે ઉસસે મુલાકાત કરનેકો જી ચાહતા હૈ. તો યહાંસે માલૂમ હુવા કે ફોન પર જબ આપ બાતસે બાત બજહાએંગી તો ફિર અગલા કદમ ગુનાહકી તરફ જાએગા. ઈસ લિયે પેહલે કદમ પર હી અપને આપકો રોક લીજિયે. જિસ ગુનાહકો ઈન્સાન છોટા સમજે વો બડે ગુનાહકા સબબ બનતા હૈ. ઈસ લિયે અગર કોઈ બચ્ચી યે સમજતી હૈ કે મેં તો કઝિનસે સિર્ફ ફોન પર બાત કરતી હૂં તો યે બાત ઝહનમેં રખ લેં કે જિસ ગુનાહકો ઈન્સાન છોટા સમજતા હૈ વો ગુનાહ બડે ગુનાહકા સબબ બન જાતા હૈ.

**(૧૧) અહમ બાતેં નોટ કરનેકે લિયે
એક નોટ બુક બનાઓ**

ગ્યારહવીં બાત યે હૈ કે ઘરકે અંદર આપ અપની નોટ બુક ખૂદ બનાએ ઔર અહમ બાતોંકો ઉસમેં લિખનેકી આદત ડાલેં. ઔરતોંમેં યે ચીઝ બહોત

કમ હૈ. કુછ નેક બીવિયાં ઈસકી પાબંદી કરતી હોંગી વરના નોટ બુક નહીં બનાઈ જાતી. કઈ અહમ બાતેં ખાવિંદકો કેહની હોતી હૈં લેકિન મૌકા પર યાદ નહીં આતીં. ઔર કઈ અહમ કામ કરને હોતે હૈં જો ખાવિંદ બતાકર જાતા હૈ વો ભૂલ જાતી હૈં. યુનાંચે ઘરકી કઈ મુસીબતેં ઈસ વજહસે શુરૂ હોતી હૈં. તો ફક્ત અપની યાદ દાશત પર ભરોસા ન કરેં. ઈસ લિયે કે જબ ઘરમેં ઔરતકી ઔલાદ હોની શુરૂ હો તો આમ તૌર પર ઈસકી યાદ દાશત ઈતની અચ્છી નહીં રેહતી. કઈ મરતબા યે જલ્દી ભૂલ જાતી હૈ. જબ ઘરકે અંદર ડાયરી હોગી તો અપની ઈસ ડાયરીમેં ખાવિંદને જો કામ કહે વો ભી લિખ લે. કિસી દૂસરેને કોઈ કામ કહા ત્તી વો ભી લિખ લિયા કરે. કિસીકો કામકે લિયે કેહના હૈ તો વો ભી લિખ લિયા કરે. તો રોઝકા એક સફા તય કર લેં ઔર ઈસકે ઉપર આપકો જો બાતેં કરની હૈં વો ભી લિખ લેં. જો કેહની હૈં વો ભી લિખ લેં. વો ફિર શામકો દેખ લેં કે ક્યા મૈંને સબ કામ સમેટે યા નહીં. યે નોટબુકકા બનાના જબ આપ શુરૂ કરેંગી તો આપ દેખેંગી કે આપકી ઝિંદગીમેં એક ડિસિપ્લિન (ઝબ્તો-નઝમ) આ જાએગા. આપકી ઝિંદગી ખૂદ બખૂદ અચ્છી તરતીબવાલી બન જાએગી. ઔર ફિર આપ વક્તકા ભી ખયાલ રખેંગી. જબ આપકો પતા હોગા કે આજ મુઝે ઈતને કામ સમેટને હૈં, ફિર કિસીકે ફોન આને પર આપ ઈસસે દાલ પકાનેકી બાતેં નહીં પૂછેંગી. આપકો પતા હોગા કે મેરા વક્ત બહોત કીમતી હૈ.

આજ Urgent અરજંટ (જલ્દીકે) કામોંકી વજહસે ઔરતેં Important ઈમ્પોટેન્ટ (અહમ) કામોંકી તરફ તવજજોહ નહીં દેતીં. યે બાત સુનિયે ઔર દિલકે કાનોંસે સુનિયે Mismanagement મીસ મેનેજમેન્ટ (બદ ઈન્તિઝામી) કી વજહસે ઔર ઝિંદગીમેં Planning પ્લાનીંગ (તરતીબ) ન હોનેકી વજહસે આજ ઔરતેં અરજંટ કામોંમેં ઈતના ઉલઝ જાતી હૈં કે અહમ કામોંકે લિયે ઉન બેચારિયોંકે પાસ ફુરસત નહીં હોતી. હર વક્ત Fire-fighting ફાયર-ફાયટીંગ (લડાઈ-ઝઘડે) કરતી ફિર રહી હોતી હૈં. થોડા વક્ત રેહ જાએ તો કેહતી હૈં અચ્છા યે કામ સમેટના હૈ, અચ્છા યે કામ સમેટના હૈ. કલ તો ફલાં તકરીબ હૈ. હર વક્ત Fire-fighting

ફાયર-ફાયટીંગ કરનેકી ઝરૂરત નહીં. Planning પ્લાનિંગ (તરતીબ) કે સાથ જિંદગી ગુઝારિયે. કિસીને કહા,

Well plane half done વેલ પ્લાન હાફ ડન (અચ્છી તરતીબ આધા કામ)

જબ આદમી કિસી કામકા અચ્છા પ્લાન કર લેતા હૈ તો યું સમજો કે આધા કામ હો જાતા હૈ. તો યે નોટબુકકા બનાના ઔર અપને વક્તકા ખયાલ રખના ઔર અપને કામોંકો ઉસમેં લિખ લેના આપકે લિયે ફાઈદેકા સબબ બનેગા ઔર આપ કહેંગી કે પીર સાહબને હમેં બહોત અચ્છી ફાઈદેકી બાત બતાઈ હૈ. અકસર ખાવિંદોંકે સાથ જો નોક ઝોક (તકરાર) હોતી હૈ વો ઈસી લિયે હોતી હૈ કે બીવીને ખાવિંદકો કામ કહા. ખૂદ ભી ભૂલ ગઈ, ખાવિંદ ભી ભૂલ ગયા. કઈ દિનકે બાદ યાદ આયા તો ઉલઝ પડતે હૈં. અગર યે નોટબુકમેં લિખ્ખા હોતા તો આપ રોજાના ઉસકો યાદ દિલા સકતી થીં, વક્તસે પેહલે યાદ દિલા સકતી થીં. યા ખાવિંદને કોઈ બાત કહી તો બીવી કરના ભૂલ ગઈ. ઉસ પર ખાવિંદકે સાથ નોક ઝોક (તકરાર) શુરૂ હો ગઈ. તો ઈસ લિયે નોટબુકકા બનાના આજકે હાલાતકો સામને રખતે હુએ ઔરતોંકે લિયે બડે ફાઈદેકા સબબ બન સકતા હૈ.

(૧૨) કુછ ઝરૂરતકી ચીઝોંકો સંભાલકર રખમેં

ઈસી તરહ ઘરકે અંદર બાઝ ચીઝેં એસી હોતી હૈં જિનકી હંગામી તૌર પર અકસર ઝરૂરત પડતી રેહતી હૈ. ઉનકો ઘરમેં મુનાસિબ જગહ પર હર વક્ત તૈયાર હાલતમેં રખમેં તાકે પરેશાનીસે બચ જાએ.

મિસાલકે તૌર પર હર ઔરતકો અપને ઘરકે અંદર એક છોટાસા **First aid box** ફર્સ્ટ એડ બોક્સ (ઈબ્તિદાઈ તિબ્બી ઈમદાદકા બોક્સ, વાઓંકા બોક્સ) બનાના ચાહિયે. ઔરતેં ઉમૂમન ઈસ તરફ તવજ્જોહ નહીં કરતી. લિહાઝા છોટી છોટી ચીઝોંકે લિયે ઉનકો ડાક્ટરોંકે પાસ જાના પડતા હૈ. ઝરાસા કિસી બચ્ચેકો ઝખ્મ આ ગયા તો કેહતી હૈં, અચ્છા ચલો

જી ડાક્ટરકે પાસ. અબ ડાક્ટરકે પાસ તો બચ્ચેકો જાના હૈ માં ઉસકે સાથ વૈસે હી જા રહી હૈ. જબ એક ઔરત એક ગૈર મહરમ ડાક્ટરકે પાસ જાએગી તો ઉસસે બાત ભી કરની પડેગી. કઈ મરતબા ચેહરા ભી ખોલ બૈઠેગી ઔર કઈ મરતબા ફિર બાતસે બાત ભી બઘ્હ જાએગી. ઈસ લિયે શયતાનકે દરવાઝેકો બંદ કરનેકા આસાન તરીકા યે હૈ કે રોઝાનાકી જો દવાએ હોતી હૈં યા ચીઝેં હોતી હૈં વો ઘરકે અંદર રખ લી જાએ. સર દર્દકી ગોલી ઔર બુખાર વગૈરહકી દવાઈકો સમજના બહોત આસાન હોતા હૈ. તો હર ઘરકે અંદર ઔરત અપના **First aid box** ફર્સ્ટ એડ બોક્સ (ઈબ્તિદાઈ તિબ્બી ઈમદાદકા બક્સ) બના લે. ફર્જ કરેં બચ્ચેકો કોઈ ચોટ લગ સકતી હૈ યા આપકા હાથ જલ સકતા હૈ તો અગર ઘરમેં કીમ (દવાકી ટ્યૂબ) રખ્ખી હોગી જો ઝખમ પર લગાનેકે લિયે યા જલનેકી હાલતમેં લગાનેકે લિયે હૈ તો જબ ઝખમ પર ફૌરન વો ચીઝ લગ જાએગી તો ફિર ઉસકા નિશાન જિસ્મ પર નહીં રહેગા. હોતા ક્યા હૈ કે બચ્ચા જલા યા ફર્જ કરો ખુદા ન ખ્વાસ્તા ઔરતકા હાથ જલ ગયા. ઔર ખાવિંદ કામસે શામકો આએગા અબ ડાક્ટરકે પાસ ખાવિંદ લેકર જાએગા. અબ જબ ચાર પાંચ ઘંટે ઝખમકો ઈસી તરહ ગુઝર ગયે તો ડાક્ટરકે પાસ જાનેસે પેહલે પેહલે ઈતના નુકસાન હો ચુકા હોતા હૈ કે ઝખ્મોંકે નિશાન રેહ જાતે હૈં. તો ઘરકે અંદર કા **First aid** ફર્સ્ટ એડ (દવાઓંકા) કુછ ઈન્તિઝામ હોના ચાહિયે. યે ઔરતકે લિયે દુન્યાવી એ'તિબારસે ભી ઔર દીની એ'તિબારસે ભી ફાઈદેકા સબબ હૈ. ઔરતોંકો કોશિશ કરની ચાહિયે કે મર્દ ડાક્ટરોંકે પાસ જહાં તક હો સકે જાનેસે પરહેઝ કરેં. તાકે અલ્લાહ તઆલા ગૈર મહરમકે ફિતનેસે મહેફૂઝ ફરમાએ.

ઈસી તરહ ચાબિયોંકી જગહ મુતઅય્યન (તય) કર લીજિયે. અક્સર જબ કહીં જાનેકા વક્ત હોતા હૈ તો ચાબિયાં નહીં મિલતી. ચાબિયાં ઢૂંઢ રહી હોતી હૈં ઔર જબ ચાબિયાં નહીં મિલતી તો ખાવિંદ ઉનકી ચાબી ટાઈટ કરતા હૈ કે તુમને કહાં રખ દી? ફિર ઝગડા બનતા હૈ. ફિર કેહતી હૈં કે મુઝે ડાંટ પડ ગઈ. ઈસ લિયે ઉનહેં સંભાલકર મુતઅય્યન જગહ પર રખ્ખે.

ઈસી તરહ છુરી ભી ઐસી ચીઝ હૈ જિસકી અકસર ઝરૂરત પડતી રેહતી હૈ. ઉસે ભી મખસૂસ જગહ પર રખ્યા કરે. ફલ ઔર સબ્જી કાટનેકે લિયે અલગ અલગ છુરીકા હોના ઝરૂરી હૈ. ક્યૂંકે અગર બિલફર્જ એક છુરી હો ઔર ઉસીસે પ્યાઝ કાટા હો ઔર થોડી દેરકે બાદ ઈસી છુરીસે સેબ કાટના હો તો પ્યાઝકા ઝાઈકા (મઝા) સેબમેં શામિલ હો જાએગા ઔર વો બદમઝા હો જાએગા, બલ્કે વો કમ બદમઝા હોગા ઔર ઘરકા માહોલ ઝિયાદા બદ મઝા હોગા.

જવેલરી બોક્સ ઔરતોંકે પાસ હોતા હૈ. ઉસકો ભી સંભાલકર રખિયે. ઈસ કિસમકી અહમ ચીઝોંકે રખનેકા એક ઝાબતા બના દીજિયે. તાકે આપ જિસ વક્ત ચાહેં આપકો ઉસી વક્ત વો ચીઝ મોહય્યા હો સકે. આપકી જિંદગીકે કઈ સારે ઝગડે ઈન ચીઝોંસે વાબસ્તા હોતે હેં. અગર આપ ગૌર કરેંગી તો ઈન ચીઝોંકી વજહસે ઝગડે હોતે હેં વો ખતમ હો જાએંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા શયતાનકો ઈન ચીઝોંકી વજહસે ઘરકા માહોલ ખરાબ કરનેકા મૌકા નહીં દેંગે.

(૧૩) કોઈ ઐસા કામ ન કરે જિસ વજહસે ખાવિંદકી નઝરોંસે ગિર જાએ

તેરહવીં બાત યે હૈ કે બીવી કોઈ ઐસા કામ ન કરે જિસકી વજહસે ખાવિંદકી નઝરોંસે ગિર જાએ. ચાહે વો માલસે મુતઅલ્લિક હો યા ચાહે વો અખ્લાકસે મુતઅલ્લિક હો. ઈસ લિયે કે વોહી સુહાગન જિસે પિયા ચાહે. સારા જહાં ઔરતકા સજન બન જાએ. ઔરતકો ક્યા ફાઈદા અગર ખાવિંદ ઉસકા અપના ન બના. ઉસકી જિંદગી તો ખાવિંદકે સાથ વાબસ્તા (જુડી હુઈ) હૈ. ખાવિંદકી જગહ તો કોઈ ઔર નહીં લે સકતા. ઈસ લિયે સારા જહાં એક તરફ ઔર અપના ખાવિંદ એક તરફ. કોઈ કામ ઐસા ન કરે કે જિસકી વજહસે આપ ખાવિંદકી નઝરોંસે ગિર જાએ. ગિરકર ઈન્સાન દો બારહ વો મકામ નહીં પા સકતા જો પેહલે હુવા કરતા હૈ.

બીવીકો ચાહિયે કે વો અપને મિયાંકે મિઝાજકો પહેચાને તાકે ઘરકે માહોલકો અચ્છા રખ સકે. અપને મિયાંકે સામને સચકી ઝિંદગી ગુઝારે. બાતકો બદલકર કરના યા બાતકો છુપા લેના, યે હકીકતમેં જૂઠ હોતા હૈ. ખાવિંદકે સામને જબ ઔરતને ખૂદ હી જૂઠ બોલનેકી આદત ડાલ લી તો ફિર ઉસકી બેબરકતી પૂરી ઝિંદગીમેં પડેગી. તકલીફ ઉઠા લેના ઝિલ્લતકે ઉઠા લેનેસે બ્રેહતર હૈ. યાદ રખ્ખેં ઈન્સાન જિતની મહેનત અપને ખામીકો છુપાનેકે લિયે કરતા હૈ, ઉસસે આધી મહેનતકે સાથ વો ખામી દૂર હો સકતી હૈ.

આપ કભી ભી કોઈ એસા કામ ન કરેં જિસસે આપકે મિયાંકે દિલમેં આપકે બારેમેં કોઈ શક પૈદા હો. મસલન ખાવિંદકો યે શક હો કે યે જૂઠ બોલતી હૈ, ખાવિંદકો શક હો કે યે પૈસે છુપા લેતી હૈ, ખાવિંદકો યે શક હો કે જિન લોગોંસે તઅલ્લુકકો મૈં નાપસંદ કરતા હૂં યે ઉનસે તઅલ્લુક રખતી હૈ. ઈસ કિસમકા કોઈ ભી શક ખાવિંદકે દિલમેં પૈદા મત હોને દીજિયે. ઈસ લિયે કે જિસ દિલમેં શક જગહ બના લે ઉસ દિલસે મુહબ્બત રૂખ્સત હો જાતી હૈ.

(૧૪) બચ્ચોંકે બારેમેં અપને ખાવિંદસે મશ્વરા કરતી રહેં

બચ્ચોંકે બારેમેં અપને ખાવિંદસે મશ્વરા કરતી રહેં. જો ચીજ નોટ કરેં, રાતકો અપને ખાવિંદકો પૂરી રિપોર્ટ દિયા કરેં તાકે ખાવિંદ યે ન કહે કે મુઝે પેહલે ક્યું નહીં બતાયા. ફિર ખાવિંદકે મશ્વરેસે જિસ તરહ બચ્ચોંકી તરબિયત કરની હો આપસમેં મિલકર બચ્ચોંકી તરબિયત કરેં. જબ દોનોંકા મશ્વરા શામિલ હોગા તો અલ્લાહ તઆલા ફિર ઉનકે બચ્ચોંકી તરબિયત ભી અચ્છી ફરમાએંગે ઔર ઉનકો મુસીબતોંસે મહેફૂઝ ભી ફરમાએંગે.

(૧૫) ખાવિંદકી ઝરૂરત પૂરી કરનેમેં કોઈ તરદુદ ન કરે

પંદરહવીં ખાત યે હૈ કે ખાવિંદકી ઝરૂરત પૂરી કરનેમેં અપની તકલીફકી પરવા ન કરે. નબી અલૈહિસ્સલામકી એક હદીસે પાકકા મફહૂમ હૈ કે અગર ઔરત કિસી સવારી પર સવાર હૈ ઔર ઉસકે ખાવિંદને ઉસકો કહા કે મુઝે આપકી ઝરૂરત હૈ તો વો સવારીસે નીચે ઉતરે ઔર ખાવિંદકી ઝરૂરત (ખ્વાહિશ) પૂરી કરનેકે બાદ ફિર સવારી પર સવાર હો. ઈસસે માલૂમ હુવા કે નબી અલૈહિસ્સલામને બીવિયોંકો ઈસ ખાતકા હુકમ દિયા કે વો ખાવિંદકી ઝરૂરત પૂરી કરનેમેં ટાલ મટોલ (બહાના) ન કરેં ઔર અપની તકલીફકો ભી ન દેખે. છોટી મોટી તકલીફકા ખયાલ ન કરેં, બલ્કે યે અજરકા કામ હૈ ઔર ઔરતકી ઝિમ્મેદારી હૈ. અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે અજર મિલતા હૈ. હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જબ કોઈ બીવી અપને ખાવિંદકી ઝરૂરતકો પૂરા કરતી હૈ ઔર ગુસલ કરતી હૈ તો ગુસલકે પાનીકે હર હર કતરેકે બદલે અલ્લાહ તઆલા ઉસકે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેતે હેં. તો સોચિયે કે કિતને ગુનાહ અલ્લાહ તઆલાને ઈસ ઝરીએસે ઔરતકે મઆફ ફરમા દિયે. નબી અલૈહિસ્સલામને યે ભી ફરમાયા કે કુર્બે કિયામતકી અલામાતમેંસે યે અલામાત હૈ કે ઔરતેં તંદુરૂસ્ત હોનેકે બાવજૂદ અપને ખાવિંદોંકી ઝરૂરત પૂરી કરનેકે લિયે ટાલ મટોલસે કામ લેંગી. આજ યે શિકાયતેં અકસર મિલતી હેં ઔર વાકઈ યે કુર્બે કિયામતકી અલામાત હૈ કે ઔરતેં તંદુરૂસ્ત ભી હોતી હેં, વક્ત ભી હોતા હૈ, મગર ખ્વાહ મ ખ્વાહ ટાલ મટોલ ઈસ લિયે કરતી હેં કે ખાવિંદકો અપની અહમિયત જતલા સકેં. હાલાંકે દૂસરી તરફ મર્દ ગુનાહકા રાસ્તા ઢૂંઢ રહા હોતા હૈ. જિસકો હલાલ ખાનેકો નહીં મિલેગા તો સાફ ઝાહિર હૈ કે હરામકી તરફ લલચાઈ નઝરોંસે દેખેગા. ઈસ લિયે નેક બીવિયાં અપને ખાવિંદકી ઝરૂરત પૂરી કરનેમેં છોટી મોટી તકલીફકી પરવા નહીં કરતી. હાં ખાવિંદોંકો ભી યાહિયે કે વો ભી ઔરતકી ઝરૂરતકા ખયાલ રખેં ઔર ઉસકો

ઝિયાદા તકલીફમેં ન ડાલેં, બલ્કે યે ચીજ તો મુહબ્બત ઔર પ્યારસે તઅલ્લુક રખતી હૈ ઔર આપસમેં સમજ બૂઝકે સાથ ઉસકા તઅલ્લુક હૈ.

શૌહર ઔરતકે લિયે જન્નતકા દરવાઝા હે

નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા કે ઔરતકે લિયે શૌહર જન્નતકા દરવાઝા હૈ. હદીસે પાકકા મફહૂમ હૈ કે જો ઔરત ઈસ હાલતમેં મરી કે ઉસને ફરાઈઝકો પૂરા કિયા યાની ફર્જ નમાઝેં પછી, પરદેકા ખયાલ રખ્યા, ફર્જોંકો પૂરા કિયા, ઔર અપને ખાવિંદકો ખૂશ રખ્યા, ઉસકે મરતે હી અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે જન્નતકા દરવાઝા ખોલ દેંગે. મુહદ્દિસીનને ફરમાયા કે ખાવિંદ ઔરતકે લિયે જન્નતકા દરવાઝા હૈ. ખાવિંદકા ખૂશ હોના દરવાઝેકા ખુલ જાના હૈ, ઔર ખાવિંદકા નારાઝ હોના દરવાઝેકા બંદ હો જાના હૈ. ઈસ લિયે નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા કે અગર કિસી ગૈરૂલ્લાહકો સિજદહ કરનેકી ઈજાઝત હોતી તો મૈં બીવીકો હુકમ દેતા કે અપને ખાવિંદકો સિજદહ કિયા કરે.

જબ યે હદીસ પછલ્તે હૈં ઔર દૂસરી તરફ હમ કભી યે સુનતે હૈં કે એક ઔરત આલિમા હૈ, હાફિઝા હૈ, કારિયા હૈ ઔર ફિર અપને ખાવિંદસે ઉલઝતી હૈ તો સચ્ચી બાત હૈ કે કઈ મરતબા તો કાંપ ઉઠતે હૈં કે ઉસ ઔરતને ફિર દીનકો ક્યા સમજા. નબી અલૈહિસ્સલામ તો ફરમાતે હૈં કે અગર ઈજાઝત હોતી તો બીવીકો હુકમ દેતા કે અપને ખાવિંદકો સિજદહ કરે. અબ ઉસમેં યે તો નહીં કહા કે નેક ખાવિંદકો સિજદહ કરે, ઔર અગર ખાવિંદ નેક ન હો તો સિજદહ ન કરેં, નહીં, ખાવિંદકો સિજદહ કરે. લિહાઝા ખાવિંદ નેક હો યા બદ, ઔરતકો ચાહિયે કે ઉસકી ખાદિમા બનકર રહે. અલ્લાહને ઉસકો ખાદિમા બનાયાં, ઉસ ખિદમતકે બદલે અલ્લાહ તઆલા ઉસકો અપના કુર્બ અતા ફરમાએંગે. ઈસ લિયે અપને ખાવિંદકી ખિદમતકો અપના એ'ઝાઝ સમજિયે, અપની ઈજાઝત સમજિયે ઔર ખાવિંદકો ખૂશ રખિયે. ખાવિંદકો ખૂશ રખના ઔરતકે લિયે બહોત આસાન હોતા હૈ. મુખ્લિસ ઔરતકા ખાવિંદ ઉસસે વૈસે હી ખૂશ હોતા હૈ. જો ઔરત ખાવિંદકી બાત માન લેતી હૈ ખાવિંદ

ઉસકી બડી બડી ગલતિયોંકો મઆફ કર દિયા કરતા હૈ. ઈસ લિયે ખાવિંદકો ખૂશ રખના જન્નતકે દરવાઝેકો ખોલના હૈ. ઔર ખાવિંદકો નારાઝ કરના જન્નતકે દરવાઝેકો બંદ કરના હૈ.

હમને અપને ઉલમાસે કિતાબોંમેં યે બાત પઞ્હી. ફરમાયા કે અગર કિસીકા ખાવિંદ બગૈર કિસી વજહસે ઉસસે નારાઝ હો જાએ તબ ભી બીવીકા હક બનતા હૈ કે વો અપને ખાવિંદકો મનાનેકી કોશિશ કરે. તવજજોહ ફરમાઈયે કે અગર કિસીકા ખાવિંદ બગૈર વજહસે ઉસસે નારાઝ હો જાએ તબ ભી શરીઅતકા હુકમ હૈ કે બીવીકા હક બનતા હૈ કે વો અપને ખાવિંદકો મનાનેકી કોશિશ કરે. ઔર આજ તો કેહતી હૈં કે નહીં અગર યે બાત ઉસને મેરી ન માની તો મુઝે ઉસસે બોલના હી નહીં. ઔર ઘરકે અંદર ફિર ઝગડા ફસાદ હોતા હૈ. જિંદ તો આપ પૂરી કર લેંગી મગર અલ્લાહકી રઝા તો આપકો હાસિલ નહીં હોગી. ઈસ લિયે યે બાત ઝહનમેં રખિયે.

(૧૬) ખાવિંદકો પરેશાનીકે વક્ત તસલ્લી દે

સોલહવાં પોઈન્ટ યે હૈ કે ખાવિંદકો પરેશાનીકે વક્તમેં તસલ્લી દિયા કરે. યે સહાબિયાતકી સુન્નત હૈ. જૈસે નબી અલૈહિસ્સલામ પેહલી વહીકે બાદ ઝમ્મિલૂની ઝમ્મિલૂની કેહતે હુએ ઘર તશરીફ લાએ થે તો ખદીજતુલ કુબરા (રદિ.) ને ઉનકો તસલ્લી દી થી, બલ્કે આપ ફરમાતે થે કે ખશીતુ અલા નફસી મુઝે અપની જાનકા ખતરા હૈ. તો ઉનહોંને ફરમાયા કલ્લા હરગિઝ નહીં. આપ તો સિલારહમી કરનેવાલે હૈં ઔર દૂસરોંકા બોઝ ઉઠાનેવાલે હૈં. ઔર આપ તો જિનકે પાસ કુછ નહીં ઉનકો કમાકર દેનેવાલે હૈં. મહેમાન નવાઝી કરનેવાલે હૈં. જબ આપમેં ઈતને અચ્છે અખ્લાક હૈં તો અલ્લાહ તઆલા આપકો ઝાએઅ નહીં ફરમાઅએગે. યુનાંયે બીવીકી ઈન બાતોંસે અલ્લાહકે મહેબૂબકો તસલ્લી મિલ ગઈ થી. ખાવિંદ કભી કારોબારસે યા કિસી ઔર બાતસે પરેશાન હો તો ઔરતકી ઝિમ્મેદારી હૈ કે વો ઘરમેં આએ તો તસલ્લીકે બોલ બોલે, યે ન હો કે ઉસકી પરેશાનીકો ઔર બળ્હાનેકે લિયે પેહલેસે તૈયાર હો.

એક કરોડપતી શખ્સકી હૌસલામંદી

હમારે એક જાન પહેચાનવાલે થે. ઉનકા મશરિકી પાકિસ્તાનમેં કામ થા. યે મુલકકી ડીવીઝનસે (તકસીમસે) પેહલેકા વાકિઆ હૈ. ઉનકે ગેસ સ્ટેશન થે. ઈતને માલદાર આદમી થે કે ઉસ ઝમાનેમેં જબકે ડોલરકા રેટ ત્રીન યા ચાર રૂપિયે હોતા થા, ઉનકા એક મુલાઝિમ ઉનકે દો લાખ રૂપિયે લેકર ભાગ ગયા ઔર કુછ મહીનેકે બાદ આકર રોને લગા ઔર મન્નત કરને લગા કે મેં ગલતી કર બૈઠા. ઉનહોંને દો લાખ ભી મંઆફ કર દિયે ઔર ઉસકો નોકરી પર બહાલ (કાયમ) ભી કર દિયા. એસે માલદાર આદમી થે. અલ્લાહ તઆલાકી શાન કે જબ મુલક તકસીમ હુવા તો વો ઈસ હાલતમેં કરાચીમેં ઉતરે કે ઉનકી બીવીકે સર પર ફક્ત દો પટ્ટા થા ઔર કુછ નહીં થા. સબ કુછ ચલા ગયા. ઉનકે એક ભાઈ કરાચીમેં થે. ઉનકે ઘર આએ. વો કેહતે હૈં કે બસ મેરી તો યે હાલત થી કે પતા નહીં મેં પહાડકી ચોટી પરસે આકર કહીં ગિર પડા હૂં. લેકિન મેરી બીવી સમજદાર થી, નેકોકાર થી, ઉસને અપને આપકો કાબૂમેં રખ્યા. મેં ડિપ્રેશનમેં કઈ મરતબા જાને લગતા, મેરી બીવી મુઝે તસલ્લી દેતી કે ઘભરાનેકી ક્યા બાત હૈ અલ્લાહ તઆલા હમેં યહાં ભી રિઝક દેંગે. કભી કેહ દેતી કે જો પરવરદિગાર વહાં રિઝક દેતા થા ઉસી પરવરદિગારકો યહાં રિઝક દેના હૈ. હત્તાકે હમ કભી દસ્તરખ્વાન પર અપને ભાઈકે ઘરવાલોંકે સાથ ખાના ખાને બૈઠતે તો વો ખૂદ ખખૂદ યે બાત શુરૂ કર દેતી કે જો ઈતના બડા હાદસા હુવા ઔર મેં તો બડી ઘભરા ગઈ હૂં મગર મેરે મિયાંને તો ઈસ ચીઝકો હાથોંકા મેલ બનાકર હી ખતમ કર દિયા. તો વો કેહને લગે કે જબ બીવી લોગોંકે સામને એસી બાતેં કરતી કે મેરે મિયાંને તો ઉન મિલિયન ડોલરકો હાથોંકા મેલ બનાકર ઉતાર દિયા હૈ તો મેં સોચતા કે ભાઈ બીવીકો ઘભરાના ચાહિયે થા, વો કમઝોર દિલ હોતી હૈ, જબ વો હિંમતકી બાતેં કર રહી હૈ તો મેં ક્યું ઘભરાઉં. યુનાંચે મેં અપને આપકો તસલ્લી દેતા. ફાઈદા ક્યા હુવા કે બીવીકી હૌસલા અફઝા ઔર તસલ્લી આમેઝ બાતોંસે મૈને ચંદ દિનોંકે અંદર અપને

આપકો સંભાલ લિયા. ફિર મૈંને બીવીકે મશ્વરેસે ભાઈસે કર્જ લેકર એક ટ્રક ખરીદા ઔર ટ્રકકો ચલાના શુરૂ કિયા. અલ્લાહ તઆલા રિઝક તો પહોંચાના હી ચાહતા થા. ઠીક પાંચ સાલકે બાદ મૈં સેંકડોં ટ્રકોંકી કંપનીકા માલિક બન ગયા. વો ખૂદ યે વાકિઆ સુનાતે હૈં ઔર કેહતે હૈં કે મૈં અપની બીવીકા યે એહસાન કભી નહીં ઉતાર સકતા કે ઉસને ઉસ પરેશાનીકે વક્ત મેં મેરે દિલકો કિતની તસલ્લી દી. યે નેક બીવિયાં અપને ખાવિંદોંકો પરેશાનિયોંકે વક્ત મેં તસલ્લિયાં દેતી હૈં. ઔર જિનકો દીનકી તાલીમ નહીં હોતી વો પરેશાન બંદેકી પરેશાની મેં ઔર ઈઝાફા (ઝિયાદતી) કરતી હૈં.

(૧૭) ગલતીકો માન લેને મેં અઝમત હૈ ઔર ખામોશી મેં આફિયત હૈ

ગલતીકો માન લેના અઝમત (ઈઝઝત) હૈ. અગર કોઈ ઔરી બાત હૈ કે ખાવિંદ કેહ રહા હૈ કે તુમહારી ગલતી હૈ તો ઈતના હી કેહ દેં કે હાં મેરી ગલતી હૈ. ઉસસે ક્યા હો જાએગા. ગલતીકો તસ્લીમ કર લેને મેં ઈઝઝત હોતી હૈ. યે હતક (બે-ઈઝઝતી) નહીં હુવા કરતી. ખાવિંદ હી હૈ ના, ખાવિંદકે સામને હી આપ કેહ રહી હૈં કે જી ગલતી હો ગઈ, તો ક્યા હુવા. યા અગર ખાવિંદને કોઈ બાત કર દી તો આપ ઉસકે જવાબ મેં ફૌરન બોલનેકી આદત ન ડાલેં. તુરકી બ તુરકી જવાબ દેના ઘરોંકે ઉજડનેકા ઝરીઆ બન જાતા હૈ. યાદ રખના કે યુપ રેહના ભી એક જવાબ હૈ. યે બાત ઝરા દિલ પર લિખ લેં. ઔરતેં ઈસ બાતકો ઝરા તસલ્લીસે સુનેં કે યુપ રેહના ભી એક જવાબ હોતા હૈ. કઈ મરતબા ખાવિંદકી બાત સુનકર યુપ રેહના, ઉસસે ખાવિંદકો ઉસકા જવાબ મિલ જાતા હૈ. બાઝ મરતબા અલ્ફાઝકે બજાએ ખામોશી મેં ઝિયાદા વઝાહત હોતી હૈ. જબ ખામોશી ઔર માનનેકે બજાએ મુકાબલા શુરૂ હો જાએ તો યે સમઝિયે કે જંગકા બુગલ બજ ગયા.

એક મિયાં બીવી મેં અકસર ઝગડા હોતા થા. ઔર હોતા ભી ઈસી તરહ કે ખાવિંદ જબ ઘર આતા તો વો આતે હી કેહતા યે ક્યૂં હુવા ઔર વો

ક્યું હુવા. ઔર બીવી આગેસે જવાબ દેને લગ જાતી ઔર ઉસી વક્તસે ઝગડા શુરૂ હો જાતા. યુનાંચે બીવી કિસી અલ્લાહવાલેકે પાસ ગઈ કે જી ઘરમેં ઝગડા બહોત હોતા હૈ, કોઈ તાવીઝ દે દે. ઉનહોંને પાની દમ કરકે દે દિયા ઔર કહા કે જબ તુમહારા મિયાં ઘરમેં દાખિલ હો ઈસ પાનીકો પાંચ દસ મિનિટ તક મુંહમેં રખના, ઈન્શા અલ્લાહ ઝગડા નહીં હોગા. અબ વો જબ ભી આતા બીવી પાનીકા ઘૂંટ ભરકે મુંહમેં રખ લેતી ઔર ખાવિંદકા પાંચ દસ મિનિટમેં ગુસ્સા ઉતર જાતા. ફિર ખાવિંદ પ્યારકે મૂઝમેં આ જાતા ઔર મિયાં બીવીકી અચ્છી ઝિંદગી ગુઝરતી. યુનાંચે દમ શુદ્ધ પાનીને ઘરકે ઝગડોંકો ખતમ કર દિયા.

(૧૮) અપને દિલકા ગમ ફક્ત અલ્લાહકે આગે બયાન કરે

શિકવે શિકાયતેં લોગોંકે સામને યા મિયાંકે સામને કેહનેકે બદલે અલ્લાહ તઆલાકે સામને કેહનેકી આદત ડાલેં. મતલબ યે હૈ કે જબ ઈબાદત કરનેકા મૌકા મિલે તો દુઆ લંબી કરનેકી આદત ડાલેં. દિલકા જો ગમ ઔર ભડાસ હૈ વો ફોન પર સહેલિયોંકો બતાનેકી બજાએ યા મિયાંકો બતાનેકી બજાએ અપને રબકે સામને ખોલેં. જબ આપ અપને દિલકે ગમ ઔર દુઃખ અપને રબકો બતાના શુરૂ કરેંગી તો આપકા પરવરદિગાર આપકે દિલકે ગમોંકો દૂર ફરમા દેગા. ઈસસે આપકો દુઆકી લઝઝત ભી નસીબ હો જાએગી, આપકે દિલકો તસલ્લી ભી મિલ જાએગી ઔર ફિર આપકો તકદીર પર સબર ભી નસીબ હોગા ઔર આપકે દિલમેં યે બાત હોગી કે અલ્લાહ તઆલા મુઝે જિસ હાલમેં રખ્ખે મૈં અપને રબસે રાઝી હૂં.

ન તો હિજર અચ્છા ન વિસાલ અચ્છા હૈ

યાર જિસ હાલમેં રખ્ખે વોહી હાલ અચ્છા હૈ

અલ્લાહ તઆલા જિસ હાલમેં રખ્ખે ઉસ હાલમેં અલ્લાહ તઆલાકા શુક્ર અદા કરતી રહેં.

(૧૯) ખાવિંદકે રિશ્તેદારોંસે અચ્છા બરતાવ રખ્ખેં

ખાવિંદકે રિશ્તેદારોંસે અચ્છા બરતાવ રખ્ખેં. ઈસ લિયે કે દીન સરાસર ખૈરખ્વાહી હૈ. ઔર ખૈરખ્વાહીકા તકાજા હૈ કે ખાવિંદકે માં બાપ, બહેનેં જો ભી લોગ હૈં, ઉનકે સાથ આપ શરઈ એ'તિબારસે પ્યારકા તઅલ્લુક રખ્ખેં. તાકે ઈસ વજહસે દરમિયાનમેં કોઈ ઝગડે ન પૈદા હો સકેં. ઈસકો અપની ઝિમ્મેદારી સમજેં. ફિર દેખના ઉસકી વજહસે અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે કિતની બરકતેં આએંગી. ખાવિંદકે રિશ્તેદારોંસે અગર આપ ઝગડે છોડેંગી તો સમજ લેં કે મૈં ખૂદ અપન ખાવિંદસે ઝગડે છોડ રહી હૂં. જો કુછ ભી હો માં માં હોતી હૈ, બહેન બહેન હોતી હૈ, ભાઈ ભાઈ હોતા હૈ. ખાવિંદ આપકો હક પર સમજતે હુએ વક્તી તૌર પર આપકી બાત માન ભી લેગા ફિર ભી વો ઈસ ચીઝકો દિલસે બુરા સમજેગા કે ઉસને મેરે રિશ્તેદારોંકી બુરાઈ ક્યૂં કી. તો એક ઉસૂલ બના લેં કે ખાવિંદકે રિશ્તેદારોંસે હમેશા અચ્છા સુલૂક રખ્ખેં. ઈસ લિયે કે ખાવિંદકે કરીબી હૈં. જબ ખાવિંદ ઉનકો કરીબ સમજતા હૈ તો આપ ભાં ઉનકો કરીબ સમજેં. યે ચીઝ અજરકા સબબ બન જાએંગી. કિસીકી ખાતિર કિસીકા લિહાઝ કરના પડતા હૈ. જૈસે બેટીકે ખાતિર દામાદકા લિહાઝ કરના પડતા હૈ. કેહતે હૈં ના કે જિસકો બેટી દેં ઉસકો ફિર મિયાં કેહના પડતા હૈ. તો દામાદકા લિહાઝ ઝિયાદા કરના પડતા હૈ. કિસ લિયે? બેટીકી વજહસે. ઔર ઉર્દૂમેં દામાદકા લફઝ એસા હૈ કે ઉસકો સીધા પળહો તો ભી દામાદ ઔર ઉસકો ઉલ્ટા પળહો તો ભી દામાદ. યાની ઉસકો રાઈટસે (દાહની તરફસે) પળહના શુરૂ કરેં તબ ભી વો દામાદ બનતા હૈ. ઔર અગર લેફટસે (બાઈં તરફસે) પળહના શુરૂ કરેં તબ ભી યે લફઝ દામાદ બનતા હૈ. દામાદ ઉલ્ટા હો યા સીધા હો વો દામાદ હી હોતા હૈ. ઈસી તરહ એક લફઝ નાદાન હૈ ઉસકો ભી સીધા

પણે તો ભી નાદાન ઔર ઉલ્ટા પળે તો ભી નાદાન. તો દામાદ ઔર નાદાન એક જૈસે હી હોતે હૈં. લિહાઝા ઈન્સાન બેટીકી વજહસે કિતની ગલતિયાં ઉસકી બરદાશત કર જાતા હૈ. ઈસી તરહ ઔરતકો ચાહિયે કે અપને ખાવિંદકી વજહસે ખાવિંદકે રિશ્તેદારોંકી ગલતિયોંકો મઆફ કર દે. જૈસે નબી અલૈહિસ્સલામને ઉમ્મતકો ફરમાયા, મૈં તુમસે કોઈ બદલા નહીં ચાહતા. મૈં ઈતના ચાહતા હૂં કે મેરે રિશ્તેદારોંકે સાથ તુમ મુહબ્બત કરો. તો જબ નબી અલૈહિસ્સલામને યે ઈરશાદ ફરમાયા તો યેહી હુકમ ખાવિંદકે લિયે ભી હૈ ઔર બીવીકો ભી ચાહિયે કે વો ઈસ સુન્નાત પર અમલ કરે ઔર અપને ખાવિંદકી વજહસે ખાવિંદકે રિશ્તેદારોંકે સાથ અચ્છા સુલૂક રખે.

(૨૦) અગર ખાલિકકી નાફરમાની હોતી હો તો મખ્લૂકકી ઈતાઅત ન કરે

બીસવીં ચીઝ શરીઅતકી પૈરવી હૈ. ખાલિકકી નાફરમાનીમેં મખ્લૂકકી કોઈ પૈરવી નહીં. હત્તાકે અગર ખાવિંદ ભી કોઈ ઐસા કામ કહે જો અલ્લાહ તઆલાકી નાફરમાનીમેં દાખિલ હો તો હરગિઝ બાત ન માનેં. મસલન અગર ખાવિંદ કહે કે પરદા ઉતાર દો તો પરદા હરગિઝ નહીં ઉતારના, હાં ખાવિંદકો કેસે સમજાના હૈ, ઉસકે લિયે આપ અલ્લાહવાલોંસે મશ્વરા કરેં, ઉલમાસે રૂજૂઅ કરેં. મગર કોઈ કામ ખિલાફે શરીઅત નહીં કરના, ચાહે માં બાપ હોં, ચાહે કોઈ હો લા તાઅતલ મખ્લૂક ફી મઅસિયતિલ ખાલિક.

કઈ મરતબા ઔરતેં યે કેહતી હૈં કે જી બસ ઉસને મુઝે ધોકા દે દિયા ઔર મૈંને કહા ચલો મૈં તો યે ન કરું વો ન કરું. નહીં..... ખિલાફે શરીઅત કામમેં કિસીકી કોઈ પરવા નહીં. ખિલાફે શરીઅત કામમેં કિસીકા દિલ ટૂટનેકી કોઈ પરવા નહીં. આપ અલ્લાહ તઆલાકો રાઝી કીજિયે. અલ્લાહ તઆલા લોગોંકે દિલોંકો ખૂદ રાઝી ફરમા દેંગે. હાં જો કોઈ પરેશાની હૈ કે

એક તરફ ખાવિંદ હૈ, એક તરફ સાંસ હૈ. એક તરફ અલ્લાહકા હુકમ હૈ તો ઉસ સિલસિલેમેં મુફતી હજરાતસે ઔર મશાઈખસે રૂજૂઅ કીજિયે. વો આપકો મયાનારવી ઔર દરમિયાનકા અચ્છા રાસ્તા બતા દેંગે. જિસસે આપકો ઈસ મુસીબતસે છુટકારા મિલના આસાન હો જાએગા.

અપને મિયાંકો કિસી ન કિસી સાહિબે સુન્નત શેખકે સાથ મુન્સલિક (મુરીદ) કરાનેકી કોશિશ કીજિયે. અપને બચ્ચોંકો, અપને મિયાંકો, અપને ઘરોંકે લોગોંકો કિસી ન કિસી સાહિબે નિસ્બતકે સાથ જહાં આપકા દિલ ટિકતા હો, જહાં આપકી તબીઅત લગતી હો, જહાં દિલકે અંદર મુહબ્બત હો અકીદત હો, અપને ઘરકે મરદોંકો કિસી ન કિસી શેખકે સાથ મુન્સલિક રખિયે. ઉસકા યે ફાઈદા હોગા કે શેખકી નિસ્બતસે આપકા મિયાં એક તો નેકી પર રહેગા, ગુનાહોંસે બચેગા, ઔર દૂસરા યે કે અગર વો આપકે હુકૂક પૂરે નહીં કર રહા તો કમ અઝ કમ દુનિયામેં કોઈ તો ઐસા હોગા જો આપકે મિયાંકો હુકૂક પૂરે કરનેકી નસીહત કર સકેગા. હમને દેખા કે યે બાત કઈ મરતબા ઉજડતે ઘરોંકે આબાદ હોનેકા સબબ બન જાતી હૈ. લિહાજા દીનકે લિયે આપ ખૂદ ભી હર વક્ત કમર બસ્તા (તૈયાર) રહિયે. અપને બચ્ચોંકો ઔર અપને મિયાંકો દીનકે સાથ મુન્સલિક રખિયે. બિલખુસૂસ કિસી સાહિબે નિસ્બત (અલ્લાહવાલે) શેખકે સાથ મુન્સલિક રખનેસે આપ શરીઅતકી હિફાઝતમેં આ જાએંગી ઔર આપકી જિંદગીકી પરેશાનિયાં ખતમ હો જાએંગી. યેં ચંદ બાતેં હમને આપકો ઈસ લિયે સમજાઈ કે યેહી સારી શરીઅત નહીં બલકે ચંદ મોટી મોટી બાતેં હૈં, ઈનકે અલાવા ભી બહોત સારી બાતેં આપ અલ્લાહ વાલોંસે સુનેંગી. ઉન સબકો અપના લેના. પરવરદિગાર આપકો દીન વ દુનિયામેં કામિયાબી અંતા ફરમા દે.

વ આખિરૂ દઅવાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

શૌહરકા દિલ જીતનેકે તરીકે

અઝ ઈફાદાત

પીરે તરીકત રેહબરે શરીઅત મુફકિરે ઈસ્લામ

મહેબૂબુલ ઉલમા વસ્સુલહા

હઝરત મૌલાના પીર ગુલફિકાર અહમદ

નકશબંદી મુજદિદી મદઝિલ્લુહુ

શૌહરકા દિલ જીતનેકે તરીકે

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન અલા ઈબાદિહિલ્લગી નસ્તફા

અમ્મા બા'દ

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશૈતા નિર્જીમ.

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્હીમ.

વ મિન્ આયાતિહી અન ખલક લકુમ મિન અન્કુસિકુમ અઝવાજલ
લિતસ્કુનૂ ઈલૈહા વ જઅલ બૈનકુમ્ મવદતંવ્ વ રહમહ્, ઈન્ન ફી ઝાલિક
લઆયાતિલ્ લિકૌ મિંય્ યતફક્કરૂન.

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન. વ સલામુન અલલ
મુરસલીન. વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ
સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક વ સલ્લિમ.

ઔરત મર્દકે લિયે એક હસીન તોહફા

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને જબ હઝરત આદમ અલૈહિસ્સલામકો પૈદા ફરમાયા તો વો જન્નતકી નેઅમતોંમેં રેહ રહે થે મગર ફિર ભી ઉનકી તબીઅતકે અંદર એક ઈઝતિરાબ થા. એક બેચૈનીસી થી. ઉસ ઈઝતિરાબ ઔર બેચૈનીકો દૂર કરનેકે લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અમ્માં હવ્વાકો પૈદા ફરમાયા. કુરઆન મજીદમેં ઈરશાદ હૈ. લિયસ્કુન ઈલૈહા. કે હમને ઉનકો ઈસ લિયે પૈદા કિયા કે આદમ અલૈહિસ્સલામ ઉસસે સુકૂન પાઝે. તો ગોયા ઔરત અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તરફસે મર્દકી જિંદગીમેં સુકૂન પૈદા કરનેકા એક હસીન તોહફા હૈ. ઔરત અગર નેક હો તો યે જંગલમેં મંગલ બન સકતી હૈ. વેરાન જગહકો ગુલિસ્તાન (બાગ) બના સકતી હૈ. અગર ઉસ પર શરાફત ઔર નેકી ગાલિબ હો તો યે ગુલાબકા ફૂલ હૈ, ચંપાકી કલી હૈ. નીલોફરકી પત્તી હૈ.

નબી અલૈહિસ્સલામને નેક ઔરતકી તારીફ કરતે હુએ ફરમાયા
અદુન્યા મતાઉન વ ખૈરુ મતાઈદુન્યા અલ મરઅતુ સ્સાલિહા.
(દુનિયા એક મતાઅ હૈ ઔર દુનિયાકી બેહતરીન મતાઅ વો નેક

બીવી હૈ)

તો દુનિયામેં સબસે બડા ઈન્આમ મદકે લિયે નેક બીવીકા હોના હૈ.

બેહતરીન મદ કૌન?

ઈસી તરહ મરદોમેં અપની બીવીકે લિયે જિયાદા બેહતર વો હૈ જો
ઉનકા ખયાલ રખતા હૈ, હુસ્ને સુલૂક (અચ્છા બરતાવ) કા મઆમલા કરતા
હૈ, ઉનકો મુહબ્બત ઔર પ્યાર દેતા હૈ, ઉનકી ઝરિયાતકો પૂરા કરતા હૈ
ઔર ઉનકી જિંદગીકે અંદર ખૂશિયાં લેકર આતા હૈ. ઉસ નેક મદકે બારેમેં
નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા.

ખયારુકુમ ખયારુકુમ લિનિસાઅ.

કે મરદોમેંસે સબસે બેહતર વો હૈ જો મદ અપની ઔરતોંકે લિયે
બેહતર હૈ. ગોયા બીવીકે લિયે જો ઈન્સાન બેહતર હોગા વો બેહતરીન ખાવિંદ
હોગા. જો માં કે લિયે બેહતર હોગા વો બેહતરીન બેટા હોગા. તો હર મદકો
ચાહિયે કે વો બેહતરીન બેટા બને, બેહતરીન ભાઈ બને; બેહતરીન ખાવિંદ
બને ઔર બેહતરીન બાપ બને. ઔર યે નેઅમત કેસે નસીબ હો સકતી હૈ.
જબ ઈન્સાનકે અંદર અચ્છે અખ્લાક હોં, આદતેં અચ્છી હોં, રહન સહનકે
તરીકે જાનતા હો, દૂસરેકા દિલ જીત લે ઔર દૂસરોંકે ગમોંકો દૂર કરકે ઉનકે
દિલોંકો ખૂશિયોંસે ભર દે.

નિકાહકે બગૈર જિંદગી અધૂરી હૈ

ઈસી લિયે એક આદમી જિસકા નિકાહ નહીં હુવા, હદીસે પાકમેં
ઉસકા મિસ્કીન ફરમાયા ગયા. ઔર જિસ ઔરતકા નિકાહ નહીં હુવા ઉસકો
મિસ્કીના કહા ગયા. તો ઈસસે ઈઝદિવાજી જિંદગીકી અહમિયત માલૂમ હોતી
હૈ કે વો મુકમ્મલ હી નિકાહકે બાદ હોતી હૈ. મદકી જિંદગી ભી અધૂરી હૈ જબ

તક બીવી સાથ ન હો, ઔર ઔરતકી જિંદગી ભી અધૂરી હૈ જબ તકકે મર્દ સાથ ન હો. ઔર દીને ઈસ્લામને ભી યેહી તાલીમ દી હૈ, બલ્કે કાફિરોંને ભી યહાં તક કેહ દિયા કે

No life without wife નો લાઈફ વીધાઉટ વાઈફ કે બીવીકે બગૈર તો કોઈ જિંદગી હી નહીં.

મોમિનોં ઔર કાફિરોંકી બીવિયોંમેં ફર્ક

મગર એક ફર્ક હૈ. કાફિરોંકી બીવિયોંમેં ઔર મોમિનોંકી બીવિયોંમેં. કાફિર લોગ યે કેહતે હૈં. અકસર ઉનકે માહોલ મઆશરેમેં યે બાત સુની ગઈ કે તીન W ડબલ્યૂ એસે હૈં કે જિનકા કોઈ એ'તિબાર નહીં.

એક W સે Wheather (મોસમ) હૈ. વો કેહતે હૈં કે મોસમકા કુછ પતા નહીં હોતા. અભી સૂરજ નિકલા અભી બારિશ હો ગઈ. અભી ગરમી થી અભી ઠંડ હો ગઈ. ઔર વાકઈ ફિરંગિયોં (યુરોપ) કે મુલ્કોંમેં મોસમ હૈ હી ઈસી કિસમકા. તો એક તો મોસમકી પેશીનગોઈકે બારેમેં વો કેહતે હૈં કે કુછ નહીં કહા જા સકતા.

દૂસરા W ડબલ્યૂસે Work વર્ક હૈ. વો કેહતે હૈં કે અભી આપકે પાસ કામ કોઈ નહીં. ઔર અભી આપકે પાસ કામકી ભરમાર હો જાએ.

ઔર તીસરા W સે Wife વાઈફ (બીવી) હૈ. વો કેહતે હૈં કે ઉસકા ભી કોઈ ભરોસા નહીં. આજ તુમહારે પાસ હૈ કલ કિસી દૂસરેકે પાસ હોગી તો યે તો કાફિરોંકી બીવિયોંમેં બાત હૈ.

મગર મોમિના ઔરત ઔર બીવી..... વો તો એ'તિમાદવાલી હોતી હૈ. વો તો અલ્લાહકી બંદી હોતી હૈ. વો તો અલ્લાહકે નામ પર એક અહદ કર ચુકી હોતી હૈ. વ અખઝૂન મિન્કુમ મીધાકન્ ગલીઝા. બહોત પક્કા અહદ કર ચુકી હોતી હૈં. વો મરતે દમ તક અપને અહદકો નિભાતી હૈં. ઔર અપને શૌહરકી દેહલીઝ (ચોખટ) કો કભી ભી છોડના વ વારા નહીં કરતી.

નિકાહ એક પુખ્તા અહદકા નામ હૈ

તો યે જો નિકાહ હૈ યે ગોયા કિસી મર્દકી જિંદગીકા સાથી બનનેકે લિયે એક પક્કા અહદ (વા'દા) હૈ, કે અબ આજકે બાદ હમારી ખૂશિયાં ભી એક હોંગી ઔર હમારે ગમ ભી એક હોંગે. હમ એક ગાડીકે દો પહિયોંકી તરહ પૂરી જિંદગી ગુજારેંગે. ઈસી લિય નિકાહ કરતે વક્ત અગર મર્દકી નિયત હો કે મુઝે થોડેસે દિન ઉસકો રખકર ફારિગ કર દેના હૈ. તો શરીઅતકા મસ્અલા હૈ કે નિકાહ હોતા હી નહીં. તો ગોયા નિકાહકા મક્સૂદ યે હૈ કે હમકો મિયાં બીવી બનકર જિંદગી ગુજારની હૈ ઔર એક દૂસરેકી જિમ્મેદારિયોંકો હમેં અપને સર પર લેના હૈ. ઈસ લિયે અગર કોઈ આદમી કહે કે નિકાહ તો મૈં કરના ચાહતા હૂં. મગર ઈસ ઔરતકા મેરી મીરાસમેં હિસ્સા નહીં હોગા તો યે શર્ત નહીં માની જાએગી. ઈસ લિયે કે જબ વો બીવી બની તો અબ ઉસકો ઉસકી હર ચીજમેંસે હિસ્સા મિલેગા. યે નહીં હૈ કે એક બીવીકો તો ઘરમેં બસાયા ઔર દૂસરી બીવીકે સાથ મઝે ઉડાએ. તો શરીઅતને ઉસકા રાસ્તા બંદ કર દિયા કે જબ તુમ નિકાહ કરતે હો તો સહીહ મા'નોમેં ઉસકો અપને પાસ બસાનેકી નિયતસે નિકાહ કરો. ઈસી લિયે ઉસકો શરીકે હયાત કેહતે હૈ. હયાતકા મતલબ જિંદગી, તો યે જિંદગીકી સાથી હૈ. શાદી કોઈ ફસ્લી બટેરોંવાલા કામ નહીં હોતા. કોઈ Seasonal (મોસમી) ચીજ નહીં હોતી. શરીકે હયાત (જિંદગીકી સાથી) હોતી હૈ.

નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કી ગમખવાર

આપ અગર નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક જિંદગીકો દેખેં કે જબ વહી ઉતરી તો શુરૂ વહીમેં નબી અલૈહિસ્સલામને જાકર અપને દિલકા ગમ કિસડે સામને ખોલા? અપની બીવીકે સામને. બીવીને કમ્બલ ઓળાયા, બીવીને લિટાયા. બીવીને તસલ્લીકી ખાતેં કી, બીવી હી વરકા બિન નવફલકે પાસ લે ગઈ. તો દેખિયે જિંદગીકે ઈતને બડે બોઝકે મૌકા પર બીવી સાથ

નઝર આતી હૈ. ઔર નબી અલૈહિસ્સલામકી વફાત કિસ હાલતમેં હુઈ કે સચ્ચિદા આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) કી ગોદમેં આપકા સર મુબારક થા. ક્યા અબૂબક ઔર ઉમર (રદિ.) નહીં હો સકતે થે. સંહાબએ કિરામ ઈસ જગહ ખિદમતકે લિયે નહીં હો સકતે થે. યકીનન હો સકતે થે. મગર અલ્લાહકે મહેબૂબ (સ.અ.વ.) ને અપને અમલસે સાબિત કર દિયા કે દેખો તુમહારી જિંદગીમેં બીવીકી વો હૈસિયત હૈ કે અગર દુનિયાકો છોડકર બી જાના ચાહતે હો તો બીવીકી ગોદ સબસે જિયાદા બેહતર જગહ હૈ.

નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કી આખરી તાલીમ

અબ નબી અલૈહિસ્સલામને જબ આખરી લમહાતમેં જો બાતેં કીં, સચ્ચિદા આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) ફરમાતી હૈં કે મૈંને કાન લગાકર વો બાતેં સુનીં. આવાઝ ધીમી થી. નબી અલૈહિસ્સલામ ફરમા રહે થે અતૌહીદ અતૌહીદ તૌહીદકા ખયાલ રખના. વમા મલકત ઐમાનુકુમ. ઔર જો તુમહારે માતહત હૈં તુમહારી બીવિયાં હૈં ઔર દૂસરે લોગ હૈં. તુમ ઉનકે બારેમેં અલ્લાહસે ડરતે રેહના. ગોયા નબી અલૈહિસ્સલામકી મુબારક જિંદગીકા લુબ્બે લુબાબ (ખુલાસા) યે થા કે બંદા અલ્લાહકી તૌહીદ પર પક્કા રહે ઔર દૂસરા જો માતહત હૈં જૈસે બીવી સબસે બડી ઈસ મઆમલેમેં હૈ. તો ઉસકે મઆમલેમેં અલ્લાહસે ડરતે રેહના.

બીવીકી પરેશાની ઈન્સાનકો બુળહા કર દેતી હૈ

રહમાનકે બંદે અલ્લાહસે દુઆ કરતે હૈં

રબ્બના હબ્બના મિન્ અઝવાજિના વ તુરિયાતિના કુરંત અઅયુન.
(સૂરએ ફુરકાન)

(અય અલ્લાહ હમેં ઐસી બીવિયાં દે ઔર ઐસી ઔલાદેં દે જો હમારી આંખોંકી ઠંડક બનેં)

કે જિનકો દેખેં તો દિલ બાગ બાગ હો જાએ, તબીઅતમેં ફરહત (ખૂશી) પૈદા હો જાએ, તરંગ (જોશ) આ જાએ, ઐસી બીવી હો ઔર ઐસે

બચ્ચે હોં. ઔર જો બીવી ઈન્સાનકે સાથ મુવાફિકત ન કરનેવાલી હો, દીનકે મઆમલેમેં કદમ સાથ ન બળહાનેવાલી હો, યા દૂસરે મઆમલાતમેં મર્દ કુછ કહે ઔરત કુછ કહે તો ઈસ જૈસા મઝલૂમ ઈન્સાન દુનિયામેં કોઈ નહીં હૈ. ઈસ લિયે હદીસે પાકમેં દુઆ કી ગઈ.

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુબિક મિન્ ઈમ્રઅતિ તુશીબની કબ્લલ મશીબ.

(અય અલ્લાહ! મੈં આપકી પનાહ માંગતા હૂં. એસી ઔરતસે જો બુળહાપેસે પેહલે બંદેકો બુળહા કર દે)

નાફરમાન ઔર નામુવાફિક બીવી બંદેકો બુળહા કરનેમેં ઘોડેકી ડાકકા કામ કરતી હૈ. ઈસ લિયે એક નૌજવાનકી બીવી ઉસકે સાથ Cooperate કો-ઓપરેટ (તઆવુન) નહીં કરતી થી. તો ઉસને બીવીકો કહા કે અચ્છા મੈં મર જાઉં તો તુમ શાદી જલ્દી કર લેના. ઉસને કહા, ક્યૂં? કેહને લગા, ઈસ લિયે કે જિસસે શાદી કરોગી ઉસકો પતા ચલ જાએગા કે મુઝે જવાનીમેં મૌત ક્યૂં આઈ. ઈસ લિયે કે અગર ઈન્સાનકે ઘરકે અંદર ખૂશિયાં ન હોં તો ઉસકી ઝિંદગી ઝિંદગી નહીં રેહતી. ઉસકે લિયે વબાલે જાન બન જાતી હૈ.

કિસીને હઝરત અલી (રદિ.) સે પૂછા હઝરત. માઝનિકાહ યે નિકાહ ક્યા ચીઝ હૈ? આપને ફરમાયા. લુઝૂમે મહર કે નિકાહસે મહર લાઝિમ હો જાતા હૈ. ઉસને કહા ધુમ્મ માઝા ફિર ક્યા? ફરમાયા સુરે શહર એક મહીનેકી લુલ્લ વ લઝઝત હોતી હૈ. ઉસને કહા ફિર ક્યા? ફરમાયા હુમૂમે દહર ઝમાનેકે ગમ હોતે હૈં. ઉસને કહા હઝરત ફિર ઉસકે બાદ ક્યા. ફરમાયા કુસૂરે ઝહર ફિર કમર દોહરી હો જાતી હૈ. ઉસને કહા ફિર ક્યા? ફરમાયા દુખૂલે કબર બંદા કબરમેં દાખિલ હો જાતા હૈ.

મિયાં બીવીકો આપસમેં બાઈસે સુકૂન બનના ચાહિયે

ઈસ લિયે મિયાં બીવીકો અપની અપની ઝિમ્મેદારિયોંકા એહસાસ કરના ચાહિયે. બીવિયોંમેંસે સબસે બેહતર બીવી વો હૈ જો ખાવિંદકે

સાથ અચ્છી હો, ફરમાંબરદાર હો ઔર નેક હો. યે ઈન્સાનકે લિયે અલ્લાહ તઆલાકા એક તોહફા હૈ. ઔર ખાવિંદોંમેંસે બેહતર ખાવિંદ હદીસે પાકમેં ફરમાયા. વો જો ઔરતોંકે લિયે બેહતર હો. ઉનકે સાથ ઉલ્ફત ઔર મુહબ્બતકા સુલૂક રખ્ખે. અચ્છી મઆશરત રખ્ખે. આપ ઉસસે અંદાજા લગા સકતી હૈં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જતને કુરઆન મજ્હદમેં મરદોંકો સિફારિશ કી હૈ. વ આશિરુ હુન્ન બિલ મઅરુફ તુમ અપની બીવિયોંકે સાથ અચ્છી મઆશરત રખ્ખોં. હૈરતકી બાત હૈ કે પરવરદિગારે આલમ અપને કલામમેં ઔરતોંકી સિફારિશ ફરમા રહે હૈં. ઈસ લિયે મુફસ્સિરીનને લિખ્ખા હૈ કે જો આદમી ઈસ આયતકો પેશે નઝર રખતે હુએ બીવીકે સાથ અચ્છા સુલૂક રખ્ખેગા અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિન ઉસકે સાથ ભલાઈકા મઆમલોં કરેંગે કે મેરે બંદે! તૂને મેરી સિફારિશકો કબૂલ કર લિયા થા, આજ મેં તુમહારે અમલોંકો કબૂલ કર લેતા હૂં. યુનાંચે મિયાં બીવી દોનોંકી જિમ્મેદારી હૈ કે અચ્છી ઈઝદિવાજી જિંદગી ગુજારેં.

અચ્છી ઈઝદિવાજી જિંદગીકી પહેચાન ક્યા? લિતસ્કુનૂ ઈલૈહા કે તુમ ઉસસે સુકૂન પાઓ. તો જબ બીવીકી જિંદગીમેં સુકૂન ન હો તો ઉસકા મતલબ હૈ કે ખરાબી મૌજૂદ હૈ. જબ ખાવિંદકી જિંદગીમેં સુકૂન ન હો તો ઉસકા મતલબ હૈ કે કહીં ન કહીં ખરાબી મૌજૂદ હૈ. અગર મિયાં ઔર બીવી દોનોંકી જિંદગી શરીઅત સુન્નતકે મુતાબિક હોગી. અલ્લાહ તઆલા ઉનકો પુરસુકૂન જિંદગી દેંગે. રિઝકકા કમ હોના. હાથકા તંગ હોના. યે ચીઝેં ઈન્સાનકે લિયે કોઈ હૈસિયત નહીં રખતી. જિંદગીકા હિસ્સા હૈં. તો મિયાં બીવી દોનોંકો પુરસુકૂન જિંદગી ગુજારનેકે લિયે હર મુમકિન કોશિશ કરની ચાહિયે.

એક સમજદાર ખાવિંદકી અપની બીવીકો નસીહત

યુનાંચે એક ખાવિંદ થે. ઉનહોંને અપની બીવીકો પેહલી મુલાકાતમેં યેં નસીહત કી કે ચાર બાતોંકા ખયાલ રખના.

પેહલી બાત યે હૈ કે મુઝે આપસે બહોત મુહબ્બત હૈ. ઈસી લિયે મૈંને આપકો બીવીકે તૌર પર પસંદ કિયા. અગર આપ મુઝે અચ્છી ન લગતી તો મૈં નિકાહકે ઝરીએ આપકો ઘર હી ન લાતા. આપકો બીવી બનાકર ઘર લાના ઈસ બાતકા સુબૂત હૈ કે મુઝે આપસે મુહબ્બત હૈ. ફિર ભી મૈં ઈન્સાન હૂં ફરિશ્તા નહીં હૂં. અગર કિસી વક્ત મૈં ગલતી કર બૈદૂં તો તુમ ઉસસે યશ્મપોશી કર લેના (યાની દરગુઝર કર લેના). છોટી મોટી કોત્તલિયોંકો નઝર અંદાઝ કર દેના. ગલતી તો ઈન્સાનસે થી હોતી હૈ જબ અલ્લા તઆલા ગલતીકો મઆફ કરનેકા દરવાઝા બંદ નહીં કરતે તો ઈન્સાન ક્યૂં કરે.

ઔર દૂસરી બાત યે કહી કે દેખના કે મુઝે ઢોલકી તરહ ન બજાના. બીવીને કહા, ક્યા મતલબ? ઉસને કહા જબ બિલફર્જ અગર મૈં ગુસ્સેમૈં હૂં તો મેરે સામને ઉસ વક્ત જવાબ ન દેના. મર્દ ગુસ્સેમૈં જબ કુછ કેહ રહા હો ઔર આગેસે ઔરતકી ભી ઝબાન ચલ રહી હો તો યે ચીઝ બહોત ખતરનાક હોતી હૈ. અગર મર્દ ગુસ્સેમૈં હૈ. તો ઔરત **Avoid** એવોઈડ કર જાએ ઔર બિલફર્જ ઔરત ગુસ્સેમૈં હૈ તો મર્દ **Avoid** એવોઈડ કર જાએ. દોનોં તરફસે એક વક્ત ગુસ્સેમૈં આ જાના, યે યૂં સમજિયે કે રસ્સીકો દોનોં તરફસે ખીંચનેવાલી બાત હૈ. એક તરફસે રસ્સીકો ખીંચેં ઔર દૂસરી તરફસે ઢીલા છોડ દેં તો વો નહીં ટૂટતી. અગર દોનોં તરફસે ખીંચેં તો ફિર ખચ પડનેસે વો રસ્સી ટૂટ ભી જાતી હૈ. ઈસી તરહ મિયાં બીવી જબ એક વક્તમૈં દોનોં ગુસ્સેમૈં આ જાએં તો ઉસકા નતીજા ખતરનાક હોતા હૈ.

તીસરી નસીહત ઉસને કી કે દેખના મુઝસે રાઝો નિયાઝકી હર બાત કરના મગર લોગોંકે શિકવે ઔર શિકાયતેં ન કરના. ચૂંકે અકસર ઔકાત મિયાં બીવી આપસમૈં તો બહોત અચ્છા વક્ત ગુઝાર લેતે હૈં. મગર નનદકી બાતેં ઔર સાસકી બાતેં ઔર ફલાંકી બાતેં. યે જિંદગીકે અંદર ઝહર ધોલ દેતી હૈં. તો ઉસને કહા કે તુમ કિસીકે શિકવે શિકાયતેં મેરે સાથ જિયાદા ન કરના.

ઔર ચોથી બાત ઉસને યે કહી કે દેખના દિલ એડ હૈ. યા તો ઉસમૈં મુહબ્બત હો સકતી હૈ યા ઉસમૈં નફરત હો સકતી હૈ. એક વક્તમૈં દો ચીઝેં

દિલમેં નહીં સમા સકતી. તો ઉસકી વજહસે ઉસ આદમીકી જિંદગી બહોત અચ્છી ગુઝરી. ક્યૂંકે ઉસકી બીવીને ઈન ઉસૂલોંકા ખયાલ રખ્યા.

એક મર્દ અપની બીવીસે ક્યા ચાહતા હૈ?

હર ઈન્સાનકી ફિતરત ઔર સોચ જુદા હોતી હૈ. ફિર ભી દેખા યે ગયા હૈ કે નૌજવાન મર્દ હો ઉસકી યે ચાહત હોતી હૈ કે મેરી બીવી ખૂબસૂરત હો. ખૂબસૂરત હો. ખૂશ મિઝાજ હો. સબ્ર ઔર તહમ્મુલવાલી હો. મિઝાજ શનાસ હો. ઔર પાકદામનીકી જિંદગી ગુઝારનેવાલી હો. મર્દ ઔરતકી હર ગલતીકો મઆફ કર સકતા હૈ, લેકિન ઉસકી પાકદામનીસે મુતઅલ્લિક ગલતીકો મઆફ નહીં કરતા. યે અજીબ બાત હૈ કે ખૂદ ભી ઈસી ગુનાહમેં શામિલ હોગા મગર ચાહેગા મેરી ગલતી મઆફ હો જાએ. લેકિન જબ બીવીસે યે ગુનાહ સરઝદ હો જાએ તો કિસી કીમત પર ઉસકો રખનેકો તૈયાર નહીં હોતા. તો મર્દકી નઝરમેં ઔરતકી હર ગલતી મઆફ હોનેકે કાબિલ હૈ લેકિન અગર ઉસકા કિરદાર બિગડ ગયા તો ફિર વો મર્દકી નઝરમેં રખનેકે કાબિલ નહીં હોગી. યે એસા હી હૈ જૈસે માં બાપ ખૂદ જૈસે ભી હોં મગર દિલમેં યે તમન્ના હોતી હૈ કે મેરી ઔલાદ નેક બને. બેનમાઝી લોગોંકો દેખા જિનકા મસ્જિદસે રાબતા ભી નહીં હોતા ઔલાદકે બારેમેં વો ભી યેહી ચાહતે હોં કે મેરી ઔલાદ નેક હો. ઈસી તરહ મર્દકી ફિતરત અલ્લાહને એસી બના દી કે યે ચાહતા હૈ કે મેરી બીવી પાકદામનીકી જિંદગી ગુઝારનેવાલી હો. અગર મર્દકી ઉમર ઝરા બડી હૈ તો વો યે ચાહતા હૈ કે ઔરત અકલ સમઝમેં મુઝે અફઝલ સમઝે. ભલે ઉસકી બીવી ઝિયાદા સમઝદાર હો મગર મર્દકી તમન્ના યે હોતી હૈ કે મેરે ફૈસલેકો માના જાએ, મેરી રાય લી જાએ, જો મૈં કેહ રહા હૂં બસ ઉસકો સુના જાએ. તો ફિર નેક બીવિયાં અકલમંદ બીવિયાં ઉસ મર્દકા ઝહન એસા બનાતી હોં કે વો વહી બાત પસંદ કરતા હૈ કે જો અચ્છી હોતી હૈ.

દૂસરા વો યે ચાહતા હૈ કે મુઝે બીવીકા ચેહરા હમેશા હંસતા મુસ્કુરાતા નઝર આએ. ઔરતેં ઈસ બાતકો અચ્છી તરહ સમઝેં કે મર્દ જબ બાહિર

અપને કામકાજમેં હોતા હૈ તો ઉસકો બહોત સારે તફકુરાત હોતે હૈ લેન દેનકે ઔર લોગોંકે સાથ મેલ મુલાકાતકે. જબ વો થકા થકાયા પરેશાનિયોંકો હલ કરતા હુવા ઘર વાપસ આતા હૈ તો જબ વહાં ભી ઉસકો બાસી ચેહરા નઝર આતા હૈ તો ફિર ઉસકા દિલ ટૂટતા હૈ. યા ઔરત અગર સામનેસે મેલા મુંહ લેકર બૈઠી હો તો મર્દકી ફિર ઉસકી તરફ તવજજોહ હી નહીં હોતી. યા હર વક્ત હી રોના ધોના લગાએ રખ્ખે કે પરેશાનિયોંસે સુકૂન પાનેકે લિયે ઘરમેં આયા ઔર બીવીને આગેસે બડી પરેશાની ઈખટ્ટી કી હુઈ હૈ. તો યે ઝહનમેં રખના કે મર્દકી હમેશા યે ફિતરત હૈ કે વો ચાહતા હૈ કે મૈં ઘર આઉં તો મુઝે ઐસા હંસતા મુસ્કુરાતા ચેહરા મિલે કે મેરે બાહિરકે ગમ ખતમ હો જાએ ઔર મુઝે સુકૂન મિલ જાએ. યે ભી ચાહતા હૈ કે ઔરત ખિદમત ગુઝાર હો, રહમ દિલ હો ઔર દરગુઝર કરનેવાલી હો.

જબ મર્દકી ઉમર ઝિયાદા હો જાતી હૈ યાની બુળહા હો જાતા હૈ તો ઉસ વક્ત ઉસકી ચાહત યે હોતી હૈ કે બીવી મેરે ઉપર એ'તિમાદ (ભરોસા) રખ્ખે. બદગુમાની ન હોને દે. બદ એ'તિમાદી ન પૈદા કરે ઔર બીવી મેરે સામને ઝૂઠ ન બોલે. ચૂંકે જબ ઉમરેં ઝિયાદા હો જાતી હૈ તો લગતા હૈ કે બાઝ ઔરતેં ઝિયાદા હી સમઝદાર હો જાતી હૈ. વો ફિર પર કા પરિંદા બનાકર દિખાતી હૈ. તો અગર કોઈ બીવી અપને ખાવિંદકે સાથ ઐસા કરે કે ઝૂઠ બોલે. તો મર્દ ઉસ ચીઝકો બુળહાપેકી ઉમરમેં બહોત બુરા સમઝતા હૈ. ઔર યે ભી ચાહતા હૈ કે મેરી ગીબત ન હો. લિહાઝા બડી ઉમરકી ઔરતેં ઝરા તવજજોહસે સુનેં કે વો ઉસ બળહાપેકી ઉમરમેં અપને ખાવિંદકી ગીબતેં ન કરે. ન માં બાપકે સામને, ન ઔરતોંમેં બૈઠકર ઔર ન કિસી દૂસરેકે સામને, બલકે ઉસ બુળહેકી યે ચાહત હોતી હૈ કે મેરી ઈઝ્ઝતકો બળહાયા જાએ. ઉસકે અંદર જો અચ્છી ખૂબિયાં હૈ ઔરતકો ચાહિયે કે વો અચ્છી ખૂબિયાં લોગોંકે સામને કહે તાકે લોગોંકે દિલમેં ઉસકી ઈઝ્ઝત બળહ જાએ. ઔર વો યે ભી ચાહતા હૈ કે બીવી મુશ્કિલમેં મેરા સાથ દે. લિહાઝા ખાવિંદકે ઉપર કોઈ ભી પરેશાની યા મુશ્કિલ હો તો બીવી ઉસમેં ઉસકા સાથ દે.

શૌહરકા દિલ જીતનેકે તરીકે

ફિર ભી હમારે મશાઈદને ઈઝદિવાજી જિંદગીકી બાતોંકો બડી તફસીલસે ખોલા. ઔર ઉસ પર પેહલે કઈ બયાનાત ભી હો ચુકે. મગર ઈસ રમઝાનુલ મુબારકમેં એક બયાન ઈઝદિવાજી જિંદગીકે બારેમેં હોના ઝરૂરી થા. તાકે પળહા હુવા સબક દોહરાયા જાએ. ઔર ભૂલી બાતેં યાદ આ જાએ ઔર કોઈ નઈ બાત હો તો આદમીકો અમલકા મૌકા મિલ જાએ. લિહાઝા ચંદ બાતેં એસી બતાઈ જાતી હેં કે જિન બાતોંકો કરનેસે ઔરત અપને ખાવિંદકે દિલમેં અપના મકામ ઝિયાદા બળહા સકતી હૈ. મદકે દિલમેં ઔરતકી મુહબ્બત બળહેગી, ઔરતકા વકાર પૈદા હોગા, ઔરતકા મકામ પૈદા હોગા ઔર મર્દ અપની બીવીસે વાલિહાના પ્યાર કરેગા. ઉસકી વજહસે ઔરતકી જિંદગીમેં બહારેં આએગી. વોહી સુહાગન જિસે પિયા ચાહે. સુહાગવાલી તો વોહી હોતી હૈ કે જિસકો ઉસકા ખાવિંદ પસંદ કરતા હો. વોહી ભાગવાલી વોહી સુહાગવાલી.

બીવી ખાવિંદસે ઈઝ્ઝતકે લફઝમેં બાત કરે

ઉસમેં સબસે પેહલા ઉસૂલ યે હૈ કે ખાવિંદકે સાથ બાત હમેશા નરમ લેહજેમેં ઔર ઈઝ્ઝતકે લફઝમેં કી જાએ. ઈસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલાને ઉસકો ઘરકા કવ્વામ બનાયા. ઔરતોંકે કવ્વામ. અરિજાલુ કવ્વામૂન અલનિસાઅ. વલિરિજાલિ અલૈહિન્ન દરજહ. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં કે હમને ખાવિંદોંકો બીવિયોં પર દરજા અતા ફરમા દિયા. અબ જબ અલ્લાહ તઆલાને તરતીબ એસી બના દી તો અલ્લાહકી બંદિયાં ઈસ બાત પર રાઝી હોં ઔર ખૂશ હોં કે અલ્લાહને હમારે મિયાંકો હમારા સરદાર બનાયા. હમારા બડા બનાયા. યે ભી ઉસકો બડા હી બનાકર રખ્મે. અલ્લાહ તઆલાકી તરતીબ પર રાઝી રહેગી તો ઉસકા અપના દુનિયાકા ભી ફાઈદા આખિરતકા ભી ફાઈદા. મગર દેખા યે ગયા હૈ કે ઔરત અગર પળહી હુઈ ઝિયાદા હૈ યા

સમજદાર જિયાદા હૈં યા અકલમંદ જિયાદા હૈં તો યે ફિર ખાવિંદકે સાથ હાકિમાના લેહજેમેં બાત કરને લગ જાતી હૈં. જૈસે ઓર્ડર પાસ હો રહા હોતા હૈં. યે ઐસે ઉસકે સાથ ડેલ કરના શુરુ કર દેતી હૈં ઔર યે ચીઝ ફિર ખાવિંદકે દિલમેં નફરત પૈદા કર દેતી હૈં. ઔરત હુસ્નમેં જિયાદા હૈં, તાલીમમેં જિયાદા હૈં, અંકલમેં જિયાદા હૈં, માલમેં જિયાદા હૈં મગર દરજા પરવરદિગારને ખાવિંદ હીકા રખ્યા. ઉસકો ચાહિયે કે અપને ખાવિંદસે નરમ લેહજેમેં બાતચીત કરે, ઈઝ્જતકે લેહજેમેં બાતચીત કરે. 'તૂ' કી બજાએ 'આપ' કે લેહજેમેં બાતચીત કરે. જબ યે ઈઝ્જતકે સાથ ઉસકા નામ લેગી તો યે ચીઝ ખાવિંદકે દિલમેં મુહબ્બતકો બળા દેગી.

યુનાંચે સહાબિયાતકે બારેમેં આતા હૈં કે જબ વો અપને ખાવિંદકી બાત નકલ કરને લગતી થીં તો કેહતી થીં. હદથની સચ્ચિદી મેરે સરદારને યૂં કહા. અબ અંદાઝા લગાઈયે અગર સહાબિયાત અપને ખાવિંદોંકે બારેમેં યે લફઝ ઈસ્તેમાલ કર સકતીં હૈં. હદથની સચ્ચિદી કે મેરે સરદારને મુઝસે યે બાત કહી. તો ફિર આજકી ઔરતકો કમ અઝ કમ "આપ" કે લફઝકે સાથ તો બાતચીત કરની ચાહિયે.

ઔરત અપને અંદર સબ્ર ઔર તહમ્મુલ પૈદા કરે

દૂસરી બાત યે હૈં કે ઔરતકે અંદર સબ્ર ઔર તહમ્મુલ બહોત હોના ચાહિયે. ઈસ લિયે ઔરતકો ઘરવાલી કહા જાતા હૈં, કે ઘરકી બુન્યાદ હોતી હી ઔરતકે ઉપર હૈં. હમારે બડોંને કહા કે ઔરત અગર ઘર આબાદ કરના ચાહે તો ઘર આબાદ રેહતા હૈં. ઔર બરબાદ કરના ચાહે તો બરબાદ હો જાતા હૈં. મર્દ અગર કુલ્હાડા લેકર ભી અપને ઘરકી બુન્યાદેં ગિરાના ચાહે તો મર્દ નહીં ગિરા પાતા. ઔરત અગર સૂઈ લેકર ભી બુન્યાદેં ગિરાના ચાહે તો મર્દસે પેહલે ઘરકી બુન્યાદેં ગિરા દેતી હૈં. તો ઈસ લિયે ઉસકે અંદર સબ્ર ઔર તહમ્મુલ હોના ચાહિયે. અગર કભી કોઈ બાત ખિલાફે તંબીઅત હો ભી જાએ તો યૂં સોચે કે સબ્ર કરનેવાલેસે અલ્લાહ મુહબ્બત કરતે હૈં. વલિ રખ્બિક ફસ્ખિર અલ્લાહકે લિયે સબ્ર કર લો. તો મૈં ઈસ

બાત પર સબ્ર કરતી હું. અલ્લાહસે અજરકી ઉમ્મીદવાર હું. થોડી દેર સબ્ર કરેગી તો વોહી ખાવિંદ જિસને કોઈ નાગવાર બાત કર દી થી વો ઈતની મુહબ્બતકે મૂડમેં આએગા કે ઔરત સમજેગી કે ઈસસે ઝિયાદા મુહબ્બત કરનેવાલા દુનિયામેં કોઈ હો નહીં સકતા. આખિર ઈન્સાન હૈ ઔર ઉસકે અંદર એહસાસાત ઔર જઝબાત હૈ.

યે જો મશીનરી બનાઈ જાતી હૈ તો જૈસે પુરજે આપસમેં એક દૂસરેકે સાથ જોડે જાતે હૈ. તો ઉનકે બનાનેમેં **Tolerance and Clearance** (ટોલરન્સ એન્ડ ક્લિઅરન્સ) રખી જાતી હૈ. ઉસકે ઉસૂલ હૈ કે ઈતના બડા પુરજા બનાના હો તો ઈતની **Tolerance** ટોલરન્સ (લયક) હોની ચાહિયે. ઈતના હો તો ઈતની **Tolerance** હોની ચાહિયે. તો મિયાં ઔર બીવીકે દરમિયાનમેં ભી શરીઅતને **Tolerance** (લયક) કે ઉસૂલ રખ્ખે હૈ. ઈસકો કેહતે હૈ દરગુઝરકે ઉસૂલ. બીવીસે ઈસ કિસમકી કોઈ બાતેં હોં તો ખાવિંદ દરગુઝર કરે. ખાવિંદસે હોં તો બીવી દરગુઝર કરે. ઈખદ્દા રેહનેસે અગર બેજાન બરતન બજ સકતે હૈં તો ફિર જાનદાર ઈન્સાનોંકા બજના તો કોઈ ઈતની બડી બાત નહીં હૈ, મુમકિન હૈ એક ખૂશીકે મૂડમેં હો ઔર દૂસરા ઉસ વક્ત કિસી ઔર મૂડમેં હો. એકને બાત કિસી અંદાઝસે કહી ઔર દૂસરેને ઉસકો કિસી ઔર અંદાઝસે સમજા. તો ગલત ફેહમિયોંકા હો જાના કોઈ ઈતની બડી બાત નહીં હૈ. એસે મઆમલેમેં અગર સબ્ર ઔર તહમ્મુલ હો તો ઝિંદગી અચ્છાં ગુઝરતી હૈ. ઔર અગર સબ્ર ઔર તહમ્મુલ ન હો ઔર ઈન્સાન **Instantaneous react** ઈન્સ્ટન્ટેનિઅસ રિએક્ટ (ફૌરી રદે અમલ જાહિર) કરે તો ઉસ જૈસા બુરા ઈન્સાન કોઈ નહીં હોતા. બસ ઝરાસી બાત હુઈ ગુસ્સેકી આગ ફૌરન ભડક ઉઠી. દૂસરેકી બાત સમજનેકે બજાએ બસ અપની ઝબાનસે કુછ બોલના શુરૂ કર દિયા.

કિફાયત શિઆરી (કમ ખર્ચી) ઈખ્તિયાર કરે

ઔરતકો ચાહિયે કે શૌહરકે માલકા ડર અપને દિલમેં પૈદા કરે. અગર ખાવિંદ ઉસકે ઉપર સો (૧૦૦) ડોલર ખર્ચ કર સકતા હૈ તો વો દોસોકા બોઝ

न डाले. अगर पांचसो भर्ख कर सकता है तो वो सातसोका भोजन डाले. उभूमन जाविंदोंको येही शिकायत रहती है के हम सोय समझके जितना बीवीको बता देते हैं के छतना तुम भर्ख कर लेना वा उससे जियादा ही कर लेती है. और ये चीज वक्तके साथ साथ फिर जाविंदके दिलमें भोजन पैदा होनेका सबब बन जाती है. बल्के उसके पैसेको बचानेकी किंक करे. बचतकी कोशिश करे जैसे अपनी चीजकी कोई किंक करता है. जब औरतके दिलमें जाविंदके मालका डर आयेगा तो जाविंदको उसके उपर अतिमाद (बरोसा) बण्ड जायेगा. इस लिये उसकी हैसियतसे बड़ी इरमाईश ही नहीं करनी चाहिये, बल्के औरतकी तो इरमाईश जाविंद ही होना चाहिये के जाविंद सफर पर जा रहा है पूछेगा मैं आपके लिये क्या लाऊँ? तो आगेसे कहे, जो मेरे लिये तो आपका आ जाना सबसे बड़ा तोहफा है. मुझे आपकी जरूरत है. बस आप हैं तो मेरी ज़िंदगीकी भूशियां हैं.

औरतको चाहिये के घर छालमें शौहरका साथ दे

औरतको चाहिये के वो घर छालमें अपने शौहरका साथ दे. कोई घरका कैसला हो, जाविंदकी राय हो, कोई मआमला हो, छिन्तिलाई राय हो, कोई बंदा कुछ केह रहा हो और जाविंद कुछ केह रहा हो तो ये सीधा सीधा अपने जाविंदका साथ दे. उमर बिन अब्दुल अजीज (रह.) जब अभीड़ल मुअमिनीन बने तो उनहोंने अपनी बीवीको बुलाया और कहा के तुमहारे वालिद बी बादशाह थे, तुमहारे भाई बी बादशाह थे और अब मैं तुमहारा जाविंद हूँ, मैं बी वक्तका पलीड़ा बना हूँ. लेकिन मैं ये समझता हूँ के पेहले लोगोंने बैतुल मालसे जरूरतसे जियादा पैसा लेकर अपने रिश्तेदारोंको दिया. मैं चाहता हूँ के वो सब पैसा बैतुल मालमें वापस कर दिया जाये. उसकी शर्ज़ात मैं अपने घरसे करता हूँ. तुमहारे पास ये जो हीरे मोतीकी जवेलरी है ये सब तुमहें बैतुल मालमें वापस करनी पड़ेगी. अब दो चीज़ोंको चुन लो. अगर तुम छिन चीज़ोंको नहीं छोड़ सकती तो मुझे छोड़ दो, और अगर मुझे नहीं छोड़ सकती तो छिन सब

ચીઝોંકો કુરબાન કરો. ફાતિમા મુસ્કુરાઈ ઔર કેહને લગી. અમીરૂલ મુઅમિનીન! મੈં ઈસસે કઈ ગુના ચીઝેં આપકી ખાતિર કુરબાન કર સકતી હૂં. તો યે હોતી હૈં નેક બીવિયાં જો અપને ખાવિંદકે દિલોં પર હુકૂમત કરતી હૈં અપની મુહબ્બતકી વજહસે. દેખેં મર્દ ઔરત પર હુકૂમત કરેતા હૈં શરઈ દરજાકી વજહસે. મર્દ ઔરત પર હુકૂમત કરતા હૈં શરીઅતકે હુકમકી વજહસે. ઔર ઔરત મર્દકે દિલ પર હુકૂમત કરતી હૈં અપની મુહબ્બતકી વજહસે, અપની સલીકામંદીકી વજહસે. ઈસી લિયે શરીઅતને મિયાં બીવીકે તઅલ્લુકકો કહા. હુન્ન લિબાસુ લ્લહુમ્ વ અન્તુમ લિબાસુ લ્લહુન્ન વો તુમહારા લિબાસ હૈં ઔર તુમ ઉનકા લિબાસ હો. ક્યા મતલબ? મતલબ યે કે જિસ તરહ ઈન્સાનકા લિબાસ ઉસકો ગરમી સરદીસે બચાતા હૈં ઈસી તરહ ઔરત અપને ખાવિંદકો પરેશાનિયોં આફતોં મુસીબતોંસે બચાતી હૈં. ઈસી તરહ ખાવિંદ અપની બીવીકો પરેશાનિયોંસે આફતોંસે મુસીબતોંસે બચાતા હૈં. ઈન્સાનકે જિસ્મકે સબસે જિયાદા કરીબ ઉસકા લિબાસ હોતા હૈં. લિબાસસે જિયાદા કરીબ ઔર કોઈ ચીઝ નહીં હોતી. તો શરીઅતને બતા દિયા કે અય ખાવિંદ અબ તેરે લિયે તેરી ઝાતકે સબસે જિયાદા કરીબ તેરી બીવી હૈં. ઔર બીવીકો બતાયા કે તેરી ઝાતકે લિયે સબસે જિયાદા કરીબ તેરા ખાવિંદ હૈં. ઈસી લિયે જો ઔરત અપને ખાવિંદકી બાંદી બનેગી ઉસકી ખિદમતકી વજહસે ઉસકા ખાવિંદ ઉસકા ગુલામ બનેગા.

જબ નેક બનેંગે તબ એક બનેંગે

એક ઉસૂલ ઝહનમેં રખ લેં કે મિયાં બીવીકી તમન્ના યેહી હોતી હૈં કે હમ એક બન જાએ, જિસ્મ એક હો જાએ. હમ એક દૂસરે પર કુરબાન હો. હમ એક દૂસરેસે મુહબ્બત પ્યારકી જિંદગી ગુઝારેં. હમારે દિલ એક હો જાએ. તો યે બાત અપને દિલોંમેં લિખ લીજિયે. જબ નેક બનોગે તબ એક બનોગે. જબ તક તબીઅતોંમેં નેકી નહીં આએગી દિલ એક નહીં બન સકતે. નેક બનોગે તો એક બનોગે. ઈસ લિયે મિયાંકો ચાહિયે કે વો ભી

નેક બને. ઉસકે દિલમેં ખૌકે ખુદા હો ઔર બીવીકે દિલમેં ભી ખૌકે ખુદા હો. ઈસ લિયે સૂરએ નિસાઅકો પળકર દેખ લીજિયે. આપકો હર ચંદ આયતોંકે બાદ ઈત્તફૂલ્લાહ, ઈત્તફૂલ્લાહ, ઈત્તફૂલ્લાહકા લફઝ મિલેગા. ઈસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા જાનતે થે કે જબ તક મિયાં બીવીકે દિલમેં અલ્લાહકા ખૌક નહીં હોગા યે ઉસ વક્ત તક એક દૂસરેકે સાથ મુહબ્બત ઔર પ્યારકી જિંદગી નહીં ગુઝાર સકેંગે. બાઝ બુઝુર્ગ ફરમાતે થે કે જો ઔરત એક અલ્લાહકી બંદી નહીં બનતી ઉસકો ફિર હજારોંકી બાંદી બનના પડતા હૈ. અબ યે દફતરોંમેં કામ કરનેવાલી ઔરતોંકો દેખેં. બેચારી સેલ ગર્લ બનતી હૈં. કેસે કેસે ગ્રાહકોંકી મન્નત સમાજત કરતી હૈં મુખ્તલિફ અંદાઝસે. તો જો એકકી બંદી નહીં બનેગી વો ફિર હજારોંકી બાંદી બનેગી.

ઔરતોંમેં બાતકા બતંગડ બનાનેકી આદત

હમારી ઔરતોંમેં અલ્લાહ તઆલાને બડી સિફાત રખ્ખી હૈં. યે સિફાત ફિરંગી (યુરોપકી) ઔરતોંમેં નહીં હોતી, કાફિર ઔરતોંમેં નહીં હોતી. ઉનકે અંદર ફિતરી તૌર પર શરમ વ હયા હોતી હૈ. માનનેકા જઝબા હોતા હૈ. વફાદારી હોતી હૈ. નેકોકારી હોતી હૈ. બચ્ચોંકે સાથ બેપનાહ મુહબ્બત હોતી હૈ. કુરબાનીકા જઝબા હોતા હૈ. ઈતની ખૂબિયાં હૈં કે ઈન્સાન હૈરાન હો જાતા હૈ. મગર દો બાતેં જિંદગીકો ઝહર આલૂદ બના દેતી હૈં. ઔર યે દો ગલતિયાં અકસર ઔરતોંમેં હોતી હૈં. એક તો ઉસકે અંદર બાતકા બતંગડ બનાનેકા ગલ્બા હોતા હૈ. કોઈ બાત ઝરાસી નાપસંદ આ ગઈ તો બસ ઉસ બાતકા બતંગડ બના દિયા. સાસને કોઈ બાત કર દી તો અબ ઉસકા તમાશા બના દિયા. નનદને કોઈ બાત કર દી તો સબ્ર કરનેકી બજાએ દ્રામા બના દિયા. યે જો બાતકા બતંગડ બના દેતી હૈં યે બહોત બુરી આદત હૈ. ઔર દૂસરી બાત કે અગર કોઈ ગલતી હો જાએ ઔર ઉસકો સાલ દો સાલ ગુઝર ભી ગયે. લેકિન જબ કભી કોઈ બાત હોગી તો ગડા મુરદા ફિર ઉખાડેગી. વો બાત યાદ રખેગી ભૂલતી નહીં. નનદકે તા'ને દેંગી. માં કે તા'ને દેંગી, ખાવિંદકો તા'ને દેંગી. યે ગડે મુરદે ઉખાડના

બહોત બુરી આદત હૈ. સચ્ચી બાત તો યે હૈ કે હમારી મુસલમાન ઔરતોંમેં અગર બાતકા બતંગડ બનાનેવાલી આદત ઔર ગડે મુરદે ઉખાડનેવાલી આદત ન હો યાની બદ ઝબાનીવાલી આદત ન હો તો મેરે હિસાબસે તો હમારી ઔરતેં આજ ભી જન્નતકી હૂરોંસે જિયાદા અફઝલ હૈં. જબ મેં દેખતા હૂં કે યે અપની ઔલાદ પર કુરબાન હોતી હૈં તો મેં અલ્લાહકા શુક અદા કરતા હૂં. જબ મેં દેખતા હૂં કે ખાવિંદ ઉનકે સાથ બુરા સુલૂક ભી કરતે હૈં ફિર ભી ખાવિંદ પર નઝરેં જમાએ રખતી હૈં ઔર ઈધર ઉધર દેખતી ભી નહીં. મેં અલ્લાહકા શુક અદા કરતા હૂં. જબ મેં દેખતા હૂં કે ઈતની પરેશાનિયોંકે બાવુજૂદ ફિર મુસલ્લે પર બૈઠકર અપને રબસે દુઆએ માંગતી હૈં. અય અલ્લાહ! મેરે ખાવિંદકો નેક બના દે. મેં અલ્લાહકા શુક અદા કરતા હૂં. અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ મુસલમાન ઔરતોંમેં તો ઈતની ખૂબિયાં હૈં બતા નહીં સકતે. ફિર ભી જબ યે ગફલત બરતતી હૈં તો ફિર ઉનમેં બદગુમાની ભી આતી હૈ. બદઝબાની ભી આતી હૈ. હટધરમી ભી આતી હૈ. ઔર યે સબ ચીઝેં બહોત બુરી હૈં. ઔરતકો ઘરમેં અંદર દીનદાર બનકર રેહના ચાહિયે.

હમારે તજુર્બેમેં એક યે બાત આઈ કે બાઝ લડકિયાં પળહ લિખ જાતી હૈં તો બજાએ ઉસકે કે ઉનકે શૌહરોંકો ઉનસે જિયાદા સુકૂન મિલે ઔર જિયાદા ખૂશિયાં મિલેં, ઉનમેં અપને ખાવિંદસે બહસ મુબાહિસાકી આદત જિયાદા હો જાતી હૈ. અબ દેખનેકો આલિમા ફાઝિલા મગર અપને ખાવિંદકે નાકમેં દમ કર દેતી હૈં. યે દીનદાન તો બની લેકિન દીનદાર ન બની. તવજજોહ ફરમાઈયે યે લડકી આલિમા ફાઝિલા બનકર દીનદાન તો બન ગઈ જિસને દીનકો સમજ લિયા મગર દીનદાર ન બન સકી. અપને ઉપર દીનકો અપના ન સકી. તો દીનદાન બીવિયોંકી ઝરૂરત નહીં હોતી દીનદાર બીવિયોંકી ઝરૂરત હોતી હૈ.

ખાવિંદકી નાશુકી ન કરે

યે ભી દેખા ગયા કે જિંદગી બડી અચ્છા ગુઝરતી હૈ. ઝરાસી કોઈ બાત હો બસ નાશુકીકી બાતેં કરના શુરૂ કર દેતી હૈં. હાં જો કુછ આપ કરતે હૈં

અપને બચ્ચોંકે લિયે કરતે હૈં, હમારે લિયે ક્યા કરતે હૈં, મૈંને આપકે ઘરમેં આકર દેખા હી ક્યા હૈ, બસ મેરી કિસ્મતમેં યેહી લિખ્ખા થા. ઈસ કિસમકે ફકરે જો ઔરત બોલતી હૈ, હદીસે પાકમેં આતા હૈ ઈસ નાશુકીકી વજહસે અલ્લાહ તઆલા ઉસકે કિયે હુએ અમલોંકો ઝાએઅ (ખતમ) કર દેતે હૈં. મૈંને એક કિતાબમેં એક અજબ બાત પઢી. મર્દ શર્ક કરે તો ઉસ શર્કકે ઉપર ઉસકો કહા ગયા કે તુમહારે કિયે હુએ અમલ ઝાએઅ કર દિયે જાએંગે. મર્દ અગર નબી અલૈહિસ્સલામકી બેઈઝઝતી કરે તો ઉસકો કહા ગયા. તુમહારે અમલોંકો ઝાએઅ કર દેંગે. લેકિન ઔરતકો સાથ યે ભી કેહ દિયા કે અગર તુમ અપને ખાવિંદકી નાશુકી કરોગી તો હમ તુમહારે ભી કિયે હુએ અમલોંકો ઝાએઅ કર દેંગે. ઈસ લિયે એક આલિમ કહા કરતે થે કે ઔરતસે જબ પૂછા કે તુમહેં ખાવિંદ કેસા લિબાસ બનાકર દેતા હૈ? કહેગી ચાર ચિથડે. ભાઈ કભી ઉસને કોઈ જૂતી ભી અચ્છી લે કર દી? ઓ જી ચાર લીથડે. ભાઈ ઘરમેં કોઈ બરતન ભી તુમહેં લેકર દિયે હૈં? હાં જી બસ ચાર ઠીકરે. ભાઈ તુમહેં ખાના પીના કેસા દેતા હૈ? ઓ ભાઈ ક્યા કરેં બસ ચાર ચીચડે. તો ઉસ બેચારીકો નાશુકી કરનેકી વજહસે બહોત ઝિયાદા નુકસાન ઉઠાના પડતા હૈ. મનૂ લમ યશ્કુરૂન્નાસ લમ યશ્કુરૂલ્લાહ. જો ઈન્સાનોંકા શુક અદા નહીં કરતા વો અપને રબકા ભી શુક અદા નહીં કરતા.

ખાવિંદકે સામને હર વક્ત તરોતાઝા રહે

ઉનકે અંદર એક આદત યે દેખી ગઈ કે ઘરકે અંદર મેલી કુચેલી બનકર રહેંગી ઔર બાહિર જાએંગી તો બન સંવરકર નિકલેંગી. ઘરમેં દેખે તો ભંગન નઝર આએંગી. ઔર બાહિર દેખો તો હૂરકી બચ્ચી નઝર આએંગી. યે બહોત બડી ગલતી હૈ. દુનિયાકો આપકો મુહબ્બતેં નહીં દેની ખાવિંદકો મુહબ્બત દેની હૈ. ઈસ લિયે ઔરતકી ઝિમ્મેદારિયોંમેંસે બડી ઝિમ્મેદારી યે હૈ કે મર્દકી ઉમર જવાનીકી હો યા બુળહાપેકી હો ઔરત હમેશા ઘરકે અંદર સાફ સુથરી રહે. યે ઝરૂરી નહીં કે હર વક્ત દુલ્હન હી બનકર રહે, મગર સાફ સુથરા રેહના તો એક અચ્છી આદત હૈ. મૈલા

કુચેલા બંદા તો કિસીકો ભી અચ્છા નહીં લગતા. તો સાફ સુથરી બનકર રહે ઔર ખૂશ અખ્લાક ખૂશ મિઝાજ બનકર રહે.

મર્દકી પટરી ક્યું બદલ જાતી હે?

અબ યેહી વો નુકતા હૈ જહાં પર આકર મર્દકી પટરી બદલ જાતી હૈ કે મર્દ ચૂકે ખૂદ પરેશાન હોતા હૈ અપને કામ ઔર કારોબારકી વજહસે. ઔર ઘરમેં જબ આતા હૈ તો ઉસકો બીવી બાસી ઔર મેલી મુંહકે સાથ બૈઠી નઝર આતી હૈ. અબ ઉસકા દેખનેકો દિલ નહીં કરતા. વોહી મર્દ જબ દફતરમેં જાતા હૈ તો ઉસકો કામ કરનેવાલી લડકી નહાઈ ધોઈ અચ્છે કપડે પેહની મુસ્કુરાતી નઝર આતી હૈ. અબ ઉસકા રંગ ગોરા હૈ યા કાલા હૈ. વો જૈસી તૈસી હૈ અબ ઉસકે ખાવિંદકો વો અચ્છી લગને લગ જાતી હૈ. ઔર અગર ઘરમેં બીવી ઝગડેવાલી હૈ ઔર વો પરેશાન હાલ હોકર ઘરસે નિકલા ઔર દફતરમેં કિસી ઐસી બદકિરદાર લડકીને ઉસકી તરફ મુસ્કુરાકર દેખ લિયા. સર આજ આપ બડે પરેશાન નઝર આતે હૈ. તો બસ સમઝ લો કે મર્દકી પટરી બદલ ગઈ. ઉસ બદ કિરદાર લડકીકા એક ફકરા દૂસરી ઔરતકી સારી ઝિંદગીકો તબાહ કર દેતા હૈ. ઈસ લિયે કેહતે હૈ કે હમેશા ઔરંતકે હક પર ઔરત હી ડાકા ડાલતી હૈ. મગર ઉસ ડાકેમેં ઔરતકા અપના ભી કુસૂર હૈ. ઉસકો ચાહિયે થા કે ઘરમેં ખાવિંદકો સુફૂન દેતી, ખૂશિયાં દેતી, સાફ નઝર આતી, ઉસકે અંદર દિલકશી હોતી. જબ ઉસને ખૂદ હી ઈસ ચીઝકો નઝર અંદાઝ કર દિયા તો ગોયા ઉસને ખાવિંદકો મૌકા દિયા કે યે દૂસરી લડકીકી તરફ મુતવજજેહ હો જાએ. ઐસી ઔરતેં જો મૈલી કુચેલી રેહતી હૈં વો બેચારી શાદી શુદ્ધ બીવી હોતી હૈં. ખાવિંદ ઉનકી તરફ ધ્યાન હી નહીં કરતે.

જો સમઝદાર ઔરત હોતી હૈ વો સમઝતી હૈ કે મેરી ઝમ્મેદારિયોમેંસે જૈસે યે હૈ કે મેં નમાઝ અદા કરું, મેરા માલિકે હકીકી ખૂશ હોગા ઐસે હી મેરે ફરાઈઝમેંસે એક ફર્જ હૈ કે મેં સાફ સુથરી રહું કે મેરા ખાવિંદ મુઝસે ખૂશ હો. અબ દેખો બંદા સાફ સુથરા ભી રહે અચ્છા ભી

રહે ઔર ઉપરસે ખાવિંદ ભી ખૂશ હો ઉસકો કેહતે હૈં. નૂર અલા નૂર. તો અગર આપકે સાફ સુથરા રેહનેસે મર્દ આપકી તરફ મુતવજજેહ હોતા હૈં તો ઔર આપકો ક્યા ચાહિયે. ઈસ લિયે જો ઔરત સાફ સુથરી રેહતી હૈં, ખૂશ મિઝાજ રેહતી હૈં ઔર ખુલે ચેહરેકે સાથ ખાવિંદકા ઈસ્તિકબાલ (સ્વાગત) કરતી હૈં વો હમેશાકે લિયે ખાવિંદકી આંખકી પુતલી બન જાતી હૈં કુછ અકલ ભી ઈસ્તેમાલ કરની ચાહિયે.

શૌહરકી બેરૂખીકા ઈલાજ ખૂદ બીવીકો કરના હૈં

મેરે તજુર્બેમેં યે બાત આઈ કે જો બીવિયાં રોને રોતી ફિરતી હૈં કે ખાવિંદ તવજજેહ નહીં દેતા, ઝિમ્મેદાર નહીં, બચ્ચોંકા ખયાલ નહીં કરતા, હમારા ખયાલ નહીં કરતા, ઉસમેં ઝિયાદા કુસૂર તો ખાવિંદકા હી હોતા હૈં મગર કુછ ન કુછ કુસૂર ઔરતકા અપના ભી હોતા હૈં. વો યે કે ઔરત સોચતી નહીં કે મેં કિન તરીકોંસે અપને ખાવિંદકો અપને કરીબ કર સકતી હૂં. અકલમંદીસે કામ નહીં લેતી. યે કેહતે હૈં કે બસ ખાવિંદકા ફર્જ હૈં કે મેરી તરફ તવજજેહ કરે. ભાઈ વાકઈ ખાવિંદકા ફર્જ હૈં કે આપકી તરફ તવજજેહ કરે. અગર બદ કિસ્મતીસે એસા નહીં તો ઈલાજ ભી તો આપ હીકો કરના હૈં. અબ ઈલાજ આપકે હમસાએ (પડોસ) કી ઔરત તો નહીં કરેગી. યા ઈલાજ કોઈ દૂસરી રિશ્તેદાર ઔરત તો નહીં કરેગી. યા ઈલાજ કોઈ દફતરકી લડકી તો નહીં કરેગી. અગર કોઈ બીમારી હૈં પ્રોબ્લમ હૈં તો ઈલાજ ભી આપ હીકો કરના હૈં. યે પટ્ટિયાં ભી આપ હીકો રખની હૈં. તબ ઝખમ અચ્છા હોગા. ઈન જુદાઈયોંકો કુર્બમેં આપકો હી બદલના હૈં. આપકી ઝિમ્મેદારી હૈં. લિહાઝા અલ્લાહને જો આપકો યે જો દિમાગ દિયા હૈં ઉસકો ઈસ્તેમાલ કીજિયે ઔર ઝરા સોચિયે કે મેં કિન કિન તરીકોંસે અપને મિયાંકો અપને કરીબ કર સકતી હૂં. પરેશાન બૈઠી હોંગી સોચતી હોંગી. ખાવિંદને યે લફઝ કેહ દિયા. ફલાંને યે કેહ દિયા ઔર ફલાંને યે કેહ દિયા. બજાએ ઈન બાતોંકો સોચકર અફસુદા ઔર રંજુદા હોનેકે, આપ યે ક્યૂં નહીં સોચતી કે કૌનસા તરીકા

હે કે જિસસે મੈં અપને ખાવિંદકા દિલ જીત સફૂં.

મિસાલકે તૌર પર અગર કિસી બીવીકો અપને ખાવિંદ પર શક હૈ કે ખાવિંદ બાહિર કહીં ગલત કિસમકા તઅલ્લુક બના ચુકા હૈ તો અબ ઉસકે દો તરીકે હૈં. એક તો યે કે મુહબ્બતસે અપને ખાવિંદકો ઈતના કરીબ કર લે કે વો કિસી દૂસરેકી તરફ આંખ ઉઠાકર ભી ન દેખે. ઔર એક તરીકા યે હૈ કે ખાવિંદસે ઝગડા શુરૂ કર દે. અકસર બીવિયાં સમઝદારીસે કામ લેનેકે બજાએ ઉલ્ટા ઝગડા કરકે અપને કેસકો ખરાબ કર લેતી હૈં. સુનિયે ઔર દિલકે કાનોંસે સુનિયે કે અગર પતા ચલ જાએ કે કશ્તીકે નીચે સૂરાખ હૈ તો યે તય કરનેકે બજાએ કે યે સૂરાખ કેસે હુવા, પેહલી બાત યે કે ઉસ સૂરાખકો બંદ કરો. અગર આપકો પતા ચલ ગયા હૈ કે ખાવિંદકે કેરેક્ટર (કિરદાર) કી કશ્તીમેં સૂરાખ હો ચુકા હૈ તો યે ઝગડા કરનેકે બજાએ કે યે સૂરાખ કેસે હુવા, ક્યૂં હુવા, કિસને કિયા, પેહલે ઉસ સૂરાખકો બંદ કરો તાકે કશ્તી ડૂબ ન જાએ. ઔર વો સૂરાખ ઈસી તરહ બંદ હોતા હૈ કે જબ બીવી પેહલેસે ઝિયાદા મુહબ્બત દે તાકે ખાવિંદકા દિલ બાહિરકે બજાએ ઘરમેં અટક જાએ. જિસ ખતરેકા બરવક્ત (ફૌરન) એહસાસ હો જાએ સમઝ લો કે વો ખતરા ટલ ગયા.

મૌકા ઔર મહલ પર બાત શૌહરકે દિલકો મુતાસ્સિર કરતી હૈ

અકલમંદ બીવિયાં હમેશા અપને ખાવિંદોંકે દિલોંકો જીતતી હૈં. બાત ઈતને અચ્છે અંદાઝસે, મૌકા ઔર મહલ પર કરતી હૈં કે ખાવિંદકે દિલમેં ઉતર જાતી હૈં. ઈસ લિયે એક શાઈરને અરબીકે શઅરમેં કહા જિસકા તર્જુમા કુછ યૂં બનતા હૈ.

“સલમાકી બાતેં ટૂટેં હુએ હારકે મોતિયોંકી તરહ હોતી હૈં”

તો ઈસકા મતલબ યે હૈ ઉસકો અપની મહેબૂબાકી બાતેં એસી લગતી થીં જૈસે ટૂટે હુએ હારકે જો મોતી હૈં જો ઝડ રહે હૈં.

હાઝન રશીદ એક મરતબા ખાના ખાકર ફારિગ હુવા. ઉસકા

ખયાલ બના કે ખાના ખાયા હૈ ઝરા બાહિર નિકલતે હૈં. તો ઉસને અપની બીવીસે કહા કે ચલો ચાંદની રાત હૈ ઝરા બાહિર ચલકર ચહલ કદમી કર લેતે હૈં (યાની ટહેલતે હૈં). બીવી કેહને લગી કે અમીરૂલ મુઅમિનીન! આપ દો સોકને જમા કરકે ક્યૂં ખૂશ હોંગે. કહને લગા, કયા મતલબ? કેહને લગી એક તરફ મેરા ચેહરા હોગા એક તરફ ચાંદ હોગા. દો સોકનોંકો આપ કેસે જમા કરેંગે. તો બાત સુનકર હાઝન રશીદ ખૂશ હો ગયા. ઈસ તરહ બીવી એસી અકલમંદીકી બાતેં કર સકતી હૈ કે જિસસે ખાવિંદકે દિલમેં ઉસકી ઔર ઝિયાદા મુહબ્બત પૈદા હો જાએ.

એક મરતબા હાઝન રશીદને બીવીકો બતાયા કે દેખો સૂરજ ગિરહન લગ ગયે. વો દેખો. દેખકર કેહને લગી કે હકીકત યે હૈ કે જબ સૂરજને મેરા હુસ્ન દેખા તો આગ બગોલા થા ઔર આગ બગોલા હોકર ઉસને પરદા કર લિયા ઈસ લિયે આજ ઉસકો ગહન નઝર આ રહા હૈ. અબ હૈં તો યે અલ્ફાઝ હી મગર અલ્ફાઝ હી તો દૂસરેકે દિલકો ખૂશ કર દેતે હૈં.

કેહતે હૈં કે ઝૈબુન્નિસા મખ્ફી જો બડી શાઈરા ભી થી ઔર વક્તકી શેહઝાદી ભી થી. એક મરતબા બાગકે અંદર ચહલ કદમી કર રહી થી (ટહેલ રહી થી) તો ઉસકા મંગેતર આકિલખાન વો ભી કહીસે ઉસ તરફકો આ નિકલા. ઉસને કયા કિયા કે ચંદ ફૂલ તોડે ઔર ઉનકા ગુલદસ્તા બનાકર ઉસને ઝૈબુન્નિસાકો તોહફા પેશ કિયા. અબ યે શાઈરા થી તો જબ ઉસને યે ગુલદસ્તા લિયા તો શઅર કેહને લગી.

બગો અય આશિક સાદિક યુરા ગુલદસ્તા આવુરદી

દિલે બુલબુલ શિકસ્તા ઝહર મા ગુલદસ્તા આવુરદી

(બતાઓ આશિક સાદિક! તુમને મુઝે જો ગુલદસ્તા પેશ કિયા તો તુમને મેરા દિલ તો ખૂશ કિયા. લેકિન બુલબુલકે દિલકો તો તુમને તોડ દિયા)

કે ફૂલ તોડનેસે બુલબુલકા દિલ અફસુદા (ગમગીન) હોતા હૈ. તો કેસા ઉસને અછોતા અંદાઝ અપનાકર બાત કહી કે અય આશિક! તૂને મુઝે ગુલદસ્તા પેશ કિયા મેરા દિલ ખૂશ કરનેકે લિયે મગર તૂને બુલબુલકા દિલ તો તોડ દિયા. તો આકિલખાન ભી આખિર આકિલખાન

થા. આગેસે કેહને લગા.

બરાએ ઝીનત દસ્તક ન ઈં ગુલદસ્તા આવુરદમ

બખૂબી બા તૂમી ઝદ ગુલ પેશક બસ્તા આવુરદમ

(કે અય નાઝનીન! મૈંને આપકે હાથોંકી ઝેબો ઝીનતકે લિયે ગુલદસ્તા

પેશ નહીં કિયા બલ્કે આપકી મૌજૂદગીમેં યે ફૂલ અપને હુસ્ન ઔર જમાલકા દાવા કર રહે થે. લિહાઝા મૈંને ઉન કેદિયોંકો જકડકર આપકી ખિદમતમેં પેશ કર દિયા.)

અબ દેખો હૈ તો બાત હી, લેકિન ઈસ બાતસે ઉસકા દિલ કિતના ખૂશ હુવા હોગા. તો ઔરતકો ચાહિયે કે કુછ અકલ સમજસે કામ લે. પરવરદિગારને ઈસી લિયે તો અકલ દી હોતી હૈ. અકલસે ફારિગ હોકર સોચના કે ખાવિદ ખૂદ હી માને યા ખાવિદકો કોઈ મુઝસે મના દે. યે ક્યા બાત હુઈ.

હાઝન રશીદકી એક બીવી બહોત ખૂબસૂરત થી ઔર ઝેવર નહીં પહેનતી થી. હાઝન રશીદને એક દફા ઉસસે પૂછા કે ક્યા બાત હૈ મૈં દૂસરી બીવિયોંકે અંદર તો બડા શૌક દેખતા હૂં ઔર તુમહારે જિસ્મ પર મૈં ઈતના ઝેવર નહીં દેખતા? તો વો કેહને લગી બાત યે હૈ કે આપકી દૂસરી બીવિયાં ઝેવરકે ઝરીએ અપને હુસ્નમેં ઈઝાફા (ઝિયાદતી) કરતી હૂં ઔર મુઝે અલ્લાહને હુસ્ન હી ઈતના દે દિયા કે મુઝે અબ ઝેવરોંસે અલ્લાહને બેનિયાઝ કર દિયા. એક મરતબા હાઝન રશીદ અપની બીવીકી ગોદમેં સર રખકર સો ગયા. કુછ દેરકે બાદ આંખ ખુલી તો દેખા કે તકિયે પર સર હૈ ઔર બીવી કામોંમેં લગી હુઈ હૈ. તો ઉસકો બડા ગુસ્સા આયા. તો ગુસ્સેમેં ઉસને બીવીસે કહા કે ક્યૂં ઉઠકર ચલી ગઈ? વો કેહને લગી અમીરૂલ મુઅમિનીન! અગર આપ મેરી ટાંગ પર સર રખકર સોએ રેહતે. મૈં ઈન્સાન હૂં કમઝોર હૂં. થોડી દેરકે બાદ થક જાતી ઔર મૈં હિલતી તો આપકી નીંદમેં ખલલ આતા. મૈંને તકિયે પર આપકો ઈસ લિયે સુલાયા તાકે આપ ઝિયાદા દેર આરામ કર સકેં.

ઈસ લિયે બાત કરનેકા અંદાઝ ભી કોઈ હોના ચાહિયે. અય હસીન

ઔરત! અગર અલ્લાહ તઆલાને તુઝે હુસ્ન અતા કિયા હૈ તો બુરી બાતસે અપને ચેહરેકો ન બિગાડા કર. ઔર અય બદ સૂરત ઔરત! અગર અલ્લાહને તુઝે હુસ્નસે મહેરૂમ કિયા હૈ તો બુરી બાતકે ઝરીએ અપને અંદર દૂસરા ઐબ ન પૈદા કર.

અલ વિદાઅ ઔર ઈસ્તિકબાલકે લમ્હાત

એક ચીઝ જો બહોત અહમ હૈ. મગર કુછ ઔરતેં કરતી હૈં, કુછ નહીં કરતી. વો હૈ ખાવિંદકા ઈસ્તિકબાલ (સ્વાગત) કરના ઔર ખાવિંદકો અલવિદાઅ કેહના. જબ ખાવિંદ ઘરસે રૂખ્સત હોને લગે તો નેક બીવી હમેશા દરવાઝે તક જાએ ઔર નેક તમન્નાઓ ઔર દુઆઓકે સાથ ઉસકો રૂખ્સત કરે. આખરી લમ્હેકી ઉસકી મુસ્કુરાહટ ઉસકે ખાવિંદકો પૂરા દિન યાદ રહેગી. ઔર ઈસી તરહ કામમેં કિતની હી ક્યું ન મસરૂફ હો. જબ ખાવિંદ ઘરમેં આએ તો કામોસે ચંદ લમ્હોંકે લિયે અપને આપકો ફારિગ કરકે મુસ્કુરાતે ચેહરેસે અપને ખાવિંદકો સલામ કરે. યે ખાવિંદકી બાહિરકી પરેશાનિયોંકો ખતમ કર દેતા હૈ. યે ઈસ્તિકબાલ ઔર અલ વિદાઅ યું સમજિયે કે ઔરતકી ઈઝદિવાજી જિંદગી પર તો વાજિબકી તરહ હૈ.

અરબ ઔરતોંસે એક મરતબા સવાલ પૂછા ગયા કે તુમ અપને ખાવિંદકો અલવિદાઅ કરતે હુએ ક્યા કેહતી હો? તો મુખ્તલિફ ઔરતોંને અપને મુખ્તલિફ અલ્ફાઝ બયાન કિયે.

એક કેહને લગી કે ફી અમાનિલ્લાહ. ફી જવારિલ્લાહ. મૈં યું કેહતી હૂં.
દૂસરીને કહા કે મૈં તો કેહતી હૂં.

યા રબ્બિ અઈદ્દહુ લી સરીઅન્ વ સલીમા.

અય અલ્લાહ! ઉનકો જલ્દી સલામતીકે સાથ વાપસ લૌટા દેના.

એકને કહા, મૈં તો યું કેહતી હૂં :

યા રબ્બિ ઈદ્દફઝહૂ લી અન્હુ જૌજુમ્ મિસાલી વ અબુન્ લા યહીદુ

અલ્ફાલી.

અય અલ્લાહ ઉનકી હિફાઝત કરના. યે મેરે મિસાલી ખાવિંદ

હું. ઔર મેરે બચ્ચોંકે ઐસે બાપ હું કે ઉનકા કોઈ નેઅમુલ બદલ (અચ્છા બદલા) નહીં.

એકને કહા કે મੈં તો અપને ખાવિંદકો અલવિદાઅ હોતે હુએ કેહતી હું:
હલ સયઉદ્દ લી ધાનિયહ.

ઐસા મુખડા દો બારહ દેખનેકી મુઝે કબ સઆદત મિલેગી.

એકને કહા કે મੈં તો કેહતી હું:

ઈતકિલ્લાહ ફીના વલા તુઈમ્ના ઈલ્લા હલાલા.

આપ અલ્લાહસે ડરિયેગા ઔર હમેં વોહી લાકર દીજિયેગા જો હલાલ હો.

તો ક્યા હમારી ઔરતેં ભી ઈસ કિસમકા કોઈ Message મેસેજ (પૈગામ) અપને ખાવિંદકો દેતી હું. ઉનકો પતા હી નહીં હોતા કે ખાવિંદ તૈયાર હોકર કબ ચલા ગયા ઔર કબ ઘરમેં આ ગયા. યાદ રખના જબ અપનોંસે કોઈ કુસૂર હોતા હૈ તો ઉસમેં કુછ ન કુછ અપના ભી કુસૂર હોતા હૈ. અગર ખાવિંદ આપકી તરફ તવજજોહ નહીં કરતા તો ઉસકા મતલબ હૈ કે કુછ ન કુછ કુસૂર તો આપકા ભી હૈ. માના કે ખાવિંદકા કુસૂર ઝિયાદા હૈ મગર થોડા સહી તો આપકા ભી હૈ.

શૌહરકો ઘાયલ કરનેકે લિયે બીવીકે ચંદ હથિયાર

શૌહરકે દિલમેં મુહબ્બતકે જઝબાત પૈદા કરનેમેં બાઝ ચીઝેં ખાસ અહમિયતકી હામિલ હૈં. યું સમજેં કે શૌહરકો મુહબ્બતસે ઘાયલ કરનેકે લિયે ખાસ હથિયાર હૈં જો અલ્લાહ તઆલાને ઔરતકો અતા ડિયે હૈં. અબ યે હર ઔરતકી અમની અપની સાલહિયત હૈ કે વો ઉન હથિયારોંકો ઈસ્તેમાલ કરનેકા ફન જાનતી હૈ યા નહીં. શૌહરકે દિલકા તાલા અગર બંદ ભી હૈ તો યે ઐસી ચાબિયાં હૈં જિનસે વો આસાનીસે ખુલ સકતા હૈ. તવજજોહસે સુનિયે.

આંખોંકા હથિયાર

સબસે પેહલે ઈન્સાનકી આંખેં. યે વો ચાબિયાં હૈં કે જિનકે ઝરીએસે ઔરત અપને ખાવિંદકે દિલકે બંદ તાલેકો ખૂદ ખોલ સકતી હૈ. મુસ્કુરાતી આંખેં હમેશા દૂસરેકા દિલ જીતતી હૈં. હમેશા દૂસરેકો મુહબ્બતકા પૈગામ દેતી હૈં. આપ હમેશા અપને મિયાંકો નરમ નિગાહોંસે દેખા કરેં. મક્સદ આપ સમજ ગઈ. હમેશા અપને મિયાંકો નરમ નિગાહોંસે દેખા કરેં કે જબ આપ દેખેં તો ખાવિંદ સમજે કે યે કેહ રહી હૈ મૈં તો આપ પર કુરબાન. જબ આપ ઐસી મુહબ્બત ભરી નિગાહોંસે ખાવિંદકો દેખેંગી, કે આપકી નિગાહેં હી બોલકર કેહ રહી હોં કે મૈં કુરબાન તો ફિર ખાવિંદકે દિલમેં આપકી મુહબ્બત ઝરૂર પૈદા હોગી

બાતોંકા હથિયાર

ઈસી તરહ મૌકા મહલકે મુનાસિબ પ્યારકી બાત કેહ દેના. યે ખાવિંદકે દિલકે સોએ હુએ તારોંકો છેડ દેતા હૈ ઔર ખાવિંદકે દિલકે તાલોંકો ખોલ દેતા હૈ. હમને યે દેખા કે ફિરંગી (યુરોપકી) ઔરતેં અપને ખાવિંદકે સાથ મુહબ્બત ઉલ્લંતકે જઝબાત કેહનેમેં હદસે ઝિયાદા ખુલી હોતી હૈં. જબ કે હમારી મુસલમાન ઔરતેં યે હદસે ઝિયાદા ઈસમેં કંજૂસ હોતી હૈં. યે દો Extremes (ઈન્તિહાએં) હૈં. ઈધર ઐસી કે ઐસી ઐસી બાતેં કરેંગી કે સુનકર દૂસરા બંદા આંખેં નીચી કર લેગા. ઈતની ખુલી ડલી બાતેં. ઔર હમારી બચ્ચિયાં યે ઈતની Reserve રિઝર્વ હો જાતી હૈં કે અપને મિયાસે હી બાત નહીં કર પાતી. ઔર યે બહોત બુરી ગલતી હૈ. ઉનકે Feelings (મહેસૂસાત) હોતે હૈં લેકિન વો ઉનકો Express ઈક્સપ્રેસ (બયાન) નહીં કર પાતી. યાદ રખના જો બીવી Expressive (બોલનેવાલી) નહીં હોગી. ઉસકી ઝિંદગી ખૂશિયોંભરી નહીં હોગી. સારે જહાનકે લિયે આપ ગૂંગી બન જાએં મગર અપને મિયાંકો તો અપને એહસાસાત ઔર જઝબાત પહોંચાએં. મિસાલકે તૌર પર અગર કભી દેખા કે ખાવિંદ પરેશાન નઝર આતા હૈ. તો કેહ દિયા “ક્યૂં ચુપકે ચુપકે મેરે

સરકાર નઝર આતે હૈં.” તો ઉસ ચુપકે ચુપકેકી કૈફિયતમેં આપ અગર ખૂશ હોકર દેખેં, મુસ્કુરાતી નિગાહોંસે તો આપકા યે એક ફકરા આપકે ખાવિંદકી બદલી હુઈ કૈફિયતકો ખતમ કરકે રખ દેગા.

ઈસી તરહ કબી યે કહેં કે “મેં આપકો જબ તક દેખ ન લૂં મુઝે સુકૂન નહીં આતા” એક છોટાસા યે ફકરા હૈ, કે મેં જબ આપકો દેખ ન લૂં મુઝે સુકૂન નહીં આતા. લેકિન યે ખાવિંદકે દિલમેં આપકી મુહબ્બતકે જઝબાત પૈદા કર દેગા. યા ખાવિંદ સફરસે વાપસ આયા તો ઉસકો આપ અપને મુહબ્બતકે લૈમ્હાતમેં કેહ સકતી હૈં કે દિન તો કામકાજમેં ગુઝર હી જાતા થા. મગર રાત તો ગુઝરતી હી નહીં થી. કિસીકી રોતે કટે કિસીકી સોતે કટે. મેરી તો ન રોતે કટતી થી ન સોતે કટતી થી, આપ બહોત યાદ આતે થે. અબ આપને અગર ઈસ કિસમકા લફઝ કેહ દિયા. કે આપ મુઝે બહોત યાદ આતે થે. ઈન અલ્ફાઝસે આપકે મિયાંકા દિલ હર તરફસે કટકર આપકે સાથ પૈવસ્ત હો જાએગા. કબી અગર ખાવિંદને આપકો પુકારા હૈ તો આપને કહા કે મેં હાઝિર હૂં. ઈસ કિસમકા અલ્ફાઝકા ઈસ્તેમાલ કરના કે જિસસે દૂસરેકો મુહબ્બતકા મેસેજ મિલે. યે બીવીકે લિયે ઈન્તિહાઈ ઝરૂરી હોતા હૈ.

તો દો મુસ્કુરાતી આંખેં યે આપકે પાસ ચાબી હૈ. ઝબાન આપકે પાસ એક ચાબી હૈ. મીઠે બોલ બોલિયે અપને ખાવિંદકા દિલ જીત લીજિયે.

ખૂશબૂકા ઈસ્તેમાલ

ઈસી તરહ ખૂશબૂકા ઈસ્તેમાલ આપકે પાસ એક ચાબી હૈ. કુદરતી બાત હૈ કે મર્દ હો યા ઔરત ખૂશબૂ હર એકકો અચ્છી લગતી હૈ. હમારે મહેબૂબ (સ.અ.વ.) ને ખૂશબૂકો પસંદ ફરમાયા. પૂરી દુનિયાકે ઈન્સાન ફિતરી તૌર પર ખૂશબૂકો પસંદ કરતે હૈં. લિહાઝા આપ હમેશા અચ્છી ખૂશબૂ ઈસ્તેમાલ કરેં કે ખાવિંદ જિસકો સૂંઘના પસંદ કરે. ખૂશબૂ સૂંઘનેસે ઈન્સાનકે દિલમેં મુહબ્બતકે જઝબાત મૂજઝન હોતે હૈં. ઈસી લિયે બીવીકો ચાહિયે કે વો ઐસી ખૂશબૂ ઈસ્તેમાલ કરે કે વો ઝિયાદા ન ફૈલે મગર ખાવિંદ કરીબ આએ તો ઉસકે દિલકો વો જીત લે.

छाथोंकी कुंज

हो छाथ, ये ली कुंजियां (याबियां) हैं. जब आप किसी मौका पर बात करते हुअे अपना छाथ अपने भाविंदके छाथमें दे देंगी. या अपने भाविंदके कुंघे पर रख देंगी. तो आपकी बात करनेका भाविंद पर असर ही कुछ और होगा. उसमें अपनाईयत आ जायेगी. मुहब्बत आ जायेगी. तो छाथ ली अल्लाह रब्बुल छिछिवाळकी नेअमत है.

मुहब्बत भरा बोसा

और एक चीज जिसको केहते हैं. बोसा. हदीसे पाकमें है नबी अलैहिस्सलामने ईरशाह फरमाया. जब तुम अपनी बीवीके करीब होना चाहो तो उसको पैगाम दिया करो. सहाबाने अर्ज किया, अय अल्लाहके नबी! क्या पैगाम दिया करें? फरमाया के बोसा मुहब्बतका पैगाम है. जब तुम बीवीसे छिछा होना चाहो तो अगर बोसा दोगे तो पैगाम पड़ोय जायेगा. ये बोसा ऐसी गूंगी चीज है के ये सब कुछ ही केह देता है. ये बोसा ऐसी गूंगी चीज है दुनिया जहानका पैगाम पड़ोया देता है. याद रखना जे मियां अपनी बीवीका दिल बोसासे नहीं छत सका अब वो उसका दिल तलवारसे ली नहीं छत सकता. ईसी लिये अगर कभी देभें के दिलोंमें कुछ कदूरत (रंजिश) महेसूस हो रही है. फर्क महेसूस हो रहा है तो अल्लाह रब्बुल छिछिवाळने आपको ये नेअमत दी है. ईस नेअमतको ईस्तेमाल कीजिये और दूसरे बंदेको अपनी मुहब्बतका पैगाम पड़ोया दीजिये.

अदाओंके ता'वीज

ये जे औरतें ता'वीज लेने आती हैं के छजरत ता'वीज दें मेरा भाविंद मेरे साथ ठीक नहीं तो मुझे बड़ी हैरानी होती है. हैरतकी बात है के ये जवानुल उमर बीवी है और अल्लाह तआलाने उसको अकल दी, समझ दी, तालीम दी, शकल दी, सब कुछ दिया और ये ता'वीज मांगती फिरती है.

યાદ રખના, ઔરત અગર નેકોકાર સઝદાર હો તો ઉસકી હર અદા મદકે લિયે તા'વીઝ હોતી હૈ. અલ્લાહને મદકે દિલમેં ઔરતકી કશિશ હી ઐસી રખ દી હૈ. મદકે દિલમેં ઔરતકી તરફ મિકનાતીસિયત (લોહીયુંબક) હી ઐસી રખ દી હૈ કે ઔરતકી હર અદા મદકે લિયે તા'વીઝ હોતી હૈ. તો અલ્લાહને તુમહેં તો અદાઓંકે તા'વીઝ દિયે. બાતોંકે તા'વીઝ દિયે, ઈન તા'વીઝોંકો ક્યું નહીં ઈસ્તેમાલ કરતી. કાગઝકે તા'વીઝોંકે પીછે ક્યું ભાગતી ફિરતી હો. નતીજા ક્યા હોતા હૈ કે થકા હુવા ખાવિંદ આતા હૈ ઔર આગેસે બીવી ભી થકી બૈઠી હોતી હૈ. અબ થકા હુવા બંદા થકી હુઈ બીવીસે ક્યા ફરહત (ખૂશી) પાએગા. તો ફેશ (તરોતાઝા) હુવા કરે. જબ ખાવિંદ આએ ઔર ઉસકે સામને મુહબ્બત પ્યારકી બાત કિયા કરે ઔર ખુલે ચેહરેસે ઈસ્તિકબાલ (સ્વાગત) કિયા કરે. ફિર દેખે કે ઘરકે અંદર કેસી ખૂશિયાં આતી હૈં.

ખાવિંદકી તા'રીફ કરના સહાબિયાતકી સુન્નત હૈ

ઔર એક બાત ઝહનમેં રખના કે અપને ખાવિંદકી તારીફ કરના ઐબ નહીં બલકે બહોત બડી નેકી ઔર સહાબિયાતકી સુન્નત હૈ. વો અપને ખાવિંદોંકી તારીફ કરતી થી. દેખે જબ આપ કિસીકી અચ્છી બાતોં પર ઉસકી તારીફ કરેંગી. તો સાફ ઝાહિર હૈ કે વો અપની બુરી બાતોંકો ભી અચ્છા બનાનેકી કોશિશ કરેગા. મગર આપ તો ઝબાન પર તારીફ લાના પસંદ હી નહીં કરતી. ઐસા હમને કઈ મરતબા સ્ટડી કિયા કે ખાવિંદકી તારીફ કરતે હુએ ઔરતકી ઝબાન ગૂંગી હો જાતી હૈ.

સુનિયે સય્દિદા આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) નબી અલૈહિસ્સલામકી કેસી કેસી તારીફેં કરતી થી. હૈરાન હોતે હૈં. યુનાંચે ઉનહોંને નબી અલૈહિસ્સલામકી શાનમેં અશઆર કહે.

લના શમ્સુન વલિલ આફાકે શમ્સુન.

એક આસમાનકા ભી સૂરજ હૈ ઔર એક હમારા ભી સૂરજ હૈ.

વ શમ્સી ખૈરૂમ મિન શમ્સિસ્સમાઈ.

લેકિન મેરા સૂરજ આસમાનકે સૂરજસે ઝિયાદા બેહતર હૈ.

ફઈન્ન શશ્મ્સ તત્લઉ બઅદલ ફજરિ.

ઈસ લિયે કે આસમાનકા સૂરજ ફજરકે બાદ તુલૂઅ હોતા હૈ.

વ શમ્સી તત્લઉ બઅદલ ઈશાઈ

ઔર મેરા સૂરજ તો ઈશાકી નમાઝકે બાદ તુલૂઅ હોતા હૈ.

અબ બતાએ જબ બીવી પ્યારકે ઈન અલ્ફાઝસે ખાવિંદકી તારીફ કરેગી તો ખાવિંદકી અકલ મારી ગઈ કે વો બીવીકો પ્યાર નહીં દેગા. ઈસ લિયે ફરમાયા કરતી થી.

લવામી જુલેખા લૌ રઐન હબીબના

લઅર્ન બિલ કત્ઈલ કુલૂબ ગલલ યદિ

કે અગર જુલેખાકો મલામત કરનેવાલી ઔરતેં કભી મેરે મહેબૂબકી જબી જાની (ચહેરા) કો દેખ લેતી. તો વો અપને હાથોંકો કાટનેકે બજાએ અપને દિલકે ટુકડે કર બૈઠતી. ક્યા આપને ભી અપને ખાવિંદકી મુહબ્બતમેં કોઈ ફકરા બોલા યા કોઈ શઅર બોલા. આખિર અલ્લાહને આપકો ઝબાન જો દી. અપની હમ્દકે લિયે દી હૈ. અપને મહેબૂબકે દુરૂદકે લિયે દી હૈ. ઔર ઈસ લિયે દી કે આપ અપને મોહસિન અપને ખાવિંદકી તારીફ કરેં, ઉસકા શુક્ર અદા કરેં. અગર આપ યે કામ નહીં કરતી તો ફિર ક્યૂં શિકવે કરતી હેં કે ખાવિંદ તવજજોહ નહીં દેતા. બાહિર અગર કોઈ ગૈર મહરમ ઔરત દો બોલ બોલ દેગી તો આપકી જિંદગી પર વો ડાકા ડાલ દેગી. અપને ખાવિંદોંકો ગુનાહોંસે બચાઈયે. ઘરોંમેં પ્યાર દીજિયે, ઐસા ન હો કે પ્યારકી તલાશમેં વો ગલિયોં ઔર બાઝારોંકે ચક્કર કાટતે ફિરેં.

ખાવિંદકી ઝરૂરત પૂરી કરનેસે ઈન્કાર ન કરે

ઔર આખરી બાત ઔર સબસે બડી બાત શરીઅતને કહા કે જબ ખાવિંદકો અપની બીવીકે સાથ મિલનેકી ખ્વાહિશ હો તો બીવી અગર પાકીઝા હાલતમેં હૈ તો કભી ભી મિલનેસે ઈન્કાર ન કરે. હદીસે પાકમેં હે કે અગર યે ઊંટ પર ભી સવાર હૈ તો નીચે ઉતરે ઔર ખાવિંદકી ખ્વાહિશકો

પૂરા કરે. હઢીસે પાકમેં હૈ અગર યે તન્નૂરકી આગ પર ભી ખડી હૈ તો પીછે હટે ઔર ખાવિંદકી બાતકો પૂરા કરકે ફિર કામ કરે. ઔર આજકી લડકિયાં અપને ખાવિંદોંસે અપની બાત મનવાનેકે લિયે ઉસકો આલેકે તૌર પર ઈસ્તેમાલ કરતી હૈં. યે બહોત બડી ગલતી હૈ. ઉસસે બડા બલંડર કોઈ બીવી અપની જિંદગીમેં કર નહીં સકતી કે ખાવિંદ તો ઉસકે કરીબ હોના ચાહે ઔર વો દૂર હોકર નહીં અભી નહીં ફિર સહી. યે તમામ બાતેં ખાવિંદકો ગૈર મુત્મઈન કર દેતી હૈં. યુનાંચે વો ઈત્મીનાનકે લિયે દૂસરોંકો તલાશ કરતા હૈ.

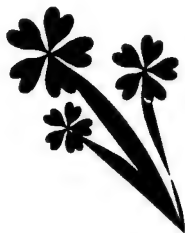
અફસોસકે સાથ બતાયા જા રહા હૈ. એક આલિમ થે. ઉનકા કારોબાર બહોત અચ્છા થા. કરોડોંકે માલિક થે. વો મેરે સામને આકર આંસૂઓંસે રો પડે. હઝરત મૈં શરીઅતકા પાબંદ રેહના ચાહતા હું. કરોડોંપતી ઈન્સાન હું લેકિન મેરી બીવી ઝરા ઝરાસી બાત પર મુઝસે ઝરા રૂખ ફેરકર સો જાતી હૈ. કઈ કઈ દિન ગુઝર જાતે હૈં મૈં ઉસકો કેહતા ભી હું કે મુઝે ઝરૂરત હૈ લેકિન વો મેરી બાત નહીં સુનતી વો ઉસકો હથિયારકે તૌર પર ઈસ્તેમાલ કરતી હૈ. અબ યે હાલ હૈ કે મેરા ભી ઝિના કરનેકો જી ચાહતા હૈ. વો આંખોંસે રો પડા કે જબ એક એક મહીના બીવી કરીબ નહીં આને દેગી, મેરી ભી જવાનીકી ઉમર હૈ મૈં કેસે અપની નિગાહોંકો બચાઉંગા, મુઝે આપ હલ બતા દીજિયે. દૂસરી શાદી મૈં કરના નહીં ચાહતા કે મેરે વાલિદૈન દુઃખી પરેશાન હોંગે ઔર બીવી સમજતી નહીં. અબ બતાઈયે ખાવિંદ અગર ગુનાહ કરેગા તો ઉસકે ઉસ ઝિનામેં બરાબરકી ગુનેહગાર ઉસકી બીવી ભી બનેગી. ઔરતેં યે મત સોચેં કે હમ બડી પાકદામન હૈં. ઘરમેં રેહતી હૈં. અગર આપ અપને ખાવિંદકો અપને કરીબ હોનેસે ઈન્કાર કરતી હૈં યા આગે પીછે મઆમલા કર દેતી હૈં. અગર આપકે ખાવિંદને બાહિર જાકર નિગાહ ગૈર મહરમ (પરાઈ ઔરત) પર ડાલી તો કિયામતકે દિન આપકે ગલેમેં ભી રસ્સી ડાલી જાએગી કે તુઝે હમને બનાયા કિસ લિયે થા, તુઝે નિકાહમેં જોડા કિસ લિયે થા, તૂ કિસ બીમારીકી દવા થી. અગર તૂ અપને ખાવિંદકી યે પ્યાસ ભી ન બુઝા સકી તો ફિર તૂને

ખાવિંદકા હક કેસે અદા કિયા. ઈસ લિયે નેક બીવિયાં અપની ઝિમ્મેદારિયોંકો હમેશા પૂરા કરતી હૈંં ઔર અપને ખાવિંદકો ઘરમેં ઐસા સુકૂન દેતી હૈંં કે ઉસકો સુકૂનકી ખાતિર કિસી દૂસરીકી તરફ નિગાહ ઉઠાનેકી ઝરૂરત નહીં રેહતી.

અબ તક જો બાતેં કીંં યે સિર્ફ ઔરતોંકો સમજાનેકે લિયે કીં. ઉસકા યે મતલબ નહીં કે ખાવિંદ કુછ ન કરે. ખાવિંદોંકો ખાવિંદોંકી બાતેં તો ખાવિંદોંકી મજલિસમેં બતાએંગે. ઔરતોંકી મજલિસમેં ઔરતોંકી બાતેં બતાએંગે. ઈસ લિયે કોઈ ઔરત યે ન સમજે કે જી સારે કામ ઔરતકો હી બતા રહે હૈંં મદકો તો બતા હી કુછ નહીં રહે. ભાઈ મરદોંકી મહેફિલમેં મરદોંકો બતાએંગે. આપકોં ક્યા પતા કે ઉનકો અલાહિદા મહેફિલોંમેં હમ કિતના ડાંટ ડપટ કર લેતે હૈંં. અબ બીવિયોંકે સામને તો યે કામ નહીં કર સકતે. હમકો જોડના હૈંં કિસીકો તોડના તો નહીં કે કલકો ખાવિંદ બયાનમેં ન આએં. ઓ જી યે તો બીવિયોંકે સામને હમેં ડાંટ ડપટ કરતે હૈંં, હમ તો બયાન હી સુનને નહીં જતે. તો હિકમતકા તકાજા યે કે ખાવિંદકો ખાવિંદકે ફરાઈજ બતાએ જાએં. ઔર બીવીકો બીવીકે ફરાઈજ બતાએ જાએં.

રબ્બે કરીમ હમેં પુરસુકૂન ઝિંદગિયાં નસીબ ફરમાએ. ઔર હમેં અપના અપના ફર્જે મન્સબી પૂરા કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

જન્મતી ઔરત શૌહરકી ફરમાંબરદાર

અઝ ઈફાદાત

પીરે તરીકત રેહબરે શરીઅત મુફકિરે ઈસ્લામ

મહેબૂબુલ ઉલમા વસ્સુલહા

હઝરત મૌલાના પીર ગુલફિકાર અહમદ

નકશબંદી મુજદિદી મદઝિલ્લુહૂ

जन्तती औरत..... शौहरकी इरमांवरदार

अल्लहु खिल्लाहि व कफा व सलामुन अला ईबादिहिल्लजी नस्तफा

अम्मा बा'द

अउजुबिल्लाहि मिनशैता निरंजुम.

बिस्मिल्ला हिरंजुमा निरंजीम.

व भिन् आयातिही अन भलक लकुम भिन अन्हुसिकुम अजवाजल
वितस्कुनू ईलैहा व जअल बैनकुम मवदतं व रउमइ, ईन्न ई जालिक
लआयातिल् दिकौ भिय यतइकइन्.

सुब्हान रब्बिक रब्बिल ईज्जति अम्मा यसिद्दून. व सलामुन अलल
मुरसलीन. वल उम्हु खिल्लाहि रब्बिल आलमीन.

अल्लाहुम्म सल्लि अला सय्यिदिना मुहम्मदिं व अला आलि
सय्यिदिना मुहम्मदिं व बारिक व सल्लिम.

आजका मौजूअ

अहादीसमें जन्तती औरतके बारेमें बहोत तज्जरे हैं के कौनसी औरत जन्ततमें जायेगी. दिलमें जयाल आया के आज ईस नजरसे बंद अहादीस जमा करके आपकी पिदमतमें पेश की जायें. अहादीसे मुबारकामें जन्तती औरतकी जे निशानियां बताई गई हैं उन निशानियोंको जरा आपके सामने जोला जाये ताके आप अपनी जिंदगीका उसके साथ मुवाजना कर सकें और देख सकें के आपकी जिंदगी उसके मुताबिक है या नहीं. क्या आपके अंदर जन्तती औरतकी निशानियां मौजूद हैं या कुछ कमी कोताही है. और अगर कमी कोताही है तो अभी कुछ नहीं गया, अल्लाह तआलासे मआफी मांग लें, अपनी जिंदगीको बदल लें. हम चाहें तो सब गुनाहोंसे मआफी मांग सकते हैं और अपने नाराज परवरदिगारको मना सकते हैं और अपने अंदर जन्तियोंवाले आमांल पैदा कर सकते हैं. लिहाजा इन बातोंको जरा तवज्जोहसे सुनियेगा. ये मुकद्दरका ईसला होता है, ये जिंदगीका ईसला

હોતા હૈ કે કૌન જન્નતી ઔર કૌન જહન્નમી. હમ અપને આપમેં અપને આપકો અચ્છા સમજતે ફિરેં લેકિન ઉસ અચ્છાઈકા ક્યા ફાઈદા કે જિસકો અલ્લાહ તઆલાકે મહેબૂબ હી અચ્છા ન કહેં.

જન્નતી ઔરત કૌન?

દેખના તો યે હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકે યહાં જન્નતી ઔરત કૌન હોગી. અબ એક ઔરત કહે કે મેં બહોત હી ઝિયાદા ખૂબસૂરત હૂં. તો ભાઈ કિયામતકે દિન ચેહરેકી ખૂબસૂરતીકો તો નહીં દેખા જાએગા. એક ઔરત કહે કે મેં બડી પળહી લિખ્ખી હૂં, મૈને એમ. એ. ઈકોનોમિક્સ કિયા હુવા હૈ, ભાઈ આપકે એમ. એ. કરનેકા ક્યા ફાઈદા, કિયામતકે દિન તો ઈસ તાલીમકો કોઈ નહીં પૂછેગા. કોઈ ઔરત કહે કે મેં બડી માલદાર હૂં, ભાઈ આપકે માલદાર હોનેકા ક્યા, જબ તક કે ઉસ માલકો અલ્લાહકી રાહમેં ખર્ચ કરકે અપને રબકો રાઝી નહીં કરેગી. એક ઔરત કહે કે મુઝે કપડે પહેનને, સીને, ઓળહનેકા બડા સલીકા હૈ, જો કપડે મેં બનાકર પહેનતી હૂં વોહી ફેશન બન જાતા હૈ. ભાઈ માના કે આપમેં નાઝ નખરા ભી બહોત હૈ ઔર આપમેં કલર મેચિંગકી સીન્સ ભી બહોત હૈ ઔર આપકે પાસ ફેશનકે નયે નયે આઈડિયોઝ ઈતને હૈ કે નમાઝમેં ખડી હુઈ આપ અપને કપડોંકો ડીઝાઈન કર રહી હોતી હૈ, મગર દેખના તો યે હૈ કે ઉસકા અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસકે રસૂલ (સ. અ. વ.) કી નઝરમેં ભી કોઈ મકામ હૈ યા નહીં. તો હમ અપની તરફસે બડે બાતૂની બનતે હૈ કે જી મેં બડી સમજદાર હૂં. બડી મઆમલા ફહમ હૂં. મેં ખાવિંદકો પહેચાનતી હૂં. મેં મહેફિલમેં બાત કરના જાનતી હૂં. મેં કાદિરૂલ કલામ (બાત કરનેમેં હોશિયાર) હૂં. મેં અપની ફીલિંગ્ઝકો એક્સપ્રેસ કર સકતી હૂં. આપકી ઈન તમામ ખૂબિયોંકા ક્યા ફાઈદા અગર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે યહાં ખૂબી સમજી હી નહીં જાએગી. મક્સદ તો યે હૈ કે જિન ખૂબિયોંકો અલ્લાહ તઆલા ખૂબી ફરમાતે હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલાકે રસૂલ ખૂબી ફરમાતે હૈ, અસલ ખૂબી તો વો હોતી હૈ. બાકી ચીઝેં તો ખૂબી નહીં કહેલાએંગે. તો દેખના યે હૈ કે અહાદીસકે આઈનેમેં જન્નતી ઔરતકી નિશાનિયાં ક્યા હૈ

और ये निशानियां हमारे अंदर मौजूद हैं या नहीं. होना वोही है जो परवरदिगारने केह दिया और जो अल्लाह तआलाके मહેबूबने बतला दिया. हमारी मरजीसे हमें जन्म नही मिलनी, अल्लाह तआलाकी मरजीसे हमें जन्म मिलनी है. लिहाजा हमें याहिये के हम ઈન અહાદીસકો દિલકે કાનોંસે સુનેં और फिर अपनी जिंदगीको उसक मुताबिक देखें और उसको ढालनेकी कोशिश करें. और अगर जिंदगी उसके मुताबिक है तो फिर अल्लाह तआलाका शुक्र अदा करें और उन अमलों पर हमेशा ઈસ્તિકામત માંગેં કે મૌત તક હમ ઈન આમાલ પર લગે રહેં.

જન્મતી ઔરતકી તીન નિશાનિયાં

એક હદીસે પાકમેં હૈ. અનસ ઈબ્ને માલિક (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે નબી અલૈહિસ્સલામને ઈરશાદ ફરમાયા.

અલા ઉખ્બિરુકુમ બિનિસાઈકુમ ફીલ જન્મતિ. કુલ્ના બલા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) કાલ કુલ્લુ વદૂદિન વલૂદ. ઈજા ગઝબત્ ઔ ઉસીઉ ઈલૈહા ઔ ગઝિબ જૌજુહા કાલત હાજિહી યદી ફી યદિક લા અકતહિલુ બિગમ્મિન હતા તરજા.

ફરમાયા કે “ક્યા મૈં તુમહેં ન બતલાઉં તુમહારી ઉન ઔરતોંકે બારેમેં જો જન્મતમેં જાએંગી”. અબ ઝરા ગૌર કીજિયે કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે મહેબૂબકા કિતના બડા એહસાન હૈ ઔરતોં પર કે અલ્લાહ તઆલાકે મહેબૂબને નિશાનિયાં બતા દી. ફરમાયા ક્યા મૈં તુમહેં ખબર ન દૂં ઉન ઔરતોંકે બારેમેં જો જન્મતમેં જાએંગી? સહાબએ કિરામ (રદિ.) ને આગેસે અર્ઝ કિયા. ક્યું નહીં, અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) ઝરૂર બતાઈયે. નબી અલૈહિસ્સલામને ઈરશાદ ફરમાયા. વદૂદ. ખાવિદસે મુહબ્બત કરનેવાલી. વલૂદ. બચ્ચે જનનેવાલી. ઈજા ગઝબત. જબ વો ઔરત કબી ગુસ્સેમેં આ જાએ. ઔ ઉસીઉ ઈલૈહા. યા ઉસ ઔરતકો ખાવિદ કોઈ દિલ જલાનેવાલી બાત કર દે. ઔ ગઝબ જૌજુહા. યા ઉસકા ખાવિદ ઉસસે નારાઝ હો જાએ. તો તીન સૂરતેં બતાઈ ગઈ. ઔરતકો કિસી બાત પર ગુસ્સા આ જાએ, યા ઔરતકો કોઈ

ઐસી બાત કેહ દી જાએ જો ઉસકા દિલ જલા દે, યા ઉસકા ખાવિંદ ગુસ્સેમેં આ જાએ. ઈન તીનોં સૂરતોંમેં વો ઔરત કહે. હાઝિહી યદી ફી યદિક. યે મેરા હાથ આપકે હાથમેં હૈ. લા અફ્તહિલુ બિગમ્મિન હતા તરઝા. મૈં ઉસ વક્ત તક નહીં સોઉંગી જબ તક કે આપ મુઝસે રાઝી નહીં હો જાએંગે.

જન્નતી ઔરતકી પેહલી નિશાની વદૂદ

અબ ઈસ હદીસે પાક પર ઝરા ગૌર કીજિયે. પેહલી નિશાની બતાઈ ગઈ કે વદૂદ. અરબીમેં વદ મુહબ્બતકો કેહતે હૈં, વદૂદ મુહબ્બત કરનેવાલીકો કેહતે હૈં. યાની અપને ખાવિંદસે મુહબ્બત કરનેવાલી યા દૂસરે અલ્ફાઝમેં ખાવિંદકી આશિકા. જબ ઈતની મુહબ્બત હો કે જિસકી વજહસે ઉસકો શૌહરકી નારાઝગી ભી અચ્છી લગે. મુરાદ યે કે ખાવિંદ અગર ઉસસે ગુસ્સે ભી હો તો ઉસકો ગુસ્સા ન આએ. જૈસે બચ્ચા કોઈ ઉલ્ટા સીધા કામ ભી કર દેતા હૈ તો માં હંસતી મુસ્કુરાતી રેહતી હૈ ઉસ મુહબ્બતકી વજહસે જો ઉસકો બચ્ચેકે સાથ હૈ. ઈસી તરહ વદૂદ. વો બીવી હોગી કે અગર કિસી બાત પર ખાવિંદકો ગુસ્સા ભી આ જાએ તો ભી ઉસકો મુહબ્બતકી વજહસે ઉસકી નારાઝગી દુઃખ ન દે. ઔર વાકઈ જિનકો મુહબ્બત હોતી હૈ તો વો ખૂશીમેં તો ખૂશ હોતે હી હૈં લેકિન અગર મહેબૂબ નારાઝ હો જાએ તો ઉનકો નારાઝગી ભી પસંદ આતી હૈ ઔર વો કેહતે હૈં જી વો તો નારાઝ હોકર ભી ખૂબસૂરત લગતી હૈ. તો માલૂમ હુવા કે વદૂદ વો ઔરત હૈ કે જિસકો ખાવિંદસે ઈતની મુહબ્બત હો કે ઉસ મુહબ્બતકી વજહસે ઉસકો ખાવિંદકે ઐબ ભી ઐબ નઝર ન આએ.

મુહબ્બતકી તારીફ કી ગઈ હૈ કે મુહબ્બત ઉસકો કેહતે હૈં કે મહેબૂબકે ઐબ બંદેકી નઝરસે ઓઝલ હો જાતે હૈં. યુનાંચે જિન લોગોંકો નફસાની ઔર શયતાની જિન્સી મુહબ્બતેં હોતી હૈં અગર ઉનમેં લડકીકો સમજાયા જાએ કે ઉસ લડકેકે અંદર તો યે ઐબ હૈ, વો ઐબ હૈ. વો કાનસે સુનેગી હી નહીં. ઉસકો કહો કે વો તો પળહા લિખ્ખા હુવા નહીં, કહેગી બસ મુઝે વોહી અચ્છા. ઉસસે કહો કે ઉસકા કોઈ કારોબાર હી નહીં, કહેગી મૈં કર લૂંગી ગુઝારા.

અબ જિતના મરઝી ઉસે સમઝાઓ ઉસકો બાત સમઝમેં હી નહીં આતી. ઈસ લિયે કે મુહબ્બત મહેબૂબકે ઐબોં પર પરદા ડાલ દેતી હૈ. ઈસી તરહ વદૂદ વો ઔરત હોગી કે ખાવિંદકી અચ્છાઈયાં તો ઉસકો અચ્છાઈયાં લગતી હી હૈં ઈતની મુહબ્બત કે અગર કોઈ બુરાઈ ભી હૈ તો ઉસકો ઉસસે ભી પ્યાર આતા હૈ. ઈતની ટૂટકર મુહબ્બત કરનેવાલી, ઉસકો વદૂદ કેહતે હૈં. કડવી ભી ખાવિંદ કહે તો ઉસકો મીઠી લગે.

ઔર યે ચીઝ અગર આપ બેટેકે મઆમલેમેં સોચેં તો આપકો યે બાત જલ્દી સમઝમેં આ જાએગી કે બેટા ગલતી ભી કર લે તો આપકો વો ગલતી ઈતની બુરી નહીં લગતી જિતના દૂસરોંકે બચ્ચોંકી ગલતી બુરી લગતી હૈ. ઉસ મુહબ્બતકી વજહસે જો આપકો અપને બેટેકે સાથ હૈ. ઈસી તરહ વદૂદ વો ઔરત હોગી કે જો ખાવિંદકી આશિકા હો, મુહબ્બત કરનેવાલી હો, ટૂટકર પ્યાર કરનેવાલી હો ઔર પરાયેકી તરફ આંખ ઉઠાકર દેખના હી ગવારા ન કરે, શૌહર પર ફરેફતા (આશિક) હો. ઐસી ઔરતકો વદૂદ કેહતે હૈં. તો યે જન્નતી ઔરતકી પેહલી નિશાની બતાઈ ગઈ.

અપના મુવાઝના ન કીજિયે

અબ ઝરા ઈસ ખૂબીકો અપની ઝિંદગીમેં દેખેં તો આપકો પતા ચલેગા કે આપકો અપને ખાવિંદકી અચ્છાઈયાં ભી અચ્છાઈયાં નઝર નહીં આતી. કિતને લોગ હૈં જો અચ્છાઈકે સાથ ઝિંદગી ગુઝારતે હૈં ઔર ઝરાસી કોઈ બાત મિઝાજકે ખિલાફ હો જાએ તો બસ ઉનકા ગુસ્સા ફિર કાબૂમેં નહીં હોતા. અબ સોચિયે કે આપ અલ્લાહકે યહાં વદૂદ કેસે બનેંગી. વદૂદ ઉસકો કેહતે હૈં જો અપને શૌહર પર ફરેફતા હો. લોગ ભી મહેસૂસ કરેં કે યે તો હર વક્ત ખાવિંદકી હી બાતેં સોચતી હૈ, ખાવિંદ હી કી બાતેં કરતી હૈ ઔર ખાવિંદકે બારેમેં ઝરા ઈધર ઉધરકી બાત સુનના પસંદ હી નહીં કરતી. ઔર હાલત તો યે હૈ કે આજકલકી જવાન લડકિયાં મયકે ઘરમેં જાતી હૈં તો ખાવિંદકે ગિલે (શિકવે) કરનેકે સિવા કોઈ કામ હી નહીં હોતા. સહેલિયોંમેં બૈઠતી હૈં તો અપને ખાવિંદકી બુરાઈ કરનેકે સિવા કામ હી નહીં હોતા.

પાંચ મિનિટકે લિયે એરપોર્ટ પર કિસી ઔરતકે સાથ મિલના હો તો પાંચ મિનિટમેં ઉસે ખાવિંદકી સબ ઉલ્ટી સીધી બાતેં સુના દેતી હેં. ક્યા ઉસકો વદૂદ કહેંગે? હરગિઝ નહીં.

લિહાઝા ઈસ ખૂબીકો અપને અંદર પૈદા કીજિયે. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જતને ઉસે આપકી જિંદગીકા સાથી બનાયા, આપકા હાકિમ બનાયા. અબ ઉસકે સાથ ખૂદ મુહબ્બત પૈદા કરનેકી તદબીરેં ઈજ્તિયાર કીજિયે. વદૂદ કેહતે હેં મુહબ્બત કરનેવાલી. તો અબ અપને ખાવિંદસે જિસ તરહ ભી મુહબ્બત બળ્હ સકતી હૈ ઉસ મુહબ્બતકો આપ બળ્હાનેકી કોશિશ કીજિયે.

જન્નતી ઔરતકી દૂસરી નિશાની વલૂદ

દૂસરી સિફત બતાઈ ગઈ વલૂદ. વલૂદ કેહતે હેં જિયાદા બચ્ચે જનનેવાલી. યાની કુછ ઔરતેં જિયાદા બચ્ચે જનનેવાલી હોતી હેં ઔર વો બચ્ચે જનનેસે ઘભરાતી ભી નહીં હેં. ઔર કુછ આજકલકી મોડર્ન તાલીમ એસી હૈ કે બચ્ચા એક હી અચ્છા. ઔર કહીં યે કેહતે હેં કે બચ્ચે દો હી અચ્છે. ઔર કહીં કેહતે હેં પેહલા બચ્ચા અભી નહીં, દૂસરા બચ્ચા ફિર કભી ઔર તીસરા બચ્ચા કભી નહીં. તો નબી અલૈહિસ્સલામને જન્નતી ઔરતકે બારેમેં કહા કે વલૂદ હોતી હૈ. જિયાદા બચ્ચે જનનેવાલી હો. યાદ રખ્ખેં ઈસ નિયતસે કે બચ્ચે હુએ તો હમ જિંદગીકો ઈન્જોય નહીં કર સકેંગે, બચ્ચોંકા રોકના હરામ હૈ. ઈસ વજહસે બચ્ચોંકો રોકના કે હમ ઉનકો Afford અફો'ઈ (બરદાશત) નહીં કર સકેંગે, યે હરામ હૈ. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જતને કુરઆન મજીદમેં ફરમાયા કે :

نَهْنُ نَرَجُكُكُمُ وِإِيَّاهُ.

તુમહેં ભી હમ રિજ્ક દેતે હેં ઔર ઉન બચ્ચોંકો ભી હમ રિજ્ક દેતે હેં.

તો ગોયા ઈસ વજહસે બચ્ચોંકી રૂકાવટકી કોઈ તબદીર કરના મના હૈ. હાં અગર કોઈ મેડીકલ વજહ હૈ કે ઔરત કમજોર હૈ, બારબાર હામિલા (ગર્ભવંતી) બન નહીં સકતી, તંદુરસ્તી પર અસર પડતા હૈ, ડાક્ટરોંને મશ્વરા દે દિયા કે આપકી તબીઅત અબ એસી હૈ કે આપ કુછ વકફા દેં

(યાની હમલમેં મોહલત રખ્ખે) તો અબ ડાક્ટરકી બાત પર અમલ કરના શરઈ તૌર પર જઈજ હોગા. ચૂંકે એક ઉઝર હૈ ઈસ લિયે ઈસ ઉઝરકા શરીઅતને લિહાજ રખ્ખા હૈ.

કુફકે માહોલમેં ઔલાદકા તસવ્વુર

આમ જિંદગીમેં જૈસે કુફકારકે માહોલમેં, વહાં તો ઔરતકો બચ્ચેકા હોના ની મુસીબત નઝર આતા હૈ. યુનાંચે એક મરતબા સિડનીસે એક આદમા સિંગાપુરકી તરફ રવાના હુવા તો ઉસી જહાઝમેં એક ફિરંગી (યુરોપિયન) જોડા ભી બૈઠ ગયા. ઉનકી નઈ નઈ શાદી હુઈ થી. અલ્લાહ તઆલાકી શાન કે વો કરીબકી સીટ પર બૈઠે તો વહાં પર ઉનકી બાતેં હોને લગી. તો ઈસ નૌજવાનને ઉનસે યે પૂછ લિયા કે ભાઈ આપકી શાદીકો ઈતના અરસા હુવા, આપને ઔલાદકે બારેમેં ક્યા પ્લાનિંગ કી હૈ? તો વો દોનોં મુસ્કુરાકર કેહને લગે કે હમને યે પ્લાનિંગ કી હૈ કે હમ બચ્ચા હોને હી નહીં દેંગે. ઉસને કહા, વો ક્યૂં? કેહને લગે હમને આપસમેં યે તય કર લિયા હૈ કે હમ એક કુત્તા ઘરમેં પાલેંગે, બસ ઉસીસે મુહબ્બત કરેંગે વો વફાદાર હોતા હૈ ઔર ઔલાદ બેવફા હોતી હૈ, હમેં બચ્ચે નહીં ચાહિયેં. તો કુફકે માહોલમેં આજ ઔલાદકે બારેમેં યે સોચા જાતા હૈ.

દીને ઈસ્લામમેં ઔલાદકા તસવ્વુર

ઈસ્લામકે માહોલમેં નબી અલૈહિસ્સલામને ઈરશાદ ફરમાયા કે જન્નતી ઔરતકી નિશાની વલૂદ. જિયાદા બચ્ચે જનનેવાલી. ઈસ લિયે હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે કિયામતકે દિન અગર મેરી ઉમ્મત જિયાદા હોગી તો ઈસ બાત પર મૈં ફખ કરુંગા. તો દીને ઈસ્લામને તો ઔરતકો કહા કે તુમ તો ભાઈ મુજાહિદ તૈયાર કરનેવાલી ફેક્ટરી હો ઈસ લિયે જિતને મુજાહિદ તૈયાર કરોગી ઉતના હી જિયાદા તુમહું અજર મિલેગા. ઔર હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જિતને બચ્ચે હોંગે વો નેકી પર આએંગે તો ઉનકે હર હર સાંસકે બદલે અલ્લાહ તઆલા વાલિદૈનકે નામએ આમાલમેં એક નેકી અતા ફરમાએંગે. તો યે બચ્ચે

તો સદકએ જારિયા હોતે હૈં. લિહાજા ઔરતકો ચાહિયે કે વો બચ્ચે પાલનેસે ન ઘભરાએ. યાની બચ્ચે પાલનેસે ઘભરાકર કેહના કે બચ્ચે નહીં હોને ચાહિયે, યે ઈસ્લામમેં જાઈઝ નહીં.

હામિલા ઔરતકે લિયે અજરો-સવાબ

ઈસ લિયે હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જો ઔરત અપને ખાવિંદસે હામિલા હોતી હૈ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જત ઉસકો દિનમેં રોજાદાર આદમીકા સવાબ દેતા હૈ. ઔર રાતકો સોતી હૈ તો રાતમેં ઈબાદત કરનેવાલે બંદેકા સવાબ ઉસકે નામએ આમાલમેં લિખ્ખા જાતા હૈ. અબ યે ઔરત ફક્ત હામિલા હૈ. યે કોઈ દિનમેં રોજા નહીં રખ રહી. રાતકે અંદર યે ઈબાદતેં નહીં કરતી. દિનમેં ભી આરામ કરતી હૈ, રાતકો ભી સોતી હૈ. મગર અલ્લાહ તઆલા ઉસકે નામએ આમાલમેં લિખવાતે હૈં કે ઉસકા હર દિન રોજાદારકી તરહ લિખ્ખા જાએ ઔર હર રાત શબ બેદારકી તરહ લિખ્ખી જાએ. અબ ઔરતેં અંદાજા લગાએ કે ઈસસે વો કિતને બડે બડે આમાલકા અજર પા લેતી હૈં.

ઔર એક રિવાયતમેં આયા હૈ કે જબ ઔરતકે બચ્ચા હોને લગતા હૈ ઔર ઉસકો દર્દે ઝેહ હોતી હૈ તો ઉસ વક્ત ફરિશ્તા એલાન કરતા હૈ કે અય ઔરત! ખૂશ હો જા અલ્લાહ તઆલાને ઈસ દર્દકી વજહસે તેરે પિછલી ઝિંદગીકે સબ ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દિયા. એક ઔર હદીસે પાકમેં હૈ કે જિસ ઔરતકા બચ્ચા હુવા ઔર વો ઉસકી છાતીસે દૂધ પિએ તો હર ઘૂંટ ચૂસનેકે બદલે ઉસ માં કે નામએ આમાલમેં નેકી લિખ્ખી જાતી હૈ.

એક ઔર હદીસે પાકમેં હૈ કે જો ઔરત બચ્ચેકી ખાતિર રાતકો જાગે તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જત ઉસકો અલ્લાહકી રાહમેં સત્તર (૭૦) ગુલામ આજાદ કરનેકા સવાબ ઉસકે નામએ આમાલમેં લિખ દેતે હૈં.

એક હદીસે પાકમેં યે ભી હૈ કે હામિલા ઔરત એસી હૈ જૈસે ઈસ્લામકી રાહમેં સરહદકી હિફાજત કરનેવાલા મુજાહિદ. યાની જો અજર સરહદકી હિફાજત કરનેવાલે મુજાહિદકો મિલતા હૈ વો અજર ઘરકી ચાર દીવારીમેં, ઘરકી સહૂલતોંમેં રેહકર ઉસ ઔરતકો મિલતા હૈ જો અપને ખાવિંદકી વજહસે

હામિલા હોતી હૈ.

ઔર એક હદીસે પાકમેં હૈ કે જો ઔરત હામિલા હો ઔર ઉસ હાલતમેં ઉસકા ઈન્તિકાલ હો, અલ્લાહ તઆલા ક્રિયામતકે દિન ઉસકો શહીદોંકી સફમેં ખડા ફરમાએગે.

તો દેખેં કે ઈસ્લામમેં હામિલા ઔરતકો કિતના એ'ઝાઝ વ ઈકરામ બખ્શા ગયા. ઝિયાદા બચ્ચે પૈદા કરના જન્નતી ઔરતકી નિશાની હૈ.

ત્રીસરી નિશાની : શૌહરકો મનાનેવાલી

ત્રીસરા લફઝ હૈ “ગઝબ” ઔર ગઝબત. યાની કિસી બાત પર અગર ઔરતકો ગુસ્સા આ જાએ કે ખાવિંદને હી કોઈ ઉલ્ટી બાત કર દી યા ઉસકી કિસી બાત પર ખાવિંદકો ગુસ્સા આ જાએ. યાની કોઈ એસી સૂરત કે જિસમેં મિયાં બીવીકો યા ઉનમેંસે કિસી એકકો ગુસ્સા આએ યા દોનોંકો ગુસ્સા આ જાએ, એસી સૂરતે હાલ ઘરોંમેં હોતી રેહતી હૈ. છોટી છોટી બાત પર તબીઅતેં ભડક જાતી હૈં. હદીસે પાકમેં ફરમાયા ગયા કે અગર કોઈ ભી સૂરત હૈ ખાવિંદ નારાઝ હૈ યા બીવીકો ગુસ્સા આ ગયા. ઈન દોનોં સૂરતોંમેં વો ઔરત અપના હાથ અપને ખાવિંદકે હાથમેં દેકર કહે કે મેં ઉસ વક્ત તક નહીં સોઉંગી જબ તક કે આપ રાઝી નહીં હો જાએગે. અબ દેખિયે ગલતી કિસીકી ભી હો સકતી હૈ. દસ્તૂર યે હોતા હૈ કે જબ કિસી બડે છોટેમેં કોઈ બાત હો તો આમ તૌર પર છોટેકો હી મશવરા દિયા જાતા હૈ કે ભાઈ તુમ હી બડેસે મઆફી માંગ લો, ચલો બાત ખતમ હો જાએગી. શરીઅતને યહાં ભી એસા હી ક્રિયા હૈ કે અગર બીવી નારાઝ હુઈ કિસી વજહસે જો જાઈઝ થી, યા ખાવિંદ કિસી ભી વજહસે નારાઝ હો ગયા તો શરીઅતને કહા કે અબ ઉસ નારાઝગીકો દૂર કરના તો ઝરૂરી હૈ. લિહાઝા ઉસકા બેહતરીન તરીકા યે હૈ કે ઔરત હી તવાઝોઅ (નરમી) ઈખ્તિયાર કરે. અલ્લાહકી ખાતિર અપની અનાનિયત (ગુરૂર) કો છોડે, અલ્લાહકી ખાતિર અપની ઝિંદગી છોડે, અલ્લાહ તઆલાકી ખાતિર અપની હટ ધરમીકો છોડે, અપની દલીલેં દેનેસે રૂક જાએ, અપને આપકો સચ્ચી સાબિત કરનેસે રૂક જાએ ઔર યૂં કરે કે બજાએ બાતોંકા

બતંગડ બનાનેકે અપના હાથ અપને ખાવિંદકે હાથમેં દેકર કહે કે મેં ઉસ વક્ત તક નહીં સોઉંગી જબ તક કે આપ રાજી નહીં હોંગે.

અબ શરીઅતકા હુકમ દેખિયે કે શરીઅતને ઈશારા યે કર દિયા કે અપના હાથ અપને ખાવિંદકે હાથમેં દેકર કહે. અબ ઉસસે ક્યા મુરાદ હૈ? ઉસસે મુરાદ યે નહીં કે ફક્ત હાથ પકડકર કહે, હાથ ખાવિંદકે હાથમેં દેકર કહે. મુરાદ યે કે અપને આપકો ખાવિંદ પર પેશ કરે. અબ યે પેશ કરના મિયાં બીવીકા મઆમલા હૈ. કભી પાસ બૈઠકર, કભી બાત કરકે, કભી એક દૂસરેકે સાથ મુહબ્બત વ પ્યારવાલે અમલ કરકે. તો યે સારે અમલ ઉસમેં શામિલ હોંગે. ઔરત ઉસ વક્ત કોઈ ભી મુહબ્બતકા એસા અમલ કરે કે ખાવિંદકો મના લે. તો ફરમાયા કે અપના હાથ અપને ખાવિંદકે હાથમેં દેકર કહે. કિતને હયાવાલે અંદાઝસે બાત કી ગઈ હૈ. કિતના હુસ્ન હૈ શરીઅતકા. નબી અલૈહિસ્સલામકી ક્યા પ્યારી બાતેં હૈં સુબ્હાનલ્લાહ! ઈશારા ભી કર ગયે, બાત ભી સમજા ગયે, મગર એસી ખુલી ખુલી બાત ભી નહીં કી કે પળનેવાલેકો બુરી લગતી. તો એસી પ્યારી બાત કહી કે અપના હાથ અપને ખાવિંદકે હાથમેં દેકર કહે યાની અપને આપકો ખાવિંદકે હવાલે કરે. મુહબ્બતકા કોઈ અમલ ખાવિંદકે સાથ એસા કરે કે જિસકી વજહસે ખાવિંદકા ગુસ્સા ખૂશીમેં બદલ જાએ ઔર ઉસસે કેહ દે કે મેં જબ તક આપકો મનાઉંગી નહીં ઉસ વક્ત તક મેં હરગિઝ નહીં સોઉંગી. જબ કોઈ ઔરત ગુસ્સેકી હાલતમેં ખાવિંદકો એસી પ્યારકી બાત કહેગી તો ફિર ખાવિંદકા ગુસ્સા ક્યૂં દૂર ન હોગા. યે ઈતના પ્યારા ઉસૂલ નબી અલૈહિસ્સલામને બતા દિયા કે ઔરત અપને ખાવિંદકે ગુસ્સેકો ઉસી વક્ત ખતમ કર સકતી હૈ.

ખાવિંદકો નારાઝ કરકે સોનેવાલી પર ફરિશતોંકી લા'નત

ઈસસે ઈસ બાતકા પતા ચલા કે મિયાં બીવીમેં અગર કિસી બાત પર કોઈ તલ્ખ કલામી (નારાઝગીવાલી બાત) હો જાએ તો ઉસ વક્ત તક નહીં સોના ચાહિયે જબ તક કે એક દૂસરેસે રાજી ન હો જાએ. હદીસે પાકમેં આયા

है के जाविंद नाराज होकर सो गया और बीवीने उसको मनानेकी कोशिश न की तो जब तक वो कोशिश नहीं करेगी अल्लाह तआलाके इरिश्ते उस पर ला'नत करेंगे.

आजकल मोर्दन किसमकी बीवियां जरासी बात पर मुंह बिसोरकर (रोनेकी शकल बनाकर) सो जाती हैं. वो समझती हैं के अब जाविंद झूठ ही हमें मनाओगा. शरीअत क्या केह रही है बीवी जाविंदको मनाओ. और ये क्या याहती हैं जाविंद हमें मनाओ और फिर हम जन्नतमें ली जायें. सुब्हानल्लाह! बात तो शरीअतकी चलती है, हमारी बात तो नहीं चलती. तो शरीअत केह रही है के जब जाविंद नाराज हो या बीवी नाराज हो तो बीवीको पहेल करनी चाहिये. इसका ये मतलब ली नहीं के भाई अगर किसी जाईज बात पर बीवीको गुस्सा आ गया तो अब जाविंद अकडकर बैठ जाओ. नहीं. जाविंद को ली ये कहा जाओगा के भाई तुमने अव्वल तो बात ही ऐसी क्यूं की के अपनी बीवीको गुस्सा दिला दिया जे हर वक्त तुमसे मुहब्बत करनेवाली है, जे तुमहारी अपनी है. अरे अपनोंको गुस्सा दिलाते हो? और अगर गुस्सा दिला दिया है तो अब उसको झूठ करना ली तुमहारी जिम्मेदारी है. तो मर्दको ली पूछा जाओगा. मगर इस हदीसे पाकमें नबी अलैहिस्सलामने औरतको कहा, लिहाजा औरतोंको दिलमें ये बात मान लेनी चाहिये के हमें पेहले तो जिदगीमें जाविंदसे कभी ऐसा मआमला आने नहीं देना के वो हमसे गुस्से हो और हम उससे गुस्से हों. अगर झुटा न ज्वास्ता ऐसी बात आ गई तो जाविंदको मनानेमें पहेल हमें करनी है तब हम जन्नतमें जानेकी हकदार बनेंगी.

हदीसे पाकमें तो कहा गया के ये अपना हाथ जाविंदके हाथमें देकर कहे, मैं नहीं सोउंगी जब तक के आप मुझसे राजी नहीं हो जायेंगे. लेकिन आजकलकी औरतोंकी हालत ये होती है के जरासा गुस्सेमें आई, जाविंद मनानेके लिये अगर हाथ बण्डाओ तो हाथ जटक देती हैं, केहती हैं मुझे हाथ मत लगाईये, अब बताओ जे जाविंदको ये केहोगी के हाथ मत लगाईये फिर क्या ये जन्नती औरतकी निशानी है या किसी और औरतकी? तो इस बातको

સમજનેકી કોશિશ કીજિયે ઔર અપની “મૈ” કો ખતમ કરકે જિસ તરહ હદીસે પાકમેં ફરમાયા ગયા ઉસકે મુતાબિક બનનેકી કોશિશ કીજિયે.

ઔરતકે લિયે જન્નત આસાન

દેખિયે મર્દકો જન્નતમેં જાનેકે લિયે બડે પાપડ બેલને પડતે હૈં, બહોત સારે કામ કરને પડતે હૈં, મગર ઔરતકે લિયે દો ચાર કામ હૈં જો હદીસમેં બતાએ ગયે. અલ્લાહને આસાન સિલસિલા બતા દિયા. યે દો ચાર કામ કર લે યે જન્નતમેં ચલી જાએગી. અલ્લાહ તઆલાને વૈસે હી કમઝોરોંકી જિયાદા Favour ફેવર (હિમાયત) કી હૈ. શરીઅતને હમેશા કમઝોરોંકા સાથ દિયા. ઔર વાકઈ હર શરીફ આદમી ઈસી તરહ કરતા હૈ. પરવરદિગારકી રહમત ભી ઈસી તરહ હૈ કે જાલિમકે મઆમલેમેં મઝલૂમકી મદદ ફરમાતે હૈં. કવીકે મુકાબલેમેં કમઝોરકી મદદ ફરમાતે હૈં. તો ઔરતકી તો અલ્લાહ તઆલાને વૈસે હી બહોત Favour ફેવર કી. મુખ્તલિફ મઆમલાતમેં ઉસકે લિયે આસાનિયાં કર દી. ઈતની આસાનિયાં કી કે ઈન્સાન હૈરાન હો જાતા હૈ. ઉસકા જન્નતમેં જાના ભી અલ્લાહ તઆલાને આસાન ફરમા દિયા.

ઉસમેંસે એક આસાની યે હૈ કે યે અપને ખાવિંદસે મુહબ્બત કરનેવાલી હોતી હૈ ઔર અપને બચ્ચોંકો મુહબ્બતસે પાલનેવાલી હોતી હૈ. અબ કૌનસી ઔરત હૈ કે જિસકો ખાવિંદકી મુહબ્બત અચ્છી ન લગે, હર નેક ઔરતકો અપને ખાવિંદકી મુહબ્બત અચ્છી લગેગી. સડ સડકે જિંદગી ગુઝારના ભી કોઈ જિંદગી હૈ. એક દૂસરેસે નફરતોં ભરી જિંદગી ગુઝારનાં ભી કોઈ જિંદગી હૈ. તો હર નેક બીવી અપને ખાવિંદકી મુહબ્બતકો પસંદ કરેગી બલ્કે ખૂદ ઉસસે મુહબ્બત કરના પસંદ કરેગી. તો જબ ઉસસે મુહબ્બત કરના પસંદ કરેગી, તો એક શર્ત તો પૂરી હો ગઈ. અબ દૂસરી શર્ત બચ્ચોંકી પરવરિશ કરના, યે ભી આમ તૌર પર દેખા ગયા કે હર નેક માં અપને બચ્ચોંસે ફિતરતન મુહબ્બત કરતી હૈ, સિવાએ ઉસકે કે જો નઈ રોશનીકી તાલીમમેં આકર બચ્ચોંકે પૈદા હોનેસે હી ઘભરાનેવાલી હો. તીસરી બાત રેહ ગઈ કે ખાવિંદકો મના લેના. યે ભી કોઈ ઈતના મુશ્કિલ કામ નહીં. ઈસ તરહ આસાનીકે સાથ

જન્મતમે જા સકેગી. અબ બતાઓ કે ઈસ હદીસમે કોઈ કહા ગયા કે વો લંબે સિજદે કરનેવાલી હો, વો રાતોંકો જાગનેવાલી હો, વો કુરઆનકી બડી તિલાવત કરનેવાલી હો, વો ફલાં કામ કરનેવાલી હો. નહીં કોઈ નહીં, બસ તીન કામ બતાએ ઔર ઈત્ત તીનોં કામોંકે કરનેસે ઉસકે અંદર જન્મતી ઔરતકી નિશાનિયાં આ સકતી હૈં.

શૌહરકી ફરમાંબરદારીસે સિદ્દીકીનકા રૂત્બા

એક દૂસરી હદીસે પાકમે અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) રિવાયત કરતે હૈં:-

કાલ રસૂલુલ્લાહિ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ, ઈઝા સલ્લત ઈમ્રઅતુન ખમ્સહા. વ હસ્સનત ફરજહા અતાઅત બઅલહા દખલત મિન્ અય્યિ અબ્વાબિલ જન્મતિ શાઅત. (તરગીબ : જિ. ૩)

(જબ ઔરત પાંચ નમાઝોંકો બાકાઈદગીસે અદા કરે. ઔર વો અપની ઈઝ્જતકી હિફાઝત કરે ઔર અપને ખાવિંદકી ફરમાંબરદારી કરે તો વો જન્મતકે જિસ દરવાઝેસે ચાહેગી કિયામતકે દિન જન્મતમે દાખિલ હો જાએગી.

ઈસ હદીસમે તીન બાતેં ઈરશાદ ફરમાઈ ગઈ કે ઔરત પાંચ નમાઝોંકી પાબંદી કરે, અપની નામોસ (આબરૂ) કી હિફાઝત કરે ઔર શૌહરકી ફરમાંબરદારી કરે તો વો જન્મતકે કિસી ભી દરવાઝેસે જન્મતમે દાખિલ હો સકતી હૈ. હૈરાન હોતે હૈં. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જતકી રહમતોંકા યે દરજા મરદોંમેસે બહોત કમ લોગોંકો મિલેગા, જો સિદ્દીકીન હોંગે વો યે રૂત્બા પાએંગે.

હદીસે પાકમે આયા હૈ કે નબી અલૈહિસ્સલામને એક મરતબા બતાયા કે જહન્નમકે સાત દરવાઝે હૈં ઔર જન્મતકે આઠ દરવાઝે હૈં. તો આઠ દરવાઝે મુખ્તલિફ લોગોંકે લિયે હૈં. કોઈ તૌબા કરનેવાલા, કોઈ રોઝા રખનેવાલા, કોઈ ઝિક્ર કરનેવાલા. તો મુખ્તલિફ કિસમકે લોગ મુખ્તલિફ દરવાઝોંસે જાએંગે. તો હઝરત સિદ્દીકે અકબર (રદિ.) ને પૂછા, અય અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) મૈં કિસ દરવાઝેમેસે દાખિલ હૂંગા? નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા કે તુમ ઓસે દરજે પર ફાઈઝ હો જબ જાઓગે તુમહારે લિયે જન્મતકે આઠોં દરવાઝે ખોલે જાએંગે. અબ બતાઈયે કે મરદોંમે જિસકી ઝિંદગી હઝરત

સિદ્દીકે અકબર (રદિ.) કે નકશે કદમ પર હોગી. ઐસે સિદ્દીકે લિયે અલ્લાહ તઆલા આઠોં દરવાઝે ખોલેંગે. જબકે ઔરતકે લિયે અગર વો પાંચ નમાઝોં પઘ્લ લે ઔર પાંચ નમાઝોંકે સાથ અપની આબરૂકી હિફાઝત કરે ઔર ખાવિંદકી ઈતાઅત કરે, અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે જન્નતકે આઠોં દરવાઝે ખોલેંગે. હૈરાન હોતે હૈં કે પરવરદિગારને કિતની બડી મહેરબાની ફરમાઈ. ઔરતકે લિયે જન્નતમેં દાખલા કિતના આસાન કર દિયા.

નમાઝોંમેં સુસ્તી

અબ દેખેં તીન બાતેં બતાઈ ગઈ. પાંચ નમાઝોં, વો તો પઘ્લની હૈં. મગર દેખા ગયા કે બાઝ ઔરતેં ઉસમેં ભી સુસ્તી કરતી હૈં. ઉનકે દિલમેં યે હોતા હૈ કે પઘ્લની હૈ, ઝરા યે કામ કર લૂં. ભાઈ કામ તો હોતે હી રેહતે હૈં. પેહલે રબકા કામ કરેં ઔર ફિર દુનિયાકે કામ તો હોને હી હૈં. મગર યેહી બસ મૈં ઉસે ઠીક કર લૂં. ઝરા મૈં ચાવલ ચૂલ્હે પર રખ લૂં ઔર ઈસી તરહ કરતે કરતે કભી તો મકરૂહ વક્ત હો જાએગા ઔર કભી નમાઝ હી કઝા હો જાએગી. ઔર ફજરકી નમાઝમેં તો ઔરતેં બહોત સુસ્તી કરતી હૈં ઔર અગર ઉનકો ગુસલ કરનેકી ઝરૂરત હૈ તો ફિર બહાને બનાકર કે પાની ઠંડા હૈ, ઘરમેં દૂસરે લોગ હૈં મૈં કેસે નહાઉં. ફજરકી નમાઝકો આસાનીસે કઝા કર લેતી હૈં. નમાઝ કિસી હાલતમેં કઝા નહીં કર સકતે. યાદ રખિયે ઔરતકો પાંચ નમાઝોં અપને વક્ત પર અદા કરની ઝરૂરી હૈં. ઉસકી અહમિયતકો ઔરત પહેચાને ઔર વક્ત બે-વક્ત નમાઝ પઘ્લનેકી આદતકો છોડે. એહતિમામકે સાથ નમાઝ પઘ્લેં.

ઈઝ્ઝતકી હિફાઝત

દૂસરી બાત વ હસ્સનત ફરજહા. ઔર અપની નામોસ (આબરૂ) કી હિફાઝત કરે. ઈસ લિયે કે ઔરતકે લિયે ઈઝ્ઝતકી હિફાઝત ઈતની બડી હૈ જૈસે મુજાહિદકે લિયે અપની સરહદકી હિફાઝત કરની હૈ. લિહાઝા કોઈ ઢીલી બાત ન કરે. કોઈ કિસીકી રિઆયત ન કરે. કિસી પરાયે મદંસે મીઠી બાતચીત

કરનેકી ઝરૂરત નહીં, લોચવાલી (નરમી-લચકવાલી) બાતચીત કરનેકી ઝરૂરત નહીં. કિસી ગૈર મહરમસે તા'રીકેં સુનનેકી ઝરૂરત નહીં, યે ફસલી બટેરે તો હર જગહ હોતે હૈં. હર ઔરતકો ઝિંદગીમેં એસે વાકિઆત પેશ આ સકતે હૈં. કોઈ ફસ્લી બટેરા ઉસકો ભી દો બોલ તારીકોંકે બોલ સકતા હૈ. તો ઉસસે ખૌફઝદા હોનેકી ઝરૂરત નહીં હૈ. બસ આપ અપની ઝિંદગીકા એક મકસદ બના ચુકી. અબ અલ્લાહ તઆલાને એક મદદે સાથ નિકાહમેં જોડ દિયા. અબ આપકે પાસ કોઈ દૂસરા યૂસુફ ભી બનકર આ જાએ તો આપકો આંખ ઉઠાકર ભી નહીં દેખની, અપની ઈઝ્ઝતકી હિફાઝત કરની હૈ.

ખાવિંદકી ઈતાઅત

ઔર અપને ખાવિંદકી ઈતાઅત કરેંગી. અબ ખાવિંદકી ઈતાઅતકે લિયે અપને આપકો દિલસે તૈયાર કરના, યે ઝરા મુશ્કિલ કામ હૈ. મગર ક્યા અલ્લાહકે લિયે હમ યે તવાઝોઅ ઈખ્તિયાર નહીં કર સકતે? યકીનન કર સકતે હૈં. ઈસીમેં હમેં અપને નફસકો પામાલ કરના હૈ. દેખેં મરદોંકો તો સુલૂક તય કરવાયા જાતા હૈ ભૂકા પ્યાસા રખકર, મુજાહિદે કરવાકર, ઔર પતા નહીં ક્યા ક્યા અઝકાર કરવાકર. અલ્લાહ તઆલાને ઔરતકા સુલૂક મદદકી યાની ખાવિંદકી ઈતાઅત કરનેકે અંદર તય કરવા દિયા. ઈસી લિયે ઔરતકે દો પીર હોતે હૈં. એક હોતા હૈ પીર બૈઅત, જિસસે ઔરત બૈઅત કરતી હૈ. યે સુન્નત અમલ હૈ. વો પીર હોતા હૈ. ઉસકી હર બાત ચૂંકે શરીઅતકે મુતાબિક હોતી હૈ લિહાઝા માનની ઝરૂરી હોતી હૈ. ઔર એક પીર બૈત હોતા હૈ. અરબીમેં બૈત ઘરકો કેહતે હૈં. તો ઘરકા પીર ખાવિંદ હોતા હૈ. લિહાઝા ઔરત યે સમજે કે મેરે દો પીર હૈં. એક “પીર બૈઅત” હૈ. વો જો મામૂલાત બતાએંગે મૈં વો ભી કહુંગી. ઔર એક મેરા “પીર બૈત હૈ” યાની મેરા ઘરકા પીર મેરા ખાવિંદ હૈ. જો ઉસકા કેહના હૈ બસ મુજે ઉસકી બાત માનની હૈ ઔર મુજે ઉસકે કામ કરને હૈં. ઈસકો કેહતે હૈં અતાઅત બઅૂલહા જો અપને ખાવિંદકી ફરમાંબરદારી કરે. ઔર આજ તો ફરમાંબરદારી કરવાનેકે ચક્કરમેં હોતી હૈં. યુનાંચે શાદીકે બાદ સબસે પેહલી ખ્વાહિશ હોતી હૈ કે હઝરત

સાહબ કોઈ એસા અમલ બતા દો કે ખાવિંદ મેરી સુનને લગ જાએ. મતલબ ક્યા હોતા હૈ મેરી મુઠ્ઠીમેં આ જાએ. અબ ખાવિંદકો મુઠ્ઠીમેં કરનેકે લિયે હર વક્ત સોચ બિચાર કર રહી હોતી હૈ.

ખાવિંદકો મુઠ્ઠીમેં કરનેકા તરીકા

હાં ખાવિંદકો મુઠ્ઠીમેં કરનેકા આસાન તરીકા હૈ ઔર વો તરીકા યે હૈ કે તુમ અપને ખાવિંદકી બાંદી બન જાઓ, ખાવિંદ તુમહારા ગુલામ બન જાએગા. તુમ અપને ખાવિંદકી બાંદી બન જાઓગી ખાવિંદ મુહબ્બતકી વજહસે તુમહારા ગુલામ બન જાએગા. ઈસકે સિવા કોઈ દૂસરા તરીકા ખાવિંદકો મુઠ્ઠીમેં કરનેકા નહીં. યાદ રખના આપકી અકલમંદીસે, આપકે ઝોર બયાનસે ઔર આપકી દૌલતસે ખાવિંદ ડર તો સકતા હૈ. લેકિન આપસે મુહબ્બત નહીં કર સકતા. ફિર સુન લીજિયે. આપકી બોલનેકી તાકત બહોત હૈ, દલીલેં બહોત હૈં, આપ બડી મઝબૂત બાત કરતી હૈં, બડી મઆમલા સમજનેવાલી હૈં, ઈન સારી બાતોંસે આપકા ખાવિંદ આપસે ડર તો સકતા હૈ, આપસે મુહબ્બત નહીં કર સકતા. મુહબ્બત કરનેકે અંદાઝ કુછ ઔર હૈં. જબ કોઈ ઔરત ખાવિંદકે સામને અપને નફસકો પમાલ કર દેતી હૈ. ઈસ લિયે શરીઅતને યે બાત કહી. અતાઅત બઅલહા. જો અપને ખાવિંદકી પૈરવી કરે. ઉસકી ઈતાઅત કરે. યાની શરીઅતકે દાયરેમેં રેહતે હુએ અપને ખાવિંદકી ફરમાંબરદારી કરે. તો યે ત્રીન બાતેં ઉસ ઔરતકો જન્નતકે જિસ દરવાઝેસે ચાહે દાખિલ કર દેંગી.

ખાવિંદકી રઝા જન્નતકી હવા

ચુનાંચે એક હદીસમેં હૈ.

બયહકી શરીફકી રિવાયત હૈ. ઉમ્મે સલમા ઉમ્મુલ મુઅમિનીન (રદિ.) ફરમાતી હૈં કે નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા.

(જો ઔરત ઈસ હાલમેં મરેગી કે ઉસકા ખાવિંદ ઉસસે રાઝી હોગા તો વો ઔરત જન્નતમેં દાખિલ હો જાએગી). (તરગીબ : જિ. ૩)

અબ ઈસ હદીસે પાકમં તો એક હી બાત બતા દી ગઈ કે ઈસ હાલતમં મરે કે ઉસકા ખાવિંદ ઉસસે રાઝી હો, યે ન હો કે ઐસી હાલત બના દે કે ખાવિંદ કહે કે જાન છૂટ ગઈ. હમને દેખા કે જવાનીમં તો બીવિયાં ખાવિંદોંકી ખિદમત કર હી લેતી હેં ઈસ લિયે કે ઉસમં ખાવિંદકી ઝરૂરત ઉનકો ભી મહેસૂસ હોતી હૈ. લેકિન જબ બુજહાપા આ જાતા હૈ તો ઉસ વક્ત બચ્ચોંકા બહાના બનાકર ઔરતેં અપને ખાવિંદોંસે લાપરવાહી કરતી હેં. તો જો જન્મતી હોગી વો અપને બુજહે ખાવિંદકી ભી ખિદમત કરેંગી. ખિદમતસે મુરાદ ફક્ત એક હી કામ નહીં હોતા, ખિદમતસે મુરાદ ઉસકા ખયાલ રખના, ઉસકે કામોંમં ઉસકા મુઆવિન (મદદગાર) બન જાના, ઉસકે કામોંકા ઈન્તિઝામ કર દેના, ઉસકી ખૂશીકા ખયાલ રખના, ઉસકી બીમારીમં ઉસકી તીમારદારી કરના. યે સબ મુહબ્બતકે આમાલ ઉસકી ખિદમત કહે જાતે હેં.

ખાવિંદકી ઈતાઅતકા અજીબ વાકિઆ

એક હદીસે પાકમં આયા હૈ. અનસ ઈબ્ને માલિક (રદિ.) રિવાયત કરતે હેં. વો ફરમાતે હેં કે એક સહાબિયા થી. વો ઉપરકી સ્ટોરીમં રેહતી થી ઔર ઉસકે વાલિદ નીચેકે કમરેમં રેહતે થે. અલ્લાહકી શાન કે ઉસકા ખાવિંદ કહીં કામકે લિયે ગયા ઔર બીવીકો યે કેહ ગયા કે મેરે આને તક તુમકો ઘરસે નહીં નિકલના. ચલા ગયા. અબ પીછે ઉસકે વાલિદ બીમાર હો ગયે. તો સહાબિયાત કોઈ કામ શરીઅતકે ખિલાફ નહીં કરતી થી. ઉસ સહાબિયાને અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમં પૈગામ ભેજા, અય અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.)! મેં ઉપરકે મકાનમં હૂં, મેરે વાલિદ નીચેકે મકાનમં હેં, ખાવિંદ જાતે હુએ યે અલ્ફાઝ કેહ ગયે થે કે મેરે આને તક ઘરસે બાહિર ન જાના. અબ મેરે વાલિદ સાહબ સપ્ત બીમાર હેં તો અબ મેં કયા કરું? નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા કે તુમ ઘરમં ઠેહરી રહો, જો ખાવિંદને કહા ઉસકો પૂરા કરો. યુનાંચે કુછ મુદતકે બાદ ઉસકે વાલિદ ઔર ઝિયાદા બીમાર હો ગયે. ઉસને ફિર પૂછવાયા, નબી અલૈહિસ્સલામને ઉસસે ફરમાયા કે તુમ ઘરમં ઠેહરી રહો. હતાકે ઉસકે વાલિદ સાહબકી વફાત હો ગઈ. ઉસને ફિર કહેલવા ભેજા કે જી

ક્યા અબ મૈં ઘરસે બાહિર નિકલ સકતી હૂં? નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા, ચૂંકે તેરા ખાવિંદ યેહી અલ્ફાઝ કેહકર ગયા થા ઔર વો યહાં નહીં હૈ ઈસ લિયે તુમ ઉસી પર અમલ કરો. ઉસને દિલ પર પત્થર રખ્યા ઔર વાલિદકા ચેહરા ભી ન દેખા ઔર ખાવિંદકી બાતકી ઈતાઅત કી. જબ ઉસકે વાલિદકો દફન કરકે આએ તો નબી અલૈહિસ્સલામને ઉસ ઔરતકી તરફ પૈગામ ભેજા કે તુમહેં મુબારક હો, તુમહારે ઈસ સબરકી વજહસે ઔર ખાવિંદકી ઈતાઅતકી વજહસે અલ્લાહને તુમહારે બાપકી મગફિરત ફરમા દી. અબ બતાએ ઔરત અગર ખાવિંદકી ઈતાઅત કરે તો ઈસ વજહસે અગર બાપકી મગફિરત હો સકતી હૈ તો ઉસકે અપને ગુનાહોંકી મગફિરત ક્યૂં નહીં હો સકતી. તો દેખિયે કે નબી અલૈહિસ્સલામને શૌહરકી ઈતાઅતકો કિતના ઝરૂરી કરાર દિયા ઔર ઉસકા કિસ કદર અજર હૈ.

અલ્લાહ તઆલાકી મહેબૂબ બંદી

કંઝુલ ઉમ્માલકી હદીસ હૈ, મરફૂઅ હદીસ હૈ. હઝરત અલી (રદિ.) સે યે રિવાયત હૈ. નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા.

(અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જત ઉસ ઔરતકો પસંદ કરતે હૈં જો શૌહરસે મુહબ્બત રખનેવાલી હો ઔર શૌહરસે ખૂશ મિઝાજ રેહનેવાલી ઔર દૂસરે મરદોંસે અપની ઈઝ્જતકી હિફાઝત કરનેવાલી હો)

ઉસ ઔરતસે અલ્લાહ તઆલા મુહબ્બત કરતે હૈં. સુબ્હાનલ્લાહ! કુરબાન જાએ ક્યા પ્યારી બાત બતા દી. અલ્લાહકે મહેબૂબને ફરમાયા, ઉસ ઔરતસે અલ્લાહ તઆલા મુહબ્બત કરતે હૈં. લિહાઝા યે ઔરત અલ્લાહકી મહેબૂબા કહેલા સકતી હૈ. લિહાઝા ઔરતેં ઝરા તવજ્જોહસે સુનેં કે ઈસ હદીસે પાક પર અમલ કરકે વો અલ્લાહ તઆલાકી મહેબૂબા બન સકતી હૈં. અરે દુનિયાવાલોંકી મહેબૂબા બનકે ક્યા મિલેગા જો ખૂદ મરનેવાલે હૈં, ઢલને વાલે હૈં. ઉસ પરવરદિગારકી મહેબૂબા બનો જો હય્યુન લા યમૂત હૈ. જિસકે પાસ જમીન ઔર આસમાનકે ખજાનોંકી કુન્જિયાં હૈં. ફરમાયા, ઉસ ઔરતસે અલ્લાહ મુહબ્બત ફરમાતે હૈં જો અપને શૌહરસે મુહબ્બત રખનેવાલી હો.

ઔર શૌહરસે ખૂશ મિઝાજી કરનેવાલી હો. ખૂશ મિઝાજીકા ક્યા મતલબ? શૌહરકા મુસ્કુરાકે ઈસ્તિકબાલ (સ્વાગત) કરના, મુસ્કુરાહટે બિખેરના, ઉસકી બાત બાત પર મુસ્કુરાના ઔર પ્યારકી બાતે કરના, ઉસકો કેહતે હૈં કે ખૂશ મિઝાજી ઔરત. યે ન હો કે હર વક્ત સડી રહે, હર વક્ત ઉસકા મોડ બના રહે. હર વક્ત ઉસકે ચેહરેકે ઉપર ગુસ્સા રહે ઔર ઝબાન તલવારકી તરહ બની હુઈ હો, ઔર ઝબાનસે ઐસે સખ્ત અલ્ફાઝ બોલે કે જો ઝહરકી તરહ કડવે હોં. નહીં, નબી અલૈહિસ્સલામને ફરમાયા કે જો શૌહરસે મુહબ્બત રખનેવાલી ઔર શૌહરસે ખૂશ મિઝાજી કરનેવાલી ઔર દૂસરે મરદોંસે અપની ઈઝ્ઝત ઔર અસ્મત (આબરૂ) કી હિફાઝત કરનેવાલી હો. અબ ઈન તીન બાતોંકા અગર ખયાલ કરેં તો પરાયેસે અપની નિગાહેં હટાએં ઔર અપને ખાવિંદ પર નઝરેં જમાએં ઔર અચ્છી બાતોંસે ઉસકા દિલ લુભાએં. ઐસા કરનેવાલી અલ્લાહકી મહેબૂબા બન જાએગી.

ફિર તવજજોહસે સુનિયે. તીન બાતેં બતાઈ ગઈ. શૌહરસે મુહબ્બત કરનેવાલી, પરાયેસે અપની ઈઝ્ઝતકી હિફાઝત કરનેવાલી ઔર ખાવિંદસે ખૂશ મિઝાજી કરનેવાલી. ક્યા મતલબ કે પરાયેસે નઝરોંકો હટાઓ, અપને મિયાં પર નઝરેં જમાઓ ઔર અપને અચ્છે અખ્લાક, પ્યાર મુહબ્બત ઔર ખૂશ મિઝાજીકે ઝરીએ ખાવિંદકે દિલકો લુભાઓ. જબ યે તીન કામ કરોગી તો ઉનકે કરને પર અલ્લાહ તઆલા આપકો અપની મહેબૂબા બના લેંગે કે યે મેરી પ્યારી બંદી હૈ. ભલા ઈસસે બડા રૂખા અલ્લાહકે યહાં ક્યા હો સકતા હૈ. *

અબ દેખિયે મર્દ અગર યાહેં કે હમ અલ્લાહકે મહેબૂબ બનેં તો કુરઆન પાકને નુસ્ખા બતા દિયા.

ઈન્ કુન્તુમ તુહિબ્બૂનલ્લાહ ફત્તબિગિની યુહબિબ્કુમુલ્લાહ.

અગર તુમ અલ્લાહકે મહેબૂબ બનના યાહતે હો તો નબી અલૈહિસ્સલામકી ઈતિબાઅ કરો. તો મરદોંકો તો પૂરી ઝિંદગીકે હર હર અમલમેં નબી અલૈહિસ્સલામકી ઈતિબાઅ (પૈરવી) કરને પર યે રૂખા મિલેગા ઔર ઔરતકો તીન કામ કરને પર. પરાયેસે નઝરેં હટાને પર, ખાવિંદ પર

નઝરેં જમાને પર ઔર પ્યાર મુહબ્બતસે ઉસકા દિલ લુભાને પર. ઈતના કામ કર લેને પર યે અલ્લાહ તઆલાકી મહેબૂબા બન જાએગી.

સીધી જન્મતમેં

એક હદીસે પાકમેં આયા હૈ. અબી ઉમામહ ફહરી (રદિ.) રિવાયત કરતે હૈં નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

(હમલકી તકલીફ બરદાશત કરને વાલિયાં, બચ્ચોં પર મહેરબાન હોનેવાલિયાં અગર અપને ખાવિંદકી નાફરમાની ન કરેં તો સીધા જન્મતમેં દાખિલ હો જાએગી) (શઅબુલ ઈમાન બૈહકી : જિ. ૬, સ. ૪૦૯)

સુબ્હાનલ્લાહ! યે ભી જન્મતી ઔરતકી નિશાનિયાં બતાઈ ગઈ.

જન્મતી બીવી શૌહરસે પેહલે જન્મતમેં દાખિલ હોગી

એક ઔર મઝેકી બાત.

અબી ઉમામહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ, ફરમાયા.

(અય ઔરતોંકી જમાઅત! બેશક જન્મતી ઔરતેં જન્મતી મરદોંસે પેહલે જન્મતમેં દાખિલ કી જાએગી તાકે ઉનકો ગુસલ દિયા જાએ ઔર ઉનકો ખૂશબૂએ લગાઈ જાએ, ફિર વો અપને શૌહરોંકે ઈસ્તિકબાલકે લિયે આએગી ઉન સવારિયોં પર જો સુખ હૈં યા ઝદ હૈં, ઉનકે સાથ ઉનકે બચ્ચે ભી હોંગે જિસ તરહ બિખરે હુએ મોતી હોતે હૈં)

સુબ્હાનલ્લાહ! અલ્લાહને યે ભી ક્યા મઝેકી બાત અપને મહેબૂબકે ઝરીએ બતા દી કે મિયાં બીવી દોનોં નેક હૈં. દોનોં જન્મતી હૈં તો અલ્લાહ તઆલા ઔરતકો મર્દસે પેહલે જન્મતમેં પહોંચાએંગે ઉસકો દુલહન બનાનેકે લિયે, ઉસકો સજાનેકે લિયે ઉસકો મહેદી લગેગી, ઉસકો પોશાકેં પહેનાઈ જાએગી, ઉસકો ખૂશબૂએ લગાઈ જાએગી, ઝેવર પહેનાએ જાએંગે ઔર ઉસકો જન્મતકે પાનીકા ગુસલ દિયા જાએગા. જબ સજ ધજકે યે તૈયાર હો જાએગી, બચ્ચે ભી ઉસકે સાથ હોંગે, અબ યે અપને બચ્ચોંકો લેકર ઔર અલ્લાહકી દી હુઈ ડોલીમેં બૈઠકર અપને ખાવિંદકા ઈસ્તિકબાલ કરેગી. ઉસકે બાદ અલ્લાહ

તઆલા ખાવિંદકો જન્મતમે દાખિલ કરેંગે. સુબ્હાનલ્લાહ! યે કિતના અઝીમ મંઝર હોગા. બચ્ચે એસે ખૂબસૂરત બન જાએંગે જૈસે બિખરે હુએ મોતી હોતે હૈં. ઔર ઔતકો દુલહન બનાકર પેશ કર દિયા જાએગા. સોચિયે તો સહી યે કિતની બડી નેઅમત હૈ જો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઔરતોંકો અતા ફરમાઈ કે અગર યે નેક બનેંગી તો અપને નેક ખાવિંદોંસે ભી જન્મતમે પેહલે દાખિલ કર દી જાએંગી.

બચ્ચોંકી ખાતિર દૂસરા નિકાહ ન કરનેવાલીકા દરજા

એક હદીસે પાકમે આયા હૈ. હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને રશાદ ફરમાયા :

(નબી અલૈહિસ્સલામ ઈરશાદ ફરમાતે હૈં કે મૈં સબસે પેહલે જન્મતકા દરવાઝા ખોલૂંગા, હાં એક ઔરત હોગી જો મુઝસે ભી પેહલે જન્મતમે દાખિલ હોના ચાહેગી. મૈં ઉસ ઔરતકો કહૂંગા, યે ક્યા હૈ ઔર તૂ કૌન હૈ? વો કહેગી, મૈં ઔરત હૂં મેરા ખાવિંદ ફૌત હો ગયા થા મૈંને યતીમોંકી ખાતિર દૂસરા નિકાહ નહીં કિયા).

અલ્લાહુ અકબર અલ્લાહુ અકબર! ઈસ હદીસે પાકકો પળહતે હૈં તો હૈરાન હોતે હૈં. નબી અલૈહિસ્સલામ ઈરશાદ ફરમાતે હૈં, મૈં સબસે પેહલે જન્મતકા દરવાઝા ખોલૂંગા મગર એક ઔરત હોગી જો મુઝસે પેહલે જન્મતમે દાખિલ હોના ચાહેગી. મૈં ઉસ ઔરતકો કહૂંગા. યે ક્યા હૈ ઔર તૂ કૌન હૈ? વો કહેગી, મૈં ઔરત હૂં, મેરા ખાવિંદ ફૌત હો ગયા ઔર મૈંને બચ્ચોંકો છોટા દેખા, દૂસરા નિકાહ ન કિયા તાકે ઉનકી પરવરિશ અચ્છી કર લૂં. લિહાઝા મૈંને બચ્ચોંકી પરવરિશ કી, અબ મૈં જન્મતમે જાના ચાહતી હૂં. સુબ્હાનલ્લાહ! માલૂમ હુવા કે બચ્ચોંકી ખાતિર ઔરત દૂસરા નિકાહ ન કરે તો યે ઈતના બડા અમલ હૈ કે વો ઔરત નબી અલૈહિસ્સલામકે સાથ જન્મતમે દાખિલ કર દી જાએગી. હાં અગર બડે હો જાએ ઔર ઔરત અભી જવાનીકી ઉમર રખતી હૈ તો શરીઅતકા હુકમ હૈ કે ફિર વો નિકાહ કર લે. ક્યૂંકે જવાન ઔરતકા બેવા રેહના ફિતનેસે ખાલી નહીં હોતા.

એક ઔર હદીસે પાકમેં ફરમાયા ગયા. હઝરત ઔફ બિન માલિક (રદિ.) સે રિવાયત હૈ.

ફરમાતે હૈં કે મૈં ઔર એક ઔરત જિસકે ગાલ ચિપકે હોંગે જિસકા ખાવિદ ફૌત હો ગયા ઔર ઉસને અપને બચ્ચોંકી પરવરિશ કી વો જન્નતમેં મેરે સાથ ઐસી હોગી જિસ તરહ કે દો ઉન્ગલિયાં સાથ હોતી હૈં.

(અલ અદબુલ મુફરદ : સ. ૩૧)

ઐસી ઔરતકો જન્નતમેં નબી અલૈહિસ્સલામકે કુર્બકા મહલ મિલેગા. વો જન્નતમેં નબી અલૈહિસ્સલામકી હમસાઈ (પડોસી) બનેગી. કિતાબોંમેં લિખ્ખા હૈં કે ઉસકા ઘર નબી અલૈહિસ્સલામકે ઘરકી બગલમેં (પડોસમેં) હોગા.

દુનિયાકી ઔરતેં અફઝલ હૈં યા જન્નતકી હૂરેં

એક હદીસે મુબારકમેં ઉમ્મે સલમા (રદિ.) ફરમાતી હૈં કે મૈંને નબી અલૈહિસ્સલામસે પૂછા, અય અલ્લાહકે મહેબૂબ!

ક્યા દુનિયાકી ઔરતેં અફઝલ હૈં યા જન્નતમેં હૂરોંકી સરદાર જિસકો હૂરેઈન કેહતે હૈં વો અફઝલ હૈં?

નબી અલૈહિસ્સલામને ઈરશાદ ફરમાયા :

(દુનિયાકી ઔરતેં જન્નતમેં હૂરેઈનસે ભી અફઝલ હોંગી. જિસ તરહ કે એક ખૂબસૂરત કપડા બારીક હોતા હૈ ઔર ઉસકે નીચે મોટે કપડેકા અસ્તર બના દિયા જાતા હૈં)

તો અગર હૂરેઈન ઉસ અસ્તરકી તરહ હોગી તો ફિર જો જન્નતકી ઔરત હોગી યે ઉસકે ઉપરવાલે ખૂબસૂરત કપડેકી તરહ હોગી. ઈન દોનોંકે હુસ્નો જમાલમેં ઈતના ફર્ક હોગા.

એક એક હૂરેઈનકી સત્તર હઝાર હૂરેં ખાદિમા હોંગી ઔર યે હૂરેઈન જન્નતી ઔરતકી ખાદિમા બનેગી. સુબ્હાનલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલા ઔરતકો જન્નતમેં ઐસા હુસ્ન અતા ફરમાએંગે કે હૂરેઈનકા હુસ્ન જો કુરઆનમેં કહા :

હૂરેઈન મોતી ઔર હીરેકી તરહ હોગી.

સુબ્હાનલ્લાહ! વો હૂરેઈન ભી એસી હોંગી જેસે ઔરતેં કપડે બનાતી હેં ઔર બાઝ ઔકાત કપડા બારીક હોતા હે તો યે ઉનકે નીચે અસ્તર બના લેતી હેં. વો અસ્તર મોટે કપડેકા હોતા હે. કમ કીમત કપડેકા હોતા હે ઔર ઉસ પર કીમતી કપડા હોતા હે. જેસે ઉસ અસ્તરમેં ઔર કીમતી કપડેમેં હુસ્નો જમાલકા ફર્ક હોતા હે. એસા હો ફર્ક હૂરેઈન ઔર જન્નતી ઔરતકે હુસ્નો જમાલમેં હોગા. ઉલમાને લિખ્ખા હે ઉસકી વજહ યે હોગી કે જન્નતી ઔરતકો ઉસકે પસંદકા હુસ્ન મિલેગા. જેસે વો ચાહેગી. યાની આજ તો દુલહનકો સજ્જનેકે લિયે ઔરત બુલાઈ જાતી હે કે વો ઔરત દુલહનકો ખૂબ તૈયાર કરતી હે. નકશનીન કઈ દફા એસે હોતે હેં જેસે તૈયાર કરના ચાહિયે કર નહીં પાતે, મગર જન્નતમેં તો નકશનીન હી બદલેંગે. વહાં ન ફિર પારેકી ઝરૂરત પડેગી, ન કિસી ઔર ચીઝકી ઝરૂરત પડેગી. જન્નતકી ઔરત ચાહેગી કે મેરી આંખેં એસી હોં એસી બન જાએગી. મેરે અબરૂ (ભવેં) એસે હોં એસે બન જાએંગે. કોઈ પ્લકિંગકી ઝરૂરત નહીં, કોઈ ફલાંકી ઝરૂરત નહીં. ચાહેગી મેરા ચેહરા એસા હો, મેરે ચેહરેકી રંગત એસી હો, મેરે હોંઠ એસે હોં, મેરે દાંત એસે હોં, મેરી પર્સનાલિટી એસી હો. જેસી ચાહેગી અલ્લાહ તઆલા ઉસકો મનપસંદકા હુસ્ન અતા ફરમા દેંગે.

એક કડવી હકીકત

મગર ઈતની બાતેં સુનનેકે બાદ એક દો બાતેં બડે ગમકી ભી હેં. વો સુનતી જાઈયે. હકીકત કડવી ભી હો મગર બયાન કર દેની ઝરૂરી હોતી હે.

ઈમરાન ઈબ્ને હુસૈન (રદિ.) સહાબી ફરમાતે હેં કે નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા :

(જન્નતમેં ઔરતેં બહોત થોડી હોંગી)

ઔર દૂસરી હદીસમેં હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) સે રિવાયત હે કે નબી અલૈહિસ્સલામને ઈરશાદ ફરમાયા :

(દુનિયાકી નિન્નાનવે ઔરતોંમેંસે એક ઔરત જન્નતમેં જાએગી ઔર બાકી જહન્નમમેં જાએગી.)

ઈસસે ક્યા માલૂમ હોતા હૈ કે અકસર ઔરતેં બાવુજૂદ અચ્છી ભલી હોનેકે ખાવિંદકી ઈતાઅત નહીં કરેંગી. ખાવિંદસે મુહબ્બત નહીં કરેંગી. ઘર કિસીકા આબાદ કરેંગી, દિલમેં કિસીકો આબાદ કરેંગી. ઔર ઈન બદ દયાનતોંકી વજહસે વો જહન્નમમેં ડાલી જાએંગી. અબ ઔરતોંકે લિયે જન્નતમેં જાના આસાન તો કર દિયા ગયા હૈ ફિર ભી ઔરતેં વહાં નહીં પહોંચ સકેંગી. આખિર ક્યૂં? ઈસ લિયે કે અપની “મૈં” કો મારના બડા મુશ્કિલ કામ હૈ.

આઈયે અહદ કરેં

આજ ઈસ મહેફિલમેં ઔરતેં દિલમેં યે અહદ કરેં કે હમને અપને નફસકો અલ્લાહકે લિયે મારા, “મૈં” કો મારા. આજકે બાદ હમ અપને ખાવિંદોંકી ઈતાઅત કરેંગી. હમ ઉનસે મુહબ્બતકે તરીકે ઢૂંઢેંગી. ખાવિંદ મુહબ્બત કરે તો હમારી ખૂશ નસીબી, અગર કમી ભી કરેગા તો હમ અપની ખિદમતસે, વફાસે, નેકીસે અપને ખાવિંદકે દિલ જીતનેકી કોશિશ કરેંગી. હમ વફૂદ બનકર રહેંગી. ખાવિંદસે મુહબ્બત કરનેવાલી, ઉસકે સાથ ખૂશ મિઝાજ રેહનેવાલી, ગૈરસે નઝરેં હટાનેવાલી બનકર રહેંગી તાકે અલ્લાહ તઆલા હમેં જન્નત આસાનીસે અતા ફરમા દે. રબ્બે કરીમ યે તમામ નેઅમતેં આસાન ફરમા દે.

આજકી ઈસ મહેફિલકી આખરી હદીસ સુન લીજિયે. અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા. મૈંને જહન્નમમેં ઔરતોંકો કસરતકે સાથ (યાની બહોત ઝિયાદહ) દેખા. કહા ગયા કે

સહાબાન પૂછા, અય અલ્લાહકે હુઝૂર (સ.અ.વ.)! આપને ઝિયાદા ઔરતોંકો જહન્નમમેં કિસ ગુનાહકી વજહસે દેખા?

ફરમાયા, મૈંને ઉનકો આગમેં ઉનકી નાશુકીકી વજહસે દેખા.

કહા ગયા, ક્યા અલ્લાહકા ઈન્કાર કરતી હૈં?

ફરમાયા, નહીં અપને ખાવિંદકી નાશુક ગુઝાર હોતી હૈં.

ઔર એહસાન ફરામોશ હોતી હૈં.

અગર તુમમેંસે કોઈ અપની બીવીકે સાથ એક ઝમાને તક અચ્છા બરતાવ કરે. ફિર ઉસસે કોઈ ચીઝ હલકી સાદિર હો જાએ.

આગેસે જવાબ દેતી હૈ. મૈંને તો તુમસે કભી ભલાઈ દેખી હી નહીં.

ઈન જલે કટે જુમ્હોંકી વજહસે યે ઔરતેં જહન્નમમેં ઝિયાદા ડાલી

જાએગી.

યે બુખારી શરીફકી રિવાયત હૈ. સચ્ચે રસૂલ (સ.અ.વ.) કી સચ્ચી કિતાબકે અલ્ફાઝકી રિવાયત હૈ જિસકે બારેમેં ઉલમાને લિખ્યા કે કુરઆન મજીદકે બાદ સબસે સચ્ચી કિતાબ યે બુખારી શરીફ હૈ. લિહાઝા ઈસ કિતાબકી યે રિવાયત હૈ કે ઔરતેં જહન્નમમેં ખાવિંદકી નાશુકીકી વજહસે જાએગી. આજકી ઈસ મહેફિલમેં એક સબક પઘડાયા ગયા. અલ્લાહ કરે કે ઔરતેં દિલકે કાનોંસે સુનેં ઔર આજ યે અહદ કર લેં કે હમારા સુલૂક યેહી હૈ, હમારી વિલાયત યેહી હૈ, હમારા કુર્બે ખુદા યેહી હૈ કે હમ અપને દિલમેં અપને ખાવિંદકી મુહબ્બતકો જમાએ, ઉનકે દિલ જીતનેકે લિયે ઉનકે સાથ ખૂશીકી ઝિંદગી ગુઝારેં. અપને આપકો ઉનકી ખિદમતમેં લગાએ રખ્યેં. ઈસ હાલમેં મરેં કે ખાવિંદ હમસે ખૂશ હો ઔર જન્નતકે આઠોં દરવાઝે હમારે લિયે ખોલ દિયે જાએ. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કિયામતકે દિન ભી યે કામિયાબી નસીબ ફરમાએ.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રખ્બિલ આલમીન.

ખતમ શુદ

